

ISSN 2806-5395

The Journal Of Language and Culture

Volume 2 Issue 1 Oct/Nov 2024

T
J
O
L
C

Published by
Department of Languages,
Rajarata University of Sri Lanka,
Mihintale, Sri Lanka.

THE JOURNAL OF LANGUAGE AND CULTURE

*is a Multi-disciplinary, peer reviewed, Bi-annual issue of the Department of
Languages, Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.*

THE JOURNAL OF LANGUAGE AND CULTURE

is a Multi-disciplinary, peer reviewed, Bi-annual issue of the Department of Languages, Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

All rights reserved.

© THE JOURNAL OF LANGUAGE AND CULTURE

October - November 2024

ISSN 2806-5395

Editor in Chief : Professor. Wasantha K. Dissanayake (dwasanta@yahoo.com)

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the written permission of the publisher.

Facts and opinions published herein are solely personal statements made by the respective authors. Authors are responsible for the contents of their research papers including the accuracy of facts and statements and citations of resources. TJOLC and its editorial committee disclaim any liability for violations of other parties rights, or any damages incurred as a consequence of the research published herein.

All inquiries to be directed to:

Editorial Office of the TJOLC (Volume 2, Issue I)

Department of Languages, Rajarata University of Sri Lanka,
Mihintale, Sri Lanka.

Telephone: 0+940718098417

Email: dwasanta@yahoo.com

Secretariat of the TJOLC (2024)

Department of Languages, Rajarata University of Sri Lanka,
Mihintale, Sri Lanka.

Telephone: 0+94252266105

Email: rusllanguages@gmail.com

This publication was sponsored by:

Rajarata University of Sri Lanka,
Mihintale, Sri Lanka.

Printed by:

Desing system Printers

No. 102,

Maradana Road, Colombo 10

THE JOURNAL OF LANGUAGE AND CULTURE

Department of Languages, Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

Aims and Scope

The aims and scopes of the journal are to publish academic research on language and culture for the benefit of national development and international collaboration and to promote and support the conservation, development and revitalization of language and culture. Language always carries meanings and references beyond itself. The meanings of a particular language represent the culture of a specific social group. To interact with a language means to do so with the culture which is its reference point. We could not understand a culture without having direct access to its language because of their intimate connection. Language learning means, inevitably, language and cultural learning. Buttjost states, "Culture learning is a key factor in being able to use and master a foreign linguistic system." The Bellagio Declaration of the European Cultural Foundation and the International Council for Educational Development states, "For effective international cooperation, knowledge of other countries and their cultures is as important as proficiency in their languages and such knowledge is dependent on foreign language teaching."

The two complements of Language and Culture each other in perfect harmony. Personally, culture is a system of societal rules and behaviour. It has been used to mean the more sophisticated or refined etiquette of the time. It is what people believe, how they act and interact, and the way they live, with specific traits, behaviours, attitudes, and traditions passed on through the generations of families. It is some element that is closely linked with language with which it has a dependent relationship. Language and culture are closely related to each other. On the one hand, language is the carrier and container of culture. All the components of culture, such as beliefs, customs, objects, arts and techniques, can be described, analyzed and evaluated by language. language symbolizes cultural reality.

Editor in Chief

T J O L C

Volume - 2 Issue - I October - November 2024

EDITORIAL ADVISORY BOARD

Professor. Sanjeewani Ginigaddara

Vice Chancellor,

Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

Professor. E.M.S. Ekanayake

Dean, Faculty of Social Sciences and Humanities

Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

Senior Professor. Ariya Lagamuwa

Department of Archaeology and Heritage Management,

Faculty of Social Sciences and Humanities,

Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

Professor. R.P.I.R. Prasanna

Department of Economic

Faculty of Social Sciences and Humanities,

Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

Dr. J.M.S.B. Jayasundara

Department of Environmental Management

Faculty of Social Sciences and Humanities,

Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

ISSN 2806-5395

T J O L C

The Journal of Language and Culture

Volume - 2

Issue - I October - November 2024

EDITOR-IN-CHIEF

Professor. Wasantha K. Dissanayake

Professor in Sinhala, Department of Languages, Faculty of Social Sciences and Humanities, Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

BOARD OF CO-EDITORS

Ven, Professor. Olaganwatte Chandrasiri Thero

Head, Department of Languages, Faculty of Social Sciences and Humanities, Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

Mrs. Dr. Nilmini Dayananda

Senior Lecturer, Department of Languages, Faculty of Social Sciences and Humanities, Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

Mrs. Harshani K. Millagahatanna

Senior Lecturer, Department of Languages, Faculty of Social Sciences and Humanities, Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

Ven, Galkulame Uparathana Thero

Senior Lecturer, Department of Languages, Faculty of Social Sciences and Humanities, Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

EDITORIAL ASSISTANTS

Mrs. Hiruni Samarasinghe

Senior Lecturer, Department of Languages, Faculty of Social Sciences and Humanities, Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

Mrs. Nimesha Dayarathna

Lecturer; (prob.) Department of Languages, Faculty of Social Sciences and Humanities, Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

THE JOURNAL OF LANGUAGE AND CULTURE

Volume - 2 Issue - I October - November 2024

PANEL OF REVIEWERS

Prof. Kumudu Karunaratne Ranaweera

Department of Sinhala
University of Colombo
Sri Lanka.

Prof. Jinadasa Danansooriya

Department of Sinhala
University of Kelaniya
Sri Lanka.

Dr. Palitha Kakshman Nugapitiya

Department of Sinhala
University of Peradeniya
Sri Lanka.

Dr. Dilrukshi Rathnayake

Department of Modern Languages
University of Kelaniya
Sri Lanka.

Prof. Rev. K. Rahula Thero

Buddhassrawaka Bikkshu University
Anuradhapura
Sri Lanka.

Ven. Prof. N. Dhammadinna Thero

Department of Modern Languages
University of Kelaniya
Sri Lanka.

Senior Prof. Lakshman Senevirathna

Department of Hindi
University of Kelaniya
Sri Lanka.

Dr. R. M. Dhanapala

Department of English Language
Teaching
Rajarata University of Mihintale
Sri Lanka.

Mr. D. A. Vehella

Department of English Language Teaching
Rajarata University of Mihintale
Sri Lanka.

Prof. R. P. I. R. Prasanna

Department of Economic
Faculty of Social Sciences and
Humanities,
Rajarata University of
Sri Lanka.

THE JOURNAL OF LANGUAGE AND CULTURE

Department of Languages, Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

It is with great pleasure that I wish to launch the second Volume, Issue 01 October, and November 2024 of the peer-reviewed Journal of Language and Culture (*TJOLC*) of the Department of Languages, Faculty of Social Sciences and Humanities Rajarata University of Sri Lanka. It is an interdisciplinary and peer-reviewed biannual journal of scholarly work in Language and Culture Research. The Journal of Language and Culture Research strives for a local and global focus on Languages and Cultures conflicts and new trends. The journal encourages a wide conception of various activities of National and International Languages and Cultural activities.

The Journal of Language and Culture (*TJOLC*) is at the forefront of serious academic research in conflict of Language Cultural studies. One cannot claim to be a serious researcher in this field without reading National and International Language and cultural research. The Journal of Language and Culture has established itself as one of the major forums for the ongoing research of Language and Culture. All issues of The Journal of Language and Culture Researches are available to browse online.

I take this opportunity to thank Professor Sanjeevani Ginigaddara, the Vice Chancellor of the Rajarata University of Sri Lanka, Professor E.M.S. Ekanayake Dean of the Faculty of Social Sciences and Humanities and Rev, Professor. Olaganwatte Chandrasiri, Head of the Department of Languages has supported me in making this Journal successful. Further, I am grateful to the members of the Panel of Reviewers, all authors, members of the administrative staff and non-academic staff who contributed immensely to publishing this Journal. Finally, my thanks should go to the Desing system Printers and whole staff for their dedicated service in printing this publication.

Professor. Wasantha K. Dissanayake
Editor in Chief

The Journal of Language and Culture

Volume - 2 Issue - I October-November 2024

CONTENTS

වචනියාවේ මාමඩුව ග්‍රාමයෙහි අභිචාර විධියක් ලෙස පැවැත්වෙන මන්දගම්පඩි මංගල්‍යය: මානවවංශ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක් ඔලගන්වන්නේ වන්දසිරි හිමි	01-09
නුවරකලාවියේ ඓතිහාසික හෙළ සංස්කෘතික අන්‍යෝන්‍යතාව : පළමු භාගය වසන්ත කේ. දිසානායක	10-26
Traditional Monastery Education System of Sri Lanka Morakandegoda Ariyawansa Thero	27-38
Needs analysis in planning a degree curriculum for Hindi as a Foreign Language H. D. Hirimuthugoda	39-51
An Analytical Study of Thematic Roles Functioning in Hindi Syntax H.I. Premathilake	52-67
A study on how the vocabulary of the Sinhala language was nourished by the terms related to Corona epidemic V. Piyumi Dinushika Vidyaratna	68-80
An Analytical Study of Tea Culture in China and Sri Lanka Nimalarathana, Thero Wanninayake WMRSK	81 -90
සිංහල අක්ෂර මාලාවේ ව්‍යුහය සම්බන්ධ ව කුමාරතුංග මුනිදාසගේ විවේචන පිළිබඳ විමසුමක් ගිනිකටුවුවේ විපුල හිමි	90-98

උගව පළාතේ දේව ඇදහිල්ල හා ශාන්තිකර්ම පද්ධතිය පිළිබඳ විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක් හර්ෂණී මිල්ලගහතැන්න	98-113
බුක්සරණින් හෙළිවන දොළොස්වන, දහතුන්වන සියවස්හි වාක්‍ය විචාරාත්මක ලක්ෂණ නිල්මිණි දයානන්ද	114-129
සිගිරි කාන්තා බිතුසිතුවම් පිළිබඳ ප්‍රකාශිත මත අධ්‍යයනයේ දී සිගිරි ගිවල උපයෝගිතාව පිළිබඳ විමර්ශනයක් ඩබ්. එම්. කල්‍යාණී විජේසුන්දර	130-143
සිංහල භාෂාවේ අර්ථ විපර්යාසය පිළිබඳ තුලනාත්මක වාග් විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක් ගල්කුලමේ උපරතන හිමි	144-161

RSSEARCH ARTICLES

Category: Research Article

වව්නියාවේ මාමඩුව ශ්‍රාමයෙහි අභිචාර විධියක් ලෙස පැවැත්වෙන
මන්දගම්පඩි මංගල්‍යය: මානවවංශ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්

ඔලගන්වත්තේ චන්දසිරි හිමි

ARTICLE DETAILS

Published Online & Printed
October-November 2024

Author:

**Olaganwaththe Chandasiri Thero,
Professor.**

Department of Languages
Faculty of Social Sciences and Humanities,
Rajarata University of Sri Lanka
Mihinthale
Email: rev.chandasiri@ssh.rjt.ac.lk

Keywords:

Deity Concept, Local Community,
Maamaduwa, Mandagampadi, Rituals

Abstract

The concept of deities holds significant importance among the rituals associated with human life. In the Vanni region, the influence of Tamil culture is particularly evident in the prevailing deity concepts. The integration and preservation of these deity beliefs within the environmental context are the essence of human life. Some worship concepts can be seen across vast geographical areas, while others exist solely in specific localities. The worship concept known as Mandagampadi is a ritual that is uniquely observed in the Mamaduwa area. The rituals associated with the veneration of deities such as Kataragama, Pulleyaar, and Kadavara illuminate the local population's thought patterns and life evaluations, thereby necessitating an anthropological analysis of these worship practices. This research utilizes a comprehensive approach drawing on both primary and secondary sources, which were systematically collected through extensive library use. Methodologically, participant observation and interviews with members of the local community were integral to data collection. A qualitative research approach was utilized, specifically employing human species data analysis techniques. The findings suggest that rituals aimed at seeking divine intervention for pandemic diseases, as well as for physical and mental disorders affecting individuals and diseases occurring in cattle during agricultural practices, play a crucial role in shaping the community's expectations.

හැඳින්වීම

මිනිස්සු ජීවිතය පහසුවෙන් ගෙවීම සඳහා භෞතික සහ අභෞතික දේ සඳහා යොමු වෙති. විශේෂයෙන් ම භෞතික සම්බන්ධතාවලින් යමක් කරගත නොහැකි විට දීත් ඒ මත විශ්වාසය පැවැත්විය නොහැකි විට දීත් අභෞතික දේ සඳහා යොමු වෙති. පරිසරයට බද්ධ ව ජීවත් වන ගැමියා පරිසරය දේවත්වයෙන් සලකති. ඔවුන්ගේ ජීවිතවල සුඛිතමුද්‍රිත භාවය තීරණය වන්නේ පරිසරයෙන් බව දන්නා ගැමියා එසේ සැලැකීම අපේක්ෂා කළ හැකි තත්ත්වයකි. පරිසර සංරක්ෂණය පිළිබඳ සවිඤ්ඤාණික කල්පනාවක් නැති ව ම එමඟින් පරිසර සංරක්ෂණය සිදු වේ. එහෙයින් මිනිසා පරිසරය සහ ඒ හා සම්බන්ධ ඇදහිලි විශ්වාස පිළිබඳ දක්වන සැලැකිල්ල සුළු වෙන් සැලැකිය නොහැකි ය. මේ ලිපියෙන් අභිප්‍රේත වනුයේ වචනියාව දිස්ත්‍රික්කයට අයත් මාමඩුව ග්‍රාමයෙහි වාර්ෂික ව කෘෂිකර්මාන්තයෙන් ලැබෙන අග්‍ර ශෂ්‍යය කතරගම පුල්ලේයාර් හා කඩවර දෙවියන්ට පූජා කිරීම හා සම්බන්ධ වූ අභිචාර විධිය විමර්ශනය කිරීම ය.

ක්‍රමවේදය

මේ පර්යේෂණ සඳහා දත්ත එකතු කිරීමේ දී පුස්තකාලය පරිශීලනයෙන් ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය සහ ද්විතීයක මූලාශ්‍රය භාවිත කෙරිණි. එමෙන් ම සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණය සහ ප්‍රදේශයේ ජනයා සමඟ කරන ලද සම්මුඛ සාකච්ඡා භාවිත කෙරිණි. දත්ත විශ්ලේෂණයේ දී ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේදයට අනුව මානව වංශ දත්ත විශ්ලේෂණ ක්‍රමය භාවිත කෙරිණි.

ප්‍රතිඵල සහ සාකච්ඡාව

මාමඩුව ප්‍රදේශයේ ඓතිහාසික හා සමාජීය පසුබිම

උතුරු පළාතට අයත් වචනියාව දිස්ත්‍රික්කයේ උතුරු දිගට වන්නට කෙළවරේ ම පිහිටා ඇති සිංහල ගම්මානය මාමඩුව ය. (වර්තමානයේ මෙවැනි ගම් මායිම් ගම් ලෙස හැඳින්වෙයි.) මඩුකන්ද හෝ මඩුකොඩ්ඩායි යනුවෙන් දෙමළ භාෂාවෙන් හැඳින්වෙන මේ ගම්මානය නැගෙනහිරට වන්නට ත්‍රිකුණාමලය හා හොරොච්චකාන මාර්ගයෙහි පිහිටා ඇත (Lewis, Esq, 1891-1892: 111-112). වචනියාව නගරයේ සිට මඩුකන්ද තෙක් ඇති මාර්ගයෙන් මේ ගම්මානයට පිවිසිය හැකි ය. උතුරින් කල්ලිකුලම දෙමළ ගම්මානයක් නැගෙනහිරින් ඒරුපොකාන ඔලගමත් දකුණින් දික්වැව පාලමත් මාමඩුව ගම්මානයේ සීමා වේ. මාමඩුව වැව ද මේ ආසන්නයේ ම පිහිටා ඇත. මේ ප්‍රදේශයේ සෑම ගමක ම පාහේ වැවක් දක්නට ලැබෙන අතර වැව ජන ජීවිතයෙහි ප්‍රධානතම අංගය විය. වැවේ නමින් ගම්මාන නම් කිරීම ද ද්‍රවිඩ භාෂාවෙහි බලපෑම මත ද්‍රවිඩ වචනයක් හා සම්බන්ධ කර ගනිමින් ඒ ගම්මාන නම් කිරීම ද දැක ගත හැකිය. (Kulam – Tank, Madu – Tank) (Lewis, 1986: 203). පවුල් දෙසිය පනහක් පමණ ජීවත් වන මේ ගම්මානයෙහි පදිංචිකරුවන්ගේ ප්‍රධාන

ජීවනෝපාය කෘෂිකර්මාන්තයයි. මාමඩුව වැවෙන් දියවර ලබමින් කෘෂිකර්මාන්තයේ යෙදෙන ගොවීන්ට අමතර ව සිවිල් ආරක්‍ෂක සේවයට සම්බන්ධ විශාල තරුණ පිරිසක් ද මාමඩුව ගම්මානයෙහි ජීවත් වෙති.

මාමඩුව යන නම ලැබීම සම්බන්ධයෙන් ඇත්තේ ජනප්‍රවාදයක් පමණි. කින්සිරිමෙවන් රජ දවස දළදාව වැඩමවීමේ දී මාමඩුව ප්‍රදේශයේ විශාල මණ්ඩපයක් තනා එය පිළිගත් බව කියැවේ. මේ අනුව මහමඩුව පසු ව මාමඩුව වසයෙන් පසු කල ව්‍යවහාර වන්නට ඇතැයි ගැමියන් අතර මතයක් තිබේ. මේ සම්බන්ධයෙන් පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක කිසිවක් සපයා ගැනීම දුෂ්කර ය.

වත්මන් මාමඩුව ගම්මානයේ ජනාවාස ආරම්භ වී ඇත්තේ 18 ශතවර්ෂයේ දී හෝ 19 වන ශතවර්ෂයෙහි මුල් දශක කිහිපය ඇතුළත දී ය. 19 වන ශතවර්ෂයෙහි විවිධ කැරලි සඳහා මූලිකත්වය දුන් පරම්පරාවන්ගෙන් තමන් පැවත එන බවට පැවසීමට මේ ගම්හි රුවියක් දක්වති. මොවුහු බැම්ම බිදියාම හේතුවෙන් වල් වැදී තිබූ මාමඩුව වැව ප්‍රතිසංස්කරණය කර වගා කටයුතු සඳහා ජලය ලබා ගතිනි. ජන විශ්වාසයන්ට මුල් තැන ලබා දෙමින් කෘෂිකර්මාන්තයෙන් ලැබෙන අස්වැන්නෙහි ප්‍රථම කොටස දෙවියන් උදෙසා පිදීම සිදු වේ. දෙවියන්, යක්ෂයන්, භූතයන්, යන්ත්‍රමන්ත්‍ර, හදිහුනියම්, අනවිත, ඇස්වහ කටවහ මතු නො ව සියලු ම අදාශ්‍යමාන බලවේග ශා ශක්තීන් කෙරෙහි ජනයා තුළ පවතින ගුඩ විශ්වාසය හා ගෞරවය ඉතා ප්‍රබල වූවකි. ඔවුන්ගේ ජීවිත සුඛිත මුදිත කරන්නෙන් වෙනකක් තබා ගොවිතැන් කටයුතු සාර්ථක හෝ අසාර්ථක කෙරෙන්නෙන් දෙවියන් යතුන් හා භූතයන් ඇතුළු අදාශ්‍යමාන බලවේග විසින් බව අවිවාදයෙන් පිළිගැනේ (මුදියන්සේ, 1996: 23). ඇතැම් අවස්ථාවල දී බෞද්ධ ඇදහීමට වඩා ඉරහද හා අදාශ්‍යමාන බලවේග ඇදහීමට බෞද්ධයෝ පෙළඹුණහ (Bell, 1986: 44). සිංහල ජනතාව පමණක් නො ව ද්‍රවිඩ ජනතාව ද ස්වකීය කෘෂිකර්මාන්තාදී කටයුතුවල දී ශුභ මුහුර්ත තෝරාගැනීම ද සුලභ කාරණයකි (Lewis, 1984: 29). ජනයාගේ ජීවිතයට බලපාන විවිධ බලවේග සතුටු කිරීමත් එමඟින් පිහිට ලබා ගැනීම මුඛ්‍ය පරමාර්ථය කොට ගත් විවිධ ඇදහිලි රාශියක් ලංකාවේ විවිධ ප්‍රදේශවල පැතිර පවතී. මහින්දාගමනයෙන් පසු ව ප්‍රාග් බෞද්ධ විශ්වාසක් පසු කල මෙරටට සංක්‍රමණය වූ විදේශයන්හි ප්‍රභවය ලත් ජන ඇදහිලිත් බෞද්ධ ස්වරූපයෙන් හැඩ ගැසෙන්නට විය. ලක්දිව දේව ඇදහිල්ල බෙහෙවින් ප්‍රචලිත වීම බෙහෙවින් ජනප්‍රිය වීමට මඟ පෑදුණේ පෙලොන්තරු යුගයේ පටන් ය. එමෙන් ම මහනුවර කාලයේ දී බෞද්ධ වත් පිළිවෙත් අබිබවා දේව ඇදහිලි ක්‍රියාත්මක වූ බව පෙනේ (විජයශ්‍රීවර්ධන, 1996: 13-14).

මන්දගම් පඩිය පුජා කර්මය

මන්දගම් පඩි යනු දෙමළ තත්සම පදයකි. එය මණ්ඩහප්පඩි (මණ්ඩහම් - පඩි) යන වචන සකස්වීමෙන් ගොඩනැඟී ඇතැයි සිතිය හැකි ය. මෙහි අර්ථය වන්නේ උත්සවයක දී දෙවිරුව මණ්ඩපය සඳහා වැඩමවීමේ අවස්ථාව, එම උත්සවය සඳහා යන වියදම (කරුණාකිලක. 592, Tarkalat, 1994:1994) වේ. මේ අනුව මන්දගම් පඩිය යන යෙදුමෙහි

සමස්තාර්ථය ගෙන බැලීමේ දී වර්ෂාව ලබා ගැනීමේ අවියෙන් දෙවියන් උදෙසා දෙනු ලබන දීමනාව පුජාව යන්න අර්ථවත් වේ. කතරගම, පුළුල්ලේයාර් හා කඩවර යන දෙවියන් උදෙසා මේ පුජාව පැවැත්වේ. පුද්ගලයන්ට මුහුණ පෑමට සිදු වන වසංගත රෝග හා වෙනත් කායික මානසික ආබාධ, කෘෂි වගාවට හා හරකුන්ට ඇති වන ලෙඩ රෝග ආදිය සඳහා අයිියනායක හා කඩවර දෙවියන් උදෙසා පුජාදිය පැවැත්වේ (මුදියන්සේ, 1996: 26). පුරා දින දෙකක් තුළ පවත්වන මේ පුජාව ගම්වැසියන්ට දෙවියන්ගේ ආශීර්වාදය ප්‍රාර්ථනා කිරීමේත් ඉදිරි ගොවිතැන් කටයුතු සඳහා වැවට ජලය ලබා ගැනීමේත් පරමාර්ථය ඇති ව වර්තමානයේ මේ අභිචාර විධි පැවැත්වේ.

පූර්ව චාරිත්‍ර

මන්දගම් පඩියෙහි ක්‍රියාත්මක සමස්ත චාරිත්‍ර පූර්ව හා අපර වශයෙන් ප්‍රධාන කොටස් දෙකකට වෙන් කළ හැකියි. පුජා කර්මය පැවැත්වීමට දින නියම කර ගැනීමේ ප්‍රධාන රැස්වීම පැවැත්වීම මුලින් ම සිදු වෙයි. මේ සඳහා සහභාගි වන්නේ ගමෙහි ප්‍රධානීන් පමණි. මෙය මන්දගම් පඩි කම්ටුව නමින් හැඳින්වේ. මෙහි දී ගම්මුත්තෙන් දානය සඳහා එකතු කළ යුතු සහල්, පොල්, කැවුම්, කෙසෙල් ගෙඩි, බුලත්, පුවක්, මල්, මුදල් ආදියෙහි ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සිදු වේ. මෙහි දී පුජාව සඳහා දින වෙනස් කර ගැනීම පමණක් නො ව, රජ හැළිය බඳින දෙපළට දැනුම් දීම, කපු මහතාට දැනුම් දීම, දානයට අවශ්‍ය හට්ටිමුට්ටි ආදි ද්‍රව්‍ය සපයා දීම ආදිය කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කෙරේ. ඒ සඳහා බුලත් දී ආරාධනා කිරීමට ඒ ඒ පුද්ගලයන් වෙත භාර දීම ද මෙහි දී සිදු වෙයි.

මේ සඳහා දින නියම කර ගැනීමත් සමඟ සියලු ගම්වාසීන් ආරක්‍ෂා විය යුතු බව ගම්මුත්තේ පිළිගැනීමයි. දුර ගමන් නොයාම, මළ ගෙවලට සහභාගි නොවීම, නිවසෙහි තෙල් බැඳුම් සකස් නොකිරීම, පිටි නොකෙටීම සම්බන්ධයෙන් ගැමියන්ගේ අවධානය යොමු වෙයි. විශේෂයෙන් රජ හැළිය බඳින දෙපළ දින හතක් තිස්සේ පිළිහුඩුවලින් වැලකී කිළිවලින් වැලකී ආරක්‍ෂා විය යුතුයි. හේවිසි වාදකයන්ට රජ හැළිය බඳින දෙපළට හා කපු මහතාට ආරාධනා කළ යුත්තේ කොස් කොළයක් පිළිගැන්වීමෙනි. ඇතැම් විට මේ සඳහා වර්තමානයේ බුලත් භාවිත කෙරෙයි. පුජාව සඳහා ගෙන්විය යුතු කපු මහතා ජීවත් වන්නේ කුඩාකච්චකුඩ්ච්චය නැමැති ගම්මානයෙහි ය. මොවුන් කතරගම දෙවියන්ගෙන් වරම් ලැබූ පිරිසක් වන අතර ගම්වැද්දන් නමින් ප්‍රකට පරම්පරාවෙන් පැවත එන පිරිසකි. මේ ප්‍රදේශවල කතරගම දෙවියන් උදෙසා පවත්වනු ලබන පුජාවල දී මොවුන්ට මුල් තැන හිමි වේ.

පශ්චාත් චාරිත්‍ර

දින නියම කරගත් පරිදි බෝහෝ විට මේ සඳහා අගෝස්තු මාසය තෝරා ගැනේ. මාමඩුව ගමෙහි උතුරු දෙසට වන්නට ඇති විශාල බෝධිවෘක්ෂයක් සහිත සමිති ශාලා භූමියට ගම්මු එකතු වෙති. මන්දගම් පඩියෙහි පුජා කිරීම් දෙකක් සිදු වෙයි. එකක් කතරගම

දෙවියන් උදෙසා ද අනෙක පුල්ලේයාර් දෙවියන් උදෙසා ද සිදු කෙරෙයි. ප්‍රථම දිනයේ පවත්වනු ලබන්නේ කතරගම දෙවියන් උදෙසා පවත්වන මහ දානය නැමැති පූජාවයි. දේව ධුරාවලියේ ප්‍රධාන තැන ගන්නේ බුදුන් වහන්සේ ය. ඉන් අනතුරු ව දේව මණ්ඩලය දැක ගත හැකි වේ. එමෙන් ම ලෝකය පාලනය කරන්නා වූ ශ්‍රී විජිණ දිව්‍ය රාජෝත්තමයාණන් වහන්සේ යනුවෙන් දේව සභාවේ මුලට ම සඳහන් කරනු ලැබීමෙන් විජිණ දෙවියන්ගේ ඇති විශේෂත්වය තේරුම් ගත හැකි වේ (කාරියවසම්, 1990: 99). එහෙත් මෙහි දී කතරගම දෙවියන් උදෙසා ප්‍රමුඛ ව පුදපූජා පැවැත්වීම දැක ගත හැකියි. උදෑසන ම පූජා භූමියට පැමිණෙන කපු මහත්වරු තනා ඇති විශේෂිත වූ අට්ටාලයට පිවිසෙති. ප්‍රථමයෙන් කහ දිය ඉස පවිත්‍ර කර අට්ටාලය වටා තිර අඳින ලැබේ. අනතුරු ව කතරගම දෙවියන්ගේ පිත්තරය ඇඳි තිරය පිටුපසින් එල්ලනු ලබයි. බිම පැදුරු එළා ඒ මත සුදු රෙදි එළා කෙහෙල් කොළ ද අතුරා යහන් සකස් කර ගැනේ. ප්‍රධාන වසයෙන් අට්ටාලය තුළ මඩු තුනක් (යහන්) සකස් කෙරෙයි. කතරගම අයියනායක සහ පුල්ලේයාර් දෙවියන් උදෙසා මේ මඩු තුන පුදා ඇත. මේ යහන් තුන සකස් කිරීමේ දී ප්‍රථමයෙන් කැකුළු සහල් ගොඩක් ගසා ඒ මත බුලත් අතුරා අනතුරු ව පිත්තල සෙම්බු දෙකකට වතුර ගෙන ඒ දෙපසින් තබා ගැනීම අනිවාර්ය වේ. මීට අමතර ව යහන් 24ක් සකස් කිරීම සිදු වෙයි. එක් යහනකට බුලත් කොළ 04ක් අන්තර්ගත ය. බුලත් කොළ හතරෙහි නැටි එකට සිටින සේ සකස්කර ගත් මෙහි මැදට කැකුළු සහල් මීටක් පුවක් ගෙඩි 04ක් කැවුම් ගෙඩි 04ක් සහ කෙසෙල් ගෙඩි 04ක් ද තැබිය යුතු ය. ඉහත සඳහන් ප්‍රධාන යහන් තුනට ද මේ ආකාරයේ කෙසෙල් ගෙඩි, කැවුම්, පලතුරු ආදිය ඇතුළත් වෙයි. මේ සමස්ත යහනට බුලත් කොළ 500ක් කැවුම් ගෙඩි 500ක් අනිවාර්යවශයෙන් තිබිය යුතුයි. (මෙම සංඛ්‍යාව වැඩි වුව ද අඩු නොවිය යුතුයි.) අට්ටාලයේ දොරට කෙළින් ඇත්තේ කඩවර මඩුවයි. අට්ටාලයේ සිට මීටර 5ක පමණ දුරින් මෙය ඉදිකරනු ඇත. ප්‍රථමයෙන් පැදුරු එළා සුදු රෙදි හා කෙසෙල් කොළ ඒ මත අතුරා බිම සකස් කරගැනේ. අනතුරු ව සහල් කිලෝ 25ක් පමණ කන්දක් ආකාරයෙන් ගොඩ ගසා ඒ පිට බුලත් 500ක් අතුරා පුවක් ගෙඩි 500ක් ද එක් කෙරෙයි. ඒ අසල කඩවරයාගේ ආහරණ ද තැන්පත් කොට ඇත. පසෙකින් පහනක් දල්වා තබන අතර බුලත් යහන මත වතුර පිරවූ පිත්තල කළයක් තබා ඒ මත බුලත් කොළ 03ක් බඳින ලද පොල් ගෙඩියක් තබා ඇති මෙය කුම්බන් තැබීම යනුවෙන් හැඳින්වේ.

මිලගට ඇත්තේ රජ හැළිය බැඳීමයි. රජහැළිය බැඳීම යනු දෙවියන් උදෙසා ආහාර පිසීමේ ප්‍රධාන කාර්යයි. මෙදිනට නියමිත රාජකාරි අතර රජ හැළිය බැඳීම ප්‍රධාන කර්තව්‍යයයි. රජ හැළිය බැඳීම සඳහා ආරාධනා කළ යුත්තේ ගමෙහි මුල් ජදිංචිකාර වැඩිහිටි යුවළකටයි. ඔවුන් දෙදෙනා ම මාමඩුව ගමෙහි පාරම්පරික පවුල් දෙකකින් පැවතිය යුතු ය. රජ හැළිය බැඳීමට දින 07කට පෙර මේ දෙපළ කිලිවලට හසු නො වී සිටිය යුතු අතර පූජාව දින උදයේ සුදු ඇඳුමෙන් සැරසී පූජා භූමියට පැමිණිය යුතු ය. එසේ පැමිණ සුදු තිර හා වියන් බඳින ලද විශේෂිත අට්ටාලයේ තැන්පත් කර ඇති විශාල ප්‍රමාණයේ මුට්ටි දෙක ද රැගෙන වැවට ගමන් කරති. අනතුරු ව දෙපළ ම වැවට බැස නා (ඇඳ සිටි ඇඳුම් සහිත ව) මුට්ටි දෙක ද සෝදා ගෙන නැවත පූජා භූමියට පැමිණෙති. අනතුරු ව යහන

ඉදිරිපිටට වී ගොඩවල් දෙකක් අතුරා ඒ පිටි මුට්ටි තබනු ලැබේ. මේ සියලු කාර්යයන් සිදු වන අතර හේවිසි වාදනය නො කඩවා පැවැත්වේ. දැන් රජ හැළිය බඳින අවස්ථාවයි. හැළි දෙකට ම හාල් මිටි බැගින් දමන අතර දානය ඉවීම සඳහා ගැනෙන වට්ටක්කා බටු ආදි එළවළු ද ස්වල්පය බැගින් හැළි දෙකට ම එකතු කරනු ලැබේ. එපමණක් නො ව පලතුරු ද මේ සඳහා දමනු ලැබේ. පසු ව එයට එළඟි තෙල් හා මී පැණි එකතු කරනු ලැබේ. රජ හැළිය බැඳීමට නියමිත දෙපළ හැළි දෙක ද රැගෙන ඉහත සඳහන් උඩුවියන් සහිත අට්ටාලය වෙත යති. එහි ඇති ලිප් දෙක මත රජ හැළි දෙක තැන්පත් කරනු ලැබේ. අනතුරු ව පොල් ගෙඩියක් බිඳ එහි බැ දෙක හැළි දෙකේ නැඹිලි දෙක උඩ තබනු ලැබේ. මේ වෙනුවෙන් වෙන ම හැඳි දෙකක් ද පවතී. ඒවායේ ආරක්‍ෂාව සඳහා පඩුරු 02ක් ගැට ගසා ඇත. රජ හැළිය තැබීමෙන් අනතුරු ව එහි කට වටා අඹ කොළ තුනක් තබා පොල් කොළයකින් බඳිනු ලැබේ. දැන් රජ හැළිය සහිත ලිප මෙළවීම සිදු වේ. අනතුරු ව එයට ප්‍රමාණවත් තරම් කිරි, එළඟි තෙල්, මී පැණි, සහල්, සකුරු ආදිය රට ඉඳි, මුදුපලම් ආදිය දමා කිරි බත සකසා ගනී. රජ හැළියෙහි පූජාව අවසාන වන තෙක් එය බැඳි දෙපළට පූජා භූමියෙන් පිට විය නොහැකි ය. ඔවුන්ගේ ආරක්‍ෂාව පිණිස දකුණු අතෙහි ඉහළ කෙළවරෙහි කහ නූලක් සහිත පඬුරක් ගැට ගසා ඇත. එය කනප්පු බැඳීම වශයෙන් හැඳින්වේ.

රජ හැළිය ඉදෙන අතරතුර දානය සඳහා උයන බත්, වට්ටක්කා, පරිප්පු, මැල්ලුම් ආදිය පිසීම ආරම්භ කෙරෙයි. මේ සඳහා කාන්තාවන්ගේ ද සහභාගීත්වය දක්නට ලැබේ. මහදානය සඳහා සහල් කිලෝ 1500ක් පමණ උයනු ලැබේ. වට්ටක්කා, බටු ආදිය ද ප්‍රමාණවත් පරිදි උයනු ලැබේ.

රජ හැළියේ කිරි ඉතිරීමේ කටයුතු අවසන් වීමත් සමඟ ම දෙවියන්ට පූජා කිරීමේ කටයුතු ආරම්භ වෙයි. මුලින් තබා ඇති මඩු ගණනට අනුව කිරිබත් පිඳීම ද සිදු වෙයි. මෙහි ප්‍රධානත්වය හිමි වන්නේ කතරගම දෙවියන්ට වන අතර අයියනායක පුල්ලේයාර් ගම්හාර ආදි දෙව්වරුන් උදෙසා ද යාතිකා පවත්වනු ලැබේ. පූජාව පවත්වන අවස්ථාවේ දී කපුටා මායමෙන් යහන අබියසත් කඩවරයා උදෙසා කුම්බන් තැබූ ස්ථානයෙන් මායම් වීම සිදු කරයි. මේ මොහොතේ වැයෙන බෙර පද තාලයට මායම් වන අනෙකුත් පුද්ගලයන් ද යහන අබියසට පැමිණීමට උත්සාහ කලත් එයට අවස්ථාව නො ලැබේ. මේ අවස්ථාව වන විට වර්ෂාව පතිත වීම අනිවාර්යයෙන් සිදු වෙති යි ගම්මුත්ගේ පිළිගැනීමයි. 2006 වර්ෂයේ මන්දගම් පඩිය නැරඹීමෙන් ලත් අත් දැකීමකි.

මීළඟට ගොටු පිඳීමේ කාර්යයි. රජ හැළිය බැඳ උයාගත් කිරිබත් හා බත් ව්‍යංජනවලින් ප්‍රථම කොටස දෙවියන් උදෙසා පූජා කරන අතර දෙවනුව ගොටු පිඳීම යනුවෙන් කඩවර දෙවියන් උදෙසා කරනු ලබන චාරිත්‍රයට අවස්ථාව උදා වෙයි. පොල් කොළ තබා සකස් කරගත් ගොටු දෙකක් ඒ වෙනුවෙන් යොදා ගැනෙයි. කපුටා විසින් ගොටු 02ක මාරුවෙන් මාරුවට දැනේ තබාගෙන රතු පව්ව වඩමෙන් සැරසී මුඛවාඩමක් ද බැඳගෙන එම කාර්යයට සුදානම් වෙයි. මේ අවස්ථාවට කපුටා සහභාගී වන්නේ මායමෙනි.

වැව සම්පයෙහි ඇති ගසක් මුලට හේවිසි උඩුවියන් සහිත ව ගමන් කර එතනට ගොටු පුදා කපුවා ඒ ස්ථානයේ අඩවිවක් ද අල්ලා ආපසු පැමිණෙයි.

ගොටු පිඳිමෙන් අනතුරු ව ආහාර අනුභවය සිදු වෙයි. මේ සඳහා ගමේ ලොකු කුඩා සියලු ම දෙනා සහභාගි වන අතර මේ පුජාව පැවැත්වෙන බව ආරංචි වන අවට ගම්වාසීහු ද ආහාර අනුභවයට එක් වෙති. සිංහල, ද්විධ, මුස්ලිම් හේදයකින් තොර ව පුජා භූමියේ ඵලන ලද පැදුරු මත වාඩි වී ආහාර අනුභව කරති. දෙදහසකට අධික පිරිසක් මේ අවස්ථාවට සහභාගී වන අතර ඉතිරි වන ආහාර නිවෙස්වලට රැගෙන යාමට ඔවුහු අමතක නො කරති. සියලු දෙනා ම ආහාර ගැනීම සිදු කරනුයේ තේක්ක කොලවලයි.

පුල්ලේයාර් දානය

මහදානයෙන් අනතුරු ව පසු දින පැවැත්වීමට නියමිත පුල්ලේයාර් දානය උදෙසා සියල්ලෝ ම සුදානම් වෙති. රාත්‍රියෙහි එකතු වන ගමේ තරුණ පිරිස පුල්ලේයාර් පුජාව උදෙසා අනිවාර්යෙන් තිබිය යුතු මෝදගම් ඇල්ලීම සිදු කෙරේ. පොල් හකුරු හා තම්බන ලද මුං පියලි එකට මිශ්‍ර කොට සකසා ගන්නා ද්‍රව්‍යය උල් උඩින් යනුවෙන් හැඳින්වෙන අතර එය මැඳි කර හාල් පිට්ටලින් රොටියක් සකස් කර එය අල්ලෙහි තබා උලක ස්වරූපයෙන් ගුලි කර එය හුමාලයෙන් තම්බා සකස් කර ගන්නා ප්‍රණීත ආහාරයකි, මෝදගම් යන්න.

පසු දින වැව් කණ්ඩිය අසල නුග ගසක් යට සකස් කර ඇති පුල්ලේයාර් කෝවිලට රැස් වන ගමේ සියලු ම පිරිමිහු පුල්ලේයාර් කෝවිලට කිරි ඉතිරීමට සුදානම් වෙති. පෙර දින දානයට එකතු කළ හාල්, පොල්, කැවුම්, කෙසෙල් ගෙඩිවලින් කොටසක් මේ සඳහා වෙන් කර තබනු ලැබේ. මෙහි දී රජ හැළි තුනක් බඳිනු ලැබේ. පෙර දින රජ හැළි බැඳීම සඳහා කළ වාරිත මෙහි දී දක්නට නො ලැබේ. ප්‍රධාන වසයෙන් මේ හැළිවල ඉදෙන කිරිබත් දෙවියන් උදෙසා පුජා කිරීම සඳහා යොදා ගැනේ. මේ දානය සඳහා ද සහල් කිලෝ දහසක් පමණ කිරි ඉතිරීමක් සිදු වේ. වාරිත සිදු කෙරෙන වැවෙහි මේ සඳහා නියමිත ස්ථානය කෝවිල වසයෙන් හැඳින්වේ. කෝවිලෙහි පුසාරි අලුයම එම ස්ථානයට පැමිණෙන අතර ප්‍රථමයෙන් ලණු ඇද සීමාව වෙන් කර ගනී. ඉදිරියෙහි ගොක් කොළවලින් සරසන ලද අලංකාර තොරණක් ද දක්නට ලැබේ. පෙර පරිදි ම පුල්ලේයාර් දෙවියන්ගේ පිළිරුව අබියස මඩයක් සකස් කෙරෙයි. මඩය යනු සහල් ගොඩක් මත බුලත් පුවක් අතුරා ඒ මත කැවුම්, කෙසෙල් ගෙඩි, මෝදගම්, පලතුරු ආදිය අතුරා සකස් කර ගන්නා බුලත් යහනකි.

කිරි ඉතිරීම සඳහා යොදා ගනු ලබන්නේ විශාල කල්දේරම් ය. උතුරන ලද කිරි බත වර්ණවත් කිරීම සඳහා හකුරු යොදා ගනු ලැබේ. මීට අමතර ව රටඉඳි, කඩල, මුං ඇට, මුදුපලම්, රටකපු ආදිය කිරිබත රස කරගැනීම සඳහා ඊට එකතු කරනු ලැබේ. කිරිබත ඉඳි අවසන් වූ පසු ප්‍රථමයෙන් හැළිවල වූ කිරිබත් පුල්ලේයාර් උදෙසා පුදනු ලැබේ. අනතුරු ව සෙසු හැළිවල කිරිබත් පුල්ලේයාර් දෙවියන් ඉදිරිපිට සකස් කර ඇති අඩ 6 X 3 ප්‍රමාණයේ බේසම මත කෙසෙල් කොළ එළා ඒ මතට හළනු ලැබේ. සියලු කිරිබත් එකතු කිරීමේ

දී බේසම මත ඇති කිරිබත් කන්ද අඩි 2ක් පමණ උසට ගොඩ ගැසේ. පසු ව ඒ මත කැවුම්, කෙසෙල් ගෙඩි, මෝදගම් ආදිය තැන්පත් කරනු ලැබේ. මෙහි දී පුසාරි මායමෙන් පුල්ලෙයාර් දෙවියන් උදෙසා පූජාව පිළිගන්වයි. මේ භූමියේ සිටින සියලු දෙදෙනාගේ ආරක්ෂාව සඳහා පරහදවලින් නළලෙහි මොට්ටුවක් තැබෙති. පරහද යනු හුණුගල්වලින් සකස් කර ගන්නා පුයර විශේෂයකි.

මිලගට ඇත්තේ පූජාව වැඩමවීමයි. මෙහි පූජාව යනුවෙන් අදහස් කර ඇත්තේ ගම්වැසි ඒ ඒ පුද්ගලයන් විවිධ ලෙඩරෝග දුරු කර ගැනීම සඳහා පුල්ලෙයාර් දෙවියන් උදෙසා වූ භාර ඔප්පු කිරීමට විශේෂයෙන් සකස් කළ පූජාවකටයි. දෙදෙනකුට කර තබාගෙන ගිය හැකි ආකාරයේ අඩි 07ක් 08ක් පමණ උසට සකසාගත් අට්ටාලයක් මත මේ පූජාව තබා ඇත. එහි ඉහළ කෙළවරෙහි පොල් මලක් ගසා ඇත. සියලු පූජාවන් හේවිසි වාදන මධ්‍යයේ කෝවිල වෙත රැගෙන යනු ලැබේ. පූජාව පිළිගැනීම සඳහා පුසාරි කෝවිල අබියස රැදී සිටියි. පූජාව රැගත් කණ්ඩායම් තුන් විටක් කෝවිල වටා පැදකුණු කරන අතර අවසානයේ වේගයෙන් දිවවින් තුන් විටක් පූජාව තොරණෙහි හප්පා පැදකුණු කර පූජාව වැවට විසි කරනු ලබයි. (පූජාව අවසාන වූ දිනයේ දී ඇදහැලෙන ධාරානිපාත වර්ෂාවෙන් ඒවායේ සුන්බුන් වාන දක්වා ඇදී එන බව ගම්මුත්තේ පිළිගැනීමයි. දැන් ආහාර අනුභව කරන වේලාවයි. වැව් බැම්ම මත පේළි දෙකකට වාඩි කරගත් ප්‍රදේශවාසීන්ට තේක්ක කොළය බැගින් පිළිගන්වනු ලබයි. අනතුරු ව ඉහත සඳහන් බේසමට පුදන ලද කිරිබත් කැවුම් කෙසෙල් ගෙඩි මෝදගම් ආදිය භාජනවලට දමා සියලු දෙනාට බෙදාගෙන යනු ලැබේ. සිංහල හේවිසි වාදනය සඳහා පැමිණෙන කණ්ඩායම ද්‍රවිඩ පිරිසකි.

සමාලෝචනය

මාමඩුව ගම්මානයෙහි ජීවත් වන පිරිස අතුරින් වැඩි ම පිරිස සිංහල බෞද්ධ ජනතාවක් වන නමුත් මේ අභිචාර කාර්යයෙහි ලා බෞද්ධ චාරිත්‍ර විධි අනුගමනය නො කර ද්‍රවිඩ සම්භවයක් සහිත දේව මණ්ඩලයක් උදෙසා ස්වකීය ජීවිතයෙහි ප්‍රධාන අභිචාර විධිය පැවැත්වෙයි. මෙය වූකලී තත් ප්‍රදේශයෙහි පවතින පාරිසරික බල පෑම මත සිදු වන්නක් වන අතර ම ගම්මුත්තේ සාමූහිකත්වය හා මිත්‍රශීලී භාවය වර්ධනය කරන්නට හේතු වන බව සඳහන් කළ හැකි වේ.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

කරුණාතිලක, ඩබ්ලිව්. එස්. (2002), දෙමළ-සිංහල අකාරාදිය. කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ

කාරියවසම්, නිස්ස, (1990) ගම්මඩු පුරාණය. කොළඹ: සමයවර්ධන

දිසානායක, මුදියන්සේ, (1996) දෙමළ හත්පත්තුවේ ඇදහිලි විශ්වාස හා ශාන්ති කර්ම. කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ

විජයශ්‍රීවර්ධන, විභාවි, (1996), සිංහල රණවිරු දෙව්වරු. කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ

- Bell, H.C.P., (1886), *Sinhalese customs and ceremonies connected with the paddy cultivation in the lowcountry*, Colombo: Journal of Royal Asiatic Society
- Lewis, J.P., C.C.S. Esq, (1891-1892), *Buddhist Runis near Vauniya* (volume `xii). Colombo: Journal of Royal Asiatic Society
- (1884), *Tamil customs and ceremonies - Connected with Paddy cultivation in the Jaffna District*. Colombo: Journal of Royal Asiatic Society, vol . viii.
- (1896), *Place Names in the Vanni*. Journal of Royal Asiatic Society xiv
- Tarkalat, Kriyavin, (1994), *Tamilal Akararti. Dictionary of Contemporay Tamil*. Government of India Department of education

Category: Research Article

නුවරකලාවියේ චේතිහාසික හෙළ සංස්කෘතික අනන්‍යතාව : පළමු භාගය

වසන්ත කේ. දිසානායක

ARTICLE DETAILS

Published Online & Printed
October 2024

Author:

Wasantha K. Dissanayake
Professor.

Department of Languages,
Faculty of Social Sciences and Humanities,
Rajarata University of Sri Lanka
Mihinthale
Email: dwasanta@yahoo.com

Keywords:

Nuwarakalaviya, Buddhist Civilization,
Sinhalese Culture, Prosperity.

Abstract

Nuwarakalawiya or Anuradhapura was inhabited by Mesolithic Balangoda Man, the Australoid of the present day Vadda aborigine. He was from India who possessed the horse and a knowledge of iron working. The Aborigine cultivated rice through tank irrigation and were culturally closet to the early iron age “Megalithic” man of middle and south India, and culture traits were characteristic of the north central province. (Ancient Ceylon, 1972). The Nuwarakalaviya and Sinhalese culture is inseparable concept in Buddhist Civilization in Sri Lanka. Anuradhapura or Nuwarakalaviya is marked as the milestone which is Sinhalese cultural affluence. Here, We describe many important monuments in the Anuradhapura, the remains of which still survive. The above map provided in this research study indicates their relative positions, and the index of the monuments dealt with would help find the data in the description of any given monument.

හැඳින්වීම

වත්මන් උතුරු මැද පළාතට අයත් නුවරකලාවිය වූ කලී සිංහල සංස්කෘතියෙන්, සහායවයෙන් ආදී කඩඉම්හි තොටිල්ල ලෙස හැඳින්විය හැකිය. නුවරකලාවිය වැසියන්ගේ ජීවිතයේ හරයක් ගැඹුරක් සංස්කෘතික පුරුෂාර්ථයනුත් එකට බැඳී පවතින්නේ තත් ප්‍රදේශයේ වූ ඓතිහාසික ජන සංස්කෘතික පසුබිම හේතු කොටගෙන බැව් පැහැදිලි කරුණකි. මෙකී ආදී සිංහල සංස්කෘතිය තුළ නිධන්ගත ඉපැරණි සංස්කෘතික නෂ්ටාවශේෂයන් තත් ප්‍රදේශාශ්‍රිත ඇත ගම් දැනවි තුළ අදටත් නොනැසී පැවතීම හුදෙක් සිංහල සංස්කෘතියේ අනන්‍යතාව සුවහස කරන්නක් යැයි පැවසීම සහේතුකය.

නුවරකලාවිය නමින් අතීතයේ සඳහන් කරන ලද්දේ වර්තමාන සමස්ත අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයයි. (අභයවර්ධන,1996:109) පළමු ගජබාහු රජතුමා (ක්‍රි.ව. 114- 136) විසින් තැන වූ “වනරවච්චි” නගරවැව (parker,1981:400) හෙවත් නුවර වැවත් (සෙනෙවිරත්න, 2002:258-259) ධාතුසේන (සිරිවීර, 2002:203)හෙවත් දාසෙත් කැලී (පුජාවලිය, 1997:779)රජතුමා (ක්‍රි.ව. 455- 473) විසින් තනවන ලද කලා වැවත් දෙවන මොග්ගල්ලාන රජු (ක්‍රි.ව. 535 - 555) විසින් නිමවන ලද පදිකටුන්නරු, (පුජාවලිය,1997:773) පදිනොරු, ධනවාපි,(මහාවංශය,2006:40 පරි ,61 ගාථාව) පදිවැව යනාදී නාමයන්ගෙන් අතීතයේදී හඳුන්වන ලද්දා වූ පදිවාපි, (පුජාවලිය,1932:34පරි) පදි වැව (chulavansaII,1953:Lxxiv11,31-38) නමින් පසුකාලයේ ප්‍රසිද්ධ වූ පදවිය වැවත් යන මහා වැව් ත්‍රිත්වයෙන් පෝෂිත ප්‍රදේශය මෙකී මහාවාපි කර්මාන්තයන්ගේ නාමයම මූලික කරගනිමින් (නුවර) වැව, (කලා) වැව, (පදවි) වැව, “නුවරකලාවිය” (Brohier,1935:3) නමින් හඳුන්වන්නට යෙදිණි.

නුවරකලාවියේ ඓතිහාසික පසුතලය මුල්ම ආර්ය සංක්‍රමණික යුගයටත් එහා වූ කාලයකට දිවයයි. ජීව විද්‍යාත්මකව ආදී ඔස්ට්‍රොලොයිඩ් නමින් හැඳින්වෙන මධ්‍යශිලා යුගයේ විසූ මානවයෝ වසර පන්දහසකට පමණ පෙරදී මෙම ප්‍රදේශයේ වාසය කළහ. මොවුන්ගෙන් පැවතෙන්නෝ ක්‍රි.පූ. 800 දී පමණ යකඩ භාවිතය, වී වගාව, කුඹල් කර්මාන්තය හා මැටි බඳුන් භාවිතය දැනසිටි ශිෂ්ටත්වයකට පත්වූ පිරිසක් වූහ. ඔවුහු චිත්‍ර අක්ෂර භාවිතය සහ විදේශ වෙළඳම පිළිබඳ දැනසිටියහ. (Deraniyagala,1972:48-169)

මින් සියවස් දෙකකට පමණ පසුව එනම් ක්‍රි.පූ. 6 වන සියවසේ සිට උතුරු ඉන්දියාවෙන් පැමිණි ආර්යයෝ ආදිවාසිකයන් මැඩ පවත්වා ජනාවාස පිහිටුවා රටේ පාලනය සියතට ගත්හ.(වික්‍රමගමගේ,2004:46) පළමුව පැමිණි ආර්ය කණ්ඩායමේ නායකයා වූ විජය විසින් තම්බපණ්ණි නගරය පිහිටුවන ලද අතර ඔහුගේ සෙසු ඇමතිවරු උපතිස්සගාම උරුවෙලගාම, උජ්ජේනිගාම, විජිතගාම හා අනුරාධගාම ආදිය පිහිට වූහ. (මහාවංශය,7පරි:39-45) අනුරාධ ඇමති විසින් මල්වතු ඔය (කදම්බනදී) නිම්නයේ පිහිටුවන ලද ග්‍රාමය අනුරාධගාම නම් විය. (මහාවංශය,7පරි:45-43) මැතකදි සිදුකළ අනුරාධපුර ඇතුල් නුවර කැණීමක දී හමුවූ ක්‍රි.පූ. 600 - 500 ට අයත් මැටි බඳුන් කැබැල්ලක “අනුරාධ” යන

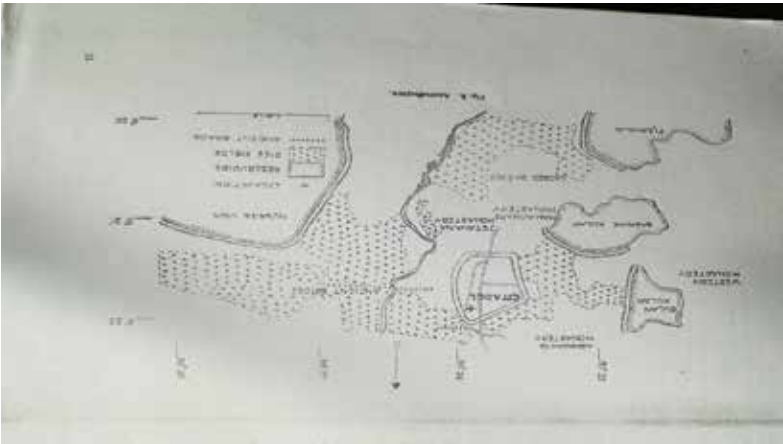
බ්‍රාහ්මී අක්ෂර ලියා තිබීමෙන් (වික්‍රමගමගේ,2004:47) ඉහතින් සඳහන් කරන ලද වංශකථාගත තොරතුරුවලට විශ්වසනීයත්වයක් ලැබේ.

පැරණි ලංකාවේ ප්‍රධානම අගනගරය වූ අනුරාධපුරය ක්‍රි.පූ. අටවන සහ සත්වන ශතවර්ෂවල සිටම ක්‍රමානුකූලව වර්ධනය වූ ස්ථානයකි. එහි නගරයක් ලෙසින් හා රාජ්‍ය පරිපාලනයේ මධ්‍යස්ථානයක් වශයෙන් සකස්වීම පිළිබඳව ප්‍රථමවරට වංශ කථාවල සඳහන් වන්නේ පණ්ඩුකාභය රජු හා සම්බන්ධ ක්‍රි.පූ. හතරවන ශත වර්ෂයට අයත් කථා පුවත්වලය. (සිරිවීර,2002:175) අවසන් යුද්ධයෙන් ජය ලැබූ පණ්ඩුකාභය කුමරු පුරාණ අනුරාධ ග්‍රාමයට පිවිස නක්ෂත්‍රකරුවන්ගේ සහ ගෘහනිර්මාණ ශිල්පීන්ගේ සහය ඇතිව එහි නගරයක් ගොඩ නැඟූ අතර අනුරාධ ඇමති හට නිවාස වූ බැවින් හා අනුර නැකතින් පිහිට වූ බැවින් ද එම නුවර “අනුරාධපුර නුවර” (මහාවංශය,10පරි:37-76) නමින් හඳුන්වන්නට යෙදිණ. ක්‍රි.පූ. 4 වන සියවසේදී පණ්ඩුකාභය රජු විසින් අනුරාධ ග්‍රාමය “අනුරාධ නුවර” නමින් අගනගරයක් බවට පත් කිරීමෙන් අනතුරුව මෙය රාජකීය වාසස්ථානය සේම නව ආර්ය ජනාවාසයේ පාලන මධ්‍යස්ථානය ද විය.(ගයිගර්,1969:77) එතැන් පටන් ක්‍රි.ව. 1055 දක්වා සියවස් 15 ක පමණ කාලයක් මුළුල්ලේ ලක්දිව ප්‍රධාන රාජධානිය (අභයවර්ධන,1996:108) වූයේ අනුරාධපුරයයි. සිංහල සංස්කෘතියේත් ආගමික ශාස්ත්‍රීය හා රාජ්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වයේත් මූලස්ථානය මෙන්ම නිජ බිමද අනුරාධපුර රාජධානියම විය. සමස්ත රාජ්‍ය පරිපාලනයේ කේන්ද්‍රස්ථානය වූ මෙය පසුකාලීනව බිහි වූ රාජධානිවලට පූර්වාදර්ශය විය. (සන්නස්ගල,1961:12-13)

ක්‍රමවේදය

මෙම පර්යේෂණයේදී ගුණාත්මක මෙන්ම (Qilitated) ප්‍රමාණාත්මක (Qiantitatiue) ක්‍රමවේදය භාවිත කෙරිණ. එහිදී පුස්තකාල පරිශීලනයෙන් ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය අවිනීයක මූලාශ්‍රය භාවිත කෙරිණි. එමෙන්ම සහභාගිත්ව නිරීක්ෂණය කමිටුව සාකච්ඡා සිදු කෙරිණ.

විමසුම

අතීතයේදී අනුරාධපුර අගනුවර සිට සතරදිශාව දැක්වීම අනුව “උත්තර රටිය” “පච්ඡිම පස්ස”, “පාචින පස්ස”, දක්ඛිණදේස (අභයවර්ධන, 1996:73) යනුවෙන් කොටස් හතරකට බෙදා පරිපාලන කටයුතු සිදුකර ඇත. මේ බෙදීම් පිළිබඳ මුල්ම සඳහන් දකින්නට ලැබෙන්නේ ක්‍රි.ව. 6 වන සියවස තරමේදීය. එනම් සිලාකාල රජු (ක්‍රි.ව. 518- 531) විසින් පාචින දේශය වැඩිමහල් පුත්‍රයාටත් දක්ඛිණ දේශය දෙවන පුත්‍රයාටත් (ගයිගර්, 1969:13) පවරා දෙනු ලැබීමෙන් පැහැදිලි වන්නේ මෙම බෙදීම් අනුරාධපුර රාජධානි යටතේ පැවැති ප්‍රධාන පරිපාලන ප්‍රදේශ බවයි. මෙකී බෙදීම් නවවන සියවස දක්වා භාවිත වී ඇත. (ගයිගර්, 1969:13)

පුරාතනයේ පටන්ම රෝහණ දේශය හෙවත් රෝහණ මණ්ඩලය සහ මලය දේශය හෙවත් මලය මණ්ඩලයද (ලංකාවිශ්වවිද්‍යාලයීය ලංකා ඉතිහාසය 1, 1964:12) රාජධානි වශයෙන් පැවැති බව සඳහන් වෙතත් මුල්වරට “රාජනොරටිය” ලෙස මෙම ප්‍රදේශය හඳුන්වා ඇත්තේ හතරවන කස්සප රජුගේ (ක්‍රි.ව. 898 - 914) යුගයේදීය. (මහාවංශය, 52පරි:4) එහෙත් අතීතයේ සිටම මෙම ප්‍රදේශය

“රජුගේ රට” හෙවත් “රජරට” නමින් හඳුන්වන්නට ඇතැයි සිතිය හැක. (අභයවර්ධන, 1996:76)

ගැමුණු රජු (ක්‍රි.පූ.161) ද්‍රවිඩයන් පරදා ලක්දිව එක්සත් කිරීමට පෙර විසූ රජවරුන්හට අනුරාධපුරය රාජධානිය වූයෙන් සිංහල රාජ්‍යත්වයේ මුල්ම ප්‍රදේශය වූයේ “රාජරටිය” බැවින් මෙකී උපරාජ්‍ය ක්‍රිත්වයේ ප්‍රමුඛස්ථානය එයට හිමිවේ. (ලංකාවිශ්වවිද්‍යාලයීය ලංකා ඉතිහාසය 1, 1964:12)

දොළොස්වන සියවස අවසාන භාගයේදී “රාජරටිය” හෙවත් “රජරට” නාමය අභාවයට ගොස් “පතිටියාරටිය” යන්න භාවිතයට පැමිණ ඇත. (chulavansaII, 1953:Lxxxviii-87 “පතිටියාරටිය”) යනු සිංහල පිහිටි රට යන්නෙහි පාලි පරිවර්තනයකි. (ගයිගර්, 1969:13)

“පිහිටි රට” නාමය බිහිවීම පිළිබඳ හේතුව ත්‍රිසිංහලේ කඩයිම් පොතේ දක්වා ඇත්තේ මෙසේය.

“දකුණු ශූ වහන්සේය. ලොව මහා ප්‍රාසාදය මිරිසවැටිය රුවන්වැලි සෑය ථූපාරාමය අභයගිරිය, ජේතවනාරාමය, ලංකාරාමය, මිහින්තලේ ශාඛාගිරි වෙහෙර මෙකී අටමස්ථාන පිහිටි රට නම් වන්නේය. (අභයවර්ධන, 1996:96)

දක්ෂිණ දේසය හා මලය දේසය සම්බන්ධ කිරීමෙන් මායාරට බිහිවන (අභයවර්ධන, 1996:73) අතර රුහුණු රට මායාරට, පිහිටි රට එකතු වී ත්‍රිසිංහලය බිහිවිය. (අභයවර්ධන, 1996:71)

දොළොස්වන සියවස පමණ වනවිට අනුරාධපුර රාජධානියේ වැදගත්කම අඩුවී ක්‍රමයෙන් රාජධානි නිරිත දෙසට සංක්‍රමණය වීමට පටන් ගන්නා ලදී. සියවස් පහළොවක්

පමණ කාලයක් සිංහලයන්ගේ ප්‍රධාන රාජධානිය වූත් සිංහල ශිෂ්ටාචාරයේත්, සංස්කෘතියේත් ක්‍රියාකාරී මූලස්ථානය වූ අනුරාධපුර රාජධානියේ අවසාන සිංහල රජු වූ පස්වන මිහිඳු රජු (ක්‍රි.ව. 982- 1017) ගේ රාජ්‍ය සමයේදී පළමුවන රාජරාජ නම් වූ චෝල අධිරාජ්‍යයා සිදුකළ ආක්‍රමණයත් (chulavansaII,1953:54-55) හේතුවෙන් රජරට සිංහල රාජධානිය චෝලයන්ට නතු විය. (සිරිවීර,2002:74) පස්වන මිහිඳු රජු සොළීන් විසින් අල්ලා ගනු ලැබීමෙන් පසුව දොළොස් අවුරුද්දක් පමණ රාජ්‍ය පාලකයකු නොවූ අඳුරු යුගයක් විය. (chulavansaII,1953:54-55)

මේ යුගයේ ප්‍රථම වරට උතුරේ ද්‍රවිඩ රාජධානියක් පිහිටුවීමත් අනුරාධපුරය අවට ද්‍රවිඩ බලය නැගීමත් සිදුවිය. (ක්‍රි.ව. 1029-1076) සියවස් භාගයක් පමණ වූ කාලය සිංහලයන් අතර මෙන්ම සිංහල ද්‍රවිඩ ගැටුම් වලින් යුක්ත වූ රටේ අභාග්‍ය සම්පන්න කාල පරිච්ඡේදයක් උදාවිය. (සිරිවීර,2002:74)

ක්‍රි.ව. 1017 සිට 1070 තෙක් වූ කාලය රජරට ප්‍රදේශය චෝලයන් විසින් පාලනය කෙරුණු අතර "ජනනාථපුරම්" ලෙස ඔවුන් විසින් හඳුන්වන ලද පොළොන්නරුවට අගනුවර මාරු කරන ලදී. සොළීන් විසින් වැනසු අනුරාධපුර රාජධානිය නැවත සිංහල රජවරුන්ගේ රාජධානියක් නොවීය. පළමු විජයබාහු රජතුමා (ක්‍රි.ව. 1058 - 1114) චෝල ආක්‍රමණිකයන්ගෙන් රජරට මුදාගත් පසු තම රාජධානිය පොළොන්නරුවේ පිහිටුවා ගැනීමෙන් අනුරාධපුරය රාජධානිය ක්‍රමයෙන් පරිහානියට පත්වීම ඇරඹුණු බව පැහැදිලිය (සිරිවීර,2002:74).

මෙකී පසුබිම හමුවේ ක්‍රි.ව. 1017 න් පසුව සිංහලයේ පැරණි පරිපාලන හා සංස්කෘතික කේන්ද්‍රස්ථානය වූ අනුරාධපුරයෙහි වූ ජනාවාස රටාවත් ප්‍රධාන ජීවනෝපාය මාර්ගය වූ වාරිමාර්ග පද්ධතියත් වෙනස් නොවී පැවැති නමුත් පෙර වූ රාජ්‍ය අනුග්‍රහය හීනවීම තුළින් වෙහෙර විහාර වාරිකර්මාන්ත භායනීයත්වයට පත්වූවා යැයි සිතිය හැක. එමෙන්ම චෝලයින් විසින් අනුරාධපුර රාජධානිය සාහසික ලෙස විනාශ කෙරුණු අතර චෝලයින් එළවා දමා පොළොන්නරුවෙහි රජ වූ පළමු විජයබාහු රජතුමා ඇතුළු බොහෝ සිංහල රජවරුන් විසින් අනුරාධපුර රාජධානියේ පැවැති වෙහෙර විහාර වැව් ප්‍රතිසංස්කරණය කළද එහි කලින් පැවැති රාජ්‍ය පරිපාලන සංකීර්ණයේ අභාවයත් රාජ්‍ය පරිපාලනයේ ප්‍රධානීන් අනුරාධපුරය අතහැර පොළොන්නරුවේ කේන්ද්‍රගත වීමත් හේතුවෙන් එකල අනුරාධපුරයේ පැරණි ශ්‍රී විභූතිය නැතිවී ගියේය. (සිරිවීර,2002:74)

අනතුරුව ක්‍රි.ව. 1215 දී සිදුවන කාලිංග මාසගේ ආක්‍රමණය හේතුවෙන් පොළොන්නරු රාජධානියේ බිඳවැටීම සිදුවිය. සිංහල ප්‍රධානීහු ආරක්ෂාකාරී දුෂ්කර ස්ථානය කරා ගියහ. මාසගේ ආගම් ජාති හා සංස්කෘතික විරෝධී ක්‍රියාකලාපයෙන් ජනතාව විශාල ලෙස තලාපෙලා පාලනය කළ අතර සිංහල සංස්කෘතිය දෙදරා යාමට සැලැස්වීය. මේ තත්ත්වය හමුවේ රාජ්‍ය කැබලි වලට කැඩී ගියද මාස විරෝධී සටන් සිදුවිය. මාසට විරුද්ධව සටන් කළ තෙවන විජයබාහු (ක්‍රි.ව. 1232 - 1236) දඹදෙණිය රාජධානිය කර ගැනීමෙන් පසු රජරට

ශිෂ්ටාචාරය නිරිත දෙසට විතැන් වීමට පටන් ගනී. මෙලෙස දහතුන්වන ශත වර්ෂයේ මැද භාගය පමණ වනවිට රජරට ජනශූන්‍ය වීමටත් පැරණි ආගමික මධ්‍යස්ථාන හා වාරිමාර්ග අභාවයට යාමටත් එම ඉදිකිරීම්වල වූ තාක්ෂණික ඥානය බිඳ වැටීමටත් වූ ප්‍රබල හේතු සාධක පිළිබඳව විද්වත්හු හේතු දක්වති. නමුත් මේ සාධක කෙරෙහි ඉතිහාසඥයින් අතර එකඟතාවයක් දක්නට නොලැබේ(සිරිවීර,2002:105-108).

නුවරකලාවියේ වන්නි, දිසා, පත්තු, කෝරළ, පළාත් හා කොට්ඨාස

විදේශ ආක්‍රමණ මෙන්ම මාසගේ ආක්‍රමණය ද නිසා සිදුවූ දේශපාලනික හා පරිපාලන රටාවේ බිඳවැටීමත් මේ වනවිට නිරිත දිග හා බටහිර දිග මුහුදු ප්‍රදේශ ඔස්සේ අන්තර්ජාතික වෙළඳමට සිංහල පාලකයින් පෙළඹීමත් ආදී වූ ප්‍රබල සාධක පෙළගැස්වීමෙන් අනුරාධපුරය ඇතුළු රජරට ශිෂ්ටාචාරය පිළිබඳ අවධානය අඩුවිය (සිරිවීර,2002:105-115).

රජරට ශිෂ්ටාචාරය බිඳවැටීමෙන් අනතුරුව රටේ දේශපාලන එක්සත්භාවය බිඳවැටීමත් රජවරුන්ට තවදුරටත් තම ජනතාවට ආරක්ෂාව සැපයීමට නොහැකි වීමත් යන හේතු නිසා ඒ ඒ ප්‍රදේශවාසී ජනතාවට ආරක්ෂාව, රැකවරණය සැලසීමට අර්ධ ස්වාධීන පාලකවරු හා අධිපතිවරු බිහිවූහ. මෙකී තත්වය හමුවේ පැරණි ආර්ය ශිෂ්ටාචාරයට නිජබිම වූ උතුරුදිග හා ගිණිකොන දිග තැනිතලා ප්‍රදේශයන්හි "වන්නි" නමින් හැඳින් වූ ප්‍රදේශාධිපතීන් රාශියක් සිටි බව වූලවංශය, රාජාවලිය, පූජාවලිය නිකාය සංග්‍රහය වැනි මූලාශ්‍රවලින් මෙන්ම බ්‍රිතාන්‍ය යුගයේ රාජ්‍ය ලේඛනවලින් ද පැහැදිලි වේ(ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය 2:122-123),මෙකී වන්නි ජනයෝ වූ කලී දකුණු ඉංදියාවේ සිට මෙහි පැමිණ පදිංචි වූ මලබාර් ගෝත්‍රිකයෝය.

ගම්පොළ හා කෝට්ටේ රාජ යුගයන්හි මලබාරයන් දකුණු ඉංදියාව ආක්‍රමණය කිරීම හේතුවෙන් බියටපත් වූ මලලයෝ මෙරටට පැමිණ සිංහල රජුන්ගෙන් හිස්ව පැවැති උතුරුමැද හා වයඹ පළාත්වල එනම් පුත්තලමේ සිට කුරුණෑගල තෙක් හා අනුරාධපුරයේ සිට පොළොන්නරුව දක්වාද වූ විශාල බිම් පෙදෙසක් පාලනයට ගත් බවට සාක්ෂි බුද්ධ රාජාවලිය වන්නි රාජාවලිය තුළ අන්තර්ගතය (ධර්මදාස සහ තුන්දෙණිය, 1994:22). 16 වන සියවසේ මැද භාගය පමණ වන විට අනුරාධපුරයේ මින් පෙර ජනාකීර්ණව පැවැති පෙදෙස් ජනශූන්‍ය බවට පත්ව තිබූ බවත් මේ විසල් තැනිතලා භූමියේ තැන තැන වූ වනාන්තර අතරතුරෙහි මලබාර් ජාතිකයන් පදිංචි වූ කුඩාගම්මාන තිබුණු බවත් රොබට් නොක්ස් ද සඳහන් කර තිබීමෙන් උක්ත අදහස වඩාත් තහවුරු වේ (නොක්ස්,2005:349-350).

"වන්නි" යන පදය පාලි සිංහල හා දෙමළ මූලාශ්‍රවල විවිධාකාරයෙන් යෙදේ. ඒ අනුව "වන්නි" යනු කැලෑ බඳ ප්‍රදේශය, වියළි කලාපයට අයත් පාලන ප්‍රදේශය දෙමළ සහ සිංහලයන් අතර ඇති විශේෂ කුල ගෝත්‍රයක වැඩි ප්‍රදේශය යන අර්ථ ප්‍රකට වේ(දිසානායක,1996:෧෧)."වඤ්ඤා" යන පදය "වන්නි" යන සිංහල පදය පාලිබසට නැගීමෙන් ඇති වූවක් විය යුතු යැයිද මතයකි (ලියනගේ,1989:135).

“වන්නිය” යන විශේෂණ පදයෙන් හඳුන්වන ප්‍රදේශය වූ කලී උතුරු ශ්‍රී ලංකාවේ එනම් යාපන අර්ධද්වීපයෙහි අනුරාධපුරය හා ත්‍රිකුණාමලය අතර වූ විශාල භූමි භාගයකි. එහෙත් මෙකී වන්නියේ සීමා මායිම් කලින් කල වෙනස්ව ඇති බව ඒ පිළිබඳ වූ ලේඛනවලින් පෙනේ. අද්‍යයන ව්‍යවහාරය අනුව කුරුණෑගල හා පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කවල උතුරු කොටස් අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කය හා වන්නි දිස්ත්‍රික්කය ඇතුළත් උතුරු මැද ලංකාවේ විශාල ප්‍රදේශයක් වන්නිය නමින් හඳුන්වනු ලැබේ (දිසානායක, 1996:08).

මෙකී ප්‍රදේශවල සිටි පාලකයෝ වරෙක දඹදෙණි ගම්පොළ, කෝට්ටේ වැනි සිංහල රාජධානිවල වූ සිංහල රජුන්ට පක්ෂපාතිකම් දැක්වූ අතර ඇතැම්විට යාපනේ ආර්යවක්‍රවර්තීගේ බලය පිළිගත්හ(ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය 2:122-123). දහතුන්වන සියවසේදී මධ්‍යම පාලන තන්ත්‍රය දුර්වල වී යත්ම වන්නි පාලකයන් සංඛ්‍යාව අතින් පමණක් නොව බලය අතින් ද වර්ධනය වී තත්කාලීන දේශපාලන ක්‍ෂේත්‍රයේ වැදගත් තැනක් හිමි කරගෙන සිටීම වැදගත්ය(ලියනගේ,1989:136). “වන්නි” යන පදය පළමුවරට වංශ කථාවන්හි සඳහන් වන්නේ දඹදෙණියේ තුන්වන විජයබාහු රජුගේ කාලයේදීය (ලියනගේ,1989:135). මායා රටින් දෙමළින් පලවාහැරීමට පෙර තෙවන විජයබාහු වන්නියේ රජවිය (මැන්දිස්,2006:67). ඒ බව පූජාවලියේ සඳහන් වේ (පූජාවලිය,1997:785). පළමු පැරකුම් රජු වන්නි ප්‍රදේශ තුන්සිය හැට හතරක් තම ආධිපත්‍යයට නතු කරගත් බව නිකාය සංග්‍රහයෙහි සඳහන් වේ (කුමාරතුංග,1957:20). තෙවන විජයබාහු රජුගේ පුත් දෙවන පැරකුම් රජු විසින් වන්නිය නායකයන් හා ගැටි තම ආධිපත්‍යයට නතුකර ගත් බව පූජාවලිය සඳහන් කරයි (පූජාවලිය,1997:789). දෙවන පරාක්‍රමබාහු රජුගේ පුත් බෝසත් විජයබාහු රජතුමා වන්නි රජවරු තමා යටතට ගෙන පිහිටි රට රකිනා ලෙස ඔවුන්ටම භාරදෙන ලදී (පූජාවලිය,1997:802).

කෝට්ටේ යුගයේ විසූ සයවන පැරකුම්බා රජු විසින් කුළවන්නීන් මැඩ පවත්වා (පැරකුම්බා සිරිත,1954:28-46පද්‍ය) තමා යටතට ගත් අතරම වන්නි දහ අටක් (ගිරා සන්දේශය,1993:137පද්‍ය) පරාජයට පත්කර ඇති බව සඳහන් වේ. මෙලෙස රජුට ශිෂ්ටාචාරය බිඳ වැටීමෙන් අනතුරුව අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කය වන්නි පාලකයන් යටතේ පැවති අතරම විටෙක සිංහල රජුන්ගේ ද විටෙක යාපනේ ද්‍රවිඩ රජුන්ගේ ද ආධිපත්‍ය පිළිගනිමින් සිටි මොවුහු අර්ධ ස්වාධීන පාලකයෝ වූහ.

මහනුවර රාජ්‍ය සමයේදී තත් ප්‍රදේශය “නුවර කලාවිය දිසාවතිය” නමින් හැඳින්විණ (දිසානායක,1996:12). මහනුවර පළමු රාජසිංහ රජ කළ ඔහු යටතේ පැවැති තත් ප්‍රදේශය (රාජාවලිය,1976:229) රජුගේ කේන්ද්‍රීය බල ප්‍රදේශයෙන් දුරස්ථව පැවතීම හේතුවෙන් රජුගේ රාජ්‍ය නියෝජිතයින් වන දිසාවේවරුන්ට වඩා වන්නියාර්වරුන්ගේ බලය ප්‍රබල විය (දිසානායක,1996:12). දෙවන රාජසිංහ රජු සමයේදී උඩරට රාජධානියේ උතුරු පෙදෙස කෝරළ පහකින් සමන්විතව නුවර කලාවිය දිසාවතිය නමින් පැවතිණ (නොක්ස්,2005:44).

උඩරට රාජධානියට අයත් දිසා දොළොසින් එක් දිසාවක් ලෙස “නුවර කලාවිය”

පැවතී ඇති බව ඩේවි සඳහන් කරයි (ඩේවි දුටු ලංකාව,2012:131). ක්‍රි.ව. 1551 - 1597 කාලය වනවිට ලංකාව රාජ්‍යයන් වශයෙන් කොටස් හතරකට සහ දිසා වශයෙන් කොටස් හතරකට බෙදා තිබුණි. එම දිසාවන්ගෙන් එකක් ලෙස නුවරකලාවිය පැවතී ඇත. හතර කෝරළය, මාතර, දෙනවක අධිකාරිය ඉතිරි දිසාවන් වෙයි(සිල්වා,2001:14).

1815 වනවිට උඩරට රාජ්‍යය පාලන කොටස් 21 කට බෙදා තිබුණු අතර ඉන් 12 ක් දිසා නමින් හඳුන්වන ලදී. ඒ අතර නුවර කලාවිය ද එක් දිසාවක් ලෙස පැවතී ඇත (විමලාන්තද,1963:322). නුවර කලාවිය දිසාවනියේ පාලනය භාරවූයේ උඩරට රජතුමා විසින් පත්කරන ලද දිසාවේවරයකුටය. දිසාවේ යනුවෙන් දිසාවනිය තුළ පාලන කටයුතු මෙහෙය වූයේ මහාවන්තියා නම් වූ පාලකයාය. මහාවන්තියා මූල භාගයේදී උඩරට රජු විසින්ම පත් කරන ලද අතර පසුව එකී බලතල දිසාවේට පැවරුණි. නුවර කලාවිය දිසාවනිය අගනුවරින් දුරස්ථ පිහිටීම හේතුවෙන් නුවරකලාවිය මහවන්තීන් අන්‍ය දිසාවන්වලට වඩා නිදහසක් භුක්ති වින්දහ. මහවන්තීන් යටතේ සිටින වන්ති උන්නාන්සේ නොහොත් මුදියන්සේ නම් වූ නිලධාරියා යටතේ පත්තු 16 කටද නුවරකලාවිය බෙදී තිබුණි. 1833 වනවිට පැවැති මෙම බෙදීම් දේශීය මූලාදැනි ක්‍රමය මූලික කරගැනීමෙන් සකස් කරන ලද්දකි. නැගෙනහිර හා බටහිර වශයෙන් නුවරකලාවිය ප්‍රධාන කොට්ඨාස දෙකකට බෙදා නැගෙනහිර කොට්ඨාසය දිසාවේවරයකු යටතේ පත්තු අටකට නැවත බෙදා එම පත්තු වන්ති මුදියන්සේ, ලියනරාල, උණ්ඩියරාල, බද්දේරාලවරුන්ගේ අධීක්ෂණය යටතේ තබන ලදී. බටහිර කොට්ඨාසය මහවන්ති උන්නැහේ සහ අතපත්තු මොහොට්ටාල පත්තු අටකට බෙදා ඒවා නැවතත් වන්ති මුදියන්සේ සහ කාරියකරවන නිලධාරීන් යටතේ තබන ලදී(කරුණානන්ද,1990:17-18).

එම පත්තු මෙසේය.

නැගෙනහිර කොට්ඨාසය

1. කීරලව පත්තුව
2. උදුරව පත්තුව
3. කලාගම් පත්තුව
4. මාමිනියා පත්තුව
5. මාටොඹුවා පත්තුව
6. උඩියන් කුලම පත්තුව
7. හුරුළු පත්තුව
8. මහාපොතාන පත්තුව

බටහිර කොට්ඨාසය

9. එස්පාචල පත්තුව
10. උලගල්ල පත්තුව
11. පරවහ පත්තුව
12. කැලේගම් පත්තුව
13. කයිල පත්තුව
14. තිලකමල්ල පත්තුව
15. නැගම්පහ පත්තුව
16. කගල්ල පත්තුව (කරුණානන්ද,1990:138-139).

කෝල්බෘක් කැමරන් ප්‍රතිසංස්කරණය යටතේදී 1834 දී නුවරකලාවිය දිස්ත්‍රික්කය පිහිටුවන ලදී. එහිදී අනුරාධපුර සහකාර ඒජන්තවරයාගේ සහයට නුවරකලාවිය බටහිර කොටසහර මහා වන්තියා සහ නැගෙනහිර කොටස හර උලගල්ල මහවන්තියා යන වන්තිවරුවුහ. ඔවුන්ගේ සහයට ඉහත සඳහන් පත්තු 16 හර වන්තියා/මුදියන්සේලා සහ තුලාන් හර කාරිය කරවන මුලාදැනිවරු ද වූහ (කරුණානන්ද,1990:සස).

1838 දී උඩරට සෙසු ප්‍රදේශවල ක්‍රියාත්මක වූ දේශීය මුලාදැනි ක්‍රමයට අනුරූපවන අයුරින් නුවරකලාවියේ පැවැති දේශීය මුලාදැනි ක්‍රමය ප්‍රතිසංවිධානය කරන ලදී. ඒ අනුව නුවර කලාවිය දිස්ත්‍රික්කය නැගෙනහිර දකුණු හා බටහිර වශයෙන් කොට්ඨාස තුනකට බෙදා එම කොට්ඨාස රටේ මහත්තයා යටතේ තබන ලදී. ඉහතින් සඳහන් කරන ලද පත්තු, කෝරාල වශයෙන් නම් කොට ඒවා හර මුලාදැනිවරු කෝරාලවරු ලෙස නම් කරන ලදහ (කරුණානන්ද,1990:සස). එක් එක් කෝරලයකට අයත් වූ තුලාන් ප්‍රමාණය පහතක් පමණ විය (කරුණානන්ද,1990:18). ඒ මෙසේය.

නැගෙනහිර කොට්ඨාසය - (හුරුළු පළාත)

1. මහපොතාන කෝරලය - මහපොතාන, අඩම්පනේ, දුටුවැව,
2. කල්පේ කෝරලය - කල්පේ, කුංජුට්ටු, කුඹුක්වැව, තුලාන
3. උඩියන්කුලම කෝරලය - මැදලස්ස, අලුත්ගම,උඩියන් කුලම තුලාන
4. මාටොඹුවා කෝරලය - මාටොඹුවා වැව තුලාන්
5. උලගල්ල කෝරලය - කදු වැව, නාවිවදුව තුලාන්

දකුණු කොට්ඨාශය - (කලාගම් පළාත)

6. කලාගම් කෝරළය - කැලේගම, මැදලැස්ස කොරසගල්ල වැව තුලාන්
7. මාමිනියා කෝරළය - කැකිරාව, කරුක්කන්කුලම තොර වැව තුලාන්
8. උදුව කෝරළය - කැලේගම, ඔයදලේ, මැදලැස්ස,කදු තුලාන්
9. කිරුව කෝරළය - කැලේගම, දුනුමඩලාව, ඔයදලේ තුලාන්
10. නැගම්පහ කෝරළය - නැගම්පහ, කැලේගම තුලාන්
11. කහල්ල පරවහ කෝරළය - කහල්ල පරවහ තුලාන්

බටහිර කොට්ඨාසය (නුවරගම් පළාත)

12. කනදරා කෝරළය - කැදෑ, ඇල්ල වැව, ඇලිමැඩ වැව තුලාන්
13. කඩවත් කෝරළය - අලුත් කඩවත්, කඳු විරසෝල් කඩවත් තුලාන්
14. නුවරගම් කෝරළය - මැදගන්දනය, නුවරගම්, ගල්කඩවල තුලාන්
15. විලච්චිය කෝරළය - අන්දර වැව, විලච්චිය, කැලේගම තුලාන්
16. එස්පාවල කෝරළය - කැලේගම, ඇලිමඩ, නබඩාවැව, තිඹිරිවැව

(කරුණානන්ද,1990:139-140)

1849 දී නුවරකලාවියේ කෝරළ සංඛ්‍යාව 17 දක්වා වර්ධනය වූ අතර 1900 වනවිට මෙම මූලාදැනී ක්‍රමය වෙනස් වන්නේ සුළු වශයෙනි. 1900 වනවිට නුවරකලාවියේ මූලාදැනී කොට්ඨාස මෙසේය.

හුරුළු පළාත (රටේ මහත්තයා)

1. මහපොකාන කෝරළය (කෝරාළ)
2. කල්පේ කෝරළය
3. කුංජුට්ටු කෝරළය
4. උඩියන් කුලම කෝරළය
5. මාවොඹුවා කෝරළය
6. උලගල්ල කෝරළය

කලාගම් පළාත (රටේ මහත්තයා)

- 7. කලාගම් කෝරළය (කෝරාළ)
- 8. මාමිනියා කෝරළය
- 9. උදුරව කෝරළය
- 10. කිරලව කෝරළය
- 11. නැගම්පහ කෝරළය

නුවරගම් පළාත (රටේ මහත්තයා)

- 12. කනදරා කෝරළය (කෝරාළ)
- 13. කැදැ කෝරළය
- 14. නුවරගම් කෝරළය
- 15. කඩවත් කෝරළය
- 16. විලච්චි කෝරළය
- 17. එප්පාවල කෝරළය

වත්මන් උතුරුමැද පළාතට අයත් මෙකී නුවරකලාවිය දිසාවනිය අනුරාධපුරය දිස්ත්‍රික්කය නමින් හැඳින්වේ. උතුරුමැද පළාත උතුරු, වයඹ, මධ්‍යම හා නැගෙනහිර පළාත් වලින් වටවී මධ්‍යම කඳුකරයෙන් උතුරුට වන්නට පිහිටා ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු භූමි ප්‍රමාණයෙන් 15.9 % පමණ වූ වර්ග කිලෝමීටර් 10472 ක භූමි ප්‍රදේශයකින් යුක්ත උතුරු මැද පළාත විශාලත්වයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු වැනි විශාලතම පාලන ප්‍රදේශය ලෙස හඳුනාගත හැකිය.

විශාලත්වය (ව.කි.මී)

	මුළු භූමි ප්‍රමාණය	මුළු ගොඩබිම් ප්‍රමාණය	අභ්‍යන්තර ජලාශ
ශ්‍රී ලංකාව	65610	62705	2905
උතුරු මැද පළාත	10472		159
අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කය	7179		
පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කය	3293		

වියලි කලාපීය දේශගුණයකට හිමිකම් කියන නුවරකලාවිය භූගෝලීය පිහිටීම අනුව පැතිර ඇත්තේ උත්තර අක්ෂාංශයක 8. 55 සිට 7.47 සහ නැගෙනහිර දේශාංශක 79.51

සිට 81.00 අතරේය. නැගෙනහිරින් තමන්කඩුව දිශාවට මෙන්ම බටහිරින් පුත්තලම හා මන්නාරම් දිශා මායිම පිහිටි මෙකී ප්‍රදේශයේ වවනියාව දිශාවට මායිම්ව පදවිවැව සිට කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ මායිම් ව ඇති, පරවහගමට, සැතපුම් 122කි. මධ්‍යම පලාතේ මායිමේ ඇති ඉහළ වැලි හින්තේ සිට ගල්කන්දේ මඩුඔයට සැතපුම් 75කි. පුත්තලම් පාෂාණ ගලගොඩහින්තට සැතපුම් 65කි. මේ අනුව නුවරකලාවියේ වපසරිය වර්ග සැතපුම් 2808.64 වන බව මිනුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්තා පෙන්වා දෙයි(දසනායක,1982:1-2). අතීතයේදී ශ්‍රී ලංකා පාලනකර්මයට අනුකූල වන පරිදි නුවරකලාවිය පළාත් හා කෝරළ වශයෙන් බෙදා තිබුණු අයුරු පෙර සඳහන් කරන්නට යෙදිණි. වර්තමානයේ ද පරිපාලනය පහසුව පිණිස මේවා තුලාන රාශියකට බෙදා ඇත.

පුරාණ බෙදීම අනුව නුවරකලාවිය ප්‍රධාන පළාත් තුනකින් හා ඒ යටතේ වන කෝරළ දාහතකින්ද සමන්විත විය. ඒවා නැවත පත්තු බවට පත්විය.

පළාත	කෝරළය	පත්තුව
(1).නුවරගම් පළාත	1.නුවරගම් කෝරළය	මැදගම් දහය ගල්කඩවල නුවරගම්
	2.කැදෑ කෝරළය	පහළ කැදෑ වැව් ඉහළ කැදෑ
	3.කනදරා කෝරළය	කඳු එළි මැද ඇල්ලැව
	4.එප්පාවල කෝරළය	එළිමැද නැබඩ තිබිරිය කලාගම්

	5.කඩවත් කෝරළය	අලුත් කඩවත් විරව සෝලේ කඩවත් කඳු
	6.විලච්චිය කෝරළය	පිච්ච පත්තු මොරගොල්ල කඩවත් විලච්චිය අන්දර වැව ඉහළ කැලෑ ගම පහළ කැලෑ ගම
(2).හුරුළුගම් පළාත	7.කල්පේ කෝරළය	කුඹුක් වැව ඉහළ කල්පේ පහළ කල්පේ
	8.කුංචුට්ටුව කෝරළය	කුංචුට්ටුව නැගෙනහිර කුංචුට්ටුව බටහිර පහළ කල්පේ

	9. මහපොතාන කෝරළය	දුටු වැව මහපොතාන අඩම්පනේ
	10. උඩ්ඩියන්කුලම කෝරළය	අලුත් ගම මැදලස්ස උඩ්ඩියන් කුලම
	11. උලගල්ල කෝරළය	වැව් නාව්වදුව වැව්කඳු
	12. මාටොඹුව කෝරළය	මාටොඹුවා වැව එගොඩ වැව මාටොඹුව කලාගම් පළාත
(03) කලාගම් පළාත	14. උන්දුරාව කෝරළය	කඳුමැදලස්ස ම යදැල කැලෑ ගම් කිරලව
	15. කිරලව කෝරළය	මැදලස්ස කැලෑගම්මිය දැල දුනුමඩල කහලපරවග
	16. නෑගම්පහ කෝරළය	මැදලස්ස කැලෑගම් ගලේගොඩ
	17. කලාගම් කෝරළය	කලාගම් මැදලස්ස වැව් කොරගසගල්ල
	18. මාමිනියා කෝරළය	කරුක්කන්කුලම තැනිරිව තෝරවැව

අපගේ මූලික අධ්‍යයන කලාපය අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ හොරොච්චනාන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය හෙවත් නුවරකලාවියේ හුරුඵගම් පළාතේ කල්පේ කෝරළය බැවින් ඒ කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු වනු ඇත.

වර්තමානය වන විට උතුරුමධ්‍යම පළාතේ දිස්ත්‍රික්ක දෙක දිසා ලේකම්වරුන් දෙදෙනෙකු යටතේ පාලනය වන අතර අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස

22 කට හා එක් එක් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයක් ග්‍රාමසේවා වසම් හෙවත් තුලාන ගණනාවකටත් එම තුලානට අන්තර්ගතවන පරිදි ග්‍රාමයන් කිහිපය බැගින්ද බෙදා ඇත.

උතුරුමැද පළාත් පැරණි කොඩිය

උතුරුමැද පළාත් සිතියම

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

එල්ලාවල, එච්., (1968). පුරාතන ලංකාවේ සමාජ ඉතිහාසය : සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව.
 කරුණානන්ද, උක්කු බණ්ඩා, (1990). නුවරකලාවිය, 1815 - 1900, කැලණිය: ශිලා ප්‍රින්ටින් වර්ක්ස්
 කරුණානන්ද, උක්කු බණ්ඩා බ්‍රිතාන්‍යයන් යටතේ උතුරුමැද පළාත, 1900 - 1931, කොළඹ: එස්.ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ
 කුමාරස්වාමි, ආනන්ද, කේ, (1962). මධ්‍යකාලීන සිංහල කලා, සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව.
 දඵපොත, මහින්දකුමාර, (2005). වැව හා සංස්කෘතිය, කොළඹ: එස්.ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
 දඵපොත, මහින්දකුමාර, (2003). මුට්ටි මංගල්ලයේ වගකුග, කොළඹ: එස්.ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
 දිසානායක, මුදියන්සේ, (1996). වන්නියේ දව්දේවතා සම්භවය සහ ව්‍යාප්තිය, කොළඹ: එස්.ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ
 දිසානායක මුදියන්සේ (2003). දෙමළ හත්පත්තුවේ ඇදහිලි විශ්වාස හා ශාන්තිකර්ම කොළඹ: එස් .ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ
 දිසානායක ජේ.බී., (2002). උඩරට සිංහලය කොළඹ: එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ .
 පඤ්ඤානන්ද . හොරොච්චනානේ, (2000). කල්පේ කෝරලේ ඇදහිලි පුදසිරිත් කඩවත:කරුනාරත්න ඔෆ්සෙට් ප්‍රින්ට්ස්
 පීරිස්, රැල්ෆ්. (2001). සිංහල සමාජ සංවිධානය. බොරලැස්ගමුව : විසිදුනු ප්‍රකාශන.
 බණ්ඩා, ජී.එල්. (1965). අසිරිමත් ඉන්දියාව, රාජ්‍ය භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව
 බෝපේගෙදර ජී. එම්. ආර්., (2004). විද්‍යාවෙන් ඔපවන අපගේ විශ්වාස හා ඇදහිලි නුගේගොඩ: සරසවි ප්‍රකාශකයෝ
 මානෘව කේ. බී., (2004). නුවර කලාවියේ ජනමංගල්ල කොළඹ: එස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ
 රත්නායක අබේ., (1999). සමාජවිද්‍යා මානව විද්‍යා න්‍යාය, පළමු කොටස , මහනුවර: ප්‍රින්ටෙක් මුද්‍රණාලය
 ලියනගේ, අමරදාස., (1989). මධ්‍යකාලීන ලංකා ඉතිහාසය, අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව
 විමලකීර්ති හිමි, මැද උයන්ගොඩ, (1995). සිංහල ආණ්ඩුව ,මරදාන: අනුල මුද්‍රණාලය.
 වික්‍රමසිංහ මාර්ටින්, (1945). සිංහල සාහිත්‍යයේ නැගීම දෙහිවල:සීමාසහිත තිසර ප්‍රකාශකයෝ
 වික්‍රමසිංහ, මාටින්, (2005) සිංහල සාහිත්‍යයේ නැගීම සරස: රාජගිරිය
 වික්‍රමගමගේ, වන්ද්‍ර, (2004). රජරට ප්‍රවේණිය, රජරට සංවර්ධන බැංකුවේ ප්‍රකාශනයකි.
 විමලානන්ද, තෙන්නකෝන්, (1963), උඩරට මහා කැරැල්ල, 1818,තුන්වැනි කණ්ඩය. කොළඹ: එම්.ඩී.ගුණසේන සහ සමාගම
 විජේසූරිය එස්. (1997). ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංස්කෘතිය, නුගේගොඩ: දීපානි මුද්‍රණාලය.
 සන්නස්ගල, පුංචිබණ්ඩාර, (1961). සිංහල සාහිත්‍ය වංශය, කොළඹ:ලේක්හවුස් ඉන්වෙන්ස්ට්මන්ට් පුද්ගලික සමාගම
 සරච්චන්ද්‍ර එදිරිවීර, (1992). සිංහල ගැමි නාටකය, මහරගම: ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.
 සිරිපාල, නෝමන්, (1997). අලුත්සහල් මංගල්ලය, නුගේගොඩ :පියසිරි ප්‍රින්ටින් සිස්ටම් .
 සිරිවීර,ඉන්ද්‍රකීර්ති, (2002). රජරට ශිෂ්ටාචාරය හා නිරිත දිග රාජධානි, කොළඹ: දයාවංශ ජයකොඩි සහ සමාගම
 සිල්වා, ටී.එම්.ඡී.එස්. (2002). ලක්දිව පුරාණ කොඩි, කොළඹ: සූරිය ප්‍රකාශකයෝ.

සෙනෙවිරත්න, අනුරාධ, (2002). පුරාණ අනුරාධපුරය, කොළඹ : එස්.ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ

සෙනෙවිරත්න අනුරාධ, (1995) පුරාණ අනුරාධපුර යුගය පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය, පොළොන්නරු යුගය හා කෝට්ටේ යුගය, මහරගම:අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව
.ග්‍රන්ථ සංස්කරණ පරිවර්තන හා අනුවර්තන ග්‍රන්ථ

එළු අත්තනගලු වංශය, (2002) (සංස්) කොන්ගස්තැන්නේ ආනන්ද හිමි නාවින්න : තරංජි ප්‍රින්ටර්ස්.

කඩයිම් පොත් විමර්ශනය, (1996) (සංස්) එම්.ඒ.පී. අභයවර්ධන සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව.

කංකාවිතරණීය ප්‍රාතිමොක්‍ෂ වණිතාව, (1998). (පරි) කපිල අභයවර්ධන රාජකීය ආසියාතික සමිතිය.

ගිරා සංදේශය හා විනිස, (1993). (සංස්) සුවර්ත ගම්ලත් ඒ.අධිකාරී කොළඹ: එස්.ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

ජී.සී.මැන්දිස් ගේ ලංකා ඉතිහාසයේ ආදි යුගය, (2006), (පරි) ලලිත් හින්ගම, නුගේගොඩ : සරසවි ප්‍රකාශකයෝ.

ඩෙව් දුටු ලංකාව, (2012). (අනු) ඇල්ලේපොළ එම්.එම්.සෝමරත්න, බොරැස්ගමුව:විසිතු ප්‍රකාශකයෝ, 2012.

ඩෙව් දුටු උඩරට රාජ්‍ය හා එහි වැසියෝ, (2008). (පරි) වනසිංහ යසපාල ,කොළඹ: එස් .ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

නිකාය සංග්‍රහය විවරණය බු. ව. (2501). (සංස්) මුනිදාස කුමාරතුංග, කොළඹ : රත්නකාර යන්ත්‍රාලය.

පැරකුම්බා සිරිත, (1954) (සංස්) ශ්‍රී නිකල්ස්ද සිල්වා කොළඹ : එම්.ඩී.ගුණසේන සහ සමාගම

පුජාවලිය, (1932). මාබෝපිටියේ මේධංකාර හිමි, කොළඹ:මහාබෝධි යන්ත්‍රාලය

පුජාවලිය, (1997), (සංස්)කිරිඇල්ලේ ඥානවිමල හිමි කොළඹ: එම්.ඩී.ගුණසේන සහ සමාගම

මහාවංසය, (1996), (සංස්) හික්කඩුවේ ශ්‍රී සුමංගල හිමි, රොබට් බටුවන්තුඩාවේ; කොළඹ: දීපානි මුද්‍රණාලය

මහාවංශය, (2006). (සංස්) මංගල ඉලංගසිංහ කොළඹ: ඇස්.ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ

රසවානිතිය දෙක කොටස, (1999). (සංස්) සරණතිස්ස හිමි, කොළඹ : ජිනාලංකාරය යන්ත්‍රාලය.

රාජාවලිය, (1976). (සංස්) ඒ.වී.සුරවීර, කොළඹ:සීමාසහිත ලේක්හවුස් ඉන්වෙස්ට්මන්ට් සමාගම.

රොබට් නොක්ස්ගේ එදා හෙළදිව, (2005), (පරි) ඩේවිඩ් කරුණාරත්න, කොළඹ: එම්.ඩී.ගුණසේන සහ සමාගම.

ලංකා විශ්වවිද්‍යාලීය ලංකා ඉතිහාසය, පළමු කාණ්ඩය, පළමු භාගය, (1964), (සංස්) තේමවන්දුරාය විශ්වවිද්‍යාල මුද්‍රණාලය .

විල්හෙල්ම් ගෙගර් මධ්‍යකාලීන ලංකා සංස්කෘතිය, (1969), (පරි). ඇම්.බී. ආර්යපාල, මරදාන: ඇම්.ඩී.ගුණසේන සහ සමාගම.

Adikaram E.W. (1946), *Early history of Buddhism in Ceylon*, Colombo: The Ceylon daily news.

Brohier,RL (1935), *Ancient Irrigation works In Ceylon, Pt II*, colombo ; Ceylon Government Press

Bronislaw Malinowski, (1935)' *'Coral Gardens and their Magic; Study of the methods of tilling the Socio agricultural retisin the Trobiand islands - Vol 01.*

Bronislaw Malinowski, *Gestations on the manners, customs, Religious, Superstitions of Civilized and semi civilized people.*

Bauman Richard.(1992). (ed) *folklore Cultural performances and popular Entertainments*, New York: Oxford university press.

Bell, H.C.P. (1883), *"Sinhalese customs and ceremonies connected with paddy cultivation in the low Country"* JRAS (CB), Vol viii, No 26, Colombo: Government press.

- Begly, Vimala. (1981). "**Excavations of Iron Age Burials at Pomparippu 1970**," Ancient Ceylon, No 4, Journal of the Archaeological survey Department of Sri Lanka.
- Bryce Ryan , L.D. Jayasena and D.C.R. Wicramasinha,(1958) **Sinhalese village**,Florida: university of Miami press.
- Culavamsa, Part II** , (1953). (tr) Wilhem Geiger, and Form the Germaning to English by Mrs gumle, Colombo, The Ceylon Government information department.
- Cummings, Gordon C.F. (1892). **Two Happy years in Ceylon**, Vol 2,London: William blackwood and sons, Edinburgn
- Deraniyagala S.U, (1992). **Pre Historic of Sri Lanka part II** , Colombo:Archaeology survey Department
- Deraniyagala S.U. (1992) **Pre Historic of Sri Lanka part II**, Colombo: Archaeology survey Department.
- Dernniyayala,S.U. (1972) "**Te citadel of Anuradhapura Excavation & in Gedige Area**; Ancient Ceylon II, Colombo: Published by the Commissioner of arch acology.
- Dernniyayala S.U. (1989) "**A preliminary Report**" Ancient Ceylon, VI, Colombo; Published by the commissionaire of Archeology.
- Frazer James, (1917) **The magic arts**: London.
- Frazer James, (1922) **The Golden Bough, a history of myths and religion**, Macmillan and Co. Limited.
- Ievers, R.W. (1889). **Mannual of the North Central province in Ceylon**, Colombo: Ceylon Government printer..
- Ievers, R.W. (1880). "**Customs and ceremonies Connected With paddy Cultivation**", JRAS (CB) Vol 6.Colombo: Government Printer Ceylon.

Category: Research Article

Traditional Monastery Education System of Sri Lanka

Morakandegoda Ariyawansa Thero

ARTICLE DETAILS

Published Online & Printed
October-November 2024

Author:

Rev. Dr. Morakandegoda Ariyawansa Thero
Department of Sinhala
University of Ruhuna
Matara
Email: ariyawansamora@gmail.com

Keywords:

Grant^h d^hurə, Guru Gedərə, Monastery,
Pirivenə, Vidarjənā d^hurə

Abstract

(From Medieval Sinhalese era to Kandian era)

Traditionally there are two main branches of monks in Sri Lanka. They are Grāmə vāsī and Araṇyə vāsī. Two types of educational institutes are there named as Pirivenə and Guru Gedərə. There were very famous Pirivenəs such as Diksaḍə Senevi (Dīg^həsandəsēnāpati), Sunhātə, Dīg^həcaṅkəmənə, P^halaggə, Marugaṇə, Mahākapārā, Silāpassə, Majūrəpādə, Vījəjəbā, Padmāvətī, G^hanānandə, Sunetrā Mahādēvī, and Iruḡal Tiləkə as education centers of monks. The syllabus of Pirivenə education center is Nam potə, Maḡul Lakuṇə, Gaṇədevi Hællə and Vadan Kavi Potə, Sidat Saḡərə etc. under Sinhalese language, Nāmāk^hjātə Padəmālā, Bālāvətārə, Ab^hid^hānappadīpikā etc. under Pāli language, and Budd^hə Gaḡḡjə, Sakaskaḡə, Nāmāḡṭə jatəkə, Pratjə jatəkə, Sūrjə jatəkə, B^hakti jatəkə, Vjāsəkārə, Sārasvətə etc. under Sanskrit language.

Introduction

According to the chronicles named *Mahāvansā* and *Dīpavansā* the arrival of venerable *Mahāmahindā* who was the son of emperor Ashoka came to this island was the main turning point of religious tradition, culture, education, ethics, rituals, architecture, water technology, and paddy cultivation in Sri Lanka. The education system was mainly based on Buddhist temple and monks up to the arrival of Portuguese to this country. *Mahāvihārā* situated in sacred city *Anurādhapurā* was the first educational institute of the country and later period *Abhayagiri* and *Jētavanā* were established as main institutes of different sects of Buddhism. The name *Piriveṇā* is used for monastery school or religious educational institute in Sri Lanka. There were very famous *Piriveṇās* such as *Dikṣadā Senevi* (*Dīghāsandāsēnāpati*), *Sunhātā*, *Dīghācaṅkāmānā*, *P^halaggā*, *Marugaṇā*, *Mahākapārā*, *Silāpassā*, *Majūrāpādā*, *Vijājabā*, *Padmāvātī*, *G^hanānandā*, *Sunetrā Mahādēvī*, and *Iruḡal Tilakā* from *Anurādhapurā* to *Kōttē* reign. In ancient period the *Piriveṇā* established in the temple which was one and only educational center for all the people of the land. Later period the novices as well as the boys who do practices for monkhood are learning in *Piriveṇā* educational institutes and girls are not allowed to study there. At present there are common schools run by the government and private sector for boys and girls in the country.

Literature Review

Some scholars who paid their attention on the traditional education have mentioned the structure and method of ancient educational system in Sri Lanka. Abayaratna Adikari mentioned about the classical education system and its origine, evolution and development in his '*frī Lankāvē Samb^hāwjā Ad^hāpānā hā Mahasaḡaruvānā*'. Wibhawi Wijayasriwardhana described the text books of Kandian period, contemporary education system and the structure of classical education in his '*Sinhala B^hāṣād^hājānā Sampradājā hā Pāt^hjā Grant^hā*'. '*Sijāwasakā Ad^hāpānā Prakāfājā*' which was printed by the Department of Education contains the origine, evolution, developments and structure of the Sri Lanka education before and after the British period. '*Sang^hārājā Sād^hucarijā*' which was written by *Attaragamā Rājāguru Banḡārā* contains the basic structure and the exact situation of the education system in Kandian period. *Gaṇādevi Hēllā saha Vadan Kavi Potā* (the author is not confirmed) which was written in Kandian period mentioned the systematic children education in Sri Lanka.

Research Methodology

The qualitative research method is mainly used in this article. The primary as well as the secondary resources are used for the data collection. The traditional monastery education system of Sri Lanka is basically taken into account in this research. The religious and literary texts such as *Nam potā*, *Maḡul Lakuṇā*, *Gaṇādevi Hællā* and *Vadan Kavi Potā*, *Sidat Saḡārāvā*, *Girā Sandēḡayā*, *Hansā Sandēḡayā*, *Bālāvātārā*, and inscriptions of Mediaeval period are used to quote the relevant facts. The quoted data is analyzed systematically and make suggestions as well as conclusions at the end of the research.

Results and Discussion

Sinhala people have long and continuous history, religious traditions and highly developed educational system. The Buddhist monks also have been playing a leading role in education from 300 B. C. Traditionally there are two main branches of monks in Sri Lanka. They are *Grant^hā d^hurā/Grāmā vāsī* - the monks, who study the doctrine of Buddha and the other relevant subjects, serve to the common society and live in village temples, are known as *Grāmā vāsī B^hikḡūs*. *Vidarḡanā d^hurā/Aranyā vāsī* - the monks who study doctrine of Buddha and meditate in the forest monasteries away from the common society are named as *Aranyā vāsī*.

There are two types of educational institutes in Sri Lanka. *Piriveṇā* - Temple based educational center. Here the education is totally free. *Guru Gedārā* - Private educational center. The student has to pay some money or to work there throughout the learning period.

The student who is studying at the *Piriveṇā* education center has to learn the following set of books representing three main languages.

Nam potā, *Maḡul Lakuṇā*, *Gaṇādevi Hællā* and *Vadan Kavi Potā*, *Sidat Saḡārā* etc. under Sinhalese language. *Nāmāk^hjātā Padāmālā*, *Bālāvātārā*, *Ab^hid^hānappadīpikā* etc. under Pāli language. *Budd^hā Gaḡḡā*, *Sakaskaḡā*, *Nāmāḡḡā satākā*, *Pratjā satākā*, *Sūrjā satākā*, *B^hakti satākā*, *Vjāsākārā*, *Sārasvātā* etc. under Sanskrit language.

Here the monks and some other scholars studied various subjects from different fields. These subjects are Buddhism and Buddhist philosophy (*Sūtrā*, *Vināyā*, *Ab^hid^harmā*), Buddhist commentaries, *Vēdā*, *Nāḡyā ḡāstrā*, *C^handas Alaṅkārā/Kāvya ḡāstrā*, *Vyākārāṇā*, *Vaidyā ḡāstrā*, *Jyōḡiḡyā*, and *Art^hā ḡāstrā*.

The syllabus of the *Guru Gedərə* is *Vaidyā jāstrā*, *Jyōtiṣyā*, *D^hanuṣṣīlpā*, *Afvāṣīlpā*, *Hastīṣīlpā*, *Citrāṣīlpā*, *Mūrtiṣīlpā*, *Vāstuvidyā*, *B^hūtavidyā*, *Ātmārakṣakā Kṛīḍā* etc.

According to the records the life of student in Sri Lankan educational history is full of sorrow, sufferings, disturbances and hindrances. Mostly it happened in *Guru Gedərə*. The novices are living in the temples and face fewer disturbances in connection with the education.

When we examine the above-mentioned facts, it is easy to understand the common structure of education in Sri Lanka, various groups who engage with educational sections, the syllabus of the religious and private institutes, the gradual change of the system from ancient to modern, and the punishment methods used in the academic centers.

According to the chronicles named *Mahāvansə* (Malalasekara 1937:7-3) and *Dīpavansə* (Oldenberg 1879: ix. 21-22) the arrival of king *Vijaya* in 5th c. B. C. from India to Sri Lanka was the first record about the beginning of Sinhalese community. In 3rd c. B. C. venerable *Mahāmahindā* who was the son of emperor *Ashoka* came to this island (Geiger 1912:89) with Buddhism. It was the main turning point of religious tradition, culture, education, ethics, rituals, architecture, water technology, and paddy cultivation in Sri Lanka. The education system was mainly based on Buddhist temple and monks up to the arrival of Portuguese to this country. *Mahāvihārə* situated in sacred city *Anurād^hapurə* was the first educational institute of the country and later period *Ab^hajagiri* and *Jētavanə* were established as main institutes of different sects of Buddhism. The name *Pirivenə* is used for monastery school or religious educational institute in Sri Lanka. There were very famous *Pirivenəs* such as *Diksaḍḍə Senevi* (*Dīg^həsandəsēnāpati*), *Sunhātə*, *Dīg^həcaṅkəmanə*, *P^halaggə*, *Marugaṇə* (Geiger 1912:113), *Mahākapārā*, *Silāpassə*, *Majūrəpādə*, *Vijəjbā*, *Padmāvətī*, *G^hanānandə*, *Sunetrā Mahādēvī*, and *Irugal Tiləkə* from *Anurād^hapurə* to *Kōttē* reign. There are some famous *Pirivenəs* *Viddjōdajə*, *Vidjālankārə*, *Parəməd^hammacētijə* etc. which are playing significant role in the religious education in present Sri Lanka. In ancient period the *Pirivenə* established in the temple which was one and only educational center for all the people of the land. Later period the novices as well as the boys who do practices for monkhood are learning in *Pirivenə* educational institutes and girls are not allowed to study there. At present there are common schools run by the government and private sector for boys and girls in the country. Aforesaid *Pirivenəs* are separate and specific educational centers for monks.

There are two types of *Piriveṇḍa* educational centers in Sri Lanka. They are as follows:

- i. Primary level *Piriveṇḍas* (common syllabus is Sinhalese, Pāli and Sanskrit languages, Buddhism, Buddhist culture, and *Vināḷa* or basic religious law for Buddhist monks etc.)
- ii. Secondary level *Piriveṇḍas* (common syllabus is Buddhist philosophy, Sinhalese, Pāli and Sanskrit languages, *Vjākarāṇa* (grammar), *C^handas Alaṅkāra* (prosodic features/metrics), *Jjōtiṣḷa* (astrology), *Vaidḷa fāstrā* (*Āyurvēdic* medicine), *Gaṇitā* (mathematics), *Minitā* (surveying), *Tarkā* (logic), *Njāḷa* (theory), basic degrees and post graduate degrees etc.)

Traditionally there are two main branches of monks in Sri Lanka (Wickremasinghe 1928:269¹⁶). They are named as follows:

Grant^ha d^hurā / Grāmā vāsī

The monks, who study the doctrine of Buddha and the other relevant subjects, serve to the common society and live in village temples are known as *Grāmā vāsī B^hikṣūs*.

These monks who are living in village or town temples have to do social and religious services for the benefit of this birth (*ihālōkā*) and the next birth (*parālōkā*) of the donators. Actually, the monk is the leader of the village if he does not have the ruling power. Therefore, some fundamental and compulsory teachings are recommended for every monk in the temple. They are mentioned in *Polonnaruva Galvihārā* rock inscription of *Parākkramā-bāhu* -I (1153-86 c. A.D.).

“...grant^ha d^hurājen vāḍḍijak koṭṭe gatā nohenā antēvāsikā sadd^hivihārikājan lavā mulsik^ha sēk^hijā vanāpot kārāvā sik^hāvalāḍḍā vinisā asvā....” (Wickremasinghe 1928:270²²⁻²³). ‘Those *antēvāsikas* (monks living under head monks) and *sadd^hivihārikas* (monks living with other monks in the same temple) who are unable to master a great portion of the prescribed course of study, should at least be made to learn by heart *mulsik^ha* and *sēk^hijā* and to rehearse the *sik^hāvalāḍḍā-vinisā*’.

When we examine the above facts, every monk has to study and follow at least *mulsik^ha* (basic religious laws), *sēk^hijā* (75 norms for day-to-day life of monks), and *sik^hāvalāḍḍā-vinisā* (rules for monks who got higher ordination or *Upāsampādā*).

“...vinājen kudusik^hā hā pāmok dā sutatin dasād^ham sūtrājā anumānā sūtrājā dā vanāpot piriheḷijā nodī...” (ibid 270¹⁹⁻²⁰). ‘They should not be allowed to neglect the learning at least of the kudusik^hā and the pāmok from the Vināja literature and the Dasād^hammā-suttā, and the Anumānā-suttā from the Suttantā (piṭṭakā)’.

The head monk has to teach these four sections which is mentioned below to the student/trainee before ordination or Prāvrajā. It is found in Anurād^hāpurā slab inscription of king Kassapa -V (929-39 c. A.D.)

“mahaṇ kērat pirit satē baṇvar piṇisvūvan mahaṇ kēraṇu isā” (Wickremasinghe 1912:48³⁸) ‘If any are to be admitted to the order, they shall be those familiar with the four sections of the Paritta’ (chanting Sūtrās).

According to the above mentioned Galvihāra rock inscription the novices should commit to memory at least these three sections. “...herāṇanudu herāṇsik^hā sēk^hijā dasād^ham sutan vanāpot koṭṭā...” (Wickremasinghe 1928:270²⁵) ‘Novices should also learn and rehearse the herāṇsik^hā the sēk^hijā and the dasād^hammā-suttā’. Here the novices have to study and obey herāṇsik^hā (basic rules for novices or Sāmāṇēras), sēk^hijā (75 norms for day-to-day life of monks), and dasād^hammā-suttā (the sūtrā with 10 memorabilia for monks).

Vidarjānā d^hurā / Araṇjā vāsī

The monks who study doctrine of Buddha and meditate in the forest monasteries away from the common society are named as Araṇjā vāsī. The main task of these monks is concentration of their mind on meditation. Some monks are there in forest monasteries that have good knowledge on Grant^hā d^hurā or various subjects and left it saying useless “balā palāpajekāji nokāḷējā garu” ‘having studied and left them because of nonsense’ (Wickramasinghe 1995:63).

According to the convention every writer has to use Buddha’s character for poems and the existence and behavior for prose.

“peden budusiritā basin vat sirit ā” (Gnāṇasīhā 1964,1:20)

‘It should be the character of Buddha in poems and existence and behavior in prose’

Therefore, the teachers of every *Pirivenḡa* education center teach their students to create prose and poem according to this tradition.

This convention is strictly followed in early periods of Sinhalese literature. But it gradually changed in later periods and different types of prose and poems entered to the Sinhalese literature. The monks in the *Pirivenḡas* used to study the romantic literature of Sanskrit. Therefore, the legislators of Buddhist religion have established some rules to avoid the monks from contemptible literature. It is mentioned in *Dabḡdeni Katikāvatḡ* (enactment of *Dabḡdeni*). “*kāvjḡ nāṭakāḡi garhitḡ vidjḡ nūgatḡ jutu nūgānvijḡ jutu*” ‘(monks) do not learn and teach the poems and dramas which are despised’

There were some other two groups of monks from the period of *Buddha*. They are named as follows:

D^harmad^harḡ

The monk who becomes the expert on Buddhism/Buddhist philosophy is known as *D^harmad^harḡ B^hikṣu*. Most of the *D^harmad^harḡ* monks live in the temples of village/town. Therefore, there is a close connection between *Grant^hḡ d^hurḡ* and *D^harmad^harḡ*. The *D^harmad^harḡ* is mainly based on the doctrine or *D^harmḡ* of *Buddha* whereas the *Grant^hḡ d^hurḡ* is based on any kind of knowledge.

Vinḡjad^harḡ

The monk who becomes the expert on *Vinḡjḡ* or Buddhist religious law is known as *Vinḡjad^harḡ B^hikṣu*. The *Vinḡjad^harḡ* monks commonly live in village/town temples as well as in monasteries. There is no close connection between *Vidarṣḡnḡ d^hurḡ* and *Vinḡjad^harḡ*. The monks from the stream of *Vidarṣḡnḡ d^hurḡ* normally live in forests whereas *Vinḡjad^harḡ* monks live in village/town temples as well as forests.

There are two types of educational institutes in Sri Lanka.

Pirivenḡa (Temple based educational center. Here the education is totally free. The syllabus is mentioned above.)

Guru Gedḡrḡ (Private educational center. The student has to pay some money or to work there throughout the learning period.)

The student who is studying at the *Pirivenə* education center has to learn the following set of books representing three main languages.

- i. **Sinhalese** - *Nam potə* (names of the temples in Kandian period), *Maḡul Lakunə* (symbols of *Buddha*'s feet), *Gaṇədevi Hællə saha Vadan Kavi Potə* (poetry book about God *Gaṇēṣə* and Sinhalese alphabet practice), *Sidat Saḡārā* (standard grammar book of Sinhalese) etc.
- ii. **Pāli** - *Nāmāk^hjātə Padəmālā* (declension of nouns and conjugation of verbs), *Bālāvətārə* (basic Pāli grammar book), *Ab^hid^hānappadīpikā* (Pāli synonyms) etc.
- iii. **Sanskrit** - *Budd^hə Gaṃḡjə* (hymnal poems about *Buddha*), *Sakaskaḡə*, (prose about *Buddha* written with Hybrid-Sanskrit language), *Nāmāṣṭṭə fatəkə* (stanzas with 108 names for *Buddha*), *Pratjəḡə fatəkə*, *Sūrjə fatəkə*, *B^hakti fatəkə*, *Vjāsəkārə*, *Sārasvətə* (basic Sanskrit grammar book) etc.

There is a time table in *Pirivenə* educational centers for all the novices in the institute. It shows the systematic life style of the monastery. “*sædæhæjen sasun van kulədaruvan visin arunəṭə paḡəmuṇə dæhæṭi vaḡəḍḍā maḡu petman hæmæḍḍə niməṇvā pæn perəhā tabā...potə kijəṇvā patə lijəṇvā asəṇə pirivahanə dejə vanəpot koṭə*” ‘The novice who entered to the order of monk with faith having brushed the teeth, having swept the yards, having filtered the water, having read the books, having written the (palm) leaves, having committed to memory asking and reciting things’ (Wimələjōti 2004:16-17).

This system of *Pirivenə* education is very famous in the kingdom of *Kōṭṭē* (14th - 15th c. A. D.). *Girā Sandēḡjə* is the poetry book written in this period to praise *Saṅḡārājə* (king of monks) *Toṭəgamuṇvē frī Rāhulə* who is the principal of *Toṭəgamuṇvə Vjəḡəḡbā Pirivenə*. There is a description of the education system of this *Pirivenə* in *Girā Sandēḡjə*. According to the subjects of this *Pirivenə* it does not play one stream of study and represents the *Grāmə vāsī* sect of the order of monks. There were students from various fields.

The monks of the *Pirivenə* mainly study three main sections of Buddhism.

“*Abidam peḡə arut, Suturu daham, Vinəḡə najə*” (Jayətiləkə 1987:48)

‘*Ab^hid^harmə* (deep doctrine) and meaning, *Sūtrə* doctrine, theory of *Vinəḡə* or Buddhist rules’

Some of the students study the astrology and some others study medicine. It is mentioned in *Girā Sandēḥā*.

“*pabākarā sidat samāharu ganiti idā*” (ibid 49)

‘Some people count the *Sūrjāsiddhāntā* (a part of astrology)’

“*vedāvāru vedā satārā pīruvāti*” (ibid 49)

‘Doctors learn the medicine’

There are some students who study economics.

“*samāharu at satārā pīruvāti*” (ibid 49)

‘Some people learn economics’

“*dānagat sadā lakārā vijārāṇā vijat muḷu
pavāsāt saku magādā eḷu demāḷā kav naḷu*” (ibid 49)

‘Group of scholars who knew the prosodic features/metrics say the poems and drama of Sanskrit, Pāli, Sinhala and Tamil’

Some novices are there who commit to memory the basic grammar of three main languages. They study Sinhalese grammar *Sidat Saḡārā*, Pāli grammar *Bālāvātārā*, and Sanskrit grammar *Sārasvatā*.

“*herāṇā rāsekā vijārāṇā vanāpot kārānā*” (ibid 49)

‘There are group of novices who are memorizing the grammar’

Brahmin people are not the main category of the Sri Lankan social groups. They came from India to promote Hinduism and Sanskrit language in the country. They also came to this *Piriveṇā* to learn *Vēdā*. This head monk of the institute *Toḷāgamuvē Rāhulā* was the greatest scholar in the reign of *Kōḷḷē*.

“*bamuṇu rāsek vedarut kereti dārāṇā*” (ibid 49)

‘Group of *Brāhmins* commit to memory the *Vēdā* and meaning’

Here the monks and some other scholars studied various subjects from different fields. These subjects are Buddhism and Buddhist philosophy (*Sūtrā*,

Vināḥa, *Abhidharma*), Buddhist commentaries, *Vēda*, *Nāṭṭya śāstra* (drama), *Candas Alaṅkāra/Kāvya śāstra* (prosodic features/metrics), *Vjākarāṇa* (grammar), *Vaidya śāstra* (*Ājurvēdic* medicine), *Jyōtiṣya* (astrology), and *Arthā śāstra* (economics).

Hansa Sandēḥya is the poetry book written in the same period to praise Ven. *Vanarātana* who is the principal of *kāraḅala Padmāvātī Piriveṇa*. There is a description of the education system of this *Piriveṇa* in *Hansa Sandēḥya*. According to the subjects of this *Piriveṇa* it mainly plays the stream of Buddhist religious studies and partly refuses the *Grāma vāsī* sect of the order of monks.

“*herāṇasikā kijati herāṇō tēnin tēna*” (Wickramasinghe 1995:62)

‘The novices read *herāṇasikā* (basic rules for novices) staying here and there’

“*munsikā sikāvalāḍā vimāṣāṇā saḅā gaṇāḅa*” (ibid 63)

‘group of monks examine *Mūlasikkā* (basic rules for monks) and *Sikāvalāḍā* (rules for monks)’

“*terā baṇa, vijam peḅarut, suturu peḅa dam, vināḅa piḅakāḅa*” (ibid 63)

‘Sermon for elder monks, *Abhidharma* (deep doctrine) and meaning, *Sūtra*, *Vināḅa* or Buddhist rules’ are basically studied in *Padmāvātī Piriveṇa* at *Kāraḅala*.

The student who is studying at the *Guru Gedāra* education center has to learn the following subjects according to his or his parents’ preference. The studying of all the subjects is not compulsory here. The syllabus of the *Guru Gedāra* is *Vaidya śāstra* (*Ājurvēdic* medicine), *Jyōtiṣya* (astrology), *Dhanuṣḅilpa* (archery), *Aḅvaḅilpa* (horse riding/horsemanship), *Hastīḅilpa* (elephant riding), *Vāstuvidyā* (architecture), *Citrāḅilpa* (painting), *Mūrtiḅilpa* (sculpture), *Bhūtavidyā* (black magic), *Ātmāraḅḅakā Krīḅā* (martial arts) etc. Some teachers are there with an expert knowledge or practice in one subject or art. They give that tradition their own sons or close relatives only. *Vaidya śāstra* (*Ājurvēdic* medicine), *Bhūtavidyā* (black magic) and *Ātmāraḅḅakā Krīḅā* (martial arts) come from generation to generation using this specific method.

There are some *Jātaka* tales *Vēdabbā* (Amaramōli 1961:122), *Paṅcājudhā* (ibid 136), *Asātāmantā* (ibid 146), *Cullā Dhanuggahā* (ibid 676) etc. which describe the traditional education system of Buddhist civilization. According to the *Jātaka* stories the lay students have to go to the residence of teacher and stay there up to the end of education. They have to pay money to the teacher as well as to do all the tasks in that home.

According to the records the life of student in Sri Lankan educational history is full of sorrow, sufferings, disturbances and hindrances. Mostly it happened in *Guru Gedərə*. The novices are living in the temples and face fewer disturbances in connection with the education. Sometimes the lay students dislike going to the educational institute because of cruel punishment. The real picture of these punishments is found in *Gaṇḍadevi Hællə saha Vadan Kavi Potə*.

<i>“vævæł kōtu nāran sijəbālā</i>	<i>atu</i>
<i>kitul pol irətu væł kasəbilijə</i>	<i>atu</i>
<i>mehæmə ipal mage dæəsəṭə nopæ</i>	<i>jutu</i>
<i>pamā novī emi akurəṭə mejin</i>	<i>matu”</i>

(Jayətiləkə 1987:13)

‘I dislike seeing canes, sticks, branches of mandarin orange and tamarind, palmae and coconut sticks, and branches of nettle. I will come to study hereafter without late.’

“ammoji kijā kīwat guru deteji bæṭə” (ibid 13)

‘If I shout painfully the teacher will give punishment.’

“in apə daḡə gēkə lū dæjə ammā” (ibid 13)

‘Because of sending school the mother put us in prison’

Some of the students see the educational centers are prisons, because their mothers take and keep them in the school where they face hindrances.

The teachers and parents emphasize the importance of the education if there is such kind of difficulties.

<i>“alləṭə siḡā wat rasə næti kævili</i>	<i>kakā</i>
<i>valkoḷə bimə atuṭə nidi nolæbə duk</i>	<i>takā</i>
<i>kalgijə redi værəli æḍə dæli kuṇen</i>	<i>vakā</i>
<i>ælmen akuru uganiv idiri væḍə</i>	<i>takā”</i> (ibid 13)

‘You beg tasteless food and eat, lie on leaves without proper sleep, wear old cloths without cleaning but you gain the knowledge for future benefits.’

“*ugətə manā filpəjamaji matu rækenā*” (ibid 13)

‘The knowledge that we gain will be the protection of future’

If the student face too much of difficulties in his educational life he will get more advantages in society near future. That’s why students must learn and hope better future bearing all the disturbances.

Conclusion

When we examine the above-mentioned facts, it is easy to understand the common structure of education in Sri Lanka, various groups who engage with educational sections, the syllabus of the religious and private institutes, the gradual change of the system from ancient to modern, and the punishment methods used in the academic centers.

References

- Amaramōli, W., (ed.). (1961). *Pansiyəpaṇas Jātəkə Potə*. Sri Lanka Publishing Company. Colombo.
- Adikari, A., (1991). *Jrī Lankāvē Sambhāvājə Adhāpənə hā Maha Saḡəruvənə*. Godage Publishers. Colombo.
- Geiger, W., (Trans.). (1912). *The Mahāvamsa*. Oxford University Press. London.
- Geiger, W., (1938). *A Grammar of Sinhalese Language*. Royal Asiatic Society (Ceylon Branch). Government Printer. Colombo.
- Gnāṇəsīhə, H., (ed.). (1964). *Siyəbaslakərə Vistərə Varṇənā*. Svəbhāṣā Publishers Ltd. Colombo.
- Jayətīləkə, K., (ed.). (1987). *Gaṇədevi Hællə saha Vadan Kavi Potə*. Prədīpə Publishers. Colombo.
- Jayətīləkə, K., (ed.). (1987). *Girā Sandēḡəyə*. Prədīpə Publishers. Colombo.
- Malalasekara, G. P., (ed.). (1937). *Mahāvamsa*. The Royal Asiatic Society (Ceylon Branch). Government Printer. Colombo.
- Oldenberg, H., (Trans.). (1879). *Dīpavamsa*. Asian Educational Services. New Delhi.
- Wickramasinghe, D. M. De Z., (ed.). (1912). *Epigraphia Zeylanica* Vol.I. Oxford University Press. London.
- Wickramasinghe, D. M. De Z., (ed.). (1928). *Epigraphia Zeylanica* Vol.II. Oxford University Press. London.
- Wickramasinghe, K. D. P., (ed.). (1995). *Hansə Sandēḡəyə*. M. D. Guṇəsēnə Publishers. Colombo.
- Wijayasriwardhana, W., (2000). *Sinhələ Bhāṣādʰjəjənə Samprədājə hā Pāṭʰjə Grantʰə*. Godage Publishers. Colombo.
- Wimələjōti, K., (ed.). (2004). *Tʰērəvādī Sāməṇērə Baṇədaham Potə*. Buddhist Cultural Centre. Colombo.

Category: Research Article

Needs analysis in planning a degree curriculum for Hindi as a Foreign Language

H. D. Hirimuthugoda

ARTICLE DETAILS

Published Online & Printed
October-November 2024

Author:

H. D. Hirimuthugoda
Senior Lecturer

Department of Hindi
Faculty of Humanities
University of Kelaniya
Email: hasaradh@kln.ac.lk

මුද්‍රණය:

අවශ්‍යතා විශ්ලේෂණය, උපාධි විෂයමාලාව,
විදේශ භාෂාවක් ලෙස හින්දි, විෂයමාලා
සැලසුම්කරණය, වෘත්තීය කුසලතා

සංක්ෂිප්තය

අවශ්‍යතා විශ්ලේෂණය විෂයමාලා සැලසුම්කරණයේ සහ සංවර්ධනයේ මූලික පියවරකි. උපාධි පාඨමාලාවන් සඳහා විදේශ භාෂා ඉගැන්වීමේ ක්‍රමවේද උසස් අධ්‍යාපන ප්‍රමිතීන් සහ කාලීන ශාස්ත්‍රීය හා වෘත්තීය අවශ්‍යතා අනුව යාවත්කාලීන විය යුතු ය. හින්දි පිළිබඳ ශාස්ත්‍රවේදී ගෞරව උපාධිධාරීන්ගෙන් කුමන ආකාරයේ නිපුණතා සහ වෘත්තීය කුසලතා අපේක්ෂා කෙරේද යන්න මෙහි දී අධ්‍යයනය කෙරේ. මේ සඳහා ශ්‍රී ලංකාවෙහි හින්දි භාෂාව ප්‍රයෝජනවත් වන වෘත්තීන් හා සම්බන්ධ පාර්ශ්වකරුවන්, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ හින්දි පිළිබඳ ශාස්ත්‍රවේදී ගෞරව උපාධිධාරීන්, එම උපාධිය හදාරන විද්‍යාර්ථීන් සහ එහි ඉගැන්වීම් කටයුතු කරන කථිකාවාර්යවරුන් වෙත ප්‍රශ්නාවලි යොමු කරමින් සමීක්ෂණයක් සිදු කර රැස් කළ දත්ත සංඛ්‍යාත්මක සහ ගුණාත්මක මිශ්‍ර ක්‍රමවේදය භාවිත කර විශ්ලේෂණය කරන ලදී. විදේශ භාෂාවක් ලෙස හින්දි සඳහා උපාධි විෂයමාලා සංවර්ධනය කිරීම පිළිබඳ කෙරෙන අධ්‍යයන සඳහා මෙම පර්යේෂණය වැදගත් වේ.

Introduction

‘Curriculum’ is an important term associated with education system and its management which indicates towards a framework for teaching and learning of an educational institution. A degree curriculum supports to administer the educational experience of a Higher Education institute. Foreign languages are offered for the study in Higher Education institutes to foster international, interlingual and multi-disciplinary research and to assist international relations in diverse areas by supporting potential communication purposes. Hindi is offered at some universities in Sri Lanka as a Foreign Language for the Bachelor of Arts degree, Bachelor of Arts Honors degree and some postgraduate research degrees. Foreign Language programs in Higher Education need to have an organized approach in planning, execution and evaluation of the total academic experience rather than merely teaching language. The main objective of an undergraduate degree curriculum is to plan the study program to develop knowledge, skills, attitudes and mindset of its learners to prepare them for employment or postgraduate education. The curriculum cycle is performed through four main stages: needs assessment, design, implementation and finally, evaluation of outcomes. (Peyton and Peyton, 1998 as cited in Mckimm, 2003). Being the first step of curriculum planning, needs analysis helps the curriculum planners to identify and evaluate deficiencies, problems and their causes associated with an educational experience and then to be proactive in addressing the needs and developing a suitable curriculum.

Literature review

‘Curriculum means the planned interaction of pupils with instructional content, materials, resources, and processes for evaluating the attainment of educational objectives’ (Indiana Department of Education, 2010 as cited in Glatthorn et al., 2012, p. 4). Social and educational factors cannot be excluded in planning educational experiences as education is a social process. Joshi and Salunke (2006, pp. 41-42) state that vocational aims and human development should be considered as basic factors which influence a curriculum when preparing adult learners for their social role. Vocational aims will address problems of unemployment and livelihood and reinforce the hope for better education of future generations as well, whereas human development based on physical, intellectual, emotional and moral aspects support developmental tasks anticipated by the society.

Foreign language education assists in strengthening co-existence and intercultural communication in this globalized world. McLaren and Madrid in a book chapter about Foreign Language curriculum (2004) have mentioned that a Foreign Language curriculum is a combination of language teaching/ learning and elements of the learners like their knowledge, interests, needs and personal experiences. They further state that educational policies and curricular principles are essential factors which affect the Foreign Language curriculum. Moreover, a degree curriculum should be concerned about the employability and the timely academic and industrial needs as well. Thus, a degree curriculum for Hindi as a Foreign Language is required to be planned after concerning about Foreign Language educational methods as well as Higher Education policies and timely requirements of the country.

Systematic evaluation of the cycle of curriculum planning is important as it is an interrelated process. Curriculum development is not done in isolation, but it is one step in the cycle of curriculum. As Mckimm (2003) states, planning, development, implementation and review are the main steps of the curriculum cycle. According to Nunan (1988), “Curriculum’ is concerned with the planning, implementation, evaluation, management and administration of education programs.’ In addition, Dr. Donald Kirkpatrick has developed the *Kirkpatrick Model* of four stages: reaction, learning, behavior and results, for evaluating and training of educational programs (as cited in Kurt, 2018). Reaction as defined by him measures how participants react to the training or educational experience. In addition, Nation and Macalister (2010, as cited in Sulistyani, 2018) have proposed twenty principles in language curriculum design which can be divided into three main categories: 1) Content and sequencing, 2) Format and presentation, 3) Monitoring and assessment. As Sulistyani (2018) reviews these principles, the aim of the first set of principles is to make certain that the learners are gaining something beneficial from the course. The second set of principles are concerned about what actually happens in the classroom and during the learning process and the third set of principles give attention to ongoing needs, environment analysis and feedback. Based on these principles, Nation and Macalister have stressed the importance of doing a needs analysis at the beginning of the process of course planning (Ibid.).

A needs analysis is executed at the beginning of the process of curriculum planning. Collecting feedback from the participants of a study program and analyzing them can support the curriculum planners to identify the academic and industrial needs. The same action can further benefit in evaluating the reception of an existing curriculum, when revising or updating the curriculum. Needs analysis was introduced into language teaching through the English for Specific Purposes (ESP) movement during 1960s (Umam, 2016, p. 25). It can also support second or foreign language teaching as well.

Needs analysis is the systematic collection and analysis of all information essential for defining a defensible curriculum (Brown, 2009 as cited in Umam, 2016). According to Kaufman (1999, as cited in Irfadila and Noprika, 2022), needs analysis or needs assessment is a process which is used to identify gaps between current outcomes and expected ones. Collection of information, identification of gaps, performance analysis, identification of obstacles and sources, identification of student characteristics, identification of priorities and goals and formulating the problem are the components in curriculum needs analysis as stated by Kaufman (Ibid.). Among the tools or methods which can be used in a needs analysis, analysis of available information, questionnaires, interviews, observation of classroom activities and self-assessment of learners are mostly used. Feedback, reviews and perceptions of the participants of an educational program are pivotal for analyzing the needs of the educational program, which will be addressed when developing its curriculum. Therefore, a needs analysis can be executed with the responses of lecturers, recent graduates, undergraduates, stakeholders and sometimes independent stakeholders, who are considered as the participants of a degree program.

Objectives

- To assess the competencies and professional skills of BAHons (Hindi) graduates.
- To identify the skills and professional needs expected from the BAHons (Hindi) graduates.

Methodology

This research was intended to find answers for the questions: how the BAHons (Hindi) graduates perform after completing their degree? and what are the skills and

professional needs expected from the BAHons (Hindi) graduates? Having a viewpoint of pragmatism aiming to contribute to the advancement of language education, this research is done as a step of curriculum development. This research followed the inductive approach as the specific observation can be generalized for undergraduates and graduates who study Hindi as a Foreign Language. Mixed-method design was used to analyze data. Research strategy which was mainly used is survey method while open-ended questions were also asked. Questionnaires were designed to collect quantitative as well as qualitative data. Data collection was conducted within the first half of 2020; the time horizon of the study was cross-sectional. Graduates and undergraduates were provided with questionnaires in both English and Sinhala (first language of the majority) for them to choose a preferred language, aiming better comprehension and reception. The survey was done online using Google Forms and the request was made through email, social media and mobile messages.

Feedback of stakeholders, graduates, undergraduates and university teachers is important when conducting a needs analysis at the beginning of curriculum development. First, identified stakeholders from the industry were requested for feedback about the competencies and professional skills of BAHons (Hindi) graduates. Most of the stakeholders are employers of BAHons (Hindi) graduates. Secondly, BAHons (Hindi) graduates of University of Kelaniya were taken into consideration. By the time of data collection, there were approximately 60 graduates who have followed the existing curriculum, yet only 42 graduates could be reached to request feedback, marking 70% of the total amount of graduates. Among them, only 27 have responded, marking a 64% response rate. Thirdly, there were 18 undergraduates who follow the BAHons degree in Hindi at the same university yet only 13 undergraduates responded to the online survey; response level of undergraduates was 72%. In addition, members of the permanent academic staff of the Department of Hindi Studies, University of Kelaniya were taken into consideration as potential university teachers of the BAHons degree in Hindi can provide feedback with an insight of organizational requirements and benchmarking.

Analysis and discussion

Firstly, the stakeholders were asked a few questions to get their feedback about the BAHons (Hindi) graduates they are familiar with. When asked about their

observation about the hard skills or abilities which the graduates have acquired and enhanced through practice and education, they have responded as follows.

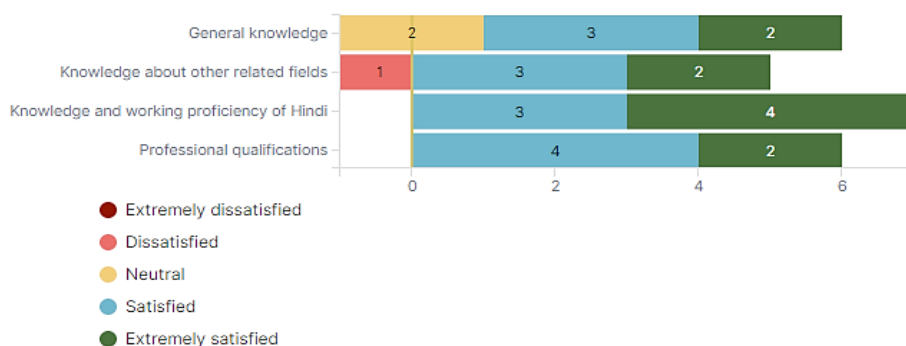

Figure 1: Hard skills of graduates - Stakeholders

According to figure 1, stakeholders are satisfied with the knowledge and working proficiency of Hindi but two respondents out of seven are neutral about the general knowledge of graduates and one respondent is dissatisfied about knowledge about other related fields.

The stakeholders were then asked about their observations about the 21st Century Skills of the graduates they are familiar with. These 21st Century Skills are recognized globally as pivotal skills needed for success in any field in the present context. They can be broken into three main categories as *learning skills*: critical thinking, creativity, collaboration, communication, *literacy skills*: information literacy, media literacy, technology literacy and *life skills*: flexibility, leadership, initiative, social skills, productivity (Stauffer, 2020).

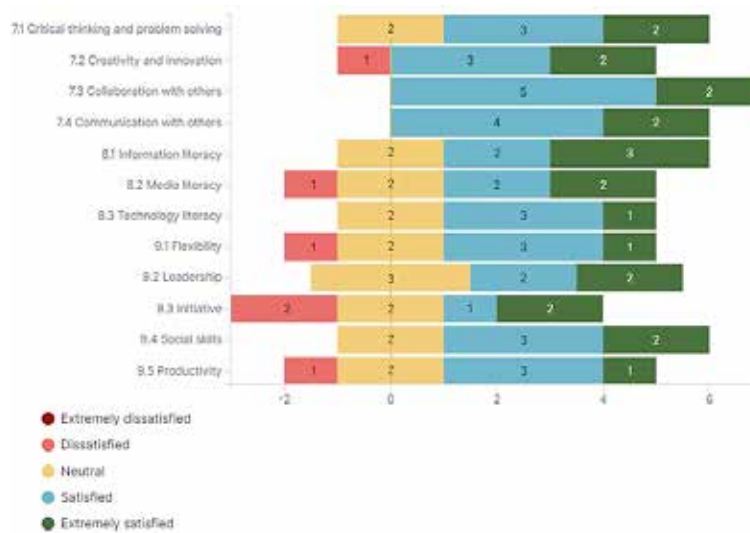

Figure 2: 21st Century Skills of graduates - Stakeholders

In figure 2, skills like creativity and innovation, media literacy, flexibility, initiative and productivity have recorded cases of dissatisfaction. Additionally, skills like critical thinking and problem solving, information literacy, technology literacy, leadership and social skills have neutral ratings as well. Collaboration and communication are the only skills which have satisfied all the stakeholders.

The observation of stakeholders about the professional skills of BAHons (Hindi) graduates are recorded in figure 3.

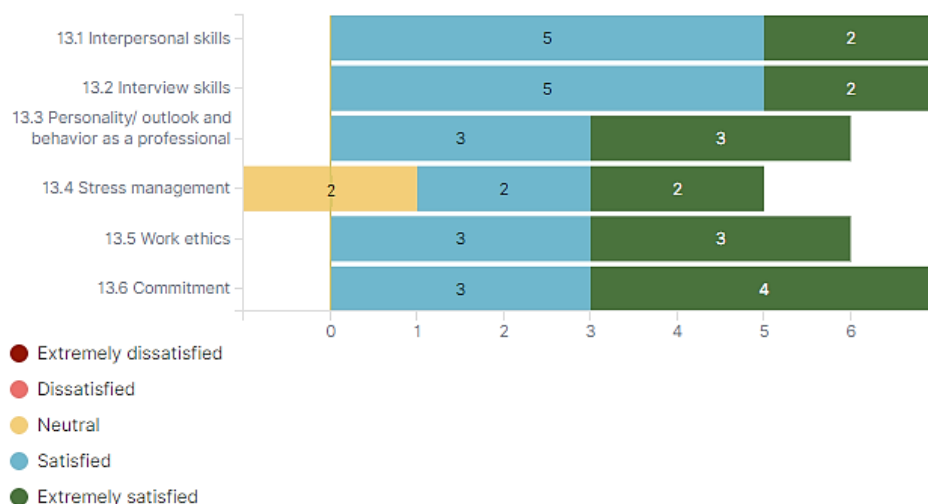

Figure 3: Professional skills of graduates - Stakeholders

According to figure 3, two stakeholders are neither satisfied nor dissatisfied with the stress management of BAHons (Hindi) graduates.

Then, the stakeholders were asked about their observation about the eligibility of BAHons (Hindi) graduates for employability.

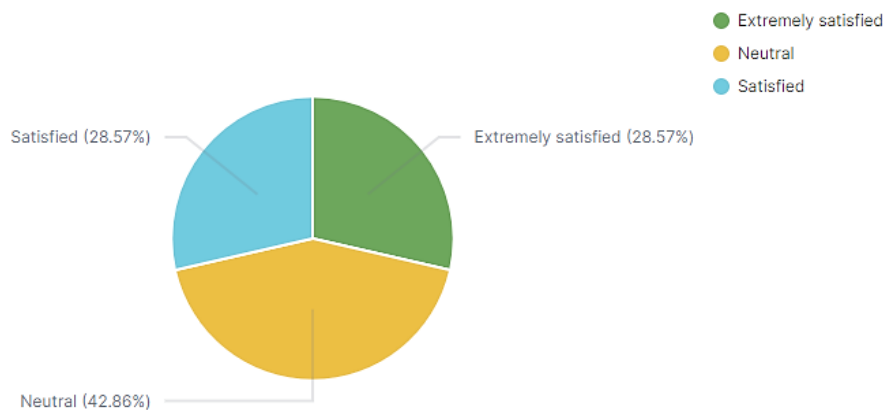

Figure 4: Eligibility of graduates for employability- Stakeholders

Figure 4 implies that none of the stakeholders responded to the survey are dissatisfied with the eligibility of our BAHons (Hindi) graduates for employability yet 42.86% of the respondents are neutral about the fact which means they are neither satisfied.

The observation of stakeholders about graduates' working proficiency in languages is visualized in the chart below.

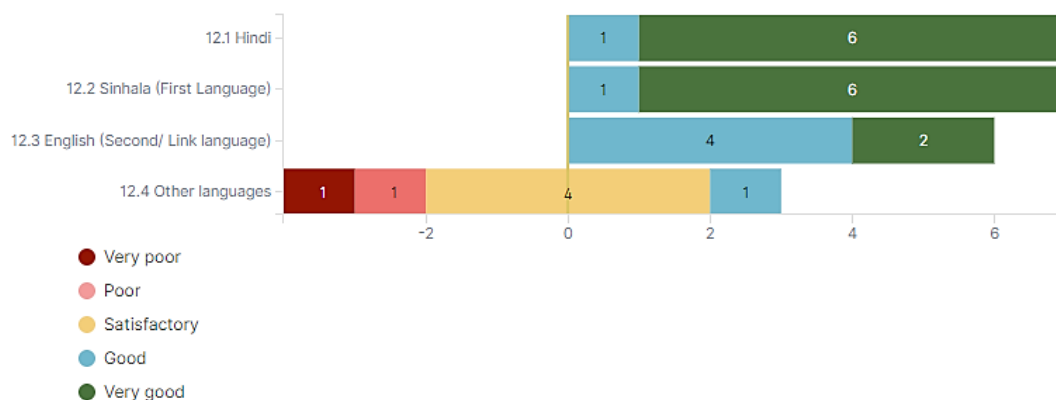

Figure 5: Working proficiency in languages- Stakeholders

According to the figure 5, stakeholders say that the BAHons (Hindi) graduates are good in working proficiency in English yet not as much as Hindi and Sinhala and they possess a poor working proficiency in other languages.

In addition to the stakeholders, graduates were asked to self-evaluate their working/ academic language proficiency.

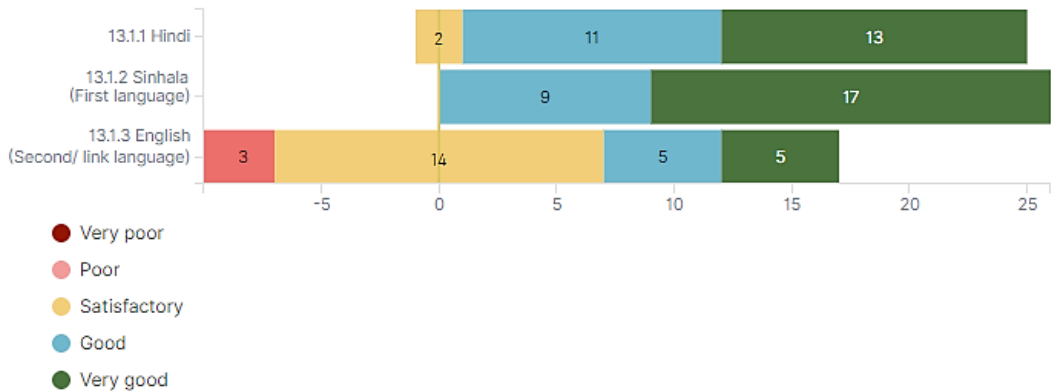

Figure 6: Working/ academic language proficiency of graduates- Self-evaluation

It is clear in the figure 6 that majority of the BAHons (Hindi) graduates do not believe their working/ academic language proficiency in English is good.

Self-evaluation of working/ academic language proficiency by undergraduates are visualized in figure 7.

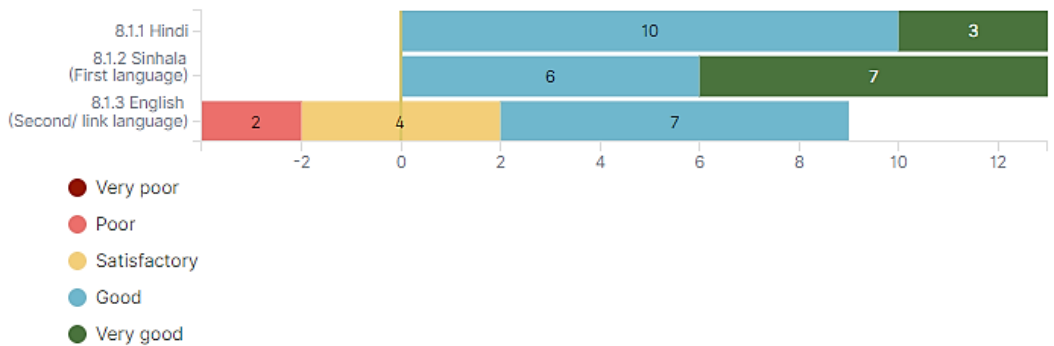

Figure 7: Working/ academic language proficiency of undergraduates- Self-evaluation

In the case of BAHons (Hindi) undergraduates, 6 out of 13 are not confident that their working/ academic English proficiency is good. All the respondents believe they are good in Hindi and Sinhala.

University teachers were also asked about the working/ academic language proficiency of BAHons (Hindi) undergraduates.

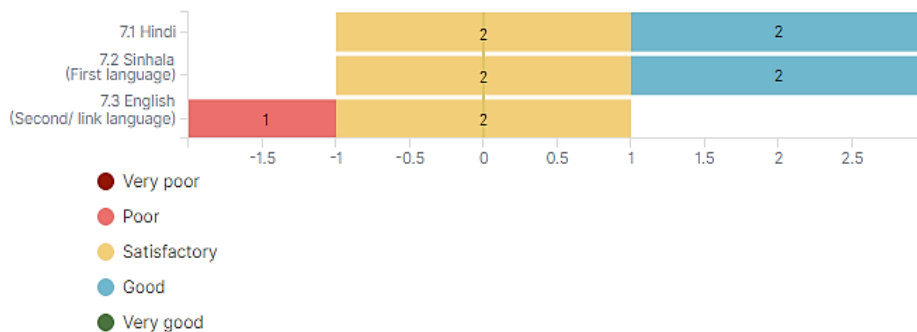

Figure 8: Working/ academic language proficiency of undergraduates- University teachers

As demonstrated in figure 8, university teachers who teach BAHons (Hindi) undergraduates do not believe that they have a good working/ academic in English. Half of the teachers believe that the working/ academic proficiency of undergraduates even in their first language Sinhala is not good enough.

In addition to the Likert Scale questions, respondents were asked a few open-ended questions to get more ideas. Firstly, stakeholders were asked what the skills are they think the BAHons (Hindi) graduates should improve to be more competent and to be more eligible for employability. Summarizing their comments, stakeholders state that BAHons (Hindi) graduates should improve confidence, soft skills like teamwork, collaboration, leadership, adaptability, interpersonal skills, ICT skills and communication skills, learning and academic skills like research skills, critical thinking, language and interlingual skills, cultural competence and attitudes. Translation of one stakeholder with an academic background provides a comprehensive comment about learning and academic skills the graduates should possess. The respondent has specified that interpretation skills must be developed as well as written translation, graduates must have a proper working proficiency in first language Sinhala even before

Hindi, they must be able to practically utilize their proficiency in Hindi, must use IT applications in working with or learning Hindi and finally, must have studied cultural aspects related to Hindi language.

Secondly, BAHons (Hindi) graduates were asked the same question. They have stated that they should improve soft skills like ICT and technological skills, management skills, organizing skills, interview skills, practical skills, creativity, professional skills, teamwork, collaboration, extra-curricular skills, confidence and personality, academic skills like research skills and teaching skills, language skills in professional use of Hindi, Sinhala and English and communication skills, especially in oral communication. Some highlight the need of opportunities like internship, career guidance and interdisciplinary knowledge to develop skills. For instance, the following comment can be quoted.

'We have to combine Hindi language with tourism side. And also improve our student's ICT knowledge. Will have to teach how to practically use Hindi language for the job market.' (Respondent 6, Graduate survey)

Thirdly, university teachers of BAHons (Hindi) graduates believe that their graduates must improve soft skills like information management, ICT skills, organizing skills, practical skills, teamwork and collaboration, language skills in other languages, communication skills and academic skills like passion for knowledge hunting. They further state the importance of effective management of available educational resources, accountability and self-responsibility of learning.

Conclusion

Considering the above analysis, it can be concluded that stakeholders are moderately satisfied with the skills and competencies of graduates employed under their supervision; hence, further improvement of competencies and professional skills of BAHons (Hindi) graduates must be given attention in developing their degree curriculum. In addition to the subject knowledge, general knowledge and knowledge about other related fields need to be encouraged simultaneously with the study program. Next, according to the observation of stakeholders, 21st Century

Skills of BAHons (Hindi) graduates must be improved more, especially the literacy skills and life skills. Moreover, improvement in stress management is expected from BAHons (Hindi) graduates.

In addition, responses about the language proficiency of BAHons (Hindi) stakeholders, graduates and undergraduates imply that their working/ academic proficiency in English must be improved. Additionally to Hindi, English and Sinhala, proficiency in other languages will be an added advantage for the BAHons (Hindi) graduates when seeking jobs or working in the industry. According to university teachers, working/ academic proficiency of undergraduates in Sinhala must also be developed. This should not be confused with the innate communicative proficiency of first language.

In conclusion, better levels of hard skills, 21st Century Skills, language skills, especially in English and professionalism are expected from graduates. Therefore, these professional needs should be considered in developing a degree curriculum for Hindi as a Foreign Language.

Recommendations

After analyzing the findings of this research, it can be recommended that a degree curriculum for Hindi as a Foreign Language should be planned and developed to encourage skill-based objectives in the curriculum along with the main objective of developing fluency in Hindi. For instance, English can be used for the teaching/ learning of one or few lessons of selected course units and Information and Communication Technology (ICT) applications, internet and online learning materials can be used. Hence, it will be helpful for students to achieve the skill-based outcomes of problem solving and information usage and management. Teaching methods like role-plays, presentations, co-curricular activities could be used to encourage communication skills and practical skills. Moreover, incorporating competence-enhancing opportunities like an internship, course units like research methodology, language teaching methods and intercultural communication to develop intercultural competence can be recommended. In addition, guest lectures with professionals within the organization and from outside can support basic interdisciplinary knowledge in other fields of study which are related to Hindi.

References

- Glatthorn, A. A. . *et al.* (2012) 'The Nature of Curriculum', in *Curriculum Leadership: Development and Implementation*. 3rd edn. California: SAGE Publications, 2–36. https://www.sagepub.com/sites/default/files/upm-binaries/44334_1.pdf.
- Irfadila, M. S. and Noprika, W. (2022) 'The Importance of Needs Analysis in Curriculum Development Language Learning', *Proceeding of the 2nd International Conference on Language Pedagogy, Curriculum Leadership: Development and Implementation*, 224–232. <https://proceeding-icolp.fbs.unp.ac.id/index.php/icolp/article/view/94/91>.
- Joshi, A. N. and Salunke, K. S. (2006) *Content Based Methodology*. New Delhi: Prentice-Hall of India (Pvt.) Ltd.
- Kurt, S. (2018) *Kirkpatrick Model: Four Levels of Learning Evaluation, Educational Technology*. <https://educationaltechnology.net/kirkpatrick-model-four-levels-learning-evaluation/>.
- Mckimm, J. (2003) *Curriculum Design and Development, London Deanery*. https://faculty.londondeanery.ac.uk/e-learning/setting-learning-objectives/Curriculum_design_and_development.pdf.
- McLaren, N. and Madrid, D. (2004) The Foreign Language Curriculum. *TEFL in Primary Education*. Granada: Editorial Universidad de Granada, 144–176.
- Nunan, D. (1988) *Syllabus Design*. Edited by H. G. Callan, C. N. and Widdowson. Oxford: Oxford University Press.
- Stauffer, B. (2020) *What are 21st Century Skills?*, *Applied Educational Systems*. <https://www.aeseducation.com/blog/what-are-21st-century-skills>.
- Umam, A. (2016) 'The Importance of Needs Analysis in Curriculum Development for ESL/EFL Classroom'. *English Journal*, 19(2), 17-27.

Category: Research Article

An Analytical Study of Thematic Roles Functioning in Hindi Syntax

H.I. Premathilake

ARTICLE DETAILS

Published Online & Printed
October-November 2024

Author:

H.I. Premathilake

Lecturer (Tem.)

Department of Languages
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka
Email: hasanthi.rusl23@gmail.com

Keywords:

Hindi Lexicon, Hindi Syntax, Semantic Roles, Thematic Relations, Thematic Roles

Abstract

Thematic roles attempt to capture similarities and differences in verb meaning reflected in argument expression, with emergent generalizations contributing to mapping semantics to syntax. The verb is usually most directly responsible for the thematic role, while the argument specifies the identity of the participants of the sentence. The objective of the present study was to map the thematic roles of Hindi to identify the thematic relationship in Hindi syntax. The present study focuses on conceptualizing semantic roles and their status in theories of grammar and the lexicon in Hindi, as well as diverse and probably complementary ways of deriving or identifying them based on linguistic data. Data were gathered using library surveys and verified by Hindi native speakers. Data analysis was performed as an analytical study based on syntactic and semantic theories. The present analysis was carried out using thematic roles currently identified by linguists. The key research findings of this paper are based on identifying several features of thematic roles belonging to Hindi. This paper emphasized that different semantic roles can be assigned to arguments of different lexical semantics.

प्रस्तावना

प्रसंगबद्ध संबंधों को 1960 के दशक के मध्य और 1970 के दशक के प्रारंभ में उत्पादक व्याकरण (generative grammar)¹ में पेश किया गया था (गुबर, 1976), (फिलमोर, 1968), (जैकेंडॉफ, 1972) तथा ष्टकृतिक भाषा की अन्वितियों (arguments) को वर्गीकृत करने के एक तरीके के रूप में इस ष्टारणा को सोचा गया था जो व्याकरण में विशेष स्थान रखते हैं। जेफरी गुबर और चार्ल्स फिलमोर द्वारा 1960 के दशक के मध्य में उनकी शुरुआत के बाद से, प्रसंगबद्ध भूमिकाएँ² भाषाई दृष्टिकोण के बीच एक मुख्य भाषाई अवधारणा और बहस का आधार बनायी गयी हैं, क्योंकि वाक्य-विचार और अर्थ-विचार (जिसे वाक्यविचार-अर्थविचार का अंतराफलक (syntax-semantics interface³) के रूप में भी जाना जाता है) के बीच संबंधों को समझने में उनकी क्षमता है। इस प्रकार अर्थ भाषा के सतही वाक्य-विन्यास को प्रभावित करता है। प्रसंगगत भूमिकाओं की धारणा विशेष रूप से भाषा और व्याकरण के कार्यात्मक और भाषा-तुलनात्मक (जलचवसवहपबंस) सिद्धांतों में एक केंद्रीय भूमिका निभाती है। कथ्यगत भूमिकाओं की ष्टारणा को 1960 के दशक में जेफरी गुबर और चार्ल्स फिलमोर द्वारा सैद्धांतिक भाषाविज्ञान में पेश किया गया था, और जैकेंडॉफ ने 1972 में इस पर कुछ शुरुआती काम भी किया था। प्रसंगगत पहलुओं पर किये गये इन अध्ययनों का केंद्र और वाक्य-विचार पद इनका प्रभाव आदि चॉम्स्की (Noam Chomsky) का वाक्य-विचारात्मक प्रवेश और सामान्य वाक्य-विचारात्मक दृष्टि से दूर रहे जो चॉम्स्की के aspects of the theory of syntax (1965) के भी परे थे।

अनुबंधन सिद्धांत में विशयों के आधार पर वाक्य में संज्ञाओं की भूमिका होती है। इस सिद्धांत के अनुसार हर क्रिया के साथ नियत समुद्दिष्ट संज्ञा पद होते हैं। इस समुद्दिष्ट संज्ञा पदों की विशयगत भूमिका मानी जाती है। जैसे- 'मंजु ने गोपाल को किताब दी'। 'देना' संज्ञा के साथ तीन समुद्दिष्ट संज्ञापद हैं जिसमें एक देने की प्रसंगबद्ध भूमिका, दूसरी 'लेने की' तथा तीसरी 'एक के पास से दूसरे के पास जाने की'। इस प्रसंगबद्ध भूमिका को व्याकरण में कथ्यगत भूमिका (थीटा रोल) भी कहा जाता है।

यह ध्याननीय है कि प्रसंगबद्ध भूमिका (thematic role) जिसे कुछ विद्वानों द्वारा theta role भी कहा जाता है और प्रसंगबद्ध संबंध (thematic relations) दो अलग तथ्य होते हैं। प्रसंगबद्ध संबंध

- 1 एक ष्टकृतिक व्याकरण जो एक भाषा का वर्णन तार्किक नियमों के एक समूह के रूप में काम करता है, ताकि उस भाषा के संभावित वाक्यों की अनंत संख्या उत्पन्न करने में सक्षम हो और उन्हें सही संरचनात्मक विवरण ष्टकृतिक कर सके।
- 2 'प्रसंगबद्ध भूमिका' शब्द के लिए कहीं पर 'कथ्यगत भूमिका' शब्द मिला है, किंतु 'कथ्य' कहने पर 'पाठ' का अर्थ निकलने हेतु अंग्रेजी में ष्टीमउमष के लिए उपयुक्त शब्द 'प्रसंग' समझना शोधकर्ता द्वारा यथोचित माना जाता है। अंग्रेजी में इसे ष्टीमजं तवसमष भी कहा जाता है।
- 3 भाषाविज्ञान में, वाक्यविचार-अर्थविचार अंतराफलक वाक्यविचार और अर्थविचार के बीच की बातचीत है। इसका अध्ययन उन घटनाओं को शामिल करता है जो रूप और अर्थ के बीच संबंधों को समझने के लक्ष्य के साथ वाक्य-रचना और ष्टवार्थ दोनों से संबंधित हैं। विशिष्ट विशयों में विस्तार-सीमा ष्टवचमद्व, बंधनकारक ष्टपदकपदद्व, और ष्टाब्दिक अर्थविचार ष्टसमगपबंस ष्टमंडजपबेद्व के अंग शामिल हैं, जैसे, मौखिक पहलू ष्टमतईस ष्टचमबजद्व और सांकेतिक विशिष्टता ष्टवउप. दंस पदकपअपकनंजपवदद्व, ष्टमंडजपब उंबतवतवसमे, और अनिर्वचनीयता ष्टनदंबनंजपअपजलद्व। औपचारिकतावादी और प्रकाशवादी दृष्टिकोणों में अंतराफलक की कल्पना बहुत अलग तरीके से की जाती है। जबकि कार्यात्मकतावादी वाक्य-विन्यास की घटनाओं की व्याख्या के लिए ष्टवार्थ और व्यावहारिकता की ओर देखते हैं, औपचारिकतावादी ऐसी व्याख्याओं को वाक्य-विन्यास के भीतर ही सीमित करने का प्रयास करते हैं। इसे कभी-कभी रूपवाक्यविचार-अर्थविचार अंतराफलक ष्टवतचीवेलदजंगं.मंडजपबे पदजमतबिमद्व या वाक्यविचार-शाब्दिक अर्थविचार अंतराफलक ष्टलदजंग.समगप. बंस ष्टमंडजपबे पदजमतबिमद्व के रूप में जाना जाता है।

क्रिया के अर्थ और संज्ञा के अर्थ के बीच संबंधों की प्रकृति पहचानते हैं और प्रसंगबद्ध भूमिका यह है जो क्रिया के साथ संबंध रखनेवाली अन्वितियों की संख्या का निर्धारण करती है जो स्पष्टतः वाक्यात्मक धारणा है। मूलतः प्रसंगबद्ध मानदंड (theta criterion- θ -theory) यह है कि क्रिया से संबंध रखनेवाली एक अन्विति में कई प्रसंगबद्ध संबंध हो सकते हैं, किंतु उसमें केवल एक प्रसंगबद्ध भूमिका उपलब्ध है।

आमतौर पर सबसे प्रयोग होनेवाली प्रसंगबद्ध भूमिकाओं की सूची नीचे दी गयी है। (Dowty, D.,1989)

तालिका 1. प्रमुख प्रसंगबद्ध भूमिकाओं का परिचय

प्रसंगबद्ध भूमिका	परिचय
प्रतिनिधि (agent)	संभवतः जानबूझकर एक çfrHkxh (participant) जो क्रिया का व्यापार करने के लिए निर्दिष्ट करता है। उदाहरणतः मारना, खाना, मारना, तोड़ना, लात मारना, देखना आदि क्रियाओं के कर्ता।
मरीज़ (patient)	मरीज़ वह इकाई है जो किसी क्रिया के प्रभाव से गुजर रही है और अक्सर स्थिति में कुछ बदलाव से गुजर रही है। उदाहरणार्थ काटने, खाने और तोड़ने की वस्तुएँ हैं, लेकिन देखने, सुनने और प्यार करने की नहीं।
भोक्ता (experiencer)	एक प्रतिभागी जिसे किसी वस्तु के बारे में जागरूक होने के रूप में जाना जाता है। उदाहरणः प्यार करनेवाला कर्ता या परेशान करने की वस्तु।
कथ्य (theme)	एक प्रतिभागी जिसे अपनी स्थिति बदल देने या अपनी स्थिति में होने की विशेषता होती है। उदाहरणः देने या लेने की वस्तुएँ और चलने या मरनेवाला कर्ता।
स्थान (location)	यह कथ्यगत भूमिका संज्ञा-धातु से जुड़ी है जो वाक्य में स्थान को व्यक्त करती है। उदाहरणः रखने, बनाने, जानने के विषय और स्थनीय संबंध-सूचक अव्यय पदबंध (locative PPs)।
स्रोत (source)	वस्तु जिससे गति आगे बढ़ती है। उदाहरण- खरीद और वादे के विषय और वंचित, मुक्त, इलाज की वस्तुएँ।
लक्ष्य (goal)	वस्तु जिसपर गति आगे बढ़ती है। उदाहरणः प्राप्त करने और खरीदने के विषय और बताने और देने की संप्रदान कारक वस्तुएँ (dative objects)।
प्रोत्साहन (stimulus)	प्रतिभागी जो संवेदी या भावनात्मक तथ्यों को प्रेरित करती है, जानबूझकर नहीं।
साधन (instrument)	वस्तु जो क्रिया का पालन करती है।
प्रभाव या स्वाभाविक कार्य (force or natural cause)	बिना सोचे-समझे किया गया कार्य किया जाता है।

प्राप्तकर्ता (recipient)	वह इकाई जिसके लाभ के लिए क्रिया होती है।
रीति (manner)	जिस तरह से किसी कार्य को अंजाम दिया जाता है।
उद्देश्य (purpose)	वह कारण जिसके लिए क्रिया की जाती है।
कारण (cause)	पहले स्थान पर कार्रवाई होने का क्या कारण था।

मौलिक वाक्य-विचार में वाक्य का प्रत्येक बदबंध व्याकरणिक और अर्थवान हिस्सा होता है। उदाहरणार्थ, 'गोपाल ने कुत्ते को मारा' वाक्य में 'गोपाल' कर्ता है, 'कुत्ते को' कर्म है और 'मारा' क्रिया है जो वाक्य का मौलिक संरचना है, जबकि प्रसंगबद्ध भूमिका के क्षेत्र में वाक्य के प्रत्येक पदबंध के लिए उपयुक्त भूमिका दिया जाता है; उदाहरण के लिए, मारने की क्रिया जिसके द्वारा किया जाता है, वह प्रतिनिधि है : गोपाल, 'कुत्ता' क्रिया का कथ्य है। अंग्रेजी वाक्य 'John kicked the ball' में 'John' कर्ता है, 'kicked' क्रिया है और 'the ball' कर्म है; कर्ता + क्रिया + कर्म अंग्रेजी की वाक्य संरचना है। इसकी प्रसंगबद्ध भूमिका, 'John' प्रतिनिधि है, 'kicked' अभियान है और 'the ball' कथ्य है। इसी वाक्य को कर्मवाच्य बनने, वाक्य ऐसा होगा : The ball was kicked by John। इस वाक्य में 'The ball' कर्ता है, 'was kicked' क्रिया है और 'John' कर्म है, किंतु अभी भी वाक्य का प्रतिनिधि 'John' है, अभियान 'kicked' है और कथ्य 'the ball' है।

व्याकरण और अन्विति की दृष्टि से सही होते हुए भी वाक्य अर्थ-संगति (semantic concordance) की दृष्टि से दोषपूर्ण हो सकता है, जैसे-

*कल मैंने अपने विचारों को खाया।

*मेरी गाड़ी को कल से बुखार है।

ये वाक्य क्यों असंगत हैं? इस बात का उत्तर प्रसंगबद्ध भूमिकाओं के आधार पर प्रसंगबद्ध संबंध दे सकता है। यह ध्यान देने की बात है कि शब्द जहा; ,d और व्याकरणिक रचना है, वहीं अर्थ के स्तर पर किसी वस्तु या व्यापार/प्रकार्य (action) का प्रतीक (symbol) भी है। जिस प्रकार वाक्य में व्याकरण की रचना संबंधी अपनी कुछ आकांक्षाएँ होती हैं, उसी तरह अर्थ की भी कार्य-व्यापार संबंधी अपनी कुछ आकांक्षाएँ होती हैं। 'खाना' कार्य-व्यापार या प्रकार्य का कर्म कोई खाद्य पदार्थ ही हो सकता है, विचार नहीं। इसी प्रकार 'बुखार' किसी प्राणी को ही हो सकता है, निर्जीव गाड़ी को नहीं। अतः वाक्य के हा घटक को अर्थ की दृष्टि से भी अन्य घटकों के अनुकूल होना चाहिए, अर्थात् उनके बीच अर्थ-संगति होनी चाहिए।

चार्ल्स फिलमोर (1968) द्वारा लिखित लेख 'The case for case' प्रसंगबद्ध भूमिकाओं की वर्तमान समझ के लिए एक महत्वपूर्ण मील का पत्थर है। वृत् व्याकरण (case grammar) गहरे मामलों (यानी, समकालीन शब्दावली में प्रसंगबद्ध भूमिकाओं) का अध्ययन करके अंग्रेजी वाक्यों की सतह वाक्यविचारात्मक संरचना का विश्लेषण करता है, जैसे कि प्रतिनिधि, कर्म, संपादन-कारक, स्थान या साधन, जो वाक्य की

क्रियाओं द्वारा अपेक्षित है। उदाहरणार्थ, 'देना' क्रिया कभी प्रतिनिधि, कभी मरीज़ और कभी संपादन—कारक बन जाता है। क्रियाएँ एक निश्चित संख्या में प्रसंगबद्ध भूमिकाओं का चयन करती हैं जो इसके कारक—ढाँचे का निर्माण करती हैं और कोई भी एक भूमिका वाक्य में केवल एक बार हो सकती है। उसके विपरीत, स्थान जैसी वैकल्पिक भूमिकाओं और प्रतिनिधि जैसी अनिवार्य भूमिकाओं को वाक्य में छोड़ा नहीं जा सकता, क्योंकि उसमें अव्याकरणिक वाक्य बनने का भय है (उदाहरण : *उसे सेब दिया)। फिलमोर का सिद्धांत स्पष्ट रूप से वाक्य—विचार और अर्थ—विचार का अंतरण करता है, जिनका अर्थ कर्तृवाच्य तथ कर्मवाच्य व्याकरण की प्रसंगबद्ध भूमिकाएँ समान हैं, जबकि भूमिका की औपचारिक अभिव्यक्ति प्रत्येक संदर्भ में अलग है। यह विचार प्रसंगबद्ध भूमिकाओं के लिए कई कार्यात्मक और प्रतीकात्मक दृष्टिकोणों से महत्वपूर्ण है जो किसी विशेष भाषा को स्वतंत्रता देने का प्रयास करता है और इस प्रकार अन्य प्रसंगबद्ध भूमिकाओं के किसी भी प्रकार के व्याकरणिक संबंधों का समर्थन किये बिना मौलिक रूप से विभिन्न भाषाओं के माध्यम से प्रसंगबद्ध भूमिकाओं का अध्ययन करना संभव होता है, जैसे कर्ताकारक (nominative case) या पूर्व—क्रिया स्थिति (pre-verbal position)।⁴

ग्रुबर (1965) के बाद व्याकरण के लिए औपचारिक दृष्टिकोण में प्रसंगबद्ध संबंधों को स्वीकार किया जाता है, किंतु साहित्यिक विमर्श में उनकी विविध स्थिति द्रष्टव्य है। भले ही चॉम्स्की के अध्ययन प्रसंगबद्ध संबंधों (thematic relations) जैसी अर्थविचारात्मक धारणाओं और थेटा भूमिकाओं (theta roles) (रेनहार्ट, 2002) जैसी वाक्यविचारात्मक धारणाओं के बीच अंतर करते हैं, जिन्हें विशेष अन्विति की स्थिति से प्राप्त प्रसंगबद्ध भूमिकाओं के रूप में माना जाता है (कार्नी 2002)। दूसरी ओर से कई अध्ययनों ने दोनों शब्दों का परस्पर समतुल्य प्रयोग किया है। संबंधपरक व्याकरण (relational grammar) (पर्लमुटर और पॉस्टल, 1984), government और binding (बेकर] 1988½] “ाब्दिक—कार्यात्मक वाक्य—विचार (lexical-functional syntax) (ब्रिसनन, 2001) और दूसरे सिद्धांतों ने वाक्य के पद—क्रम और अन्विति के नियमों को पकड़ने हेतु मौलिक प्रसंगबद्ध संबंधों के अनुक्रम का प्रयोग किया है। हेल और केसर (1993, 2001) कहते हैं कि प्रसंगबद्ध भूमिकाएँ गौणपरक होती हैं और अनावश्यक भी। उसी से सहमति देते हुए जैकेंडॉफ (1983, 1990) के अध्ययन, साथ ही हाल ही में क्यूलिकवर और जैकेंडॉफ (2005) भी अर्थवैज्ञानिक संरचना की अभिव्यक्ति का प्रस्ताव करते हैं कि प्रसंगबद्ध भूमिकाएँ काफी हद तक निरर्थक हैं, जबकि वर्तमान समय के भाषावैज्ञानिकों की ऐसी मान्यता है कि उत्पादक वाक्य—विचार (generative syntax) के विषय में वाक्य की सुडौलता (well-formedness) की पुष्टि करने के लिए थेटा सिद्धांत की अतिआवश्यकता होती है।

भूमिका और संदर्भ व्याकरण⁵ विधेय—विशिष्ट प्रसंगबद्ध भूमिकाओं और विधेय—वर्ग पृथक्करण के बीच अंतर करता है जिसे प्रसंगबद्ध संबंध कहा जाता है। उदाहरणार्थ, अंग्रेज़ी वाक्य ‘Frodo saw the ring’ में ‘Frodo’ द्रष्टा है और ‘the ring’ देखा गया वस्तु है (प्रसंगबद्ध भूमिका), जबकि ‘Frodo’ एक भोक्ता

4 Later work by Fillmore et al. on Frame Semantics and the FrameNet project (see <https://framenet.icsi.berkeley.edu/fndrupal/>) distinguish between semantic roles and frame elements. While the latter merely correspond to event participants involved in semantic frames evoked by lexical units, semantic roles are their ‘linguistically motivated abstractions in that they pick out specifically those properties that tend to display the same behavior in morphosyntax’. (Fried & Ostman, 2004, p.42)

5 संदर्भ व्याकरण : तममितमदबम हतंतउतद्ध एक भाषा में प्रमुख व्याकरणिक तथ्यों का विवरण है जो उदाहरणों के साथ चित्रित किया जाता है।

भी है और 'the ring' प्रोत्साहन भी (प्रसंगबद्ध संबंध)। महत्त्वपूर्ण रूप से, हालांकि, प्रसंगबद्ध संबंध इस सिद्धांत में मौलिक नहीं है, बल्कि विधेय और अन्विति के विशेष अर्थवैज्ञानिक अपघटन प्रतिक्रिया (semantic decomposition relations) के विशिष्ट अन्वितियों को दिया गया वर्णनात्मक प्रतीक है।

कार्यात्मक दृष्टि से उन्मुख कई भाषावैज्ञानिक दृष्टिकोणों में उपरोक्त प्रसंगबद्ध भूमिकाओं को दो गौण भूमिकाओं में वर्गीकृत किया गया है : actor और undergoer जिसे सामान्यीकृत प्रसंगबद्ध भूमिकाएँ (generalized semantic roles) तथा आद्य भूमिकाएँ (proto-roles) भी कहा जाता है। गौण प्रसंगबद्ध भूमिकाओं की इस धारणा को सन् 1977 में वैन वैलिन की पी.एच.डी शोध द्वारा पेश किया गया था, जिन्हें उन्होंने भूमिका और संदर्भ व्याकरण (role and reference grammar) के विषय में विकसित किया और बाद में उसके आधार पर कई भाषावैज्ञानिक प्रवेशों में अनुकूलित किया। वैन वैलिन के अनुसार जबकि प्रसंगबद्ध भूमिकाएँ अर्थवैज्ञानिक संबंधों को निर्धारित करती हो और कर्ता और सीधा कर्म का संबंध वाक्य-विचारात्मक हो, ऐक्टर और अन्डर्गो वाक्यविचार-अर्थविचार के अंतराफलक (syntax-semantics interface) पर संबंध होते हैं। निम्नलिखित सूची दर्शाती है कि प्रसंगबद्ध संबंध व्यक्तिगत विधेय और उनकी अन्विति से कैसे संबंधित है :

प्रसंगबद्ध संबंध सातत्य (वैन वैलिन और लापॉला 1977: 127)

(क) 1st argument of DO (x,) : प्रतिनिधि

(ख) 1st argument of DO (x,) : प्रेरक (effector), ग्राहक (consumer), सर्जक (creator), आरंभक (mover) आदि।

(ग) 1st argument of predicate (x, y): धारक (possessor), भेक्ता, आकांक्षी (wanter), स्थान आदि।

(घ) 2nd argument of predicate (x, y): धारक, सर्जना, कथ्य, उपभुक्त, भोक्ता, आकांक्षा, प्रदर्शन आदि।

(ङ) Argument of state predicate (x): मरीज, सत्ता (entity)।

सबसे आधुनिक ज्ञान क्रॉफ़्ट (2012) के अध्ययन में पाया जाता है जो पिछले बीस वर्षों में कई अध्ययनों में एक ही लेखक द्वारा पहले से ही कहे गये विचारों पर आधारित है और सैद्धांतिक महत्व के बिना काल्पनिक शब्दों के रूप में प्रसंगबद्ध भूमिकाओं का नाम उपयोग किया गया है। क्रॉफ़्ट के अध्ययन में यथाकथित बल-गतिशील दृष्टिकोण (force-dynamic approach)⁶ भाषा की कारण संबंधी संरचना के लिए महत्त्वपूर्ण संदर्भ दिया जाता है, जिसमें सबसे प्रमुख रूप से आरंभकर्ता और समापक बिंदु शामिल होते हैं जो चाहे भौतिक (physical) या मानसिक (mental) हो सकते हैं। अंग्रेजी वाक्य 'Sue broke

6 Croft's work has elaborated notions proposed by both Leonard Talmy in the 1970s and 1980s and Ronald Langacker in the 1990s for the study of how purported real-world events are conceptualized and expressed in natural languages.

the coconut for Greg with a hammer’ (क्रॉफ्टए 2012: 206) में आरंभकर्ता (भौतिक) ‘Sue’ वाक्य का कर्ता है, साथ-साथ समापक बिंदु (भौतिक) ‘coconut’ कर्म है और एक पूर्वपद तिर्यक (antecedent oblique) ‘a hammer’ और एक आगामी तिर्यक (subsequent oblique) ‘Greg’ भी हैं जो क्रमशः साधन और लाभार्थी (beneficiary) के अनुरूप हैं। ‘Sue’ से आरंभित करणीय श्रृंखला ‘hammer’ से ‘coconut’ तक यथाकथित सकर्मक अन्विति में क्रिया ‘break’ द्वारा बनाया गया एक खंड कहा जाता है, साथ में अंतिम खंड, यानी ‘Greg’ अंतर्गत पदबंध, संबंध-सूचक ‘for’ द्वारा निर्माण किया गया है। Most importantly, Croft’s approach does not resort to the notion of semantic roles at all, either reified as separate semantic units or even defined as positions in argument structure (p. 207): instead, there is a direct mapping between so-called semantic representation (i.e., the causal chain with its verbal profile) and argument roles (i.e., subject, object, and obliques).

शोध-विधि

प्रस्तुत शोध के लिए गुणात्मक प्रवेश के आधार पर लिखित लेखों के द्वारा आवश्यक दत्त-सामग्री का संकलन किया गया है। उसके अधीन पाँच प्रकार के वाक्य: सकर्मक क्रिया सहित वाक्य, अकर्मक क्रिया सहित वाक्य, योजक क्रिया सहित वाक्य, अनुभवपूर्वक क्रिया सहित वाक्य तथा कर्मणी प्रयोग सहित वाक्य-वाक्य के तीन प्रकार: सरल वाक्य, संयुक्त वाक्य और मिश्र वाक्य की दृष्टि से संकलित किया गया। फिर उन दत्त-सामग्री का विश्लेषण हिंदी के प्रसंगबद्ध संबंधों के आधार पर किया गया।

शोध का साधन मानक हिंदी की लिखित भाषा के वाक्य हैं। लिखित मानक हिंदी की बहुत पुस्तकें होती हैं। साधारणतया उन सभी पुस्तकों में हर प्रकार के वाक्यों का समन्वय होता है। कुछ पुस्तकें सैद्धांतिक होती हैं और कुछ साहित्यिक। वैसे भी हो, उनमें समान रूप से विविध क्रियाएँ, समुच्चयबोधक, निपात, क्रियाविशेषण आदि अंतर्गत आते हैं। इसलिए शोधकर्ता द्वारा Quata नमूना-चयन विधि के आधार पर वाक्य का संकलन किया गया है। दत्त सामग्री का विश्लेषण कैनी (कैनी, 2006) के सैद्धांतिक ढाँचे के अनुसार किया गया है, जिसका प्रस्तुत शोध का विश्लेषणात्मक ढाँचे के रूप में भी प्रयोग किया है। इसमें हिंदी की क्रियाओं और उनके प्रकार का अन्वेषण करने की कोषिष की गयी है और उत्पादक व्याकरण (Generative Grammar) के संदर्भ में उनके कार्य, स्थिति और महत्व को भी विश्लेषण किया गया है। मानक हिंदी की लिखित भाषा के वाक्य प्रस्तुत शोध की सीमा है। साथ-साथ अध्ययन की दृष्टि से प्रसंगबद्ध भूमिका एवं प्रसंगबद्ध संबंध – दो नियम इस शोध का आधार है।

विचार-विमर्श

दत्त-सामग्री का विश्लेषण कार्नी के सैद्धांतिक ढाँचे (कैनी, 2006) के आधार पर किया गया है, जिसका उपयोग प्रस्तुत अध्ययन में विश्लेषणात्मक ढाँचे के रूप में भी किया जाता है। इसमें हिंदी की क्रियाओं और उनके प्रकारों का पता लगाने और वाक्यों में उनके कार्य, स्थिति और महत्व का अध्ययन करने की कोशिश की गयी है। इसमें यह देखने का प्रयास किया गया है कि कैसे हिंदी की क्रियाएँ वाक्यों में अपने तर्कों को अलग-अलग प्रसंगबद्ध भूमिकाएँ प्रदान करती हैं। हिंदी क्रियाओं की तर्क संरचना (argument structure) को हिंदी क्रियाओं के साथ प्रसंगबद्ध भूमिकाओं का अध्ययन करने के लिए स्थापित किया गया है।

प्रतिनिधि (Agent)

वाक्य 1 और दो क्रिया की तर्क संरचना स्थापित करते हैं और क्रिया द्वारा उनके तर्कों को निर्धारित की गयी प्रतिनिधि प्रसंगबद्ध भूमिका का विश्लेषण करते हैं।

1.	माधव	हिंदी में	बात करता है।
	S.M.SNG	OBJ.PREP	VT.SNG.PRS
2.	बच्चे	मछली	पकड़ते हैं।
	S.M.PLUR	DRT OBJ	VT.PLUR.PRS

वाक्य 1 और 2 के दा-दो तर्क होते हैं: वाक्य 1 में पहला तर्क है 'माधव' और दूसरा है 'हिंदी में'। वाक्य 2 का पहला तर्क 'बच्चे' है और दूसरा तर्क 'मछली' है। तर्क 'माधव' वाक्य का कर्ता है जो व्यक्तिवाचक एकवचन पुल्लिंग संज्ञा है। इसका प्रयोग व्यक्तिवाचक संज्ञा के स्थान पर किया गया है और इसमें वाक्य में क्रिया का संचालन करने की क्षमता होती है। इसलिए यह कहा जा सकता है कि 'माधव' तर्क वाक्य का कर्ता या प्रतिनिधि है जो वाक्य में कुछ बनाये रखने या कुछ करने की क्रिया करता है। वाक्य 2 का 'बच्चे' तर्क भी वही नियम के अनुसार होता है। वाक्य 2 का दूसरा तर्क 'मछली' है जो वाक्य का कर्म होता है। यह वह तर्क है जो वाक्य की कार्रवाई के बल के अधीन हो। वह क्रिया का संचालक नहीं है। इसलिए ऐसा कहा जा सकता है कि यह वाक्य का कथ्य (Theme) प्रसंगबद्ध भूमिका है।

3.	a. राम	आम	खाता है।
	S.M.SNG	DTR OBJ	VT.SNG.PRS
	b. राम के द्वारा	आम	खाया जाता है।
	OBJ	S.M.SNG	VT.PV.SNG

हिंदी की मौलिक वाक्य संरचना है- कर्ता + कर्म + क्रिया, अपितु कर्मवाच्य वाक्यों में वह संरचना कर्म + कर्ता + क्रिया में बदलती है। पहले की गयी वर्णन के अनुसार वाक्य (3) में दो तर्क होते हैं। पहला 'राम' है जो खाने की क्रिया का संचालक होता है, इसलिए वह वाक्य का प्रतिनिधि है। दूसरा तर्क 'आम' है जिसका प्रयोग खाने की क्रिया को संपन्न बनाने के लिए प्रतिनिधि द्वारा किया जाता है, इसलिए वह कथ्य है। वाक्य (3इ) उसी वाक्य का कर्मवाच्य वाक्य होता है, जिसकी वाक्य संरचना पहले से अलग है, फिर भी वाक्य के तर्कों की प्रसंगबद्ध भूमिकाओं का कोई परिवर्तन नहीं होता, क्योंकि तर्कों की प्रसंगबद्ध भूमिका इस बात पर आधारित है जो वाक्य की क्रिया से वाक्य के अन्य घटक किस प्रकार का अर्थगत संबंध रखता है। अर्थात् वाक्य (3इ) में 'राम' और 'आम' क्रमशः प्रतिनिधि और कथ्य ही होते हैं।

भोक्ता (Experiencer/ Perceiver)

भोक्ता वह प्रसंगबद्ध भूमिका है जो वाक्य में कुछ अनुभव करता है।

4. आपको सुनकर मुझे बहुत खुशी हुई।
ACC ADV DAT OC.CP.ACC VI.PST.
5. मामा ने चाँद को देखा।
S.M.SNG DAT VT.PST

वाक्य 4 में 'होना' क्रिया के साथ दो तर्क (दो संज्ञा पदबंध) और एक मानार्थ पदबंध (Complement Phrase) होते हैं। यहाँ 'हुई' क्रिया से लगने का अर्थ निकलता है। वाक्य के दो तर्क ये हैं: 'मुझे' और 'खुशी'। पहला संज्ञा पदबंध 'मैं' वाक्य में कोई क्रिया नहीं करता, लेकिन यह वाक्य में सिर्फ क्रिया (एक भाव के रूप में) को महसूस करता है या अनुभव करता है; यह वाक्य में 'खुशी' की भावना महसूस करता है। इसलिए यह कहा जा सकता है कि तर्क 'मुझे' वाक्य का भोक्ता है और उसमें भोक्ता प्रसंगबद्ध भूमिका है। दूसरा तर्क 'खुशी' एक भाववाचक संज्ञा (Abstract noun) है, जिसे देखा या छुआ नहीं जा सकता, बल्कि सिर्फ महसूस किया जा सकता है। वह वाक्य की कर्म (Object) है और उसमें कर्म कारक (Accusative case) शामिल है, क्योंकि उसका उपयोग वाक्य में कर्म के रूप में किया जाता है। इसलिए कहा जा सकता है कि यह तर्क वाक्य की कथ्य प्रसंगबद्ध भूमिका निभाता है।

वाक्य (5) में 'देखना' क्रिया के दो तर्क होते हैं। वे हैं 'मामा ने' और 'चाँद को'। पहला तर्क व्यक्तिवाचक एकवचन है, जिसमें वाक्य की क्रिया का प्रकाय करने की क्षमता शामिल है। लेकिन व्यक्तिवाचक एकवचन पुल्लिंग संज्ञा वाक्य में न क्रिया का संचालक है न क्रिया के प्रकाय का लाभ उठाता (लाभार्थी (Beneficiary))। आमतौर पर वह प्रकाय को चलानेवाले कर्ता के रूप में वाक्य में काम करता है या एक अप्रत्यक्ष कर्म (Indirect object) के रूप में वाक्य में लाभ प्राप्त करता है। उल्लिखित कोई भी मामला वाक्य (5) में नहीं है; 'मामा' तर्क वाक्य में न तो कोई प्रकाय करता है और न ही वाक्य में लाभ प्राप्त करता है, लेकिन यह एक ऐसी वस्तु के रूप में चाँद को अनुभव करता है जिसे हम नहीं देख सकते। इस संदर्भ में यह कहा जा सकता है कि 'मामा' तर्क वाक्य में भोक्ता है, जो वाक्य में कुछ अनुभव करता है और उसमें भोक्ता प्रसंगबद्ध भूमिका शामिल है। दूसरा तर्क 'चाँद' वाक्य का कर्म या कथ्य है और इसमें वाक्य में कथ्य प्रसंगबद्ध भूमिका है।

कथ्य (Theme)

कैनी (2006) के अनुसार कथ्य वह प्रसंगबद्ध भूमिका है जो प्रकाय के अधीन है; किसी व्यक्ति या कियी वस्तु द्वारा स्थानांतरित होती है; अनुभव की जाती है या मानी जाती है।

6. मैं आपका गाना सुन रहा हूँ।
S.PRON.M.SNG.NOM PC DRT OBJ VI.P.PR
7. लड़का गेंद खेलता है।
S.M.SNG DRT OBJ.M VT.PRES

वाक्य (6) में क्रिया पदबंध 'सुन रहा हूँ' ds साथ दो तर्क जुड़े हुए हैं। पहला तर्क 'मैं' वाक्य का कर्ता या प्रतिभागी है जो वर्तमान में किसी के गीत को सुनने की क्रिया करता है और वह वाक्य में कर्ता कारक है। दूसरा तर्क 'आपका गाना' वाक्य की कर्म है जो वर्तमान में वाक्य के प्रकार्य से गुजरता है (जो कर्ता द्वारा सुना जा रहा है)। वह यह तर्क है जो वाक्य का केंद्रबिंदु या कथ्य है और वाक्य में कर्म कारक है, क्योंकि उसका प्रयोग वाक्य की कर्म के रूप में किया जाता है। इसलिए यह कहा जा सकता है कि वह वाक्य का कथ्य प्रसंगबद्ध भूमिका है।

वाक्य (7) में दो चर्चित तर्क होते हैं: 'लड़का' और 'गेंद'। तर्क 'लड़का' वाक्य का कर्ता या प्रतिभागी है, जिसके साथ कर्ता कारक होता है और वह वाक्य का प्रतिभागी प्रसंगबद्ध भूमिका है। दूसरी ओर, तर्क 'गेंद' कर्म के रूप में कार्यरत संज्ञा पदबंध है, जिसमें किसी भी प्रकार्य को करने के बजाय किसी वस्तु या किसी व्यक्ति के प्रकार्य से गुजरने की क्षमता होती है। यह ऐसा तर्क है जो अपने बल पर को प्रकार्य नहीं कर सकता, लेकिन यह वाक्य के प्रकार्य से गुजर सकता है। वाक्य के संदर्भ से पता चलता है कि यह वाक्य का केंद्र या कथ्य है और इसमें कर्मकारक शामिल है। इसलिए वह वाक्य का कथ्य प्रसंगबद्ध भूमिका होता है।

लक्ष्य (goal)

कैनी (2006) लक्ष्य प्रसंगबद्ध भूमिका को उस इकाई के रूप में परिभाषित करता है, जिसकी ओर वाक्य में गति होती है। लक्ष्य में अमूर्त गति (Abstract motion) भी शामिल हो सकती है।

8. शर्मा स्कूल चला गया।
S.M.SNG N.DAT.PP VI.PST.VD
9. हम अपने घर आये।
S.M.PRON.PLUR 3R N.DAT VI.PST.PLUR

वाक्य (8) में दो तर्क होते हैं: 'शर्मा' और 'स्कूल'। पहला तर्क वाक्य का प्रतिनिधि है जो चलने के प्रकार्य का संचालक होता है। दूसरा तर्क 'स्कूल' वाक्य के पूर्वसर्गीय पदबंध (Prepositional phrase) के रूप में शामिल है। 'स्कूल' तर्क कर्ता के व्यापार के गंतव्य को दर्शाता है। उसमें चलने की क्रिया जातिवाचक संज्ञा 'स्कूल' पर समाप्त होती है। इसलिए यह कहा जा सकता है कि यह तर्क वाक्य का लक्ष्य है, जिसमें लक्ष्य प्रसंगबद्ध भूमिका शामिल है। साथ-साथ वह वाक्य में कर्ता का स्थान (Location) भी दर्शाता है।

वाक्य (9) में क्रिया पदबंध 'आये' के साथ दो तर्क होते हैं। वे हैं 'हम' और 'अपने घर'। जातिवाचक संज्ञा 'घर' कर्ता 'हम' के आने के व्यापार के गंतव्य को दर्शाता है। वाक्य का कर्ता कहीं से (शायद कार्यालय से) घर में आता है। इस प्रकार, यह कहा जा सकता है कि जातिवाचक संज्ञा 'घर' लक्ष्य है, जिसमें वाक्य में लक्ष्य प्रसंगबद्ध भूमिका है। यह वाक्य में कर्ता के स्थान को भी दर्शाता है।

प्राप्तकर्ता (Recipient)

कैनी (2006) प्राप्तकर्ता को एक विशेष प्रकार के लक्ष्य के रूप में परिभाषित करता है, जिसमें वाक्य में परिग्रह का परिवर्तन शामिल होता है।

10. राजेश ने अपनी पत्नी को चिट्ठी भेजी।

S.M.SNG 3R.FN N.FN.DAT.IO DRT OBJ.FN.ACC VT.PST.FN

11. उन्होंने मुझे चौथी कक्षा में प्रवेश दिया।

S.M.PRON.PLUR PRON.DAT.IO PP ACC.VT.PST.M

वाक्य (10) में 'भेजना' क्रिया के तीन तर्क होते हैं। तर्क 'चिट्ठी' जातिवाचक संज्ञा है जो किसी प्रकार की चिट्ठी हो सकती है। वह प्रत्यक्ष कर्म (Direct object) है, जिसमें कर्म कारक होता है। उसके अनुसार यह कहा जा सकता है कि 'चिट्ठी' तर्क वाक्य का आंतरिक तर्क (Internal argument) होता है और कर्म या कथ्य है। दूसरा तर्क 'अपनी पत्नी को' अप्रत्यक्ष वस्तु है, जिसमें संप्रदान कारक है, क्योंकि यह कियी वस्तु (चिट्ठी) के परिग्रह को दर्शाता है। वह वाक्य में कोई व्यापार नहीं करता, अपितु वह वाक्य में तर्क 'चिट्ठी' को प्राप्त करता है। इसलिए यह निर्धारित किया जा सकता है कि तर्क 'अपनी पत्नी को' तर्क 'चिट्ठी' का प्राप्तकर्ता है और वाक्य में उसकी प्राप्तकर्ता भूमिका है।

वाक्य (11) में क्रिया पदबंध 'प्रवेश किया' के तीन तर्क होते हैं। वे हैं— 'उन्होंने', 'प्रवेश' और 'मुझे'। पहला तर्क 'वे' वाक्य का कर्ता या पतिनिधि है और उसमें प्रतिनिधि प्रसंगबद्ध भूमिका होती है। दूसरा तर्क 'प्रवेश' वाक्य का आंतरिक तर्क या प्रत्यक्ष कर्म है, जिसके साथ कर्म कारक है और वह वाक्य का कथ्य है। तीसरा तर्क 'मुझे' अप्रत्यक्ष कर्म है, जिसके साथ संप्रदान कारक है। हालाँकि, यह न तो कोई व्यापार करता है और न ही वाक्य के प्रकार्य से गुजरता है, लेकिन वह ऐसा तर्क है जो 'प्रवेश' तर्क को प्राप्त करता है। इसलिए यह कहा जा सकता है कि तर्क 'मुझे' वाक्य का प्राप्तकर्ता है और उसमें प्राप्तकर्ता प्रसंगबद्ध भूमिका है।

स्रोत (Source)

लक्ष्य प्रसंगबद्ध भूमिका के विपरीत के रूप में स्रोत प्रसंगबद्ध भूमिका आती है। स्रोत वह प्रसंगबद्ध भूमिका है, जहा; Is कोई वस्तु शाब्दिक या भौतिक रूप से प्रस्तावित करती है (कैनी, 2006)।

12. राजू स्कूल से घर आया।

S.M.SNGPP.ABL DAT VI.M.PST

13. राधा का अपने पति के घर से कपड़े और भोजन मिलते हैं।

FN.SNG.OC.NDIR OBJ OBL.3R.M.PC.PP.ABL DAT.PLUR VI.M.PRES.PLUR

वाक्य (12) में 'आया' क्रिया पदबंध के दो संज्ञा पदबंध और एक पूर्वसर्गीय पदबंध होते हैं। संज्ञा पदबंध वे हैं कि 'राजू' तथा 'घर'। पहला संज्ञा पदबंध 'राजू' वाक्य का कर्ता या प्रतिनिधि है, जिसके साथ वाक्य का कर्ता कारक शामिल होता है, इसलिए वह प्रतिनिधि प्रसंगबद्ध भूमिका धारण करता है। दूसरा संज्ञा पदबंध 'घर' वाक्य का लक्ष्य है और उसमें लक्ष्य प्रसंगबद्ध भूमिका शामिल है। यह दूसरा तर्क भी कर्ता का स्थान दिखाता है (वह घर जहा; पर कर्ता आ रहा है)। पूर्वसर्गीय पदबंध 'स्कूल से' की जातिवाचक संज्ञा 'स्कूल' वाक्य में क्रिया के व्यापार का स्रोत संकेत करती है। इस प्रकार, 'स्कूल' तर्क का वाक्य में अपादान कारक (**Ablative case**) है, क्योंकि यह वाक्य में स्रोत को दर्शाता है। फलस्वरूप यह कहा जा सकता है कि 'स्कूल' जातिवाचक संज्ञा व्यापार का स्रोत है और इसका वाक्य में स्रोत प्रसंगबद्ध भूमिका होती है।

वाक्य (13) में 'मिलते हैं' क्रिया पदबंध के चार तर्क और एक मानार्थ पदबंध चर्चा करने योग्य हैं। पहला संज्ञा पदबंध 'राधा को' मानार्थ कर्म (**Object complement**) या अप्रत्यक्ष वस्तु है और उसमें संप्रदान कारक रहता है। वह यह तर्क है जो वाक्य में लाभ उठाता है, इसलिए यह कहा जा सकता है कि यह तर्क वाक्य की लाभार्थी प्रसंगबद्ध भूमिका है। दूसरा तर्क 'कपड़े और भोजन' वाक्य का कथ्य होता है और उसमें वाक्य की कथ्य प्रसंगबद्ध भूमिका शामिल है। संज्ञा पदबंध और पूर्वसर्गीय पदबंध 'अपने पति के घर से' राधा की कुछ वस्तु मिलने का स्रोत दर्शाता है। इसलिए यह स्पष्ट है कि यह तर्क वाक्य का स्रोत है, जहा; Is वाक्य में राधा कपड़े और भोजन पाती है, इसलिए उसमें स्रोत प्रसंगबद्ध भूमिका की अभिव्यक्ति है।

स्थान (**Locative**)

कैनी (2006) स्थान प्रसंगबद्ध भूमिका को उस स्थान के रूप में परिभाषित करता है, जहा; क्रिया का व्यापार होता है।

14. मैं इंद्रा गांधी विश्वविद्यालय में अपनी स्नातकोत्तर उपाधि कर रहा हूँ।

S.M.PRON.SING INESS 3R.OBJ.PN.SING.FN VT.M. SING.P.PR.CONT

15. लैला ने सरकारी कालेज में प्रथम वर्ष में प्रवेश प्राप्त किया।

S.FN.SNG INESS PP OC VI.M.PST

वाक्य (14) में क्रिया पदबंध के दो तर्क और एक पूर्वसर्गीय पदबंध होते हैं। पहला तर्क 'मैं' वाक्य का प्रतिनिधि है, जिसके साथ प्रतिनिधि प्रसंगबद्ध भूमिका होती है। दूसरा तर्क 'स्नातकोत्तर उपाधि' एक व्यक्तिवाचक संज्ञा है जो एक उच्च कोटि की उपाधि का नाम हो सकता है। वह वाक्य का कर्म या कथ्य है, इसलिए वाक्य में उसमें कथ्य प्रसंगबद्ध भूमिका शामिल है। पूर्वसर्गीय पदबंध 'इंद्रा गांधी विश्वविद्यालय में' उस स्थान को सांकेतिक करता है, जहां तर्क 'मैं' के द्वारा उपाधि की जा रही है। उपर्युक्त पूर्वसर्गीय पदबंध की व्यक्तिवाचक संज्ञा 'इंद्रा गांधी' होती है। वह केवल उस विशिष्ट विश्वविद्यालय का नाम ही नहीं, बल्कि स्थान (Place) या अवस्थिति (Location) भी है। इसलिए कहा जा सकता है कि यह तर्क वाक्य का स्थान होता है और उसमें स्थान प्रसंगबद्ध भूमिका निर्धारित है।

वाक्य (15) में क्रिया पदबंध के साथ दो संज्ञा पदबंध और दो पूर्वसर्गीय पदबंध संबंधित हैं। पहला तर्क 'लैला ने' वाक्य का कर्ता है, जिसमें कर्ता कारक शामिल है और वाक्य की क्रिया के व्यापार को चलाने हेतु वह वाक्य का प्रतिनिधि भी है। दूसरा तर्क 'प्रवेश' वाक्य का कथ्य है, इसलिए उसमें कथ्य प्रसंगबद्ध भूमिका शामिल है। जातिवाचक संज्ञा 'सरकारी कालेज' व्यापार का स्थान होता है, जहां प्रवेश प्राप्त किया गया है। अतः यह कहा जा सकता है कि 'सरकारी कालेज' तर्क वाक्य का स्थान है और उसमें स्थान प्रसंगबद्ध भूमिका दिखाई देती है।

साधन (Instrument)

कैनी (2006) द्वारा साधन प्रसंगबद्ध भूमिका की एक संक्षिप्त परिभाषा उस इकाई के रूप में दी गयी है, जिसके द्वारा क्रिया का व्यापार संपन्न होता है या जिसके द्वारा वाक्य में कोई क्रिया की जाती है।

16. लड़के ने भाई को डंडे से मारा।

S.M.SNG N.M.OBJ.DAT.IO PP VT.PST.M

17. हम बचपन में पिता जी के साथ कार गाड़ी से स्कूल जाते थे।

S.PRON.PLUR M. PP PP OC.INS N.DAT.PP VI.PST.PLUR.HAB

वाक्य (16) में क्रिया पदबंध 'मारा' के तीन तर्क होते हैं (दो संज्ञा पदबंध और एक पूर्वसर्गीय पदबंध)। पहला पदबंध 'लड़के ने' वाक्य का प्रतिनिधि है और उसमें प्रतिनिधि प्रसंगबद्ध भूमिका है। दूसरा तर्क 'भाई को' वाक्य का मरीज है जो संप्रदान भी होता है। जातिवाचक संज्ञा 'डंडा' वाक्य में कोई व्यापार नहीं करता। उसके स्थान पर तर्क को 'मारना' क्रिया का व्यापार करने के लिए एक साधन या उपकरण के रूप में कार्यरत होता है। इसलिए ऐसा कहा जा सकता है कि 'डंडा' तर्क 'मारना' के व्यापार का साधन है, जिसमें वाक्य में साधन प्रसंगबद्ध भूमिका शामिल है।

वाक्य (17) में क्रिया पदबंध 'जाते थे' के साथ दो संज्ञा पदबंध और तीन पूर्वसर्गीय पदबंध संबंधित होते हैं। पहला तर्क 'हम' वाक्य का प्रतिनिधि है, जिसमें कर्ता कारक होता है। यह तर्क वाक्य में व्यापार के संचालक का कार्य करता है। दूसरा संज्ञा पदबंध या तर्क 'स्कूल' है जो वाक्य का लक्ष्य होता है। उसमें

लक्ष्य प्रसंगबद्ध भूमिका शामिल है। पूर्वसर्गीय पदबंध 'कार गाड़ी से' में जातिवाचक संज्ञा 'कार गाड़ी' वाक्य का साधन दर्शाता है। यह तर्क वाक्य में न कोई व्यापार करता है और न ही व्यापार के अधीन रहता है। इसलिए यह कहा जा सकता है कि वाक्य का साधन, साधन की प्रसंगबद्ध भूमिका निर्धारित की जाती है।

लाभार्थी (Beneficiary)

यह वह इकाई है, जिसके लिए वाक्य में व्यापार होता है। (कैनी, 2006)

18.	पिता जी ने	मेरे लिए	गाड़ी	खरीदी।
	S.M.SNG	PP	OBJ	VT.PST.FN
19.	यह	शोध	हिंदी	से संबंधित है।
	DTR	OBJ.M	PP	COP

वाक्य (18) में क्रिया पदबंध के तीन तर्क होते हैं। पहला तर्क 'पिता जी ने' वाक्य का कर्ता या प्रतिनिधि है और उसमें प्रतिनिधि प्रसंगबद्ध भूमिका है। दूसरा तर्क 'गाड़ी' वाक्य का अप्रत्यक्ष कर्म या कथ्य है, जिसमें कथ्य प्रसंगबद्ध भूमिका होती है। तीसरा तर्क 'मैं' वाक्य में न कर्ता का व्यापार करता और न ही व्यापार के अधीन रहता है। वैसे भी हो, यह वह तर्क है जो प्रतिनिधि के व्यापार से लाभ उठाता है। इसलिए ऐसा कहा जा सकता है कि 'मैं' वाक्य की लाभार्थी प्रसंगबद्ध भूमिका है।

वाक्य (19) में क्रिया पदबंध 'है' योजक क्रिया है, जिसके दो तर्क होते हैं। पहला तर्क 'शोध' संज्ञा पदबंध है। वह वाक्य में कर्ता के स्थान पर होता है, लेकिन वह वाक्य का कर्ता नहीं है, क्योंकि वह वाक्य में कोई प्रकार्य नहीं करता। वह वाक्य का कथ्य है, जिसके साथ कथ्य प्रसंगबद्ध भूमिका होती है। दूसरा तर्क व्यक्तिवाचक संज्ञा 'हिंदी' है। वह वाक्य का कर्ता नहीं है जो क्रिया का प्रकार्य नहीं करता और क्रिया के अधीन भी नहीं रहता, लेकिन वह ऐसा संज्ञा पदबंध है जो वाक्य में लाभ प्राप्त करता है। यह तर्क शोध के विषय होने का लाभ उठाता है; उसका तात्पर्य यह है कि कोई हिंदी भाषा के संबंध में शोध-कार्य करता है और हिंदी भाषा वाक्य में बिना कुछ किये व्यापार का लाभ लेती है। इसलिए कहा जा सकता है कि 'हिंदी' वाक्य का लाभार्थी है और उसमें लाभार्थी प्रसंगबद्ध भूमिका शामिल है।

निष्कर्ष

हर भाषा की विभिन्न प्रकार की प्रसंगबद्ध भूमिका और उसकी संरचना उपलब्ध है जो उस विशिष्ट भाषा के तर्क-संरचना पर आधारित है। प्रस्तुत शोध का कैनी (2006) के सैद्धांतिक ढाँचे को आधार बनाकर विश्लेषण किया गया है और परिणामस्वरूप यह निष्कर्ष निकाला जा सकता है कि हिंदी में वे सभी प्रसंगबद्ध भूमिकाएँ शामिल हैं जो कैनी द्वारा प्रास्तावित की गयी हैं। विचार-विमर्श के अंत में यह कहा जा सकता है कि हिंदी के वाक्यों की प्रसंगबद्ध भूमिकाओं का अनुक्रम ऐसा है कि प्रतिनिधि > कथ्य > भोक्ता > प्राप्तकर्ता > स्थान > लक्ष्य।

संदर्भ—सूची

- Alsina, A. & Mchombo, S. (1988). Lexical mapping in the Chichewa applicative constructions, *Technical report*, Stanford University and San Jose State University, Stanford.
- Asher, N. & Lascarides, A. (1993). Lexical disambiguation in a discourse context, *Technical report*, Centre for Cognitive Science, University of Edinburgh, Edinburgh.
- Babby, L. H. (2009). *The Syntax of Argument Structure*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Beames, J. (1872). *A Comparative Grammar of the Modern Aryan Languages of India: To Wit, Hindi, Panjabi, Sindhi, Gujarati, Marathi, Oriya, and Bangali. On sounds* (Vol. 1). Trübner.
- Bresnan, J. & Kanerva, J. (1988). Locative inversion in Chichewa: A case study of factorization in grammar, *Technical report*, Stanford University and Xerox PARC, Stanford.
- Butt, M. (2006). *Theories of case*. Cambridge, UK: Cambridge Univ. Press.
- Campe, P. (1994). *Case, semantic roles, and grammatical relations: A comprehensive bibliography*. Amsterdam: John Benjamins.
- Chierchia, G. (1999) *Syntax-semantics interface*, pp. 824-826, in: *The MIT Encyclopedia of the Cognitive Sciences*, Edited by Keil & Wilson (1999) Cambridge, MA: The MIT Press.
- Chomsky, N. 1982. Some concepts and consequences of the theory of government and binding. Cambridge, Mass: MIT Press.
- Chomsky, N. 1986. *Barriers*. Cambridge, Mass: MIT Press
- Chomsky, N. (1955). *The logical structure of linguistic theory*, Plenum, New York. Published in 1975.
- Chomsky, N. (1965). *Aspects of the theory of syntax*, The MIT Press, Cambridge, Ma.
- Chomsky, N. (1981). *Lectures on government and binding*, Foris Publications, Dordrecht.
- Chomsky, N. (1986a). *Barriers*, The MIT Press, Cambridge, Ma.
- Chomsky, N. (1986b). *Knowledge of language: Its nature, origin and use*, Praeger, New York.
- Chomsky, N. (2014). *Aspects of the Theory of Syntax* (Vol. 11). MIT press.
- Chomsky, N. (1981). Lecture on government and binding. Dordrecht: Foris.
- Chomsky, N., & Lightfoot, D. W. (2002). *Syntactic structures*. Walter de Gruyter.
- Davis, A. (1996). *Lexical semantics and linking in the hierarchical lexicon*, D. Reidel, Dordrecht.
- Davis, Anthony R. (2011). Thematic roles. In *Semantics: An international handbook of natural language meaning*. Vol. 1. Edited by Claudia Maienborn, Klaus von Stechow, and Paul H. Portner, 399–420. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Dowty, D. (1982b). More on the categorial analysis of grammatical relations, *Ohio State University Working Papers in Linguistics* **26**: 102-133.
- Dowty, D. (1987). Thematic proto roles and argument selection, *Language* **67**: 547-619.
- Dowty, D. (1989). On the semantic content of the notion 'thematic role', in G. Chierchia, B. Partee & R. Turner (eds), *Property theory, type theory and natural language semantics*, D. Reidel, Dordrecht.

- EAGLES (1996). Synopsis and comparison of morphosyntactic phenomena encoded in lexicons and corpora. A common proposal and applications to European languages, *Technical Report EAG-LWG-Morphsyn*, ILC-CNR, Pisa. Available at: <http://www.ilc.cnr.it/EAGLES96/morphsyn/morphsyn.html>.
- Ernst, T. 2006. *The Syntax & Adjuncts*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Fillmore, C. (1968). The case for case, in E. Bach & R. Harms (eds), *Universals in linguistic theory*, Holt, Rinehart and Winston, New York.
- Freidin, R. 1992. *Foundation of Generation Syntax*. Cambridge, Mass: MIT Press.
- Hackl, M. (2013) *The syntax–semantics interface*. *Lingua*, 130, 66-87.
- Jackendoff, R. (1972). *Semantic interpretation in generative grammar*, The MIT Press, Cambridge, Ma.
- Jackendoff, R. (1987). The status of thematic relations in linguistic theory. *Linguistic inquiry*, 18(3), 369-411.
- Lohndal, T. (2006). The phrase structure of the copula. *Working papers in Scandinavian syntax*, 78, 37-75.
- Mohanan, T. (1994). *Argument structure in Hindi*. Center for the Study of Language (CSLI).
- Radford A. 1997. *Syntax: A minimalist introduction*. Cambridge University Press.
- Sanfilippo, A. (1995b). Thematic roles: Diathesis/sense alternations and argument selection, *Paper presented at the 1995 HPSG Workshop*, Tübingen.
- Shapiro, M. C. (1989). *A primer of modern standard Hindi*. Motilal Banarsidass Publishers.
- Tiwari, B. (1966). *The Hindi Language*. Allahabad: Kitab Mahal.
- Wilkins, W. (2020). *Thematic relations* (Vol. 21). Brill.

Category: Research Article

A study on how the vocabulary of the Sinhala language was nourished by the terms related to Corona epidemic

V. Piyumi Dinushika Vidyarathna

ARTICLE DETAILS

Published Online & Printed
October-November 2024

Author:

V. Piyumi Dinushika Vidyarathna
Final Year Student
University of Peradiniya Sri Lanka
Email: vidyarathnapiyumi@gmail.com

Keywords:

Corona epidemic, Sinhala language,
vocabulary, nourished, usage

Abstract

The social and cultural events that took place in the country in each era led to the development of the vocabulary of the Sinhala language. In recent times, the major event that has affected the development of Sinhala vocabulary is the global epidemic situation called 'Corona'. The lack of vocabulary needed to identify the epidemic and its concepts and describe the processes to control the spread of the epidemic saw the creation of new terms in the Sinhala language, the addition of words from other languages to the Sinhala language and it can be seen how some words in the Sinhala language were used more during the epidemic. The research problem of this study is what words have been added to the Sinhala language due to the corona epidemic and how the vocabulary of the Sinhala language has been nourished by the words added due to the Corona epidemic. Collected data from magazines, newspapers, documents and internet articles published on the Corona pandemic. It is studied how words related to the corona epidemic were combined with Sinhala language words and how the Sinhala vocabulary was nourished. When asking how words related to the corona epidemic have been added to the Sinhala language according to the etymology of those words, it was seen how the English equivalent of the root words is used or not, how a Sinhala word related to the root word is used or not. It can also how the words added to the Sinhala language with the corona epidemic are used as inflection and as synonyms.

හැඳින්වීම

සිංහල භාෂාව ආරම්භ වූ දා සිට එහි විකාසය සිදු වී ඇති ආකාරය දෙස බැලීමේදී විවිධ යුගවලදී විවිධ භාෂාවන්ගේ බලපෑම සිදු වී ඇති බව පෙනේ මේ ආකාරයෙන් සිංහල භාෂාවේ වාක්කෝෂය පුළුල් වීමෙහිලා වෙනත් භාෂාවන්ගේ වචන එක් වීමට බලපානු ලබන්නේ විවිධ යුගයන්හිදී ඇති වූ සමාජ සිදුවීම් සමීප කාලීනව සිංහල භාෂාවේ වාක්කෝෂය පෝෂණය වීමෙහිලා දැඩි බලපෑමක් ඇති වූ ආසන්නතම සිදුවීම් වන්නේ 'කොරෝනා' නම් ගෝලීය වසංගත තත්ත්වයයි. එහිදී වසංගතය හඳුනා ගැනීමට, එහි සංකල්ප හඳුනා ගැනීමට, වසංගත ව්‍යාප්තිය වැලැක්වීමට සහ මර්දනය කිරීමේ ක්‍රියාවලීන් විස්තර කරගැනීමට අවශ්‍ය වාංමාලාවක් නොතිබීම හේතුවෙන් කොරෝනා වසංගතය හා සම්බන්ධ ක්‍රියාවලි හඳුන්වා ගැනීම සඳහා සිංහල භාෂාවෙන් නව පද නිර්මාණකරණය වෙනත් භාෂාවන්හි ව්‍යවහාර කෙරෙන පද සිංහල භාෂාවට එකතු කර ගැනීම දැකගත හැකි විය. මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණ වන්නේ කොරෝනා වසංගතයත් සමඟ සිංහල භාෂාවට එකතු වූ වචනවලින් සිංහල වාක්කෝෂය පෝෂණය වී ඇත්තේ කෙසේද යන්න අධ්‍යයනය කර බැලීමයි. පර්යේෂණ ගැටලු වන්නේ කොරෝනා වසංගතය ආශ්‍රයෙන් සිංහල වාක්කෝෂයට එක් වූ වචන මොනවාද යන්න සහ කොරෝනා වසංගතය ආශ්‍රයෙන් පෝෂිත වාක්කෝෂය සිංහලයේ ව්‍යවහාර වන්නේ කෙසේද යන්නයි. කොවිඩ් වසංගතයෙන් මෙරටට බලපෑම් ඇති වූ දින සිට ප්‍රචාරණය, පුවත්පත්, සඟරා සහ ලිපි ලේඛනවල වෛරසය පිළිබඳ විවිධ තොරතුරු පළ විය. මෙහිදී සිංහල මාධ්‍යයෙන් අන්තර්ජාලයේ කොරෝනා වසංගතය සම්බන්ධයෙන් පළ වූ ලිපි, වාර්තා, පර්යේෂණ සහ පුවත්පත් ඇසුරින් වචන එකතු කර ගනු ලැබේ. ඊට අමතරව කොරෝනා වසංගතය සමඟ ඉංග්‍රීසි භාෂාවට එක් වූ නව වචන පිළිබඳව අන්තර්ජාලයේ පළ වී ඇති වාර්තා අධ්‍යයනය කරමින් එම වචන සඳහා සිංහල භාෂාවෙන් යෙදී ඇති වචන ඇසුරින්ද වචන එකතු කරගනු ලැබේ. දත්ත එක්රැස් කර ගැනීමෙන් අනතුරුව සිංහල භාෂාවට එක් වූ නව පද ඉංග්‍රීසි තත්සම පද වසයෙන් සිංහල භාෂාවට එකතු වී ඇති ආකාරය, ඉංග්‍රීසි පදය වෙනුවට සිංහල භාෂාවේ පද භාවිත කෙරෙන ආකාරය ආදී වසයෙන් නෛරුක්තික විග්‍රහයක් කරනු ලැබේ එහිදී එම වචන විශේෂණ පූර්ව පද වසයෙන් සහ විශේෂණ අපර පද වසයෙන් යෙදෙන ආකාරය සහ විභක්ති පද වසයෙන් වර්තැගමින් ව්‍යවහාර වන ආකාරය පිළිබඳ ව්‍යවහාරාත්මක විග්‍රහයක්ද මෙහිදී සිදු කරනු ලැබේ මෙම විග්‍රහයන් ඇසුරින් කොරෝනා වසංගතය ආශ්‍රිත පදවලින් සිංහල භාෂාවේ වාක්කෝෂය පෝෂණය වී ඇති ආකාරය පිළිබඳව මෙහිදී අධ්‍යයනය කෙරේ.

අන්තර්ගතය

නෛරුක්තික සහ අර්ථ විග්‍රහය

නෛරුක්තික විග්‍රහය සහ අර්ථ විග්‍රහය යනුවෙන් මෙහිදී අදහස් කෙරෙන්නේ කොරෝනා වසංගත ආශ්‍රිතව සිංහල භාෂාවට එකතු වූ වචන ඒවායෙහි නිරුක්තිය අනුව විමසා බැලීම සහ එහි වචනාර්ථය විමසා බැලීමය.

මූල වචනය	ඉංග්‍රීසි තත්සම පදය	සිංහලයේ භාවිත වචනය
Antigen	ඇන්ටිජන්	★
Astrazeneca	ඇස්ට්‍රාසනිකා	★
Booster	බුස්ටර්	වර්ධක
Corona	කොරෝනා	★
Covid -19	කොවිඩ්-19	★
Delta	ඩෙල්ටා	★
Global pandemic	★	ගෝලීය වසංගතය
Lockdown	ලොක්ඩවුන්	අගුළු දැමීමට වසාතැබීම
Moderna	මොඩර්නා	★
Movement Restriction	★	සංචරණ සීමා
Omicron	ඔමික්‍රෝන්	★
One meter distance	★	මීටරයක පරතරය
Online	ඔන්ලයින්	මාර්ගගත
Pandemic	පැන්ඩමික්	වසංගතය
PCR	පීසීආර්	★
Pfizer	ප්‍රයිසර්	★
Quarantine	කොරොන්ටීන්	නිරෝධායනය
Self Isolate	★	ස්වයං හුදකලා වීම
Sinopharm	සයිනෝෆාම්	★
Social Distance	සෝෂල් ඩිස්ටන්ස්	සමාජ දුරස්ථභාවය

වගු අංක 1:

කොරෝනා වසංගත ආශ්‍රිතව සිංහල භාෂාවට එකතු වූ වචන ඒවායෙහි නිරුක්තිය අනුව මෙහි දැක්වේ. මෙහි මූල වචනයට අදාළ ඉංග්‍රීසි තත්සම වචනයක් හෝ සිංහල පදයක් හෝ භාවිතයේ නොමැති නම් ඒ බව හැඟවීම සඳහා ★ සලකුණ යොදා ගෙන ඇත.

Antigen - ඇන්ටිජන් - ★

කොරෝනා වෛරසය හඳුනා ගැනීම සඳහා සිදු කෙරෙන එක් පරීක්ෂණ ක්‍රමයක් හැඳින්වීම සඳහා මෙම නාමය භාවිත කෙරේ මෙහි නිරුක්තිය ප්‍රංශ භාෂාවට අයත් වන අතර ඉංග්‍රීසි භාෂාව හරහා සිංහල භාෂාවට පැමිණි වචනයකි (Harper, 2022) 'ඇන්ටිජන්' යනු සංඥා නාමයක් වන බැවින් ඒ සඳහා සිංහල භාෂාවෙන් නව වචනයක් නිර්මාණය කරගෙන නොමැති අතර ඉංග්‍රීසි පදයම තත්සම පදයක් වසයෙන් භාවිත කෙරේ.

Astrazeneca - ඇස්ට්‍රාසනිකා - ★

ඇස්ට්‍රාසනිකා යනු ඇස්ට්‍රාසනිකා නම් බ්‍රිතාන්‍ය සහ ස්වීඩන් බහුජාතික සමාගමකින් කොරෝනා වෛරසය සඳහා නිෂ්පාදනය කරන ලද එන්තකකි. සමාගම් නාමය අනුව මෙම එන්තක නම් කොට ඇත. ඒ අනුව ඇස්ට්‍රාසනිකා යනු එන්තක හඳුන්වන සංඥා නාමයක් වන බැවින් එම නාම පදය සිංහල භාෂාවේ ඉංග්‍රීසි තත්සම පදයක් වසයෙන් භාවිත කෙරේ.

Booster - බුස්ටර් - වර්ධක

ඇමරිකානු ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් තල්ලු කිරීම හෝ එසවීම යන අර්ථයෙන් මුල් වරට භාවිත කළ වචනයකි (Potter, 2020). කොරෝනා වෛරසය සඳහා පළමු මාත්‍රා දෙක ලබා දීමෙන් පසු ලබා දෙන එන්තකකි. ප්‍රතිශක්තිකරණය වර්ධනය කිරීම අරමුණ වේ. මෙරටට වසංගතය පැමිණි මුල් කාල සීමාවේදී 'බුස්ටර්' යන පදයම ඉංග්‍රීසි තත්සම ලෙස භාවිත විය (නිදසුන්: බුස්ටර් එන්තක/ බුස්ටර් මාත්‍රාව). එහෙත් පශ්චාත් කාලීනව 'බුස්ටර්' යන නාමය වෙනුවට 'වර්ධක' යන සංස්කෘත තත්සම පදය භාවිත වන ආකාරය දැකගත හැකිය. බුස්ටර් එන්තක ලබා දීමේ අරමුණ ප්‍රතිශක්තිකරණය වර්ධනය කිරීම වන බැවින් ඒ අරමුණ අනුව ඒ සඳහා සිංහල භාෂාවේ පවතින වර්ධක නම් සංස්කෘත වචනය ව්‍යවහාර කරන බව පෙනේ.

Corona / කොරෝනා / ★

වර්ෂ 2019 අග කාලසීමාවේදී චීනයේ චුහාන් නගරයේ හඳුනා ගන්නා ලද වෛරසයයි. ඤරදක් යන්නෙහි නිරුක්තිය ලතින් භාෂාවට අයත් වන අතර එහි අර්ථය 'මල්වඩම / ඔටුන්න' යන්නයි. වෛරසයේ පවත්නා හැඩය අනුව එයට මෙම ඤරදක් යන නාමය ලැබී ඇත (Harper, 2022). වෛරසය හැඳින්වෙන නාමය Corona වන බැවින් සිංහල භාෂාවේදී 'කොරෝනා වෛරසය' යනුවෙන්ම ව්‍යවහාර කෙරේ. ඒ අනුව මෙම නාමය ඉංග්‍රීසි භාෂාව හරහා සිංහල භාෂාවට පැමිණි ඉංග්‍රීසි තත්සම පදයකි.

Covid -19 / කොවිඩ් -19 / ★

කොරෝනා වෛරසය හැඳින්වීම සඳහා ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයෙන් හඳුන්වා දුන් නිල නාමය වේ (World Helth Organization, 2020). මෙහි ඤඩසා යන්න සිංහල

භාෂාවෙන් 'කොවිඩ්' යනුවෙන් ඉංග්‍රීසි තත්සම පදයක් ලෙසින්ම ව්‍යවහාර කෙරෙන අතර 19 යන්න සඳහා සිංහල සංඛ්‍යා වාච්‍ය පදය වන 'දහනවය' යන්න භාවිත කෙරේ. ඒ අනුව සිංහලයේදී 'කොවිඩ් දහනවය' යනුවෙන් ව්‍යවහාර කෙරේ.

Delta / ඩෙල්ටා/★

ඉන්දියාවෙන් හඳුනා ගන්නා ලද කොරෝනා වෛරසයේ එක් ප්‍රභේදයක් වේ. 'ඩෙල්ටා' යන වචනය කොරෝනා වසංගතය පැමිණීමට පෙර සිට සිංහල භාෂාවේ භාවිත විය. ගංගා මඟින් ගෙන යන අවසාධිත තැන්පත් වීමෙන් නිර්මාණය වන ත්‍රිකෝණාකාර භූ ලක්ෂණයක් හැඳින්වීම සඳහා මෙය භූගෝල විද්‍යාවේදී භාවිත වේ (The Editors of Encyclopaedia Britannica, 2022.08.24). ග්‍රීක භාෂාවට අයත් වචනයක් වන මෙයින් ත්‍රිකෝණ හැඩය යන අර්ථය ගෙන දේ. 2021 වර්ෂයේදී මෙරටට වැඩි වසයෙන් මෙම කොරෝනාවල ඩෙල්ටා ප්‍රභේදයෙන් බලපෑම් ඇති වීමත් සමඟ 'ඩෙල්ටා' යනුවෙන් භාවිත වූ මුල් අර්ථය වෙනුවට වෛරස නාමයක් වසයෙන් මෙය භාවිත වේ. ඒ අනුව ඩෙල්ටා යනු ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් සිංහලයට පැමිණි තත්සම පදයකි. භූගෝල විද්‍යා ක්ෂේත්‍රයේ පමණක් භාවිත වූ මෙම වචනය සාමාන්‍ය ජනයා කොරෝනා ප්‍රභේදයක සංඥා නාමයක් වසයෙන් භාවිත වන ආකාරය දැකගත හැකිය. සංඥා නාමයක් වන බැවින් මේ සඳහා සිංහල භාෂාවෙන් නිර්මාණය කරගත් වචනයක් නොමැත.

Global pandemic / ★/ ගෝලීය වසංගතය

වූහාන් නගරයෙන් වෛරසය හඳුනාගනු ලැබුවද ඉතා කෙටි කාලයක් ඇතුළත වෛරසය ආසාදිත පුද්ගලයන් ලොව සෑම ප්‍රදේශයකින්ම හඳුනා ගැනීමත් සමඟ එය ගෝලීය වසංගත තත්ත්වයක් වසයෙන් සැලකිණි. සිංහල භාෂාවේදී 'වසංගතය' යන වචනය සහ 'ගෝලීය' යන වචනය වෙන වෙනම භාවිත වීම දැකගත හැකි වේ. මේ වචන දෙක සමාස වසයෙන් එකතු වී ව්‍යවහාර වීම ආරම්භ වූයේ කොරෝනා වසංගතයත් සමඟය. එය ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ Global + pandemic යන වචන ද්වයයෙහි සිංහල වචනාර්ථ වන ගෝලීය වසංගතය යන්න ව්‍යවහාර වේ.

Lockdown / ලොක්ඩවුන්/අගුළු දැමීම

කොරෝනා වසංගතය පැමිණීමට පෙර සිංහල භාෂාවේදී 'අගුළු දැමීම' යන වචනය භාවිත වූයේ දොර අගුළු දැමීම, අල්මාරිය අගුළු දැමීම ආදී අවස්ථා සඳහාය. එහිදී අගුළු දැමීම යනුවෙන් ව්‍යවහාර වූයේ 'යම්කිසි දෙයක් විවෘත කිරීමට නොහැකි වන පරිදි වසා දැමීම' යන අර්ථයෙනි. වර්තමානයේදී යම්කිසි ප්‍රදේශයක හෝ රටක ජීවත් වන මිනිසුන්ට ගමනාගමනය, දෛනික වෘත්තීන් සිදු කර ගැනීම වැනි ක්‍රියාකාරකම් කිරීමට නොහැකි වන පරිදි සියලු කටයුතු නවතා තැබීම හැඳින්වීම සඳහා අගුළු දැමීම යන වචනය භාවිත කෙරේ. එය ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ Lockdown හි jpkfphys Lock + down යන වචන ද්වයයෙහි සිංහල අර්ථ වන අගුළු + දැමීම යන වචන එකතු කොට ගෙන නිර්මාණය කරගෙන ඇත..

Moderna / මොඩර්නා / ★

කොරෝනා වෛරසය සඳහා ඇමරිකාවේ Moderna, Inc. නම් සමාගමෙන් නිෂ්පාදනය කළ එන්තක් නාමයකි (No author, 2022.08.24). මොඩර්නා යන සංඥා නාමය ඉංග්‍රීසි තත්සම පදයක් වසයෙන් සිංහල භාෂාවේ ව්‍යවහාර වේ.

Movement Restriction/³/සංවරණ සීමා

කොරෝනා වසංගතයත් සමඟ ජනයා ගැවසීම අවම කිරීම සඳහා පැනවූ නීතියක් වසයෙන් ව්‍යවහාර වේ. Movement + Restriction යන්නෙහි සිංහල වචනාර්ථය වන්නේ චලනය සීමා කිරීම යන්නයි. එහිදී 'වරණය' යන තත්සම පදයට 'සං' යන උපසර්ගය එක් කොට 'යන වචනය නිර්මාණය කරගෙන ඇත. 'සංවරණය' යන වචනය සිංහලයේ ව්‍යවහාර වුවද 'සීමා' යන තත්සම පදයක් සමඟ එකට සමාස වී ව්‍යවහාර වන්නේ කොරෝනා වසංගතයත් සමඟය.

Omicron / ඔමික්‍රෝන් /³

කොරෝනා වසංගතයේ එක් ප්‍රභේදයකි. වෛරස ප්‍රභේදයක නාමයක් වන බැවින් ඉංග්‍රීසි තත්සම පදයක් වසයෙන් සිංහල භාෂාවට එකතු වී ව්‍යවහාර වේ.

One meter distance /³/ මීටරයක පරතරය

කොරෝනා වසංගත කාලයේදී සෞභාග ගැවසෙන ස්ථානවල සිටීමේදී එකිනෙකා අතර මීටරයක පරතරය තබා ගන්නා ලෙස උපදෙස් ලැබේ. ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ One meter යන්නෙහි සිංහල අර්ථය වන 'මීටර එකක' යන්න 'මීටරයක' වසයෙන්ද ාසිඒබැරැ යන්නෙහි සිංහල අර්ථය වන 'දුර' යන්න වෙනුවට 'පරතරය' යන්න යොදා ගනිමින් නිර්මාණය කරගෙන ඇත.

Online / Tka,hska\$ මාර්ගගත

කොරෝනා වසංගතයත් සමඟ වැඩි වසයෙන් ව්‍යවහාර වන වචනයකි. මෙම වචනය වැඩි වසයෙන්ම අධ්‍යාපනය යන වචනයෙහි විශේෂණ පූර්ව සමාස පදයක් වසයෙන් භාවිත වේ. සිංහල භාෂාවේදී ඔන්ලයින් යන වචනය කොරෝනා වසංගතට පෙර සිටම ව්‍යවහාර වූවකි. එනම් ඉංග්‍රීසි තත්සම වචනයක් ලෙසින් සිංහල භාෂාවේ ව්‍යවහාර වූ අවස්ථා දැකගත හැකිය. කොරෝනා වසංගත සමයත් සමඟ මෙම වචනය නිතර භාවිතයට ගැනීම හේතු කොට ගෙන ඒ සඳහා 'මාර්ගගත' යන වචනය නිර්මාණය කොට ගෙන සිංහල වාක්කෝෂයට එකතු කරගෙන ඇත.

Pandemic/ mekavñla/ වසංගතය

වසංගතය යන වචනය සිංහල භාෂාවේ ව්‍යවහාර වූවද වසංගතය යන අර්ථයට සමාන ඉංග්‍රීසි වචනය යන 'පැන්ඩමික්' යන වචනය කොරෝනා වසංගතයත් සමඟ සිංහල භාෂක සමාජයේ ඉංග්‍රීසි තත්සම වචනයක් වශයෙන් ව්‍යවහාර වන ආකාරය දැකගත හැකිය.

PCR / පීසීආර්/³

කොරෝනා වසංගතය ආසාදනය වූවන් හඳුනා ගැනීම සඳහා කෙරෙන පරීක්ෂණයකි. ජගත්තසා යනු ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ Polymerase Chain Reaction යන වචනයෙහි කෙටිකර දැක්වීමකි. මෙය සංඥා නාමයක් වන බැවින් සිංහල භාෂාවේදී පීසීආර් යන්න ඉංග්‍රීසි තත්සම පදයක් වසයෙන් සිංහල භාෂාවේ ව්‍යවහාර කෙරේ.

Pfizer/ ෆයිසර් /³

Pfizer Inc. යන ඇමරිකාවේ බහුජාතික ඖෂධ සමාගමක් විසින් කොරෝනා වසංගතය සඳහා නිෂ්පාදනය කරනු ලැබූ එන්නත හැඳින්වෙන නාමය වේ (No author, 2022.09.21). එන්නත හැඳින්වෙන සංඥා නාමයක් වන බැවින් මෙම වචනය සිංහල භාෂාවේ ඉංග්‍රීසි තත්සම වචනයක් වසයෙන් ව්‍යවහාර කෙරේ.

Quarantine / කොරොන්ටීන් / නිරෝධායනය

Quarantine යනු ඉතාලි භාෂාව හරහා ඉංග්‍රීසි භාෂාවට පැමිණි ලතින් වචනයකි. ලතින් භාෂාවෙන් දින හතළිහ යන අර්ථය වන අතර එය ඉතාලි භාෂාව හරහා ඉංග්‍රීසි භාෂාවට පැමිණි විට 'ලෙඩ රෝග පැතිරීම වැළැක්වීම, හුදකලා කිරීම' යන අර්ථය ගෙන දේ. කොරෝනා වසංගතය පැමිණීමත් සමඟ කොරොන්ටීන් / කොරොන්ටයින් යනුවෙන් ඉංග්‍රීසි තත්සම වචනයක් වසයෙන්ද පශ්චාත් කාලීනව 'නිරෝධායනය' යන්න සංස්කෘත තත්සම වචනයක් වසයෙන්ද ව්‍යවහාර කෙරේ (රත්දල, 2020.03.30).

Self Isolate/ ³/ ස්වයං හුදකලා වීම

කොරෝනා වෛරසය වැළඳුණු පුද්ගලයකු අන් අයගෙන් දුරස්ථව තනිව සිටීම 'ස්වයං හුදකලා වීම' නම් වේ. ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ Self + Isolate යන වචනවල සිංහල අර්ථ වන සංස්කෘත 'ස්වයං' යන වචනයත් සිංහල 'හුදකලා' යන වචනයත් එකතු කරමින් නිර්මාණය කරගෙන ඇත. 'හුදකලා' යන්න 'පාඵව, තනිකම' යන අර්ථයෙන් භාවිත විය. වසංගතයත් සමඟ වසංගතයෙන් ජනයා ආරක්ෂා කිරීමට ගන්නා පියවරක් සඳහා 'හුදකලා කිරීම' යන්න භාවිත වේ. එසේම වෛරසය ආසාදනය වූවකු අන් අයට රෝගය පැතිරවීමෙන් වැළකී සිටීම සඳහා ආසාදිත පුද්ගලයා ස්වයං හුදකලා කෙරේ. ඒ අනුව 'ස්වයං හුදකලා වීම' යනු කොරෝනා වෛරසයෙන් ආරක්ෂා වී සිටීම සඳහා ගන්නා ආරක්ෂක පියවරක් යන අර්ථය ගෙන දෙමින් සිංහලයේ ව්‍යවහාර වන්නකි.

Sinopharm/ සයිනොෆාම්/★

කොරෝනා වෛරසය සඳහා චීන රාජ්‍යයෙන් නිෂ්පාදනය කරන ලද එන්නත Sinopharm වේ. මෙයද සංඥා නාමයක් වන බැවින් සිංහල භාෂාවේදී ඉංග්‍රීසි තත්සම පදයක් වශයෙන් ව්‍යවහාර වේ.

Social Distance / සෝෂල් ඩිස්ටන්ස් / සමාජ දුරස්ථභාවය

සිංහල භාෂාවේදී 'සෝෂල් ඩිස්ටන්ස්' යන ඉංග්‍රීසි තත්සම වචනයද එහි සිංහල වාච්‍යාර්ථය වන 'සමාජ දුරස්ථභාවය' යන්නද ව්‍යවහාර වන ආකාරය දැකගත හැකි වේ. සමාජ දුරස්ථභාවය යන වචනය භාවිත වූවද එයින් අදහස් වන්නේ සමාජයෙන් ඇත් වී සිටීම නොව, ළඟ සිටින පුද්ගලයන්ගෙන් යම් පරතරයක් ඇතිව ඇත්ව සිටීම යන්නයි.

Sputnik / ස්පුට්නික් / ★

රුසියානු රාජ්‍යයෙන් කොරෝනා වෛරසය සඳහා නිෂ්පාදනය කරන ලද එන්නතෙහි නාමය වේ. ඒ අනුව සංඥා නාමය ඒ ආකාරයෙන්ම ඉංග්‍රීසි තත්සම වචනයක් ලෙසින් සිංහල භාෂාවේ ව්‍යවහාර කෙරේ.

Working At Home / ★ / නිවසේ සිට වැඩ කිරීම

Working At Home යන ඉංග්‍රීසි වචනයේ සිංහල වාච්‍යාර්ථය වන්නේ නිවසේ සිටිමින් නිවසේ වැඩ කටයුතු සිදු කිරීමය. එහෙත් කොරෝනා වසංගත සමයේදී නිවසේ සිට මාර්ගගත ක්‍රමය ඔස්සේ රාජකාරී කටයුතුවල නිරත වීම හැඳින්වීම සඳහා Working At Home යන වචනය ව්‍යවහාර විය.

මේ අනුව කොරෝනා වසංගතය සමඟ ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ වචන සිංහල වාක්කෝෂයට ප්‍රමුඛ වසයෙන් එකතු වී ඇති බවත් එම වචන ඉංග්‍රීසි තත්සම වසයෙන් හෝ මුල් වචනයට වෙනත් වචනයක් සිංහලයේ යොදා ගනිමින් හෝ එකතු වී ඇති බව පෙනී යයි.

ව්‍යවහාරාත්මක විග්‍රහය

ව්‍යවහාරාත්මක විග්‍රහය යනුවෙන් මෙහිදී කෙරෙන්නේ කොරෝනා වසංගතයත් සමඟ සිංහල භාෂාවට එකතු වූ වචන විභක්ති වසයෙන් වර්තැගෙමින් සහ සමාස වසයෙන් ව්‍යවහාර වන ආකාරය කෙසේද යන්න විමසා බැලීමය.

වචනය	සමාස වසයෙන්		විභක්ති වසයෙන්	
	විශේෂණ පූර්ව සමාස වසයෙන්	විශේෂණ අපර සමාස වසයෙන්	තනිපදයක් ලෙස වර්තමාන	විශේෂණ පදයක් ලෙස යෙදී විශේෂ වර්තමාන
ඇන්ටිජන්	ඇන්ටිජන් පරීක්ෂණය ඇන්ටිජන් වාර්තාව	*	*	ඇන්ටිජන් පරීක්ෂණයට ඇන්ටිජන් පරීක්ෂණයෙන් ඇන්ටිජන් වාර්තාවට ඇන්ටිජන් වාර්තාවෙන්
ඇස්ට්‍රාසනිකා	ඇස්ට්‍රාසනිකා එන්නත ඇස්ට්‍රාසනිකා මාත්‍රාව	*	*	ඇස්ට්‍රාසනිකා එන්නතට ඇස්ට්‍රාසනිකා එන්නතේ ඇස්ට්‍රාසනිකා මාත්‍රාවට ඇස්ට්‍රාසනිකා මාත්‍රාවෙන්
බ්‍රූස්ටර්/වර්ධක	බ්‍රූස්ටර් එන්නත වර්ධක මාත්‍රාව වර්ධක එන්නත	*	*	බ්‍රූස්ටර් එන්නතට බ්‍රූස්ටර් එන්නතෙන් වර්ධක මාත්‍රාවට වර්ධක මාත්‍රාවේ
කොරෝනා	කොරෝනා වෛරසය කොරෝනා ආසාදිතයා	වූහාන් කොරෝනා ඉන්දිය කොරෝනා	කොරෝනාවේ කොරෝනාවට කොරෝනා-වෙන්	කොරෝනා වෛරසයට කොරෝනා වෛරසයෙන් වූහාන් කොරෝනාවෙන් (විශේෂණ අපර ලෙස යෙදී වර්තමාන)
කොවිඩ් - 19/ කොවිඩ්	කොවිඩ් 19 වෛරසය කොවිඩ් මාරයා කොවිඩ් රෝහල	*	කොවිඩ්වල කොවිඩ්වලට කොවිඩ්වලින්	කොවිඩ් 19 වෛරසයට කොවිඩ් 19 වෛරසයෙන් කොවිඩ් 19 වෛරසයේ
ඩෙල්ටා	ඩෙල්ටා ප්‍රභේදය ඩෙල්ටා වෛරසයට	*	ඩෙල්ටාවට ඩෙල්ටාවෙන්	ඩෙල්ටා ප්‍රභේදයට ඩෙල්ටා ප්‍රභේදයෙන් ඩෙල්ටා වෛරසයට ඩෙල්ටා වෛරසයේ
ගෝලීය වසංගතය	*	*	ගෝලීය වසංගතයට ගෝලීය වසංගතයේ	*
මොඩර්නා	මොඩර්නා එන්නත	*	*	මොඩර්නා එන්නතට මොඩර්නා එන්නතේ මොඩර්නා එන්නතෙන්
ඔමික්‍රෝන්	ඔමික්‍රෝන් ප්‍රභේදය	*	*	ඔමික්‍රෝන් ප්‍රභේදයට ඔමික්‍රෝන් ප්‍රභේදයෙන්
ඔන්ලයින්/ මාර්ගගත	ඔන්ලයින් දේශනය මාර්ගගත අධ්‍යාපනය	*	*	ඔන්ලයින් දේශනයෙන් මාර්ගගත අධ්‍යාපනයට

පැන්ඩමික්	පැන්ඩමික් එක	★	★	පැන්ඩමික් එකට පැන්ඩමික් එකෙන් පැන්ඩමික් එකේ
පීසීආර්	පීසීආර් පරි- ක්ෂණය පීසීආර් එක	★	★	පීසීආර් පරික්ෂණයට පීසීආර් එකෙන්
ෆයිසර්	ෆයිසර් එන්නත ෆයිසර් මාත්‍රාව	★	★	ෆයිසර් එන්නතට ෆයිසර් එන්නතේ ෆයිසර් මාත්‍රාවට
සයිනොෆාමි	සයිනොෆාමි එන්නත සයිනොෆාමි මාත්‍රාව	★	★	සයිනොෆාමි එන්නතට සයිනොෆාමි එන්නතේ සයිනොෆාමි මාත්‍රාවට
සෝෂල් ඩිස්ට- න්ස්/ සමාජ දුරස්ථභාවය	සෝෂල් ඩිස්ට- න්ස් එක්/★	★	★ සමාජ දුරස්ථභාවයට සමාජ රස්ථ භාවයෙන්	සෝෂල් ඩිස්ටන්ස් එකට සෝෂල් ඩිස්ටන්ස් එකෙන්
ස්ප්‍රටිනික්	ස්ප්‍රටිනික් එන්නත ස්ප්‍රටිනික් මාත්‍රාව	★	★	ස්ප්‍රටිනික් එන්නතට ස්ප්‍රටිනික් මාත්‍රාවට
සංවරණ සීමා	★	★	සංවරණ සීමාවට සංවරණ සීමාවේ සංවරණ සීමාවෙන්	★
මීටරයක පරතරය	★	★	මීටරයක පරතරයට මීටරයක පරතරයේ	★
නිරෝධායනය	නිරෝධායන නීති නිරෝධායන කාලය නිරෝධායන නිවාඩු	ගෘහස්ථ නිරෝධා- යනය	නිරෝධාය- නයට නිරෝධායන- යෙන්	★

කොරෝනා වසංගතයත් සමඟ සිංහල භාෂාවට එකතු වූ වචන විභක්ති වසයෙන් වරනැඟෙමින් සහ සමාස වසයෙන් ව්‍යවහාර වන ආකාරය

වචනය	සමාස වසයෙන්		ක්‍රියා පද වසයෙන් (සංභත ක්‍රියා: නාමයක් සහ ක්‍රියාවක් එකතු වී ක්‍රියා අර්ථයක් ලබා දීම)	විභක්ති වසයෙන්	
	විශේෂණ පූර්ව පද සමාස	විශේෂණ අපර පද සමාස		තනිපදයක් වසයෙන්	විශේෂණ පදයක් ලෙස යෙදී එහි විශේෂය පදය පමණක් වරනැඟීම
ලොක්ඩවුන්/ අගුළු දැමීම	★ ★	★ ★	ලොක්ඩවුන් කිරීම අගුළු දැමීම	★ අගුළු දැමීමට අගුළු දැමීමෙන්	ලොක්ඩවුන් කිරීමට ලොක්ඩවුන් කිරීමෙන් ★
කොරෝන-න්ටයින් නිරෝධා-යනය	★ නිරෝධා-යන නීති නිරෝධා-යන නිවාඩු	★ ගෘහ ස්ථ නිරෝධා-යනය ස්වයං නිරෝධා-යනය	කොරෝනටයින් වීම කොරෝනටයින් කිරීම නිරෝධායනය කිරීම නිරෝධායන වීම	කොරෝන-න්ටයින් කිරීමට කොරෝ-න්ටයින් කිරීමෙන් නිරෝධායන නිරෝධායන යට නිරෝධායන යෙන්	★ නිරෝධායන නීතියට නිරෝධායන නීතියේ

වගු අංක 03

කොරෝනා වසංගතයත් සමඟ සිංහල භාෂාවට එකතු වූ වචන විභක්ති වසයෙන් වරනැඟෙමින් සංභත ක්‍රියා ලෙස යෙදෙමින් සහ සමාස වසයෙන් ව්‍යවහාර වන ආකාරය

මේ අනුව කොරෝනා වසංගතය සමඟ සිංහල භාෂාවට එකතු වූ වචන විභක්ති වසයෙන් වරන්තැගෙමින් සහ සමාස වසයෙන් යෙදී මෙන්ම සංහත ක්‍රියා වසයන්ද යෙදී සිංහල භාෂක සමාජයේ ව්‍යවහාර වන බවත් එබැවින් මෙම වචන එකතු වීමෙන් සිංහල වාක්කෝෂය පෝෂණය වී ඇති බවත් පෙනී යයි.

සමාලෝචනය

මෑත කාලීනව සිංහල භාෂාවේ වාක්කෝෂය පෝෂණය වීම සඳහා බලපෑ ප්‍රධාන හේතුව ලෙස කොරෝනා වසංගතය හඳුන්වා දිය හැකිය. වසංගතය පැමිණීමත් සමඟ ඒ හා පවත්නා සංකල්ප දැක්වීම, වසංගත තත්ත්වය පාලනය කිරීම, ප්‍රතිකාර ලබා දීමේ ක්‍රම හඳුන්වා දීම සහ වසංගතය මර්දනය කිරීම යනාදි ක්‍රියාවලීන් හැඳින්වීමේදී ඒ සඳහා සිංහල වාක්කෝෂයේ පවත්නා වචන ප්‍රමාණවත් නොවන විට ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් කොරෝනා වසංගත තත්ත්වය සඳහා ව්‍යවහාර කරන වචන සිංහල වාක්කෝෂය සඳහා එකතු කර ගැනීම සිදු කර ගෙන ඇති බව පෙනේ. ඒ අනුව කොරෝනා වසංගතයත් සමඟ සිංහල වාක්කෝෂයට වැඩි වසයෙන් ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ ආභාසය ලැබී ඇති බව මෙහිදී පෙනී යයි. මෙසේ සිංහල වාක්කෝෂයට ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් එකතු වූ වචන කිසිදු වෙනස්කමකට ලක් නොවී ඒ ආකාරයෙන්ම යෙදෙන ආකාරය දැකගත හැකිය. එසේම සිංහල භාෂාවේ වාක්කෝෂයට එකතු වූ පද විභක්ති අනුව වරන්තැගෙමින් සිංහල භාෂක සමාජයේ භාවිත වන ආකාරයද පෙනේ. මීට අමතරව සමාස වසයෙන් එනම් විශේෂණ පූර්ව පද සමාස සහ විශේෂණ අපර පද සමාස වසයන්ද භාවිත කෙරෙන බව දැකගත හැකි වේ. ඒ අනුව කොරෝනා වසංගතයත් සමඟ සිංහල භාෂාවට එකතු වූ පද මගින් සිංහල භාෂාව පෝෂණය වූ ආකාරය හඳුනා ගත හැකිය.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

රත්දුල, ක. ක. ගනුෂ්ක. (2020.03.30). "හතලිස් දොහේ අඩස්සිය", දිවයින

විපුල හිමි, ගිනිකටුවැවේ, (2017). තත්සම වචන සහ තද්භව වචන සහ අනුරූප වචන භාවිතය, සිත්මිණි ජාත්‍යන්තර ප්‍රකාශකයෝ.

Abdulrahman, Trynti R. Ersyalia Nabila, (2021.11.07). *An analysis of new English words created during Covid-19*, English: Journal of Language, Education and Humanities. www.https://doi.org.

Bharati, Padam Lal. (2020 November). *COVID-19 Neologism in English*. The saptagandaki Journal, vol .μ.

Harper, Douglas. (2022). *Etymology, Origin and meaning of Antigen*. www.etymonline.com.

Harper, Douglas. (2022). *Etymology, Origin and meaning of Corona*. www.etymonline.com.

No author, (2022.08.24). *Overview of Covid-19 Vaccines*. www.cdc.gov.

No author, (2022.09.21). *Pfizer – BioNTech COVID-19 Vaccines*. www.fda.gov.

Potter, Liz. (3 years ago). *Definitions of booster*. www.macmillandictionaryblog.com.

SALMAN, Saleh AL. Ahamad S. HAIDER, (2021.01.25). *COVID-19 trending neologism and word formation processes in English*. Russian Journal of Linguistics. www.researchgate.net.

The Editors of Encyclopaedia Britannica. (2022.08.24). *Delta*. www.britannica.com.

World Health Organization, (2020). *Coronavirus disease*. www.who.int.

Category: Research Article

An Analytical Study of Tea Culture in China and Sri Lanka

Rev. Nimalarathana Wanninayake WMRSK

ARTICLE DETAILS

Published Online & Printed
October-November 2024

Author:

Rev. Nimalarathana M
University Student
International Chinese Language Teaching
University, Xiamen, China
Email: ming95yan@gmail.com

Wanninayake WMRSK

Lecturer (Tem.)
Department of Languages
Faculty of Social Sciences and Humanities,
Rajarata University of Sri Lanka
Email: shanashaa111@gmail.com

Keywords:

Printing Technology, Colebrook Commission,
Common Poetry.

සමීක්ෂණය

තේ සංස්කෘතිය යනු චීන සම්ප්‍රදායික සංස්කෘතියේ අනිකර්ග්‍ය ප්‍රධාන අංගයක් වන අතර, එය ඓතිහාසිකව විශාල කාලයක් පුරා පැවතී සමාජ නාගරිකතාවයට විශාල දායකත්වයක් සිදු කර ඇත. වර්තමානයේ, සමාජයේ අඛණ්ඩ ප්‍රවර්ධනයත් සමඟ, තේ වැඩි වශයෙන්ම පුද්ගලයන්ගේ සුන්දර ජීවන ප්‍රාර්ථනය සහ උසස් මානව සංස්කෘතිය සඳහා මාධ්‍යයක් ලෙස පත්ව ඇත. එමෙන්ම, එය සමාජ-ආර්ථික ප්‍රවර්ධනයටත් තරමක් බලපා ඇත. තවද, තේ විවිධ රටවලට පැතිරී ස්ථානානුකූල සම්ප්‍රදායන් සහ චාරිත්‍රයන්ට අනුකූලව විශේෂිත කලාපීය සංස්කෘතීන් සෑදීමට පින්සාර වී ඇත. ශ්‍රී ලංකාවද මේ සඳහා නිදසුනකි. මෙම ලිපිය චීනය සහ ශ්‍රී ලංකාව යන රටවල තේ සංස්කෘතීන් සම්බන්ධයෙන් විශ්ලේෂණය කරයි.

Introduction

China, known as the homeland of tea, boasts a history that dates back to ancient legends, where tea leaves were intimately linked with medicine and food. By the Han Dynasty, tea had evolved from merely a medicinal supplement to an independent beverage. Since the Tang Dynasty, tea drinking gradually became a deeply rooted societal custom, captivating the hearts of the royal elite and commoners alike. The flourishing of tea culture inspired ancient intellectuals to create countless poems, songs, paintings, and treatises centred on tea, all of which reflect the elegance and sophistication of tea drinking. Tea ceremonies and tea arts are the treasures of tea culture, showcasing technical skills and embodying a form of life art (Yang, 2007). Sri Lanka, as a tropical island, also cultivates globally cherished tea. The Sri Lankan tea industry boasts a history of approximately 155 years, with Ceylon tea becoming an indispensable part of local daily life. Renowned for its unique flavour and impeccable aroma, Ceylon tea has won the hearts of consumers worldwide. The British introduced tea plants from China to Sri Lanka in 1824, successfully cultivating them in the Royal Botanic Gardens, Peradeniya, marking the establishment of Sri Lanka's first non-commercial tea tree. Today, tea produced in Sri Lanka is commonly referred to as "Ceylon tea." Over the years, the term "Ceylon" has become synonymous with high-quality tea, representing excellence and unique charm.

The Historical Evolution of Tea

(1) The Development of Chinese Tea

Over the thousands of years, Chinese tea's production, evolution, and development have undergone a significant transformation. This journey began with chewing fresh leaves, then progressed to boiling leaves for consumption, sun-drying for storage, steaming and compressing into cakes, and finally to, pan-frying to produce loose tea leaves. Chinese tea culture has generally evolved through various stages: the budding phase during the Han and Jin dynasties, formal establishment in the Tang Dynasty, flourishing prosperity in the Song Dynasty, and simplification and popularization during the Ming and Qing dynasties. Over time, various tea preparation and consumption methods have emerged, including boiling, brewing, whisking, and steeping. Tea has become essential to the intellectuals' refined lifestyle—one of the "seven cultural pursuits" and the ordinary people's daily necessities, deeply integrating into everyday life for centuries.

The origin of tea is rooted in agricultural civilization, encompassing rich cultural and spiritual elements, making it an indispensable part of Chinese culture. Initially, tea was primarily used for its medicinal properties. It was cultivated in monasteries, where monks used it to achieve spiritual tranquility, viewing it as a symbol of humility and respect for nature. The first professional literature on tea dates back 1200 years to the Tang Dynasty, with the “Tea Classic” (《茶经》) authored by Lu Yu, known as the “Sage of Tea.” This was the world’s first monograph on tea. Enthusiasts of tea at the time not only focused on the production and consumption of tea and the spiritual realm associated with it, significantly altering the Chinese perception of tea. Chinese tea ceremony traditions began with reverence for nature and a longing for peace, integrating the philosophical thoughts of Confucianism, Taoism, and Buddhism. Traditionally, tea drinking was seen as a method of self-motivation for scholars: Taoists used tea to cultivate themselves and achieve a mind-body connection, Buddhists deepened their understanding of Zen through tea, and in Confucian thought, tea was endowed with the qualities of integrity, elegance, and modesty, contributing to a clear mind and peaceful disposition. As Chinese society developed and advanced rapidly, tea production was crucial in driving economic prosperity. The history of tea has been shaped by many significant figures who have contributed to its development.

(a) Shennong—Neolithic Era

Shennong is a significant figure in ancient Chinese legend, celebrated as the progenitor of agriculture and the inventor of herbal medicine. While exploring various plants, he made significant contributions to agricultural production and medicine and discovered tea, a unique and mysterious beverage. The story of Shennong tasting hundreds of herbs highlights his bravery and wisdom and reflects his profound care for humanity. During his herb-tasting process, he discovered tea leaves’ unique taste and medicinal value and introduced this mysterious beverage into human daily life. According to the “Tea Classic” (《茶经》), “Tea as a drink originated with Shennong and was popularized by Duke Zhou of Lu.” This statement indicates that the origin of tea as a beverage can be traced back to the time of Shennong, and through subsequent transmission and development, it gradually formed a unique tea culture. Shennong’s discovery had a profound impact on later generations. This mysterious tea became a widespread beverage and gradually integrated into Chinese cultural and artistic forms, becoming an essential element in poetry, painting, and other arts. During the Tang Dynasty, tea culture peaked, becoming a part of cultural arts and beginning to spread abroad, gradually influencing countries like Korea, Japan, and

Vietnam (with significant contributions from individuals in spreading tea). Thus, Shennong, as the progenitor of agriculture and the inventor of medicine, made his most notable contribution in discovering tea as a unique beverage and in his tremendous efforts for human well-being. His story and discoveries will be eternally etched in the annals of human history.

(b) Catherine of Braganza—1662

Catherine of Braganza was a princess from Portugal's House of Braganza who later married Charles II of England, becoming the Queen of England, Scotland, and Ireland. Her marriage strengthened political ties between England and Portugal and facilitated trade between the two nations. Portugal had begun trading with China in the early 16th century, importing large quantities of tea. This trading activity laid the foundation for the subsequent British tea trade. During Catherine's tenure as Queen of England, her introduction to Portuguese culture, especially her fondness for tea, profoundly influenced British high society. Her love for tea quickly became fashionable among the social elite, thus promoting the development of British tea culture. Before tea was introduced to England, the favorite beverage of the English was likely alcoholic. Historical documents indicate that while coffee later gained popularity, it arrived in England after tea. This suggests that contemporary British culture was more closely aligned with the maritime culture, making alcohol a favored drink among sailors (Wikipedia). However, with the introduction and popularization of tea, it gradually became an integral part of British life, becoming a daily necessity. Tea served as a beverage and embodied the essence of British social culture, eventually becoming the national drink. The British love for tea significantly spurred the rapid growth of the tea trade, making tea one of the most crucial commodities in trade between Britain and China. The trade deficit issue became increasingly severe as British demand for tea grew. To address this deficit, Britain began searching for other goods to balance trade. Consequently, British merchants started to export opium to China on a large scale (transporting it through India), which eventually led to the Opium Wars (Wikipedia). Nonetheless, Catherine, as Queen of England, had an undeniable impact on the development of British tea culture through her actions and preferences. The trade connections she represented between Portugal and China also set the stage for future trade relations between China and Britain. Tea became a pivotal commodity in this trade relationship, altering British dietary habits and shaping the trade dynamics between China and Britain.

(c) Robert Fortune—1848

Robert Fortune was a distinguished botanist and explorer who made indelible contributions to the development of the tea industry. In the mid-19th century, due to the significant presence of Chinese tea in the British market, Britain sought to reduce its dependency on Chinese tea by exploring the possibility of cultivating tea in India. In this endeavor, they enlisted the help of Robert Fortune, who had a profound understanding of China and its culture.

Fortune first arrived in Shanghai, China, in 1848. With 20 years of experience living in China and fluency in Chinese, he has gained deep insights into Chinese tea culture. This background provided him with valuable knowledge and experience for attempting to cultivate tea in India. After three years of efforts, in 1851, Fortune, following advice from Western merchants and Chinese advisors, successfully recruited eight Chinese workers to go to India. These workers included six craftsmen skilled in tea cultivation and production and two artisans specializing in making tea containers. Their arrival provided critical technical and human support for developing the Indian tea industry. To avoid attracting local attention during his ventures into the Chinese mainland, Fortune employed a clever strategy. He donned traditional Chinese attire, styled his hair in the manner of local Chinese people, and wore a long braid, making it difficult for rural farmers to recognize him as a European. This disguise enabled him to travel to the renowned green tea-producing region of Huangshan, where he studied and collected tea seeds and seedlings. Fortune's efforts ultimately yielded significant results. He successfully cultivated tea in India, and the quality of the tea gradually improved, eventually rivaling that of Chinese tea. This satisfied the British market's demand and significantly advanced the Indian tea industry, establishing India as one of the world's major tea-producing countries. While some may view Robert Fortune's actions as "stealing" Chinese tea plants and related techniques, it is essential to recognize that in the context of the time, this exchange facilitated the global spread and awareness of tea. Had Chinese tea not been introduced to the broader world, this mysterious beverage might not have reached its current level of popularity and might not have become one of the world's most beloved drinks. Robert Fortune's contributions to the tea industry are undeniable. He successfully cultivated tea in India and disseminated Chinese tea cultivation and processing techniques, along with its rich cultural heritage, to India. This effort laid a solid foundation for the globalization of the tea industry and promoted the flourishing of the global tea trade. Fortune's work not only met the British market's demand for tea but also fostered the acceptance and appreciation of tea worldwide.

History of Tea in Sri Lanka

(1) Introduction of Tea to Sri Lanka

The history of the tea industry in Sri Lanka dates back to the 19th century, a period marked by the remarkable transition from introducing tea seeds and experimental cultivation to becoming one of the world's leading tea exporters. In 1824, the British first introduced tea to Sri Lanka, a decision that laid the groundwork for the future development of Sri Lanka's tea industry. The first batch of tea seeds was sown in the Peradeniya Botanical Gardens, symbolizing the future potential of the Sri Lankan tea industry. This move showcased the British influence on the global tea trade and foreshadowed Sri Lanka's significant role in the tea industry. Over time, Sri Lanka's tea industry gradually entered the experimental cultivation stage. During this period, thorough studies of the local climate, soil, and ecological environment were conducted, providing favorable conditions for tea planting. In 1867, Scotsman James Taylor established the first commercial tea plantation in Sri Lanka, marking the transition of Sri Lanka's tea industry from the experimental phase to commercial production. In 1869, Sri Lanka's coffee industry suffered a severe blow due to the "coffee rust" disease outbreak, which decimated coffee production and quality, causing significant economic losses. However, this also provided a rare opportunity for the promotion of tea. With the decline in coffee production, people began to seek alternative beverages, and tea, with its unique taste and nutritional value, gradually gained popularity. The area under tea cultivation expanded rapidly, and production increased yearly. Shortly, Sri Lanka's tea industry began to rise. The local government and businesses invested heavily in tea plantation construction, variety improvement, and technological innovation. At the same time, Sri Lanka actively explored international markets, maintaining close ties with global tea trade networks. These efforts resulted in continuous improvements in the quality of Sri Lankan tea, steadily increasing production and a rising international reputation. Today, Sri Lanka is one of the top ten tea-exporting countries in the world, alongside China and Kenya, ranking among the top three. Sri Lankan tea is renowned globally for its unique flavor and aroma, and consumers highly favor it. This achievement highlights the significant global position of Sri Lanka's tea industry. It attests to the far-reaching impact of the British introduction of tea and James Taylor's establishment of commercial tea plantations.

Differences Between Sri Lankan and Chinese Tea Cultures

The introduction of tea to Sri Lanka came later, resulting in a shorter history of cultural development related to tea. Before tea was introduced, Sri Lankan people were accustomed to brewing various leaves, herbs, and flowers, consumed for their medicinal value and as a relaxing pastime. Consequently, the depth and richness of tea culture in Sri Lanka are less profound and diverse than in China. However, over time, tea gradually integrated into the daily lives of ordinary Sri Lankans, leading to the development of a series of unique habits and cultural phenomena related to tea. These habits evolved and eventually gave rise to various tea-related cultural practices. Below, we will delve into the emergence of these cultural phenomena.

(1) Tea Preferences

There is a strong preference for black tea in Sri Lanka, which has gained global acclaim for its distinctive flavor. In Sri Lankan culture, tea is an indispensable part of daily life and plays a significant role in special occasions. Black tea captivates people with its unique appeal, whether at family gatherings, workplaces, or when hosting guests. In contrast, Chinese people tend to favor green tea. Their tea preferences vary according to the seasons to meet different needs. In spring, many Chinese people choose floral teas to enjoy the season's fresh ambiance; in summer, green tea is preferred for its refreshing and thirst-quenching qualities; in autumn, they opt for oolong tea to appreciate the tranquility of the season; and in the cold winter, black tea is chosen for its warming properties. This tea-drinking habit highlights the diversity of Chinese teas and the deep appreciation of Chinese people for tea, reflecting their harmony with nature.

(2) Tea Drinking Habits

In Sri Lanka, tea drinking has become a way of life and a deeply ingrained habit. People typically have a cup of black tea in the morning and afternoon. Whether at home, in the office, or at a company, hosts will warmly offer guests a cup of aromatic black tea. For farmers and workers, enjoying a few cups of black tea after a long day's work is the best way to rejuvenate and relieve fatigue. In China, tea-drinking habits are more varied and flexible. Although there are places in China where drinking tea in the morning and afternoon is common, people often

choose tea times and methods based on personal preferences and the occasion. Generally, Chinese people drink tea in the afternoon or after meals. Standard tea-drinking practices include savoring tea in tea houses, brewing tea at home, and sharing a good teapot with friends. These diverse tea practices reflect Chinese tea culture's rich and multifaceted nature.

(3) Tea and Special Occasions

In Sri Lanka, tea plays a significant role in special occasions. For example, at traditional weddings, a table with traditional sweets and tea is set to welcome the groom's relatives. This practice reflects Sri Lankans' fondness for tea and demonstrates their respect for and preservation of traditional culture. Tea is an indispensable beverage at any festival or gathering in Sri Lanka. Although Sri Lanka does not have traditional "tea houses" in the same way as China, the influence of tea culture is pervasive. Every restaurant serves guests hot tea, showcasing Sri Lankans' love and respect for tea. In rural "*kadamandiya*" (local markets), tea is central to socializing and relaxation. Villagers gather in the afternoon to enjoy tea while engaging in activities like checkers and card games or simply sharing stories, reading newspapers, and chatting about everyday life. This unique tea culture highlights Sri Lankans' love for life and reflects their strong community cohesion and cultural traditions. In China, tea also plays a vital role on special occasions, but Chinese tea culture emphasizes the performance of tea ceremonies and the spirit of tea. Tea ceremonies transform the process of brewing and tasting tea into an art form and a means of self-cultivation. The spirit of tea emphasizes harmony, nature, and personal refinement. Through brewing and savoring tea, people experience relaxation and pleasure while appreciating the profound depth of Chinese culture.

(4) Tea Production

Sri Lanka has a long history of producing black tea with unique characteristics. The production process and quality of Sri Lankan black tea involve brewing with copper kettles and adding sugar and milk. These unique production techniques and flavors have earned Sri Lankan black tea a renowned reputation worldwide. In contrast, tea production in China is more diverse and complex. China cultivates and produces a variety of tea types, including green tea, black tea, and oolong tea, each with its methods and styles. Chinese tea's production

processes and quality vary depending on the region and the tea variety. Each step in the process—such as picking, fixing (kill-green), rolling, and roasting—requires meticulous care and precise control to produce high-quality tea. Sri Lankan tea habits are characterized by their deep tea culture and unique drinking methods. Although the term “tea” in Sri Lanka often refers to tea with sugar or milk, “some still enjoy plain tea” or “*Kahata*” (black tea). The distinctive features of Sri Lankan tea habits include its rich tea culture, unique drinking styles, and high-quality tea resources. Together, these elements contribute to the unique tea culture landscape of Sri Lanka.

Conclusion

China and Sri Lanka have unique tea cultures that reflect their histories and values. Chinese tea culture is ancient and profound, characterized by refined tea arts, a deep tea philosophy, and a diverse range of tea varieties. It embodies a respect for nature and health. Sri Lankan tea culture, though younger, is distinct and charming in its own right. It is particularly notable for its tea-drinking habits, such as the preference for milk tea and the tradition of drinking “*Kahata*” (black tea), as well as the social functions of tea. Both countries’ tea cultures highlight respect for nature, health, and social connections, showcasing their national charm and regional characteristics.

References

- Martin, L. C. (2011). *Tea: the drink that changed the world*. Tuttle Publishing.
- Pan, S. Y., Nie, Q., Tai, H. C., Song, X. L., Tong, Y. F., Zhang, L. J. F., ... & Liang, C. (2022). *Tea and tea drinking: China’s outstanding contributions to the mankind*. *Chinese Medicine*, 17(1), 27.
- Sumuduni, M. Y. C., & Piyumali, D. R. (2016). *An analytical study on the tea culture of China and Sri Lanka*.
- Xiusong, L. (1993). *Chinese Tea Culture*. *Journal of popular culture*, 27(2).

Category: Research Article

සිංහල අක්ෂර මාලාවේ ව්‍යුහය සම්බන්ධ ව කුමාරතුංග මුනිදාසගේ විවේචන පිළිබඳ විමසුමක්

ගිනිකටුවැවේ විපුල ගිමි

ARTICLE DETAILS

Published Online & Printed
October-November 2024

Author:

Ginikatuwewe Vipula
Lecturer (Tem.)

Department of languages
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka
Mihinthale
Email: gvipula260@gmail.com

Keywords:

Aksharasiksha alphabet, Cumaratunga,
Placing letters, Sinhala alphabet, Structure of
the Sinhala alphabet

Abstract

A formal structure of an alphabet is the culmination of phonological knowledge. Therefore, only an elementary phonologist can make logical criticisms about the structure of a formal alphabet. Thus, criticism of the structure of an alphabet is a reflection of the knowledge of those phoneticians. Cumaratunga Munidasa, as a phonologist, has criticized the structure of the Sinhala alphabet. They are [æ] [æ:] the two letters should be the initial letters of the Sinhala alphabet, retroflex [ɭ] must be positioned in the middle of the [R] and [L] as [R] - [ɭ] - [L], the *Visarga* should be taken in the category of fricative and shown as [ʃ] [ʃ] [s] [h] [h]. Particularly, attention is given to the question of how Cumarathunga's views on the order of the Sinhala alphabet contrasted or agreed with the latter placement theory of the *Aksharasiksha* alphabet. This study helped to understand whether the structure of the Sinhala alphabet should be changed and the nature of Cumaratunga's phonology knowledge.

හැඳින්වීම

කිසියම් අයකුට අක්ෂර මාලාවක ව්‍යුහය සම්බන්ධයෙන් විවේචනාත්මක අදහස් ඉදිරිපත් කළ හැකි වන්නේ නව වර්ණමාලා ව්‍යුහයක් සැකසිය හැකි වන්නේ ශබ්ද විචාරයෙහි ප්‍රාමාණිකයකු වූ පසු ය. එයට හේතුව වන්නේ අක්ෂර මාලාවකට විධිමත් ව්‍යුහයක් සැකසීම ශබ්ද විචාරාත්මක ඥානයේ අන්තයෙහි තිබීමයි. කුමාරතුංග මුනිදාස යම් කලෙක සිට ම අක්ෂර මාලාවේ පටිපාටිය පිළිබඳ අවධානයෙන් සිටි බවත් එහි දී අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලාවේ අක්ෂර පටිපාටිගත කිරීමේ න්‍යායට අන්‍යතර වූ අදහස් ද ඔහුට පැවැති බවත් පෙනේ. කුමාරතුංග තරු අකුරු වැළ සම්පාදනය කළ අවධියට පෙර ම එනම් 1939 දී විලියම් ගයිගර්ගේ සිංහල ව්‍යාකරණය විවේචනය කළ අවධිය වන විට අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලාවේ ව්‍යුහය යම් දුරට අවබෝධ කර ගෙන සිටි බවක් ද පෙනේ (කුමාරතුංග, 1939: 15-16). කෙසේ හෝ වේවා සංස්කෘත ශාබ්දිකයන් අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලාව පටිපාටිගත කිරීමේ දී අනුගමනය කළ ක්‍රමය පූර්ණ වසයෙන් අවබෝධ කර නොගැනීම නිසා හෝ ස්වාධීන වින්තනය නිසා හෝ කුමාරතුංග අක්ෂර පටිපාටිගත කිරීමේ දී ස්වායත්ත භාවයක් විශද කළ බව පැහැදිලි ව පෙනේ. මේ ස්වායත්ත භාවයේ මූලධර්ම ලක්ෂණ ව්‍යාකරණ විවරණයේ දී දක්නට ලැබේ. එහි දී හෝඩිය දැක්වීමේ දී මූර්ධජ ළකාරය සහ විසර්ගය ස්ථානගත කළ ආකාරය සාම්ප්‍රදායික අක්ෂර පටිපාටිගත ක්‍රමයට වඩා වෙනස් ය. මූර්ධජ ළකාරය 'ය, ර, ළ, ල, ව' වසයෙනුත් විසර්ගය 'ශ, ෂ, ස, හ, ඊ' වසයෙන් ස්ථානගත කොට ඇත (කුමාරතුංග, 2000: 03). එමෙන් ම 'ඇ'යන්නෙන් හෝඩිය පටන් ගත යුතු ය' යන අදහසක් ද 'උ'යන්නෙන් ද ඒ ඒ වර්ගයන්හි ම යෙදිය යුතු ය' යන අදහසක් ද ඔහුට තිබී ඇත (කුමාරතුංග, 1940: 45-42; කුමාරතුංග, 2009: 38-39). මේ නිගමනවලට පැමිණීමට කුමාරතුංග පෙළඹවූ අදහස් අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලාවේ අක්ෂර පටිපාටිගත කිරීමේ න්‍යාය සමඟ දක්වන අනුරෝධය හෝ ප්‍රතිරෝධය කෙසේ ද යන්න මෙහි පර්යේෂණ ගැටලුවයි.

ක්‍රමවේදය

සිංහල අක්ෂර මාලාවේ අනුක්‍රමය පිළිබඳ ව කුමාරතුංග ඉදිරිපත් කළ නිගමන සහ ඒවාට හේතු වූ අදහස් කුමාරතුංගගේ කෘති සහ හෙළ හවුලේ වෙනත් ලේඛකයන්ගේ කෘති පරිශීලනයෙන් එකතු කොට ඒවායෙහි එන අදහස් අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලා අනුක්‍රමය පිළිබඳ පැහැදිලි කෙරෙන මූල ග්‍රන්ථ වන ශික්ෂා, ප්‍රාතිශාඛ්‍ය ග්‍රන්ථවල එන විවරණ සමඟ තුලනාත්මක ව විමර්ශනය කෙරේ. එසේ තුලනාත්මක ව විමර්ශනය කිරීමේ දී ශබ්ද විද්‍යාව සහ ශබ්ද විචාරය පිළිබඳ නූතන වාග්විද්‍යාත්මක න්‍යාය සහ වර්ණමාලා සකස් කිරීමේ දී භාවිත කෙරෙන ලාඝවතාව, සමාන්තරතාව වැනි න්‍යාය ද භාවිත කෙරේ.

ප්‍රතිඵල සහ සාකච්ඡාව

අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලාවේ ව්‍යුහය සම්බන්ධ ව කුමාරතුංගයන්ගේ විවේචන කුමාරතුංග තරු අකුරු වැළට ලියූ විවරණයේ දී පෙරදිග සහ අපරදිග භාෂාවන්හි

අක්ෂරමාලාවල ව්‍යුහය පිළිබඳ අවධානය දක්වමින් ‘පෙරය මඳනුවණකු විසිනුත් අපරය මහනුවණකු විසිනුත් පෙළ ගස්වන ලද’ බවක් පවසයි. අපරදිග භාෂාවන්හි හෝඩි සම්බන්ධ ව කුමාරතුංගගේ නිගමනය සාධාරණ ය. ඉංගිරිසි බසෙහි හෝඩියේ ව්‍යුහය විස්තර කිරීමට සරස්වතියට ද නොහැකි බව පැවසේ (Senevirathana, 2013). එහෙත් පෙරදිග භාෂාවල එන අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලාවේ ව්‍යුහය එසේ නොවන බවත් එය මඳනුවණකුගේ නිර්මාණයක් නොවන බවත් අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලාව පිළිබඳ විවරණය කිරීමෙන් පැහැදිලි වේ. ඒ කෙසේ වෙතත් කුමාරතුංගට අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලාවේ ව්‍යුහය මඳ නුවණකුගේ නිර්මාණයක් ලෙසට වැටහීමට බලපෑ කරුණු දෙකක් තරු අකුරු වැළට ලියූ විවරණයේ එයි. එනම්,

- 01 ඇකාරයට නිසි තැන ලැබී නැත හෙවත් ඇකාරය හෝඩියේ ආරම්භයේ ස්ථාපනය කළ යුතු ය.
- 02 උෟෂ්මාක්ෂර වර්ගාක්ෂරයන්ගෙන් පසු ව දැක්වීම වැරදි ය. ඒවා ඒ ඒ වර්ගයේ ම ස්ථාපනය කළ යුතු ය යන ආකල්ප දෙකයි.

තරු අකුරු වැළට ලියූ විවරණයේ දී අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලාවේ පටිපාටියේ දුර්වලතා වසයෙන් කුමාරතුංග විශේෂයෙන් සඳහන් නොකළ ද ව්‍යාකරණ විවරණයේ දී සිංහල අක්ෂර මාලාව දැක්වීමේ දී ඔහු අනුගමනය කළ පටිපාටිය ඇසුරෙන් මතු වන තවත් ආකල්ප දෙකක් ද ඇත. එනම්,

- 01 මූර්ධජ ළකාරය පවත්නා ස්ථානය වැරදි ය. එය අන්තර්ස්ථ අක්ෂර කාණ්ඩයෙහි ම ‘ර-ල’ අතරෙහි ස්ථාපනය කළ යුතු ය.
- 02 විසර්ගය උෟෂ්මාක්ෂර කාණ්ඩයෙහි අන්තයෙහි ස්ථාපනය කළ යුතු ය යන ආකල්ප දෙකයි.

අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලාවට විරුද්ධ ව කුමාරතුංග දක්වා ඇති ඉහත අදහස් හතර ම විධිමත් ශාස්ත්‍රීය විමර්ශනයකට ලක් විය යුතු ය.

ඇකාරයෙන් හෝඩිය ආරම්භ කළ යුතු ය යන අදහස කුමාරතුංගගේ අවැමෙන් දින නමයකට පසු (1944 මාර්තු 11 වන දින) ‘සිංහල බලය’ පුවත්පතට ‘කුමාරතුංග කිවියාණෙනි’ යන හිසින් යුතු ව ගුණ සැමරුම් කවිපෙළක් රචනා කළ චතුරේගම කවියා

“ ‘අ’ යනු නො වේ ‘ඇ’ යනු යැ හෝඩියෙහි	මූල
කියමින් කවිසුරෙහි ඔබ හඬ නගන	කල
වියරු වැ දොඩවතැ යි සිතමින් දිව	පැකිළ
බිය වී බලා සිටියො ද සිහළ පඬි	කැළ”

(කුමාරතුංග, 2009: 38-39)

යනුවෙන් දක්වන සඳහන අනුව ‘අක්ෂර මාලාව ආරම්භ කළ යුත්තේ ඇකාරයෙන්’ බවට මතයක් කුමාරතුංගට වූ බවක් පෙනෙයි. අක්ෂර මාලාව පිළිබඳ කුමාරතුංගගේ ස්වාධීන වින්තනයේ අග්‍රේසර අවස්ථාව වූ තරු අකුරු වැළේ දී ඇකාරයට මුලින් ඇකාරය නොදැක්වුව ද ‘ඇකාරයට පෙරටු ව ඇකාරය පැමිණිය යුතු ය’ යන මතයේ ශේෂයක් ඒ වන විටත් කුමාරතුංග සතු ව පැවැති බව තරු අකුරු වැළට ඔහු ලියූ විස්තරයේ එන “ ‘අ’ හෝ ‘ඇ’ හෝ පළමු ම දැක්වීම මැනවි”, (කුමාරතුංග, 1940: 51) “ ‘ඇ’ යන්නට නිසි තැන පිරිසුදු ලෙස නො දැක්වේ” (කුමාරතුංග, 1940: 52) යන ප්‍රකාශවලින් පෙනේ. මේ මතය පිළිබඳ වැඩි විස්තරයක් කුමාරතුංග කිසියම් තැනක ලියූ බවක් දක්නට නැත. එහෙත් අලවු ඉසි සැබිහෙළ රුවන් පබඳ යන කෘතියෙහි දක්වන විස්තරය අනුව උක්ත මතයේ පදනම හඳුනා ගත හැකි ය.

“ ‘ඉ, උ, එ, ඔ’ යන මේ අකුරු නොනැමී, නැමී; නොනැමී, නැමී යන පිළිවෙළට නො වේ ද පෙළ ගැස්වී තිබෙන්නේ? ඉතින්, ‘ , අ, ඇ’ යන අකුරුත් එසේ මැ පෙළ-ගැසුණ ම නරක ද? ... ‘ඇ, අ, ඉ, උ, එ, ඔ’ මෙන්න, ඒ අයුරින් පෙළ ගැහැණු විටැ පණ හඬ වැළ සිටුනා හැටි. මේ පෙළ ගැස්ම දෙලෙසකින් විදුහුරු යැ. එක් ලෙසක් නම්, අකුරු උපදනා තැන් අනුවැ සකස් වීම යි. හෙළ කටෙහි මහ බලයක් පවත්වන නොනැමී, නැමී පිළිවෙළට එකඟ වැ ගැළපී සිටීමයි අනෙක් ලෙස නම්” (සැබිහෙළ, 1961: 120).

අලවු ඉසි සැබිහෙළ ‘අ’වර්ණයට පෙර ‘ඇ’වර්ණය යෙදීම දෙඅයුරකින් විදුහුරු ලෙස දකියි. එනම්,

- 01 ස්වර අක්ෂර පටිපාටිගත කිරීමේ දී අනුගමනය කර ඇතැයි ඔහු සිතන නොනැමී - නැමී යන පිළිවෙළට අනුගත වීම
- 02 අකුරු උපදනා තැන් අනුව සකස් වීම අනුවයි.

මේ කරුණු දෙක ම සාවද්‍ය කරුණු දෙකකි. අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලාවේ ස්වර අක්ෂර පටිපාටිගත කිරීමේ දී කිසිදු අයුරකින් නොනැමී - නැමී යන පිළිවෙළක් අනුගමනය කොට නැත. එය සාවද්‍ය වැටහීමකි. අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලාවේ ස්වර අක්ෂර පටිපාටිගත කොට ඇත්තේ, සියලු ම ස්වර ඒකජ - ද්විජ වසයෙන් ප්‍රභේද කොට, ඒකජ ස්වර ද නැවත සරල ස්වර සහ ස්වරක ස්වර යනුවෙන් ප්‍රභේද කොට, ඒ ඒ ප්‍රභේදවලට අයත් ස්වර උත්පත්ති ස්ථාන අනුව ස්ථානගත කොට එහි දී ද පළමු ව හ්‍රස්වයක් දෙවනු ව දීර්ඝයක්, පළමු ව ගුණයක් දෙවනු ව වෘද්ධියක් වසයෙන් පටිපාටිගත කිරීමෙනි (විපුල හිමි, 2014: 141-197). සංස්කෘතයේ ද නාමීන් - අනාමීන් යනුවෙන් වර්ගීකරණයක් ඇතත් එය සිංහලයේ සාකච්ඡා කෙරෙන නාමීන් (නමය/නැමී) - අනාමීන් (අනමය/නොනැමී) යන ආකාරයේ වර්ගීකරණයක් නො වේ. සාරස්වත ව්‍යාකරණයේ එන ‘අවර්ජා නාමිනා’ යන සූත්‍රයට අනුව ‘අ ආ’ දෙක අනාමීන් වන අතර අනෙක් සියලු ම ස්වර නාමීන් වේ (රතනසාර හිමි, 1957: 10). අනාමීන් වූ ස්වර දෙක අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලාවේ මුල ම ඇති

හෙයින් සහ නාමින් අක්ෂර පසු ව ඇති හෙයින් අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලාවේ ස්වර පිළිවෙළ ද නොනැමී - නැමී බව පෙනී යතත් එය සැබ්හෙළ පවසන ආකාරයේ නොනැමී (පූර්ව ස්වර) - නැමී (අපර ස්වර) යන පිළිවෙළක් නො වේ. තව ද අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලාවේ පූර්ව ස්වර සහ අපර ස්වර පමණක් නො ව, මධ්‍ය ස්වර ද පවතින හෙයින් සිංහලයේ සාකච්ඡා කෙරෙන නමය - අනමය හේදය හෙවත් පූර්ව ස්වර - අපර ස්වර හේදය අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලාව පටිපාටිගත කිරීමේ දී අනුගමනය කළ නොහැකි ය.

‘අ’ වර්ණයට පූර්වයෙන් ‘ඇ’ වර්ණය දැක්වීම අකුරු උපදනා තැන් අනුව සකස් වීමක් බව සැබ්හෙළ පැවැසුව ද හෙළ හවුලේ පිළිගැනීම්වලට අනුව ම එය සාවද්‍ය අදහසකි. කුමාරතුංගගේ පැහැදිලි කිරීම්වලට අනුව ‘අ’ වර්ණය පූර්ව කණ්ඨජ වන අතර ‘ඇ’ වර්ණය උත්තර කණ්ඨජ වේ (කුමාරතුංග, 2000: 18-19). ඒ අනුව හෙළ හවුලේ පිළිගැනීම්වලට අනුව උත්තර කණ්ඨජ ස්ථාන පටිපාටියට අනුව පෙළ ගැස්විය යුතු වන්නේ ‘ඇ, අ’ වසයෙන් නො ව, ‘අ, ඇ’ වසයෙනි. කුමාරතුංග ‘ඇ’යන්න හෝඬියේ මූලට ආ යුතු ය යන අදහස දැරුව ද තරු අකුරු වැලේ අක්ෂර පටිපාටිය සැකසීමේ දී අක්ෂර ස්ථානානුගත ක්‍රමය අනුගමනය කරමින් ‘අ ඇ’ යන පිළිවෙළ අනුගමනය කොට ඇත. ඒ හෙයින් ‘ ‘ඇ’ යන්නෙන් හෝඬිය පටන් ගත යුතු ය’ යන අදහස අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලාවේ පටිපාටිය පිළිබඳ අනවබෝධයෙන් ඉදිරිපත් කළ සාවද්‍ය අදහසක් ලෙස පිළිගැනීමට සිදු වේ. එමෙන් ම කුමාරතුංග තරු අකුරු වැලට ලියූ විස්තරයේ දී අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලා අනුක්‍රමය මඳ නුවණැත්තකුගේ නිර්මාණයක් යැයි පිරිහෙළමින් එයට හේතු වසයෙන් දක්වන ‘ ‘ ‘ඇ’ යන්නට නිසි තැන පිරිසුදු ලෙස නො දැක්වේ’ (කුමාරතුංග, 2000: 52) යනුවෙන් දක්වන වෝදනාව අහුත වෝදනාවක් ලෙස බැහැර කිරීමට සිදු වේ. ඒ හෙයින් විද්‍යාමාන සාධක අනුව කෝට්ටේ යුගයේ සිට ම අනුගමනය කළ, ‘ඇ’වර්ණය ‘අ’වර්ණයට පසු ව දැක්වීමේ ක්‍රමය (තෙන්නකෝත්, 1980: 38) ම සාධනීය ක්‍රමය බව පෙනේ.

උෂ්මාක්ෂර ඒ ඒ වර්ගයේ ම ස්ථාපනය කළ යුතු ය යන අදහස

තරු අකුරු වැලට ලියූ විවරණයේ දී අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලාවේ දුර්වලතා විචේචනය කරමින් කුමාරතුංග “උසුම් අකුරු ඒ ඒ වගෙහි ලා මැ දැක්වියැ යුතු යැ. අපේ අකුරු වැලෙහි ඇති උසුම් අකුරු දක්වන ලද්දේ වගින් බැහැර කොට යැ” යනුවෙන් දක්වයි. තරු අකුරු වැලේ දී කුමාරතුංග එසේ උෂ්මාක්ෂර ඒ ඒ වර්ගයේ දක්වා ද ඇත. කිසියම් අයෙකුට උෂ්මාක්ෂර ද ඒ ඒ වගෙහි දැක්විය යුතු ය යන අදහස ඇති වීමට බලපෑ හැකි ප්‍රධාන ම කරුණ වන්නේ ‘ක’ සිට ‘ම’ තෙක් අක්ෂර ‘වර්ගාක්ෂර’ යනුවෙන් හැඳින්වීමයි.

පාලි ව්‍යාකරණකරුවන් භාවිත කළ ‘වර්ගාක්ෂර’ යන ද්විතීය සංඥා නාමය හේතුවෙන් වර්ගාක්ෂරවල ප්‍රථම සංඥා නාමයත්, උච්චාරණ ලක්ෂණයක් අභාවිතයට ගොස් ඇත. සංස්කෘත ශාබ්දිකයන් ‘ක’ සිට ‘ම’ තෙක් වූ අක්ෂර විසිපහ හැඳින්වූයේ ස්පර්ශ යන නමින් ය. ඒ ස්පර්ශ අක්ෂර උත්තර කණ්ඨජ ස්ථාන වසයෙන් වර්ග පසකට බෙදිය හැකි වීම නිසා වර්ගාක්ෂර නමින් ද ද්විතීයක ව හැඳින්වී ඇත. එමෙන් ම ඒ සෑම වර්ගයක ම අභේද

අල්පප්‍රාණ, අසෝෂ මහාප්‍රාණ, සෝෂ අල්පප්‍රාණ, සෝෂ මහාප්‍රාණ, නාසිකාය යන අක්ෂර වර්ග පහ තිබීම ද හේතු වන්නට ඇත. කෙසේ වෙතත් වර්ගාක්ෂර යන සංඥා නාමයෙන් ඒ අක්ෂර විසිපහේ උච්චාරණ ලක්ෂණය වූ 'වායුධාරාව පූර්ණ වසයෙන් උච්චාරණ ඉන්ද්‍රිය පද්ධතියේ ස්පර්ශ වීම' යන කරුණ අවධාරණය කෙරෙන්නේ නැත. ඒ හෙයින් ඒ අවධාරණය නොවීම මත ම ඒ අක්ෂර විසිපහ වෙන ම කාණ්ඩයක් වසයෙන් ගැනීමේ හේතුව ද දුරස් වී ඇත. මේ අක්ෂර විසිපහට වර්ගාක්ෂර යන නම භාවිත නො කොට ස්පර්ශාක්ෂර යන සංඥා නාමය ම භාවිත විණි නම් කිසිවෙකු අස්පර්ශ වූ උෟෂ්මාක්ෂර ද ස්පර්ශ ගණයෙහි ලා ම දැක්විය යුතු බවට නොපැවසීමට ඉඩ තිබිණි. වර්ගාක්ෂරවල උච්චාරණ ලක්ෂණය වූ පූර්ණ ස්පර්ශය යන කරුණු නො සලකා වර්ගාක්ෂර යනු උත්පත්ති ස්ථාන අනුව කළ වර්ගීකරණයක් ය යන අදහසින් නම් උෟෂ්මාක්ෂර ද ඒ ඒ වර්ගයන්හි ම දැක්විය යුතු යැයි පවසන්නේ එවිට ඕෂ්ඨජ උෟෂ්මයක් නැති වීම සහ විසර්ගය ද උෟෂ්මයක් නිසා කණ්ඨජ උෟෂ්ම දෙකක් පැවැතීම යන ගැටලු දෙක ඇති වේ. තව ද අන්ත:ස්ථානක්ෂර ද ඒ ඒ වර්ගයෙහි ම දැක්විය යුතු ය යන අදහස ඇති විය හැකි ය. එවිට ද කණ්ඨජ අන්ත:ස්ථයක් නැති වීම සහ මූර්ධජ අන්ත:ස්ථ දෙකක් පැවැතීම යන ගැටලු ඇති වේ. රටා සමමිතිය මත ඇති වන ගැටලු නිසා වඩාත් යෝග්‍ය ක්‍රමය වන්නේ ස්පර්ශ-අස්පර්ශ බෙදීමෙන් පසු අස්පර්ශ වූ අන්ත:ස්ථ සහ උෟෂ්මාක්ෂර වෙන ම ගැනීමයි.

අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලාව පටිපාටිගත කිරීමේ දී අනුගමනය කොට ඇති මේ ස්පර්ශ-අස්පර්ශ බෙදීම දැනදැන ම උෟෂ්මාක්ෂර ඒ ඒ වගෙහි ම දැක්විය යුතු බවට කුමාරතුංග අදහස් දැක්වී නම් ඔහු මේ ස්පර්ශ-අස්පර්ශ බෙදීම ප්‍රතික්ෂේප කරමින් වෙනත් කරුණු විෂයයෙහි අවධානයක් යොමු කළ බවක් සිතිය යුතු ය. එසේ නම් එයට බලපෑ කරුණු කිහිපයක් උපකල්පනය කළ හැකි ය.

- 01 තරු අකුරු වැළේ දී උෟෂ්මාක්ෂර ඒ ඒ වගෙහි ලා ම දැක්වීමට බලපෑ වායුධාරාවේ ගමන්ගත අනුව අකුරු දැක්විය යුතු ය යන අදහස අනුව ඒ ඒ උත්පත්ති ස්ථාන අනුව ම වායුව මගින් උෟෂ්මයක් ද ඇති කෙරෙන හෙයින් උෟෂ්මය ද දැක්විය යුතු ය යන්න සිතීම. මෙහි දී අන්ත:ස්ථ පිළිබඳ ද ප්‍රශ්න කළ හැකි ය.
- 02 උත්පත්ති ස්ථාන අනුව වෙන් කළ එක් එක් වර්ගයකට අසෝෂ අල්පප්‍රාණ, අසෝෂ මහාප්‍රාණ, සෝෂ අල්පප්‍රාණ, සෝෂ මහාප්‍රාණ, නාසිකාය යන අක්ෂර වර්ග පහක් තිබෙන හෙයින් ඒ ඒ වර්ගයට අයත් වන ලෙස උෟෂ්මාක්ෂර ද දැක්විය හැකි හෙයින් වර්ග පහට අදාළ වන සේ උෟෂ්මාක්ෂර ද දැක්විය යුතු ය යන්න සිතීම. මෙහි දී ඕෂ්ඨජ උෟෂ්මයක් නැති වීම සහ ඒ වෙනුවට නිර්මාණය කර ගත හැකි සංකේතය දන්තෝෂ්ඨජ වීම ද ප්‍රශ්න කළ හැකි ය.

මෙවැනි ගැටලු ඇති කර ගැනීමට වඩා ව්‍යාඤ්ඡන අක්ෂර ස්පර්ශ - අස්පර්ශ යනුවෙන් වර්ග කොට ස්පර්ශ පළමු වත් අස්පර්ශ දෙවනු වත් දැක්වීම වඩාත් යෝග්‍ය ක්‍රමයයි.

මුර්ධජ ළකාරය අන්ත:ස්ථ අක්ෂර කාණ්ඩයෙහි ම 'ර-ල' අතරෙහි ස්ථාපනය කළ යුතු ය යන අදහස

කුමාරතුංග ව්‍යාකරණ විවරණයේ දී අක්ෂරමාලාව දැක්වීමේ දී මුර්ධජ ළකාරය යථා ස්ථානයේ එනම් අන්ත:ස්ථාකෂර කාණ්ඩයේ 'ර-ල' මධ්‍යයේ දැක්වූව ද ඒ පිළිබඳ කිසි පැහැදිලි කිරීමක් කර නැත. පාලි ශාබ්දිකයන් මුර්ධජ ළකාරය යථා ස්ථානයේ නො දක්වා විශේෂ ස්ථානයක එනම්: පාලි අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලාවේ අන්තයෙහි දක්වා ඇත්තේ අවිනිශ්චිතතාවත් විශේෂතාවත් අනුව ය. සිංහල භාෂාවේ මුර්ධජ ළකාරයේ එවැනි අවිනිශ්චිතතාවක් සහ විශේෂතාවක් නැති හෙයින් එය යථා ස්ථානයේ ම දැක්වීම මැනවි. මෙහි දී කුමාරතුංගගේ කල්පනාව නිවැරදි ය. මුර්ධජ ළකාරය වෙන ම දැක්වීම හේතුවෙන් එය උච්චාරණ ලක්ෂණ අනුව අන්ත:ස්ථ අක්ෂරයක් ය යන කරුණ ද නිලීන ව පැවැතිණි. දැන් දැන් මුර්ධජ ළකාරය ද අන්ත:ස්ථ බව පිළිගැනෙයි. එසේ පිළිගැනීම සඳහා කුමාරතුංග එහි පටිපාටිය වෙනස් කිරීම ද හේතු වූ වන්නට ඇත.

විසර්ගය උෞෂ්මාක්ෂර කාණ්ඩයෙහි අන්තයෙහි ස්ථාපනය කළ යුතු ය යන අදහස

කුමාරතුංග ව්‍යාකරණ විවරණයේ දී අක්ෂර මාලාව දැක්වීමේ දී විසර්ගය උෞෂ්මාක්ෂර කාණ්ඩයෙහි අන්තයෙහි දැක්වූව ද ඒ සම්බන්ධයෙන් ද කිසි පැහැදිලි කිරීමක් කර නැත. විසර්ගය ද උෞෂ්මාක්ෂරයක් හෙයින් එය උෞෂ්මාක්ෂර කාණ්ඩයට ගැනීමේ තාර්කික භාවයක් ඇත. එහෙත් අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලාවේ දී අනුස්ථානය සහ විසර්ගය වෙන ම ගණනය කොට ඇත්තේ අනුස්ථානය සහ විසර්ගය ස්වරයෝගවහ හෙවත් පූර්වස්ථරාශ්‍රය ව ම භාවිත වීම වැනි විශේෂතාව පදනම් කොට ගෙන ය. එහෙත් යම් හෙයකින් එහි විශේෂතාව නො සලකා, උෞෂ්මතාව යන ලක්ෂණය පදනම් කොට ගෙන එය උෞෂ්මාක්ෂර කාණ්ඩයට ගන්නේ නම් එය ස්ථාපනය කළ යුත්තේ කුමාරතුංග දක්වන 'ශ ෂ ස හ : ' යන ආකාරයට ද යන්න ද විමසිය යුතු ය. 'ශ ෂ ස හ : ' යන අක්ෂරවලින් 'ශ ෂ ස : ' යන අක්ෂර අසෝෂ වන අතර 'හ' සෝෂ වේ. බහුල අක්ෂර නිසාත් ලහුක අක්ෂර නිසාත් 'ශ ෂ ස : ' යන අක්ෂර මුලින් දැක්වීමට සිදු වේ. උත්පත්ති ස්ථාන වසයෙන් 'ශ ෂ ස : ' යන අක්ෂර පෙළ ගැසුවොත් ' : ශ ෂ ස ' යනුවෙන් ලැබිය යුතු ය. ඒ අනුව උෞෂ්ම අක්ෂර ' : ශ ෂ ස හ ' යනුවෙන් දැක්වීමට සිදු වේ. එවිට කණ්ඨයෙහි උපදින ' :, හ ' යන උෞෂ්මාක්ෂර දෙක ආදියට සහ අන්තයට වැටේ. කවර ක්‍රමයකට මෙතැන සැකසුව ද කිසියම් ගැටලුවක් උපදී. ඒ හෙයින් අනුස්ථානයේ සහ විසර්ගයේ විශේෂතාව සලකා එය වෙන ම කාණ්ඩයක් ලෙස ගැනීම උචිත බව පෙනේ.

සමාලෝචනය

ශාබ්දිකයෙකු වූ කුමාරතුංග මුනිදාස අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලාවේ ව්‍යුහය පිළිබඳ යම් අවබෝධයක සිට ඇත. අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලාව පිළිබඳ ව විවේචනයක් සහ එයට අන්‍ය වූ ක්‍රමයක් පිළිබඳ අදහසක් කුමාරතුංගට පැවැතියේ ය. අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලාවේ

පටිපාටිය පිළිබඳ කුමාරතුංගගේ අවබෝධය අසම්පූර්ණ බවත් ඒ හෙයින් ම ඒ පිළිබඳ ව කරන විවේචන ද අසාධාරණ බවත් ඇකාරයෙන් හෝඩිය ආරම්භ කළ යුතු ය, උග්‍රමාකෂර වර්ගාකෂරවල අන්තයෙහි ස්ථානගත කළ යුතු ය, විසර්ගය උග්‍රමාකෂ කාණ්ඩයෙහි අන්තයෙහි ස්ථානගත කළ යුතු ය යන අදහස් විමසීමෙන් පැහැදිලි වේ. එහෙත් මූර්ධජ ලකාරය අන්ත:ස්ථාකෂර කාණ්ඩයට ගෙන ර - ල මධ්‍යයෙහි පිහිටුවීම සාධාරණ බවත් එසේ දැක්වීම අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණමාලා අනුක්‍රමයට ද එකඟ බවත් පැහැදිලි වේ.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

කුමාරණතුංග, හේමසිරි, (2009) සිංහල අකුර, කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

කුමාරතුංග, මුනිදාස, (1939) "මහෝපාධ්‍යාය ගෞරවයන් ගේ සිංහල ව්‍යාකරණ විවේචනය" සුබස පළමු වෙළුම 2 කලාපය (1939. ජූලි 24), (සංස්.) කුමාරතුංග මුනිදාස.

(2000) ව්‍යාකරණ විවරණය, කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

(1940) "තරු අකුරු වැළ" සුබස දෙවන වෙළුම 1-4 කලාප (1940. ජූලි 15), (සංස්.) කුමාරතුංග මුනිදාස.

තෙන්නකෝන්, රැයිපියෙල් (සංස්.), (1980) කාව්‍ය ලක්ෂණ මිණීමාලාව හෙවත් කවි ලකුණු මිණ. කොළඹ: ගුණසේන සහ සමාගම.

රතනසාර හිමි, කහවේ, (1957) සාරාර්ථ වන්දිකා නම් වූ සාරස්වතාර්ථ ව්‍යාධ්‍යාව, කොළඹ: ජිනාලංකාර මුද්‍රණාලය.

විපුල හිමි, ගිනිකටුවැවේ, (2014) සිංහල අක්ෂර මාලාව, කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

සැබිහෙළ, අලවු ඉසි, (1961), රුවන් පබඳ, කොළඹ: ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.

Senevirathna, Rohana, (2013) Surabhāratīvaraṇārthamahārṇavabinduḥ DOI: 10.6084/m9.figshare.22492582.v1. (accessed 12. 02. 2020)

Category: Research Article

ඌව පළාතේ දේව ඇදහිල්ල හා ශාන්තිකර්ම පද්ධතිය පිළිබඳ
විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක්

හර්ෂනී මිල්ලගහතැන්න

ARTICLE DETAILS

Published Online & Printed
October-November 2024

Author:

Harshani Millagathenna
Senior Lecturer

Department of Languages
Faculty of Social Sciences and Humanities,
Rajarata University of Sri Lanka
Mihinthale
Email: harshimtc2010@yahoo.com

Keywords:

religious ethos, belief systems, spiritual
framework, analytical exploration

Abstract

The politico-historical background of the Uva Province has played a significant role in shaping its religious ethos. The religious framework of Uva is complex and deeply rooted in Buddhist traditions. The residents of the province adhere to a belief system that integrates Buddhist deities and veneration of demons, reflecting a blend of spiritual devotion and pragmatic aspirations. With the advent of Buddhism in ancient Sri Lanka, it is plausible to assert that the indigenous demon-related beliefs—centered on raakshas and yakshas—were assimilated and transformed within a Buddhist cultural and spiritual framework. As a profoundly spiritual tradition, Buddhism influenced the integration of local religious practices, with rural communities adapting these syncretic belief systems to address their material desires and everyday concerns. This study aims to undertake an analytical exploration of the traditional belief systems and worship practices unique to Uva. Additionally, it seeks to examine the underlying motivations for these practices and evaluate whether these belief systems have yielded beneficial outcomes for the local population.

උඟවේ ඓතිහාසික හා දේශපාලන පසුබිම එහි ආගමික පසුබිම නිර්මාණය වීම කෙරෙහි ද සෘජුව හා වක්‍රව බලපා තිබේ. බුදුදහමට අනුගත වූ ඇදහිලි විශ්වාස පද්ධතියකින් සමන්විත උඟවේ ආගමික පසුබිම සංකීර්ණ වූවකි. උඟවේ වැසියෝ බුදුදහම ප්‍රමුඛ කොටගත් දෙවි දේවතාවන් හා යක්ෂයන් විෂයෙහි පුද පූජා පිළිවෙත් සිදුකොට ලෞකික ජීවන අපේක්ෂා මුදුන්පමුණුවා ගනිති.

බුදුන් වහන්සේගේ ලංකාගමනයෙන් එතෙක් පැවති රාක්ෂස හා යක්ෂ ඇදහිලි විශ්වාස පද්ධතිය බෞද්ධාගමික පරිසරයකට අනුව වෙනස් වූ බව සිතිය හැකිය. බුදුදහම වූ කලී ලෝකෝත්තර පක්ෂය හා තදනුබද්ධ හෙයින් ලෞකික සුභසෙත සඳහා ගැමි ආගම යොදා ගැනීමට තත් ප්‍රදේශයේ වැසියන් උත්සුක වූ බව පෙනේ. උක්ත පර්යේෂණාත්මක අධ්‍යයනය මගින් අපේක්ෂා කරන්නේ උඟවට විශේෂිත වූ දේව ඇදහිලි හා පුද පූජා ශාන්තිකර්ම පිළිබඳ විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීමත් එවැනි පුදපූජා හා ඇදහිලි පද්ධතියක් ඇතිවීම කෙරෙහි බලපෑ පසුබිම විමර්ශනය කරමින් ඉන් තත් ප්‍රදේශාශ්‍රිත ජනතාවට කිසියම් වූ සාධනීය ඵල උදාකර තිබේද යන්නත් විමසීමයි.

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

මෙම පර්යේෂණයේ දී දත්ත රැස්කිරීම සඳහා ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය යොදා ගැනේ. එහිදී මූලික වශයෙන් දත්ත රැස්කිරීමට අපේක්ෂා කෙරෙන්නේ කේන්ද්‍ර අධ්‍යයනයෙන් හා ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය අධ්‍යයනයෙනි. කේන්ද්‍ර අධ්‍යයනයේ දී සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණයන්, ප්‍රත්‍යක්ෂ අධ්‍යයනයන්, යොදා ගැනේ. මූලාශ්‍රය අධ්‍යයනයේ දී ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික මූලාශ්‍රය භාවිතය සිදු කෙරුණි.

පර්යේෂණ ගැටලුව

උඟව පළාතේ දක්නට ලැබෙන දේව ඇදහිලි හා ශාන්තිකර්මයන්හි බලපෑමෙන්, තත් පෙදෙස් වැසියන්ගේ රෝගව්‍යාපසමනය හා භෞතික සුභසිද්ධිය ඇති කිරීමට සමත් ගුප්ත විද්‍යාත්මක යාන්ත්‍රණයක් ක්‍රියාත්මක වේද යන්න උක්ත ඇදහිලි හා ශාන්තිකර්මයන්ගේ භාවිතය කෙතරම් දුරට යෝග්‍යද යන්න මෙම පර්යේෂණයේ පර්යේෂණ ගැටලු වේ.

ප්‍රථිඵල හා සාකච්ඡාව

උඟවේ දේව ඇදහිලි

උඟවේ දේව ඇදහිලි පද්ධතිය සංකීර්ණ ස්වභාවයක් උසුලයි. ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගයේ සිට පැවතෙන ප්‍රබල දේව සංකල්ප දෙකක් (කතරගම දෙවියන් හා සමන් දෙවියන්)උඟවේ ව්‍යාප්ත වීම ඊට ප්‍රධාන හේතුවකි. එසේම භාරතීය පන්තිනි දේව ඇදහිල්ල උඟවේදී යක්ෂ ගෝත්‍රික(වැදි) සංකල්ප සමඟ මිශ්‍ර වී කිරිඅම්මා දේව ඇදහිල්ල හා බද්ධවනු දැකිය හැකිය. එපමණක් නොව, උඟවේ ඇතිවූ දේශපාලනික හා ඓතිහාසික සංසිද්ධි ඔස්සේ යුද්ධයෙහි

හසල ප්‍රවීණතාවක් ප්‍රකට කොට මරණින් පසු බණ්ඩාර දේව සංකල්පය යටතේ ස්ථාපිත වී උඟවේ ජනතා ගෞරවයටත් වන්දනාමානසයටත් ලක්වන පිරිසක් ද වේ. ඒ හා බද්ධ වූ ශාන්තිකර්ම රැසක්ද උඟවේ දැකිය හැකිය. එකී දේව සංකල්ප පිළිබඳ විමර්ශනය කිරීම මෙහිදී සිදුකෙරේ.

උඟවේ ප්‍රධාන දේව ඇදහිලි

උඟවේ ප්‍රධාන දේව ඇදහිලි කිහිපයක් දැකිය හැකිය. එනම් කතරගම, සමන්, උපුල්වන්, විජේඡා හා පත්තිනි දේව ඇදහිල්ලයි.

කතරගම දේවියෝ

කතරගම දේව ඇදහිල්ල උඟවේ ප්‍රබල දේව විශ්වාසයකි. බුදුන්වහන්සේගේ ලංකාග මනට පූර්වයෙහි තාරක නම් අසුර රජු මරණයට පත් කර, පහළ උඟවේ කතරගම වාසය කළ කඳකුමරු හෙවත් මහසෙන් දෙවි (පියනන්ද හිමි, 1954: 194-198) නමින් ප්‍රකට කතරගම දෙවියන් උඟවේ වන්දනාමානසට පාත්‍ර වන පැරණිම දෙවියා වශයෙන් සැලකේ. මෙකී මහසෙන් දෙවියන් යක්ෂ ගෝත්‍රික වල්ලි අම්මා විවාහකර ගත් බවට පවතින ජනප්‍රවාදයෙන් සනාථ වන්නේ උක්ත දේව වන්දනයට දේශීය ජනතාව නැඹුරු වූ ආකාරයයි.

කතරගම දෙවියන්ගේ ප්‍රධාන දේවාලය පහළ උඟවේ පිහිටා තිබේ. උඟවේ අනෙකුත් ප්‍රදේශ රැසකම කතරගම දෙවියන් උදෙසා ඉදිකෙරුණු ඉපැරණි දේවාල කිහිපයක් වේ. සොරගුණේ(බණ්ඩාර,1993:51-54; සන්නස්ගල,1973; ධම්මානන්ද හිමි,1966:156), කොටබෝව හා බදුල්ලෙහි (ධම්මානන්ද හිමි,1966:145) එම දේවාල වේ. උඟව පැලවත්තේ පුරාණ දේවගිරි රජමහා විහාරයේ මහසෙන් දේවාලයක් පිහිටා ඇත. මොණරාගල පොකුණුගල පුරාණ විහාරයේද කතරගම දේවාලයක් වේ(බණ්ඩාර,1995: 36).

උඟවේ සමන් දේව ඇදහිල්ල ඉතා පැරණි වූවකි. බුදුන්වහන්සේගේ ප්‍රථම ලංකා ගමනේදී බුදුන්වහන්සේ දේශනා කළ ධර්මය ශ්‍රවණය කළ සුමන දෙවියන් සෝවාන් වී බුදුන්වහන්සේගේ කේශධාතු මීටක් නිධන් කර සත්රියන් උසැති ඉඳුනිල්මිණි දාගැබක් නිර්මාණය කළේය. (මහාවංසය,1959: 1 පරි,33-36). මෙකී සංසිද්ධියත් සමග සමන් දෙවියෝ උඟව ප්‍රමුඛ ලක්දිව උත්කෘෂ්ට ඇගයුමට පාත්‍ර වන්නට වූහ. මේ නිසාම උඟවේ ප්‍රධාන දේව වන්දනයක් ලෙසට සමන් දෙවියන් පිදීමත් දේවාල ඉදිකිරීමත් සිදු වූ බව සිතිය හැකිය. මහියංගණ සැරද හුමියේ අතීතයේ සිට පැවති සුමන සමන් දෙවියන්ගේ දේවාලයක්ද පැවතීමෙන් මේ බව වඩාත් තහවුරු වේ (ධම්මානන්ද හිමි, 1966:177).

යථෝක්ත සුමන දෙවියන් ප්‍රාග් බෞද්ධ යුගයට අයත් වූවෙකු බව පෙන්වන වල්පොළ රාහුල හිමියෝ, සුමන දෙවියන් බුදුන් ලක්දිවට වැඩි පළමු අවස්ථාවේ බුදුන් සරණ ගිය යක්ෂයෙකු විය හැකි යැයි ප්‍රකාශ කරති(සෘයමක්ල1966ප41). ප්‍රාග් බෞද්ධ

යුගයේ දෙවියකු වූ යම දෙවියන් සමන් දෙවියන් බවට පත්වූ බව පරණවිතානායන්ගේ විශ්වාසයයි(ඡ්රේඛසඵයේ1953).

කෙසේ වුවත් සුමන සමන් දෙවියන් බුදුන්වහන්සේ වැඩම කළ දිනයේ පටන් උඟවේ බොදු ජනතාවගේ ගෞරවාදරයට පාත්‍ර වූවා නියතය.

බුදුරජාණන් වහන්සේ ලක්දිවට වැඩම කළ සමයේ පණික මහා රජු රාජ්‍යය පාලනය කළ බවත් සමනල කඳු මුදුනේ සිටි සුමන (සමන්)පණික රජුගේ භාණ්ඩාගාරික බවත් කියැවෙන ලිපි ලංකාවේ ඇති බව සූරිය ගුණසේකර ප්‍රකාශ කරයි(ගුණසේකර,2007:113).එහෙත් ඒ පිළිබඳව තවදුරටත් විමසිය යුතුව ඇත.

උපුල්වන් දෙවියෝ

උඟවේ උපුල්වන් දේව වන්දනයද පැවති බවට සාධක පවතී. බුදුන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑ දිනයේ විජයාදීන් ලක්දිවට ගොඩ බසිද්දී ඔවුන්ගේ ආරක්ෂාවට උපුල්වන් දෙවියන් පැමිණි බව විශ්වාසයක් පවතී(මහාවංසය,1959: 7 පරි, 1-9 ගාථා). ක්‍රි. ව. 7වන සියවසෙදී රෝහණ රාජ්‍යයේ සිටි දප්පුල රජු “කිහිරැලි වෙහෙර කොට දෙවියන් පිදී” යැයි මහාවංශයේ සඳහන් වේ(මහාවංසය,1959: 44 පරි, 155 ගාථාව). මින් අදහස් වන්නේ උපුල්වන් දෙවියන් බව පරණවිතානායන්ගේ අදහසයි(ඡ්රේඛසඵයේ1953ත1). බෞද්ධ භාවයට පත් උදකපාල වරුණ හෙවත් උත්පලවරුණ වූ කලී ප්‍රාග් බෞද්ධයන් ඇදහූ වරුණ දෙවි බව පරණවිතාන පෙන්වා දෙයි(ඡ්රේඛසඵයේ1953ත25). ඓතිහාසික යුගයේදී උඟවේ ජනතාව රාජ්‍ය අනුග්‍රහය සහිතව උපුල්වන් දේව වන්දනය සිදුකළ බව මෙයින් තහවුරු වේ.

විෂ්ණු දෙවියෝ

විෂ්ණු දේව වන්දනයද උඟවේ ප්‍රචලිත වූවකි. උඟවේ රිල්පොල ගොඩේගෙදර රජමහා විහාරය ආශ්‍රිතව ඇති ඉපැරණි විෂ්ණු දේවాలය විශේෂ එකකි. කන්දගෙදර තැන්නෙ පංගුව වලවිගොඩ රජමහා විහාරයෙහි මහනුවර යුගයට අයත් විෂ්ණු දේවලයක් පවතී. දේවල ගොඩැල්ල නමින් මෙය ප්‍රසිද්ධව ඇත (බණ්ඩාර,1995: 36).

සිංහල රාජධානිය අනුරපුර පිහිටුවා වසර දහසක් පමණ ගතවන තෙක්ම උපුල්වන්, සමන් හා කඳකුමරු යන දෙවියන් ත්‍රිත්වය ගැන පමණක් මහාවංසයේ අවධානය යොමුව පැවතීම විශේෂත්වයකි. එහිදීද සමන් හා කඳකුමරු උඟවට ප්‍රධාන සම්බන්ධයක් දක්වයි. (ධර්මදාස සහ තුන්දෙණිය,1994:16).

පත්තිනි දෙවියෝ

උඟවේ පත්තිනි දේව ඇදහිල්ල ඉතා ප්‍රකට වූවකි. භාරතීය පත්තිනි දේව ඇදහිල්ල උඟව ප්‍රදේශයට පැමිණීම සිදුවන්නේ ගජබාහු රාජ්‍ය සමයේදීය(සීලප්පදිකාරම් දෙමළ මහා

කාව්‍ය,1996). ඔහු පත්තිනි දේවියගේ සළඹ සමඟ දොළොස්දහසක් සොළීන් මෙරටට රැගෙනවිත් (වන්දජෝති හිමි,1954:55-79; පූජාවලිය,1997:726) පදිංචි කරනු ප්‍රදේශ අතර උච්ච ද ප්‍රමුඛස්ථානයක් ගැනීම ඊට සාක්ෂියකි(අභයවර්ධන,1978:140).

පූර්වෝක්ත සාධක අනුව මෙම යුගයේදී උච්ච දේවිය පත්තිනි ඇදහීම ආරම්භ වූවා යැයි සිතිය හැකිය. පතිව්‍රතාව රැකීමේ පරමාදර්ශයක් සේ සලකා පත්තිනි දේවිය වන්දනා කර, දරුඵල ලබාගැනීම හා පැපොල, සරම්ප වැනි බෝවන රෝග දුරුකිරීම උදෙසා පුද පූජා පැවැත්වීමට උච්ච වැසියෝ පුරුදු වී සිටිති.

පත්තිනි දේවිය උදෙසා සිදුකෙරෙන පූජාකර්ම අතර අංකෙළිය උච්චේ අතිශයින් ජනප්‍රිය වූවකි. උච්චේ පිහිටි ප්‍රධාන පත්තිනි දේවාල කිහිපයකි. ඒ අතර කුඹල්වෙල (ධම්මානන්ද හිමි,1966:140) බදුල්ල, බදුල්ල ලීඳමුල්ල, පුස්වැල, (බණ්ඩාර,1995:37) හල්පේ, පත්තිනි දේවාල සේම මොණරාගල මඩුල්ලේ මකුල්ල, ඉහළ උච්චේ කොටවෙහෙර, පහළගම පුරාණ ථූපාරාම රජමහාවිහාරය අසල ගජබා යුගයට අයත් පත්තිනි දේවාලය, දඹවින්න වැරැල්ලපනන, නාවෙල, කැප්පෙට්ටිපොළ විදුරුපොළ මැණික්බණ්ඩාර දේවාලය අසල පත්තිනි දේවාලය, (බණ්ඩාර,1995: 37) සොරණාතොට කොහොවිල පත්තිනි දේවාලය (මඟ සලකුණ,1947) ආදිය උච්චේ ඇති පැරණි පත්තිනි දේවාල වේ.

මෙම දේවාල බොහොමයක පත්තිනි දේවිය අරඹයා දෛනික හා වාර්ෂිකව පෙරහැර, දියකැපීම, දිවිරීම, අළුත් සහල් මංගල්ලය, ගම්මඩු නැටීම, මල්ඵලය නැටීම ආදී සුවිශේෂ පූජාකර්ම උච්චේ ජනතාව සිදුකරයි (බණ්ඩාර,1995:37). අම්පිටිය ශ්‍රී අතිනවාරාමයේ පිහිටි පත්තිනි දෙවොලෙහි අංකෙළිය අතීතයේ සිට පැවතියකි. උච්චේ අම්පිටිය නාමය ස්ථාන රැසක ඇති හෙයින් පත්තිනි ඇදහීමේ ප්‍රබලත්වය ඉන් පැහැදිලි වේ.

අවශේෂ දේව සංකල්ප

ඉහත දැක්වූ ප්‍රධාන දෙවි දේවතාවන්ට අමතරව මෙම ත්‍රී නාථ, වෙසමුණි, වල්ලිමාතා හා ගණදෙවි ආදී වූ දේව සංකල්ප රැසක්ද උච්චේ පැවැති බවට සාධක ලැබේ. උච්චේ පැරණි විහාරස්ථාන බොහොමයක මෙකී දේව රූප සිතුවම් කර ඇතිවා සේම එක් එක් දෙවියන් උදෙසා වෙන වෙනම දේවාල ඉදිකර තිබීමද දක්නට ලැබේ(බණ්ඩාර,1995:37*ග උච්චේ සන්නස් හා තුඩපත්වල ද මේ තොරතුරු ඇතුළත් වේ. ඒ අනුව උඵගල සන්නස, පස්සර බෝගොඩ විහාර සන්නස, බෝගන්දන සන්නස හා සොරගුණේ දේවාල තුඩපතට අනුව මෙම ත්‍රී නාථ, උත්පලවරුණ, කිහිරැලි, උපුල්වත්, සමන්, බොක්සැල්, විහිෂණ, වෙසමුණි, කන්ද කුමාර, වල්ලිහාමි, ගණදෙවි හා මංගර දේව වන්දනයද තත් ප්‍රදේශාශ්‍රිතව පැවති ඇත(ධම්මානන්ද හිමි,1966: 219,220,223,224,241).

යථෝක්ත සන්නස් හා තුඩපත්වල සඳහන් තොරතුරු අනුව උච්චේ පැරණි විහාරගේ හා ලෙන්වල දේවරූප සිත්තම්කර කර තිබූ අතර ප්‍රධාන දේවාලයක වුවද ප්‍රධාන දේව

ප්‍රතිමාවට අමතරව අනෙකුත් දෙවියන්ගේ ද ප්‍රතිමා සහ සිතුවම් නිර්මාණය කර තිබුණි. ඉංග්‍රීසි යුගයේදී උඟවේ සෑම විහාරස්ථානයකම දේවාලයක් වූ බව හර්බට් වයිට් පෙන්වා දෙයි :උයසඵල1985* .

උඟවේ යථෝක්ත දේව විශ්වාස පැවතුණ ද ආර්ය දේව සංකල්පයට වෙනස් මුහුණුවරකින් එය ක්‍රියාත්මක වූවාට සැක නැත. ඊට හේතු වන්නේ බොහෝ දෙව්වරුන් ලාංකේය දේව මණ්ඩලයට ඇතුළත් කර බෞද්ධාගමික මුහුණුවරක් ආරෝපණය කර තිබීමයි. එහිදී යහගුණ සපිරි සමායක්දාෂ්ටික දෙවියන් රැසක් බෞද්ධයන් අතර ජනප්‍රිය විය. විෂ්ණු හා සමන් දෙව්වරු සෝවාන් වූවෝ වෙති. පත්තිනි මතු භවයක පිරිමි ජන්මය ලබා බුදු බවට පත් වේ. කතරගම දෙවියන්ද බෞද්ධයෙකි (ධර්මානුරූප1984:65-66). කෙසේ වුවද විදාගම හිමි විසින් රචිත හංස සංදේශයෙහි උපුල්වන්, සමන්, කාර්තිකේය හා විභීෂණ බුදුන්වහන්සේගේ සුවච කීකරු අන්තෝවාසිකයින් බවට පත්වී ඇත(හංස සංදේශය,1964: 198-199 පද්‍ය).

කෝට්ටේ යුගයේදී උපුල්වන් දෙවියන් කේන්ද්‍රීයව සමන් බොක්සැල්, කාර්තිකේය හා විභීෂණ යන සිව් දෙනා ලංකාවාසීන්ගේ පුද පූජාවන්ට පාත්‍ර වූ ප්‍රධාන දෙව්වරුන් බවට පත් වූහ(ධර්මදාස සහ කුන්දෙණිය,1994:21). යථෝක්ත දෙව්වරුන් සතරදෙනා අතුරින් උපුල්වන් දෙවියන් හැර ඉතිරි දෙව්වරුන් තිදෙනාගේම සම්භවය උඟවේ සිදුවීම විශේෂත්වයකි.

උඟවට ආවේණික විශේෂ දේව මණ්ඩලය

පූර්වෝක්ත දේව විශ්වාසයන්ට අමතරව උඟවට ආවේණික වූ උපදේව කොට්ඨාසයක් උඟව ජනතාවගේ ලෞකික සුභසිද්ධිය උදෙසා වන්දනාවට පාත්‍රව සිටී. මෙම උපදේව ගණයෙහි ඇතැම් දෙව්වරු උසස් දේව කුලයේ සභායකයන් හෝ නියෝජිත සේවකයන් ලෙස ක්‍රියා කරති. සද්ගුණ හෝ දුර්ගුණ නොවන මධ්‍යම පාන්තික ලක්ෂණ පෙන්වුම් කරන තවත් දේව කොටසක් ද වන අතර ක්‍රියාවෙන් යක්, බු, පිසස් ආදීන්ට සමාන වුවත් උත්පත්තියෙන් දේවගණයට වැටෙන පහත් පෙළේ උපදේව ගණයක්ද වේ.

උඟවේ බණ්ඩාර දෙව්වරු

බණ්ඩාර දේව සංකල්පයේ ඉතිහාසය දකුණු ඉන්දීය ද්විධ මලලයන් (කරුණානන්ද,1990) හා දකුණු ඉන්දීයාවෙන් පැමිණි "පන්තාරම්" නම් වෙල්ලාල වංශික පූජක පිරිස් හා සම්බන්ධ වූවකි. (අර්ධර්වල1972:47-68). එමෙන්ම දකුණු ඉන්දීය ග්‍රාමදේවතා සංකල්පය හා මෙරට බණ්ඩාර දේව සංකල්පය සමානත්වයක් දරන බවද කිවයුතුය(ධර්මදාස සහ කුන්දෙණිය,1994:52). බණ්ඩාර දෙව්වරුන් ගැන විර ප්‍රසිද්ධියක් ලබා ඇත්තේ වයඹ පළාතේ වුවද අනෙකුත් බොහොමයක් පළාත්වල ද මෙම දේව සංකල්පය ක්‍රියාත්මක වේ (වාචිස්සර හිමි,1964:47-48).

උඟවේ ක්‍රියාත්මක උප දේව සංකල්ප අතර බණ්ඩාර දේව ඇදහිල්ල ඉතා සංකීර්ණ ස්වභාවයක් පෙන්නුම් කරන්නකි. ග්‍රාමාශ්‍රිතව ක්‍රියාත්මක වූ ප්‍රබල දේව ඇදහිල්ලක් වූ මෙය පාරම්පරික කපුවරුන් විසින් සිදු කෙරේ. මියගිය ජන ප්‍රධානීහු බණ්ඩාර දේව සංකල්පයට අයත් වෙති. මානව සමාජයේ දුරාතීතයේ සිට පැවති මියගිය මුතුන් මිත්තන් පිදීමේ වාරිත්‍රයට තත් දේව කොට්ඨාසය අනුගතයැයි කිවහැකිය. සමාජයෙහි කිසියම් සාධනීය හෝ නිෂේධනීය කරුණක් මූලික වී ප්‍රබල ස්මරණයක් රැඳුණු පුද්ගලයෝ මෙසේ දේවත්වයට පත්ව බණ්ඩාර දෙව්වරුන් නමින් ප්‍රකට වූහ. ඒ අනුව උඟවේ බණ්ඩාර දෙව්වරුන් බොහොමයක් උඩරට කැරැල්ලෙන් මියගිය නායකයන් බවත් නොයෙකුත් දේශපාලනික හේතු මත මියගිය පුද්ගලයන් බවත් පැහැදිලිව පෙනෙන්නකි.

උඟවේ ප්‍රධාන බණ්ඩාර දෙව්වරු අතර පඟුරේ බණ්ඩාර, කොටබෝවේ රාජකුමාර බණ්ඩාර, මොණරවාන රන්කීර්ති බණ්ඩාර, එක්කස්සේ රන් කීර්ති බණ්ඩාර, අළුගොල්ලේ දිවැස් දෙව්, කිවුලේ ගෙදර දිසා බණ්ඩාර ආදී කිහිප දෙනෙක් වෙති. මොවුහු බොහොමයක් දේවත්වයට පත් ජනනායකයෝ වෙති. දැලිව ලොකු අළුත් බණ්ඩාර, මීගවත්ත පදිංචි අළුත් බණ්ඩාර දෙව්, සිල්පොළගම ගොඩිගෙදර දෙව්, පට්ටියේගෙදර කටුගහ බණ්ඩාර, කිවුලේ ගෙදර අලුත් දෙව් ආදීහු තවත් එවැනි බණ්ඩාර දෙව්වරු වෙති.

දැලිව ලොකු බණ්ඩාර දෙවියෝ

දැලිව ලොකු අළුත් බණ්ඩාර වූ කලී දෙවන රාජසිංහ රජු මැරවීමට කුමන්ත්‍රණ කොට රාජ උදහසට බියෙන් පලාවිත් පසුව තත් ගම් පෙදෙස දියුණු කිරීමට කැප වූ ජනනායකයෙකි. මොහු මරණින් මතු දේවත්වයට පත්විය. මෙම දෙවියන් මූලික කරගනිමින් වාර්ෂික උත්සව, අළුත් සහල් මංගල්ල, නානුමුර මංගල්ල, දෙවියන් වැඩමවීම හා යැදීම, ප්‍රදේශයට සෙත්පතා කන්නලව් කිරීම, සුබනිමිති කීම, මුරුතැන් වැඩීම, දිය කැපීම ආදී වූ උත්සව රැසක් සිදුකර ආශීර්වාද ලැබීමට උඟව ප්‍රදේශවාසීහු පෙළගැසී සිටිති(බණ්ඩාර,1995:38).

කිවුලේ ගෙදර දිව් බණ්ඩාර දෙවියෝ

උඟව වෙල්ලස්ස කැරැල්ලේ විරයකු වූ කිවුලේගෙදර මොහොට්ටාලගේ පරපුරේ කිවුලේගෙදර දිව්බණ්ඩාර දේවත්වයෙන් පිදුම් ලබන දෙවියෙකි. ලෙඩදුක් දුරුකර ගැනීමටත්, ශසා සම්පත් ආරක්ෂා කරගැනීම හා වර්ධනය කරගැනීමටත්, මෙම දෙවියන් උදෙසා වසරක් පාසා කිරි ඉතිරුම් පූජාකර්ම සිදුකිරීමට උඟවේ ජනතාව පෙළඹී සිටී(ධම්මානන්ද හිමි,1966:180). උඟවේ ගලේ බණ්ඩාර, ගම්බාර හා කළු බණ්ඩාර ආදී දෙව්වරුන් විෂ්ණු, කතරගම, ගලේබණ්ඩාර, කොටබෝව රාජකුමාර බණ්ඩාර, පත්තිනි දේවිය ආදීන් සමඟ එකට පුද ලබන අවස්ථාද වේ. උඩුමකුල්ගොල්ල දේවාලය මෙකී සියලු දෙව්දේවතාවුන් පූජාවට ලක්වන ස්ථානයකි (බණ්ඩාර,1995: 39).

කීර්ති බණ්ඩාර දෙවියෝ

කීර්ති බණ්ඩාර යනු රාජ උදහසට ලක්ව මරණින් මතු දේවත්වයට පත් වූවෙකි. ඔහු රත් කීර්ති බණ්ඩාර දෙවියන් නමින් හැඳින්වේ. උඟවේ “මල් එළිය පුජාව” මොහු පිදීම සඳහා පවත්වන්නකි. මෙය දකුණු පළාතේ කප් සිටුවීමේ ශාන්තිකර්මයට සමානත්වයක් දරයි. තොවිල් දිනයේ මිදුලේ මල් යහන් තනනු ලබන්නේ කීර්ති බණ්ඩාර දෙවියන් ප්‍රමුඛ කොහොඹ දෙවියන් හා දැඩිමුණ්ඩ දෙවියන් උදෙසාය. ස්නානය කොට පිරිසිදු වූ කපුරාල හවස් යාමයේ බෙරවයන්නන්ද සමඟ පෙරහැරින් පැමිණෙන්නේ දෙවියන්ගේ ආහරණද සහිතව ආරූඪයෙනි. දේවාල භූමියට පිවිසෙන කපුරාල දේවපුජාව පවත්වා ආරූඪයෙන් පේන කියන්නට පටන් ගනී.

උඟවේ බණ්ඩාර දෙවිවරු පස්දෙනා

දෙවන රාජසිංහ රජුගේ පුතුන් පස්දෙනා උඟවේ බණ්ඩාර දෙවිවරු පස් දෙනා නමින් පිදුම් ලබයි.

1. ඉහළ වළව්වේ අලුත් දෙවි
2. පහළ වළව්වේ දෙවි
3. දිසාබණ්ඩාර දෙවි
4. පටබැඳි අළුත් දෙවි
5. කඩවත දෙවි; එකී පස් දේවතාවෝ වෙති(හේරත් සහ තවත් අය,1991:361).

උඟවේ දෙවි පස්කට්ටුව

උඟවේ දෙවිපස් කට්ටුව නමින් වූ තවත් බණ්ඩාර දෙවිවරු පස්දෙනෙක් පුද පුජාවට පාත්‍ර වෙති.

1. මුරුගල් බණ්ඩාර
4. වාහල් බණ්ඩාර
2. පඬුගල් බණ්ඩාර
5. කළුබණ්ඩාර(ධර්මදාස සහ තුන්දෙණිය,1994:158).
3. කළුගල් බණ්ඩාර

උඟවේ බණ්ඩාර දේව හත් කට්ටුව

උඟවේ බණ්ඩාර හත් කට්ටුවක් ද ඇත. ඒ පහත පරිදිය;

1. ඉරුගල් බණ්ඩාර
2. කළුවැදි බණ්ඩාර
3. අකරමග බණ්ඩාර
4. කීර්ති බණ්ඩාර
5. පිච්චමල් බණ්ඩාර
6. මැණික් බණ්ඩාර
7. උඟවේ බණ්ඩාර (දැඩිමුණේඩ)

(මිගස්කුඹුර,1991:40). මෙම දෙව්වරුන් උදෙසා වූ දේවාල මාදෝවිට, විදුරුපොල, කොටවෙර, තිරිවාන ගම් හා බලගල ආදී ප්‍රදේශවල පිහිටා ඇත(ධම්මානන්ද හිමි,1966:136).

උඟවේ ගම්හාර දෙව්වරු

උඟවේ ගම්හාර දෙව්වරුන් රැසකි. මෙම දෙව්වරුන්ද බණ්ඩාර දෙව්වරුන්ම බව පැහැදිලිය. ඒ මෙසේය;

1. අප්පුහාමි දෙව්
2. කටුගහබණ්ඩාර දෙව්
3. කළු බණ්ඩාර දෙව්
4. කැලේ බණ්ඩාර දෙව්
5. ගඟේ බණ්ඩාර දෙව්
6. ගොඩේ ගෙදර දෙව්
7. දැලිවේ අලුත් බණ්ඩාර දෙව්
8. නිකවැරටියේ බණ්ඩාර දෙව්
9. බෝවල අලුත් දෙව්
10. මින්නේරියේ දෙව්

11. ලොකු බණ්ඩාර දෙව්
12. වන්නියේ බණ්ඩාර දෙව්
13. සාමාපොළ අලුත් බණ්ඩාර දෙව්(ධර්මදාස සහ කුන්දෙණිය,1994:157).

මෙම දෙව්වරුන්ගේ දේවාල උභවේ ගම්බදව හා විහාරානුබද්ධව පවතී.

උභවේ ප්‍රාදේශීය දෙව්වරු දොළොස් කට්ටුව

උභවේ ප්‍රාදේශීය දෙව්වරුන් දොළොස් කට්ටුවකි. මෙම දෙව්වරුද බණ්ඩාර දේව ගණයට අයත් වෙති.

1. මැණික් බණ්ඩාර දෙව්.
2. කීර්ති බණ්ඩාර දෙව්
3. අළුගොල්ලේ දෙව්
4. හාන්තානේ දෙව්
5. කිවුලේ ගෙදර අළුත් දෙව්
6. පත්තිනි අම්මා දෙව්
7. කිරි අම්මා දෙව්
8. හඳුන් කුමාරි දෙව්
9. බිත්තැන්නේ දෙව්
10. අළුත් නුවර දෙව්
11. වට කුමාර දෙව්
12. හැඩ කුමාර දෙව් වශයෙනි (පියසේන,1991:215-216).

ගොඩකුඹුරේ දේවාලයේ මෙම දෙවියන් 12 කට්ටුව වෙනුවෙන් වාර්ෂිකව පූජා මංගල්ල සිදු කෙරේ. දෙව්වරුන් 9 දෙනෙකු වෙනුවෙන් වෙන වෙනම දර්ශනීය නැටුම් ඉදිරිපත් කෙරෙන අතර සියලු දෙවියන් විෂයෙහි අඩුක්කු 12ක් පූජා කොට දානය කැප කරයි(පියසේන,1991:215-216). උභවේ බණ්ඩාර දේව සංකල්පය හා බද්ධ වූ දෙව්වරුන්

සංඛ්‍යාත්මක වශයෙන් විමසීමේදී ගැටලු සහගත තත්වයක් පෙන්නුම් කරන බව ඉහත විග්‍රහයේදී දක්නට ලැබේ.

වැදි ජනයාට ආවේණික නෑ යකුන් පිළිම හා උභවේ බණ්ඩාර දේව සංකල්පය

තමන් අතර ජීවත්ව සිට මියගිය සියලු දෙනා නෑ යකුන් බවට පත්වීය යන්න වැදි ජනයාගේ විශ්වාසයයි(කසටප්බ 'බෞද්ධකසටප්බල1911ට135). පෙර සඳහන් කළ පරිදි බණ්ඩාර දෙව්වරු වූ කලී සමාජයෙහි කිසියම් සාධනීය හෝ නිෂේධනීය කරුණක් මූලික වී ප්‍රබල ස්මරණයක් රඳවා මියගිය පුද්ගලයෝය. උක්ත බණ්ඩාර දෙව්වරුන්ගේ ප්‍රභවය වැදි ජනතාවගේ නෑ යකුන් පිළිමේ සංකල්පය සමඟද යම් සම්බන්ධතාවක් දක්වා ඇති නමුත් පසුකාලීනව තම ගම්වල නැසීගියවුන් සේම පිටරටින් පැමිණි ආගන්තුකයන්ද බණ්ඩාරදේව සංකල්පයට අන්තර්ග්‍රහණය කරගැනීම (ධර්මදාස සහ තුන්දෙනිය,1994:48).

උභවේ කඩවර දේව සංකල්පය

කඩවර දේව සංකල්පය උභවේ ප්‍රචලිත උපදේව ගණයකි. පහළ උභවේ කතරගම දේවාලයේ දකුණු දොරටුව මුර කරන කඩවර දෙවියන් වූ කලී කඳසුරිඳුගේ සෙන්පති වූ බලවන්තයෙකි. ඒ බව කඩවර කෝල්මුර කවිවලින් අනාවරණය වේ;

කදිරපුරට පත් කන්දස්වාමිගේ දකුණු දොරටුවේ මුර කරමින්
ලකුණු ඇතිව ලේවාච තමන්කඩුව තඹගොමුව මින්තේරි රටින්
විහිදී දේව සැර ගිනිදූල් විලසට කෙලිපුද පූජා ගන්න උතුන්
කවර දේසෙක ගොස් වැඩසිටියත් වඩින්න කඩවර ස්වාමි උතුන්

තනන මැණික් රන්මාලද කවබඩ පැලඳ දිලෙයි ගතමුල සිනිඳු
මෙලක යකුන් හට අදිකාරන් පට ලැබුවා පෙර පින් කළ පුරුදු
මෙදක බලා මුළු දිවි හෙළා ගෙන පේන කියා මුකයෙන් සිනිඳු
හනික වඩින වට උතුන් මෙ සිංහල සෙනෙවිරත්න කඩවර මැතිඳු (බණ්ඩාර,1995:41).

කඩවර කථා බණ්ඩාර දෙවියෝ

උගවේ ජනයා කඩවර කථා බණ්ඩාර දෙවියන් පිදීමෙන් බලාපොරොත්තු වන්නේ තම දෛනික ජීවිතයේ සුඛිත මුදිත භාවයයි. කෘෂිකාර්මික දිවිපෙවෙතක් ගෙවන උගවේ වැසියෝ අතීතයේ සිටම තම ගව මහිෂාදීන් රැක ගැනීමටත් ශසා හෝග උපද්‍රවයකින් තොරව නිසිකලට වර්ධනය කරගැනීමටත් ලෙඩදුක්, යක්ෂ හා භූත, ඇල්ම-බැල්ම දුර්භූත කර ගැනීමටත් මෙකී දෙවියන්ගේ පිහිට අපේක්ෂා කරති. උක්ත කඩවර කථා බණ්ඩාර දෙවියන්ගේ උපත්කතා තුළින් උගවේ ජන අපේක්ෂා ඉෂ්ට සිද්ධ වීමට ඇවැසි පසුබිම සැකසී ඇති අයුරු මනාව විවරණය වේ. ඒ පහත පරිදිය;

සීතා දේවියගේ පසුව පලා උපන් කඩවර කථාබණ්ඩාර දෙවියන්ට ශක්‍ර දෙවියන් විසින් වී කරලක්, දුන්නක්, කෙටේරියක්, ඊයක්, හක්ගෙඩියක්, බණ්ඩාර දොළොස් කට්ටුවක්ද මවන ලදී. එසේම ඔවුන්ගේ ගේ දොර, වතුපිටි, රැකියා, ලෙඩදුක්, අපල උපද්‍රව, යක්ෂ-භූත බිය, දුරුකර ගැනීමට කඩවර 64 කට්ටුවක්ද ඔවුන්ගෙන් පසුව තුන්සිය දොළොස් කට්ටුවක පිරිවරක්ද මවන ලදී. මෙකී සඳහනින් අනාවරණය වන්නේ වී කරලින් ගොවිතැන් ද, දුනු, ඊ, කෙටේරියෙන් දඩයම හා වනගත පෙදෙසේ ආරක්ෂාව ද ස්ථාපිත කිරීමකි. හක්ගෙඩියෙන් සශ්‍රීකත්වය හා දේව බැල්ම සංකේතවත් වේ. මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ උගවේ වැසියන් අතර ගොවිතැනත් ජන ආගමත් ඒකාබද්ධ වූ යාන්ත්‍රණයක් අතීතයේ සිට ක්‍රියාත්මකවූ බවකි (බණ්ඩාර, 1995:40).

උගවේ ග්‍රාම දේවතා ඇදහිල්ල

උගව ජනයාගේ ගරුබුහුමනට පාත්‍ර වන උපගණයේ දෙවිවරුන් ග්‍රාමදේවතාවන් යන විශේෂ නාමයෙන් ස.ජ. සුමනසේකර හඳුන්වයි. ඒ අනුව බණ්ඩාරවලියට අයත් දොළොස් කට්ටුවක් වූ දොළහ දෙවියන් හා කිරිඅම්මාවරුන් උගවේ ග්‍රාම දේවතාවරුන් ලෙස ඔහු නම් කරයි. ඊට හේතු ලෙසට දක්වන්නේ මෙකී දෙවිවරු බොහොමයක් ග්‍රාමනාමවලින් හැඳින්වීමත් දේවතාවියන් අම්මා නමින් හැඳින්වීමත් ය. එය දකුණු ඉන්දීය ආභාසයෙන් පැනනැගුණක් විය හැකි බව ඔහු වැඩි දුරටත් පෙන්වා දෙයි(බණ්ඩාර, 1995: 38). උනාපාන කිරිඅම්මා උගවේ වැසියන් හඳුන්වන ලෙසට කොල්ලාපුර අම්මා යනු දකුණු ඉන්දීය දේවතාවියක් ග්‍රාමනාමයෙන්ම හඳින්වූ අවස්ථාවකි. ඉහළ පෙලේ දකුණු ඉන්දීය දේවගණයක් වූ දුර්ගා දේවතාවිය දුර්ගම්මා ලෙසින් හඳුන්වන පරිදිම උගවේදී පත්තිනි දේවිය පත්තිනි අම්මා නමින් හැඳින්වීම උක්ත අදහස සනාථ කිරීමකි(බණ්ඩාර, 1995: 38) .

උගවේ කිරි අම්මා ඇදහිල්ල

උගවට ආවේණික විශේෂ උප දේව ගණයේ පහළ මට්ටමේ දේවතා විශේෂයක් සේ කිරි අම්මාවරුන් සැලකිය හැකිය. වැදි ජනයාට ආවේණික ඇදහීමක් වූ කිරි අම්මා දෙවිවරුන් හා කිරිදාන මංගල්ලය උගවේ සිංහල ජනතාව අතර ප්‍රචලිතව පවතින්නකි.

මෙම කිරි අම්මාවරු වූ කලී වැදි ජනයා අදහන මිය ගිය නෑ යකුන් ලෙස සැලකේ. එවැනි කිරි අම්මාවරු රැසක් උඟවේ ජනාදරයට පත්ව සිටිති. ඒ මෙසේය;

1. ඉඳිගොල්ලේ කිරි අම්මා	13. ඉහබේ කිරි අම්මා
2. කුකුළාපොළ කිරි අම්මා	14. ඉනාවැල්ලේ කිරි අම්මා
3. උනාපාන කිරි අම්මා	15. දොඹගහවෙල කිරි අම්මා
4. වෙල්ලස්සේ කිරි අම්මා	16. කපුයායේ කිරි අම්මා
5. කොස්ගම කිරි අම්මා	17. මිරිය බැද්දේ කිරි අම්මා
6. බිලිඳු කිරි අම්මා	18. පුස්පාරග කිරි අම්මා
7. කොට වැව කිරි අම්මා	19. බෝවල ගෙදර කිරි අම්මා
8. මහ කිරි අම්මා	20. බාල ගිරි කිරි අම්මා
9. ඉඳිගස්වෙල කිරි අම්මා	21. මැදගංගොඩ කිරි අම්මා
10. පොල්ගහගම කිරි අම්මා	22. තල්කොට කිරි අම්මා
11. කොලොන්වින්තේ කිරි අම්මා	23. දඹගල්ලේ කිරි අම්මා
12. ගෝන තලාවේ කිරි අම්මා	24. හඳුන් කුමාරි කිරි අම්මා

වැදි ජනයා අතර ප්‍රසිද්ධ කුකුළාපොළ කිරිඅම්මා ලෙස සැලකෙන්නේ යක්ෂ ගෝත්‍රික කුවේණියයි. උනාපානේ කිරිඅම්මා වූ කලී එම වර්ගයේ ආදි කන්තාවයි. කොස්ගම දෙවියන්ගේ බිරිඳ කොස්ගම කිරිඅම්මා විය(ධර්මදාස සහ තුන්දෙනිය,1994:201-202).

උඟවේ ජනයා කිරිඅම්මාවරුන් සමඟ පත්තිනි දෙවිය සම්බන්ධ කරගෙන ඇත. හළඹ කුමාරි අම්මා සහ හඳුන්කුමාරි අම්මා ලෙස පත්තිනි දෙවියන් හඳුන්වනු ලබන්නේ එබැවිනි. රිද්දි යාගයේදී රිද්දි බිසව් සත් දෙනාද වැදිජන විශ්වාසයේ ඇති කිරි අම්මලා සමඟ සම්බන්ධවේ(ධර්මදාස සහ තුන්දෙනිය,1994:201-202).

උඟවට ආවේණික ශාන්තිකර්ම

උඟවට ආවේණික ශාන්තිකර්ම කිහිපයක් දැකිය හැකිය. ඒ අතර කිරිඅම්මා දානය, හත්පෝරුව, රාළහාමි පිදීම විශේෂත්වයක් දරයි.

කිරිඅම්මා දානය

උඟවේ ජනයා අතර ප්‍රකට කිරිඅම්මා දේව සංකල්පය මොනරාගල ප්‍රදේශයේ පවතී. කිරි අම්මා ශාන්තිකර්මය මුළු රැයක් පුරා සිදු කෙරෙන්නකි. මෙහිදී මහ කිරිඅම්මාට සේවය සඳහා හතර කට්ටුවක් සිටී. මෙයින් මහ කිරිඅම්මාගේ තේජස් බලය විදහා දැක්වේ. සිංහල බෞද්ධයන් අතර ප්‍රචලිත කිරි අම්මා දානය සත්පත්තිනිය මුල් කරගෙන සිදු කරන්නකි. උඟවේ කිරි අම්මා දානය යක්ෂ, ප්‍රේත, භූත, කුම්භාණ්ඩයන්ගෙන් තම පවුලට පැමිණෙන අපල උපද්‍රව දුරු වීමටත් කුඩා දරුවන්ගේ රෝග පීඩාදිය වැළැක්වීමටත් සිදු කරනු ලබන්නකි.

වන්නියේ බණ්ඩාර කිරි අම්මා සහ දොළහ බණ්ඩාර කිරි අම්මා වෙනුවෙන් කිරි මව්වරු හත් දෙනෙක් යොදා ගනිමින් බදාදා හෝ සෙනසුරාදා දිනකදී මෙම දානය පිරිනැමේ. කැවුම්, කිරිබත්, හත්මාළු, තල, මුං අළුවා ඇතුළු අඩුක්කුව නොයිඳුල්ව පුදන මෙම පූජාවේදී සත් පත්තිනි දෙවියන් උදෙසා පහන් දල්වා කන්නලව් කියා අවසන කිරි අම්මා දානයේ අපේක්ෂාව කියා සිටී. අනතුරුව කෙසෙල් කොළයට බෙදන කිරි දානයෙන් කොටසක් අනුභව කොට ඉතිරිය සුදු පිරුවටින් ඔතා කිරි අම්මාවරු රැගෙන යති. පත්තිනි දේව ඇදහිල්ල හා සම්බන්ධ යක්ෂ ගෝත්‍රික කිරි මව්වරුන් මුල්කොට සිදු කෙරෙන යටෝක්ක කිරි අම්මා දානය උඟවට ආවේණිකත්වයක් දරයි (පියසේන,1991:201).

හත්පෝරුව ශාන්තිකර්මය

පත්තිනි දේවිය වෙනුවෙන්ම සිදුකරන හත්පෝරුව ශාන්තිකර්මය උඟවේ ජනතාව අතර ප්‍රචලිතව පවතී. උඟවේ පන්නවෙල, දියපොල, උඩපෝරුව, වැලි උල්ල, තිරුවාන ගම හා බඹරපාන ආදී ගම් ආශ්‍රිතව වාර්ෂිකව පැවැත්වෙන හත්පෝරු මංගල්ලය පැරණි දේවාලයක් මුල් කොටගෙන සිදු කරන්නකි. පත්තිනි කිරිඅම්මා දෙවියන් උදෙසා දින 7ක් තිස්සේ මහා දේව මංගල්ලයක් සිදුකෙරේ. එය කතරගම පෙරහැර පවත්වා දින 14කින් ආරම්භ කිරීම විරාගත පිළිවෙතයි (පියසේන,1991:215).

රාළහාමි පිදීමේ ශාන්තිකර්මය

උඟවට විශේෂිත වූ පූජාකර්මයක් ලෙසට රාළහාමි පිදීමේ ශාන්තිකර්මය හැඳින්විය හැකිය. කෘෂිකර්මාන්තයට මහෝපකාරී වන ගවමහිෂාදීන්ගේ ආරක්ෂාව පිණිස මෙය සිදුකරනු ලබයි. පූජා විධි රටාව, පරමාර්ථ හා ඉතිහාස කතාව අනුව කොස්ගම දෙවියන් හෙවත් කුඩායකු ශාන්තිකර්මයට මෙය සමාන වේ. ඒ අනුව උඟවේ රාළහාමි පිදීමේ ශාන්තිකර්මය යනු කොස්ගම දේවියන්ගේ කංකාරිය ලෙසට තහවුරු වේ. එසේම උඟවේ පුදලබන කොස්ගම කිරිඅම්මාගේ ස්වාමියා කොස්ගම දෙවියන් ලෙසට ද ප්‍රසිද්ධය.

පෘතුගීසි සමයේදී සිංහල හමුදාවට විරුද්ධ පෘතුගීසි හමුදාවේ සිටි සෙන්පතියකු වූ සීමන් කුරේ රාළ කොස්ගම දෙවි නමින් ප්‍රසිද්ධ වූ බවට මතයකි. එමෙන්ම උඟවේ බිබිල

ප්‍රදේශයේ සිටි කොස්ගම වන්නියා නම් වැදි නායකයා මරණින් මතු කොස්ගම දෙවියන් බවට පත්වූ බවත් ඔහුගේ අනර්ථකාරී ස්වරූපය නිසා කුඩායකු නමින් හැඳින්වූ බවටත් සාක්ෂි වේ.

විභාවි විජයශ්‍රීවර්ධනයන් ඉදිරිපත් කරන කොස්ගම දේව කංකාරියේ පූජා චාරිත්‍ර (විජය ශ්‍රී වර්ධන,1996:39-47) හා ඌවේ රාළහාමි පිදීමේ ශාන්තිකර්මයේ පූජා චාරිත්‍ර (පියසේන,1991:198) සැසඳීමේදී සුළු වෙනස්කම පැවැතියද අරමුණු හා පරමාර්ථ මඟින් ඌවේ රාළහාමි පිදීමේ පූජාකර්මයට කොස්ගම දේව කංකාරියේ පූජා චාරිත්‍ර සමාන බවක් පෙනේ. එසේ වුවත් ඌවට ආවේණික යක්ෂ සම්බන්ධය රාළහාමි පිදීමේ ශාන්තිකර්මය තුළ දෘශ්‍යමාන වීම විශේෂත්වයකි.

හිගමනය

පූර්වෝක්ත තොරතුරු අනුව ඌවට ආවේණික දේව සංකල්ප හඳුනාගත හැකි අතර එහිදී අනාවරණය වන්නේ ලක්දිව ප්‍රචලිත ප්‍රධාන දේව ඇදහිලි කිහිපයක්ම ඌවේ ප්‍රභවය වී ඇති බවයි. එමෙන්ම යක්ෂ ගෝත්‍රික පුද පිළිවෙත් සමඟ බද්ධ වූ ඌවේ පත්තිනි දේව ඇදහිල්ල ඌවටම ආවේණික ලක්ෂණයන්ගෙන් ප්‍රතිනිර්මාණය වී ඇති අයුරු පැහැදිලි වේ. ඌවේ බණ්ඩාර දේව සංකල්පය අතිශයින් සංකීර්ණ මෙන්ම ගැටලු සහගත තත්ත්වයක් ඇති කිරීමට සමත් වූවකි. පෙරද සඳහන් කළ පරිදි බොහොමයක් බණ්ඩාර දෙව්වරු ඌවේ අනුස්මරණීය ජන නායකයෝ වෙති. ඔවුහු විවිධ සමාජ-දේශපාලන අවුල්-වියවුල් හේතුවෙන් මරණයට පත්ව පසුව දේවත්වය ලැබුවෝ වෙති. මෙය ඌවේ වැදි ජන සංස්කෘතියේ නෑ යකුන් පිදීමේ සංකල්පයට බද්ධ වන බව කිවයුතුය. එබැවින් ඌවේ දේව ඇදහිල්ල ඌවටම ආවේණික ලක්ෂණවලින් සමන්විත වන අතර ඒ සඳහා ඌවේ ඓතිහාසික හා දේශපාලන ප්‍රචණතා ඉවහල් වී ඇති බව කිව යුතුය.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

පියනන්ද හිමි, හේන්පිටගෙදර, 1954, කහකුරුථ සංදේශය, කොළඹ: එම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.
බණ්ඩාර, ස.ජ. සුමනසේකර, 1993, කඳකුමාර සිරිත, පාදුක්ක: ස්ටේට් ප්‍රින්ටින් කෝපරේෂන්.
සන්නස්ගල, පුංචිබණ්ඩාර, 1973, සොරගුණේ දේවාල පුවත, සොරගුණේ: ඒ. එල්. එම්. අබේරත්න බණ්ඩාර ප්‍රකාශකයෝ.
ධම්මානන්ද හිමි, නාවුල්ලේ, 1966, ඌව ඉතිහාසය, කොළඹ: එම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.
මහාවංශය (ඌන පුරණ සහිත), 1959, සංස්. ඒ. පී. බුද්ධදත්ත හිමි, කොළඹ: එම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.
Rahula Ven, Walpola ,1966, Early history of Buddhism in Ceylon, Colombo: M. D. Gunasena and Company.
Paranawithana, Senarath,1953, The shrine of Upulvan at Devundara, Colombo: the Ceylon government Archaeological Department.
ධර්මදාස, කේ. එන්. ඕ. තුන්දෙණිය, එච්. එම්. එස්. 1994, සිංහල දේව පුරාණය, පාදුක්ක: රාජ්‍ය මුද්‍රණ නිතිගත සංස්ථාව.

සිලප්පදිකාරම් දෙමළ මහා කාව්‍යය, 1996, පරි, එම්. එච්. පීටර් සිල්වා, කොළඹ: සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව.

වන්දජෝති හිමි, මාපොටේ; විපුලසාර හිමි, ගොඩගම, 1954, ලාංකික දෙවිවරු, ඇහැලියගොඩ: ගුණතිලක මුද්‍රණාලය.

පූජාවලිය, 1997, සංස්. කිරිඇල්ලේ ඤාණවිමල හිමි, කොළඹ: ගුණසේන සහ සමාගම.

මඟ සලකුණ, 1947, සංස්, පූජ්‍ය එඩ්මන්ඩ් පීරිස් සහ එම් ඊ ෆර්ඩිනන්ඩ්, කොළඹ: සිලෝන් ප්‍රින්ටර්ස්.

ධර්මානුරූප ධර්මපද 1984ල ඔයැ කමකඵ දෙ යද්දි ජ්ඵඵසබසල කසප්ඵදඵ කසප්ඵද ඹබසඳැරිසඵහ ජර්ග

හංස සංදේශය, 1964, සංස්, රත්මලානේ ශ්‍රී ධර්මකීර්ති හිමි, කොළඹ: එම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.

කරුණානන්ද, උක්කුබණ්ඩා, 1990, නුවරකලාවිය 1815-1900, කැලණිය: සීලා ප්‍රින්ටර්ස්.

ෆැඩ්ට්ට්ල බර්ග1972ල ඔයැ ණ්බාන්බ් ණසබාදප 1707-1760ල කදකදපඉදඵ බ්නැ හදමැ ෂබඩැඵපැබවිග

වාචිස්සර හිමි, කොටගම, 1964, සරණංකර සංසරාජ සමය, කොළඹ: වයි දොන් ඇඩ්වින් සහ සමාගම.

හේරත්, අන්තනායක, එම්. සහ තවත් අය, 1991, "ඌවේ සම්භාවනීය ජීවිත", ඌව වංශකතාව දෙවන කාණ්ඩය, සංස්, වි. වා. මු. තිලකසිරි සහ තවත් අය, බදුල්ල: ඌව පළාත් සභාවේ සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශය.

මීගස්කුඹුර, පුව්බණ්ඩාර, 1991, "ඌවේ වැදි ජන පුරාණය", ඌව වංශකතාව දෙවන කාණ්ඩය, සංස්, වි. වා. මු. තිලකසිරි සහ තවත් අය, බදුල්ල: ඌව පළාත් සභාවේ සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශය.

පියසේන, ධර්මසිරි, 1991, "ඌවේ ජන ඇදහිලි හා විශ්වාස", ඌව වංශකතාව දෙවන කාණ්ඩය, සංස්, වි. වා. මු. තිලකසිරි සහ තවත් අය, බදුල්ල: ඌව පළාත් සභාවේ සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශය.

Seligmann,C.G.and Seligmann B, 1911, The veddas, Cambridge: Cambridge University press.

විජයශ්‍රීවර්ධන, විභාවී, 1996, සිංහල රණවිරු දෙවිවරු, කොළඹ: එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

සද්ධර්මාලාංකාරය, 1954, සංස්, පූජ්‍ය කිරිඇල්ලේ ඤාණවිමල හිමි, කොළඹ: එම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.

සෙලිග්මාන්, සී. ජී. සෙලිග්මාන්, එම්. ඩී. බී. 2009, වැද්දෝ, පරි, වන්ද ශ්‍රී රණසිංහ, කොළඹ: ෆාස්ට් පබ්ලිකේෂන් ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ්.

White, Harbat, 1985, Manual of the Province of Uva, Colombo.

Category: Research Article

බුත්සරණින් හෙළිවන දොළොස්වන, දහතුන්වන සියවස්හි
වාක්‍ය විචාරාත්මක ලක්ෂණ

නිර්මාණී දයානන්ද

ARTICLE DETAILS

Published Online & Printed
October-November 2024

Author:

Dr. Nilmini Dayananda
Department of Languages
Faculty of Social Sciences and Humanities,
Rajarata University of Sri Lanka
Mihinthale
Email: Nlmini@gmail.com

Keywords:

language and literature, *Buthsarana*,
Sinhalese Prose, analyzation of syntactical

Abstract

Butsarana is considered as the incomparable Sinhalese Prose. It was written by *Vidyachkravarti* at the end of the 12th century A. D or at the beginning of the 13th century A. D. *Butsarana* reflects a developed stage of the Sinhala language and literature. By the time, when *Butsarana* was written, the Sinhalese language had developed with some characteristics peculiar to it alone. The extent of the evolution of the syntax during the period from the 10th century A. D. to 13th century A. D. is remarkably significant when we compare the changes that took place in the subsequent period that is until about the 18th century A.D. This is an analysis of syntactical feature in *Butsarana*. This is an analyzis of syntactical features of the 12th and the 13th centuries which reflex through *Butsarana*. Prof. Wimal G. Balagalle's method and Mr. Munidasa Kumarathunga's method have been used to analyze the sentences in *Butsarana*. The sentence structure which reflexes at the end of the 12th century A. D or at the beginning of the 13th century A. D. can be identified through this research.

හැඳින්වීම:

මෙය විද්‍යාවක්‍රවර්තීන්ගේ බුක්සරණන් හෙළිවන දොළොස්වන, දහතුන්වන සියවස්හි වාක්‍ය විචාරාත්මක ලක්ෂණ පිළිබඳ විමර්ශනයකි. වාක්‍ය විචාරය හා ඓතිහාසික වාග්විද්‍යා විෂයය ක්‍ෂේත්‍රයන්ට අයත් මෙම පර්යේෂණය මගින් දොළොස්වන ශත වර්ෂයේ අගභාගයට හෝ දහතුන්වන ශතවර්ෂයේ මුල්භාගයට අයත් සිංහල වාක්‍ය සංස්ථිතිය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගත හැකිය.

ක්‍රමවේදය:

වාක්‍ය විචාරය නූතන වාග්වේදීන් සම්බන්ධයෙන් විවිධ සිද්ධාන්ත හා ක්‍රමවේදයන් ඉදිරිපත් කොට තිබේ. මෙහිදී විග්‍රහාත්මක වාග්වේදීන් විසින් අනන්තර සංයෝජක විශ්ලේෂණ ක්‍රමයද, නොම් වොම්ස්කි විසින් ප්‍රතියෝජක-ජනක ව්‍යාකරණයද, කාර්යමය වාග්වේදීන් විසින් කාරක ව්‍යාකරණයද ඉදිරිපත් කොට ඇත. මෙම අධ්‍යයනයට වඩාත් සුදුසු ක්‍රමවේදය හඳුනා ගැනීම සඳහා පළමුව මෙම සිද්ධාන්ත හා ක්‍රමවේද අධ්‍යයනය කරන ලදී.

බුක්සරණේ මෙම වාක්‍ය විචාරාත්මක අධ්‍යයනයේ වාක්‍ය මූලික වශයෙන් බෙදීමේදී විමල් ජී. බලගල්ලේගේ ක්‍රමයත්, එය නැවත සංයෝජකවලට බෙදා දැක්වීමේදී මුනිදාස කුමාරතුංගගේ ක්‍රමයත් අනුගමනය කොට ඇත.

බුක්සරණේ වාක්‍ය විචාරාත්මක ලක්ෂණ:

දොළොස්වන ශත වර්ෂයේ අගභාගයට හෝ දහතුන්වන ශතවර්ෂයේ මුල්භාගයට හෝ අයත් සම්භාව්‍ය සිංහල ගද්‍ය ග්‍රන්ථයක් වන බුක්සරණෙහි කර්තෘ, ග්‍රන්ථ නාමය සහ විෂයය ක්‍ෂේත්‍රය පිළිබඳව ග්‍රන්ථාවසානයෙහි මෙසේ දැක්වේ.

“විද්‍යාවක්‍රවර්තීන් විසින් කළ අමෘතාවහ නම් බුධ වරිතය නිමි.” (බුක්සරණ, ලඛිකානන්ද, 1953: 360).

මෙම කෘතිය රචනා කරන ලද්දේ ‘විද්‍යාවක්‍රවර්තීන්’ විසින් බවත්, ඔහු විසින් එයට දෙන ලද නම ‘අමෘතාවහ’ යන්න බවත්, එහි බුද්ධ වරිතය විදහා දැක්වෙන බවත් මෙම පාඨයෙන් හෙළි වේ.

මෙහි සඳහන් ‘අමෘතාවහ’ යන්නෙහි ‘අමෘත සංඛ්‍යාත නිර්වාණය ලබා දෙන’ යන අරුත ගැබ්ව පවතී. එහෙත් මෙම ග්‍රන්ථයෙහි ප්‍රකීර්ණක හා මිශ්‍ර කථා කාණ්ඩවල සෑම ප්‍රධාන පාඨයක් අන්තයෙහිත්, සෑම දමන කථාවක අවසානයෙහිත් යොදා ඇති “බුදුන් සරණ යෙමි’යි බුක්සරණ යා යුතු.”, “මහතාණන් සරණ යෙමි’යි බුක්සරණ යා යුතු.” හා “සර්වඥයන් සරණ යෙමි’යි බුක්සරණ යා යුතු” ආදී පාඨ අනුව භාරසිය අසු එක්වරක් හමුවන “බුක්සරණ යා යුතු” යන්න හේතුකොටගෙන ‘බුක්සරණ’ යන අපර නාමයක් භාවිතයට පැමිණ, වහරෙහි ජනප්‍රිය වී ඇත. (අභයසිංහ, 1999: 132, 133).

ත්‍රිපිටකයෙහි සඳහන් වන සූත්‍ර සහ අටුවා ඇසුරින් රචිත බුක්සරණෙහි අන්තර්ගතය අනුව ලබ්‍රගම ලඛිකානන්ද හිමි එය පරිච්ඡේද සොළොසකට බෙදා දක්වා ඇත.

මෙම පර්යේෂණාත්මක ලිපියේදී විමර්ශනය කරනු ලබන්නේ බුක්සරණන් හෙළිවන දොළොස්වන, දහතුන්වන සියවස්හි වාක්‍ය විචාරාත්මක ලක්ෂණයන්ය.

කාලාර්ථයේ අසම්භාව්‍ය ක්‍රියා වාක්‍යාංශය අග ධාතු ප්‍රකෘතියට පරව '-ත්' ප්‍රත්‍යය යෙදී, එය ද්විත්ව වශයෙන් යෙදීම බුක්සරණෙහි දක්නට ලැබේ.

උදා:

- I. “එ වේලෙහි එ ඇතු ළං වත් වත් සැදැහැත්තො ලෙහි අත් ගසන්නට වන්න, මුහුණැ අත් දෙන්නට වන්න, බලා සිටියැ නො හෙමිහ'යි මුහුණන් හෙන්නට වන්න. (82)
- II. “... එ බලන් බලන් 'මෙ වැනි රුවට මී නියා ජරාවක් වන් කල්හි අප අපට මැ කියන්නෙ කිමිදැ'යි” (229)
- III. “එ මිහිරි රුව ඇසැ හෙත් හෙත් එ මිහිරි කට හඬ කනැ හෙත් හෙත්, දකුණකින් ගත් කඩුව වැටිහෙන බව නො දැනැ” (65)
- IV. “මෙ සේ පැතිරී සවනක් සන බුදු රසින් මුළු ලොවැ සදමින් වඩුත් වඩුත්, නුවර රසින් සැදෙත් සැදෙත් පිල් සත් විදහා ගෙයි ගෙයි මොනරුන් නටත් නටත් මැදිරියෙහි හුන් ගිරා සැලලිහිණි ආදී පක්ෂීන් පියා පැහැරැ හඬත් හඬත්, විණා වේණු මිහිඟු බෙර ආදී ගැසුවන් නැති වැ තම තමා වැ හඬත් හඬත්, හන් පළන් ආහරණ තම තමා මැ කිච්චිණික ජාල සෙ මධුරනාද පවත්වත් පවත්වත්, මෙ සලකුණින් 'වැඩි දැ වනැ'යි දික් කළ ඇසට” (80)
- V. “වාතමණ්ඩලයෙන් තමන් ගෙ මඩුව අහසට නැගෙත් නැගෙත් 'අප දුකින් කරවාගත් මඩුව ගියෙ යැ'යි හඬමින්,” (104)

මෙම වාක්‍ය වින්‍යාස රටාව අමාවතුරෙහිද දක්නට ලැබේ. මෙය නූතන ව්‍යවහාරයෙහි දක්නට නොලැබෙන ලක්ෂණයකි.

කාලාර්ථයේ අසම්භාව්‍ය ක්‍රියා වාක්‍යාංශ සඳහා බුක්සරණෙහි 'කල්හි' යන්නද යෙදී තිබේ. අමාවතුරේද මෙම ලක්ෂණය දක්නට ලැබේ.

උදා:

- I. “... කාරකාවෝ යැ යනාදී වූ උප්වල වූ ආහරණයන් උසුලන්නට වන් කල්හි, හැල් පිණිසැ ඉදි කළා වූ ලියැද්දේ පිපි මහනෙල් මල් හැල් ගෙවියන් සිත් සේ කඩා පළදින කල්හි, සවාමිදරුවාණෝ වස් වසා අන්තයෙහි පවරා,” (121)

II. "... ඔහු විසින් අනුදන් කළේ නා විමනට වදනා ගරුඬ රාජයක්හු සෙ එ අග්නි ශාලාව ඇතුළට සැක නැති වූ වැඩු," (123)

III. "... රතන සුත්‍රය වැනි ධර්ම රත්නයක් ලොවු පහළ වුව මනා කළේහි, පස්වා දහසක් මුළුල්ලෙහි සියලු සත්ත්වයනට සියලු උපද්‍රව දුරු කරන ධර්ම නමැති ඖෂධ මහා වෘක්ෂයක් ලොවු මුල් බට මනා කළේහි, සුවාසු දහසක් ප්‍රාණීන් එකහෙළා අමා මහ නිවන් දුට මනා කළේහි, එ තැන්හි හුන් පිරිසින් සමහර කෙනෙක් නැඟී සිටු," (170)

IV. "තව ද, තමන් වහන්සේ වෙදිස පච්චයෙහි ඉන්ද්‍රශාල නම් ගුහායෙහි වැඩුවසන කළේහි පඤ්ච පූච්චිමිත්ත දැකූ" (232)

V. "... පඤ්චශිඛයා යවා අවකාශ ඉල්ලා 'එන්නට කියව'යි වදළ කළේහි දෙදෙව් ලොවු දෙවතාවන් හා සමඟ එක හැඳපලක් සා ලෙනට වැදූ...." (232)

මෙම ව්‍යවහාරය වර්තමානයේ අභාවිතව පවතී. නූතනයේ කාලාර්ථයේ අසම්භාව්‍ය ක්‍රියා සාදාගනු ලබන්නේ ධාතු ප්‍රකෘතියට පරව 'ද්දි' යනුවෙන් යෙදීමෙන් හෝ වර්තමාන කෘදන්තයට පරව 'විට' යනුවෙන් යෙදීමෙනි.

උදා:

I. උද හිරු නැගෙද්දී සූර්යකත් කුසුම් විකසිත වෙයි.

II. ගුරුතුමිය පන්තියට එන විට සිසුහු හුනස්නෙන් නැගිටිටහ.

ඊට සමීප වාක්‍ය රටාද බුත්සරණේ කාලාර්ථයේ අසම්භාව්‍ය ක්‍රියා වාක්‍යාංශ අතර දක්නට ලැබේ.

උදා:

I. "මෙසෙ මෙ තීර්ථකයන් වළහම් ගෙයෙකැ හඬන්නවුන් සෙ වියවුල් වූ හඬමින් සිටියැ දී, නැවැතැ ශක්‍රයා සුයඳිව්‍යාපුත්‍රයා කැඳවා" (104)

II. "බිසවුන් දරුවන් සොයා යා දී බොසතාණො ඇසිපිය නො බහා නිදි වියො වූ හුන්නාහ." (353)

අතීතමාර්ථයේ අසම්භාව්‍ය ක්‍රියා සඳහා බුත්සරණේ 'නම්' නිපාතය 'ඉදින්' නිපාතය සහිතව මෙන්ම රහිතවද යෙදී ඇත.

උදා:

I. "... "අපි දු ඉදින් ධූමයක් හළමො නම්, මේ නාගරාජයා තබා මුළු ලොව මෑ ඉවසාගත නො හෙන්නෙ යෑ," (123)

- II. "... වහන්සෙ, ඉදින් කැමැති සෙයෙක් නම් ආකාශයට මැ නැඟී ගත මැනැවැයි කීහ." (94)
- III. "... ඉදින් තට බැරි නො වෙ නම්, මෙ තාගෙ ගිනිහල් ගෙයි අද එක රැය වසමෝ දැ'යි වදළ සේකැ" (122)
- IV. "එ ආළවකයා බසක් අසන්නා කැමැති එකෙක් වී නම්, රුවක් බලන ඇසක් ඇති එකෙක් වී නම්, කීවක් සිතන සිතක් ඇති එකෙක් වී නම්, එ මා දැමූ සත්තියන් අතුරෙහි උඟ් ගලවා ගන්නා බව නො දන්නි ද?" (139)
- V. "ඉදින් යාවකයෝ අවුත් සිටැ 'මහරජ, තා ගෙ ඇස් උදුරා දෙව'යි කිවු නම්, දිගුපුළුල් නිල්නුවන් දෙක තල් ලොඳ දෙකක් සෙ උදුරා අතැ තබාලමි." (320)

ඉහත සිවුවන වැකියෙහි 'නම්' නිපාතය 'ඉදින්' නිපාතය රහිතව යෙදී ඇති අතර සෙසු වැකිවල 'නම්' නිපාතය 'ඉදින්' නිපාතය සහිතව යෙදී තිබේ.

වාක්‍යාරම්භයෙහි 'ඉදින්' නිපාතය රහිතව වාක්‍ය මධ්‍යයේ 'නම්' නිපාතය වර්තමානයේද යෙදේ. වර්තමානයේ එය බහුලව යෙදෙන්නේ භාෂණ සිංහලයේය.

උදා:

- I. ඔයා යනවා නම් මාත් ඒ ගමනට එනවා.

'කෙසේද යත්' යන්න සහ එහි විකල්ප රූපද අනියමාර්ථයේ අසම්භාව්‍ය ක්‍රියා අර්ථයෙහි යෙදී ඇත.

උදා:

- I. "ඔවුන් ගෙ ගමන් යහපත් නියාව කෙසේද යත්: හිරුගෙ තෙජස්, සඳු ගෙ සෞම්‍යගුණ, මහ මුහුදෙහි ගැඹුරු ගුණ" (37)
- II. "සච්ඤයන් වහන්සෙ මෙතෙක් දුර තැන් වදලෙ කුමක් පිණිස ද යත්, ඒ සථානය සියලු බුදුන් වහන්සෙවරුන් දැ ගෙ මහා ප්‍රාතිභායඪී කරන තැන් හෙයින් නැවැත සාධිප්‍රාතිභායඪී බලන්නට මහා ජනයා රැස්වනු පිණිසත් දුරුතැන් දක්වා වදළ සේකැ." (100)
- III. "එ කවර හඬ සතරෙක් ද යත්: විධුරපණ්ඩිතයන් වහන්සෙ ගන්නා පිණිසැ පුණ්හද නම් යක්ෂයා කුරු රට බැසැ ධනඤ්ජය නම් රජහු හා දූ කෙළැ දිනු ක්ෂණයෙහි අත හෙළාපියා 'මම දිනිමි' ගහාලු හඬ යැ" (144)

IV. "මෙ මැ සැටියෙ ලොකයෙහි අනිත් ආයුධ තුනෙක් ඇති. එ කවරෙ යත්: ශක්‍රයා ගෙ වජ්‍රයාය යැ, වෛශ්‍රවණයාගෙ ගදයුධ යැ, මාරයා ගෙ පාරාවළල්ල යැ මෙ වෙලායුධය හා සතර යැ." (149)

V. "එ හි මසැස නම් කවරෙ ද යත්: යම් තැනෙක්හි ඇස රොම පිහිටියෙ ද, එ තැන්හි දියබෙරලිය මල පැහැ වූ ඉතා නිල් වූ පැහැ යැ. ..." (260)

මෙම ව්‍යවහාරයද මේ වන විට අභාවයට ගොස් ඇති අතර වර්තමානයේ බොහෝවිට අනියමාර්ථයේ අසම්භාව්‍ය ක්‍රියා සකසා ගනු ලබන්නේ ධාතු ප්‍රකෘතියට පරව '-ඔක්', '-හොක්' ප්‍රත්‍ය යෙදීමෙනි.

නූතනයේ මෙන් බුත්සරණේද කාලාර්ථයේ අසම්භාව්‍ය ක්‍රියාව සකසා ගැනීම සඳහා '-හොක්' ප්‍රත්‍යය යෙදී ඇති අන්දම පහත වැකියෙන් සනාථ වේ. මෙය අමාවතුරේ දක්නට නොමැති ලක්ෂණයකි.

උදා:

I. "එ ආයුධයෙහි බලවත්කම් කියත්: අහසට දැමුව හොත් දෙළොස් හවුරුද්දක් වැසි නැති වැ යෙයි; බිමට ගැසුව හොත් එතෙක් මැ කල් බිම නිලන තණගැටෙක් නැති වැ යෙයි, මුහුදට දැමුව හොත් සියලු මුහුද පැළී වළලු ගැසී වියැලියෙයි, මහමෙරට ගැසුව හොත් කිලිල්කඩක් සෙ කපා-ගෙනැ යෙයි." (149)

බුත්සරණෙහි සමීකරණ වාක්‍යද දැකිය හැකිය. මෙහි සමීකරණය දැක්වීමේදී අවධාරණාර්ථයේ 'නම්' නිපාතය යෙදී ඇත.

උදා:

I. "ඇසට රසඳුනක් බඳු වූ පුතුන් වැදුවෝ නම් වන්දාදේවීහ, පුතුන් ලද්දෝ නම් මහාප්‍රතාප රජ්ජුරුවෝ යැ"යි එකපැහැර තුඩ තුඩ කියැවූ හ." (13)

II. "නුඹ ගෙ මනහර රූ දුටු හෙයින් ඇස් ලද්දමෝ නම් අපි යැ, නුඹ ගෙන් කන්කලු බස් ඇසූ හෙයින් කන් ලද්දමෝ නම් ඇපි යැ, නුඹ ගෙ ගුණයෙහි මිහිරි විදි හෙයින් සින් ලද්දමෝ නම් අපි යැ," (39)

මෙම වාක්‍ය රටාව වර්තමානය වන විට ලේඛන සිංහලයේ අභාවිතව ඇති අතර භාෂණ සිංහලයේ ඇතැම්විට භාවිත වේ.

උදා:

I. "මේක නං ඔයාගෙ වැඩක් තමයි."

II. “මේ සැරේ නං ක්‍රිකට් ලෝක කුසලානෙ දිනුවෙ ඕස්ට්‍රේලියාව.”

III. “සුමාලි නං හරිම හුරුබුහුටි ගැනු ළමයෙක්.”

මෙහිදී ‘නම්’ නිපාතය භාෂණ සිංහලයට අනුකූලව ‘නං’ යනුවෙන් යෙදී තිබේ.

‘සුදුසු’ යන පදයද බුත්සරණේ වාක්‍යවල විවිධාකාරයෙන් යෙදී තිබෙනු දැකිය හැකිය.

උදා:

I. “මේ පාත්‍රය ද නුඹ වහන්සෙට මැ සුදුසු යැ,....” (96)

II. “මෙසෙ උපදුව ඇති තැනෙක තපස්වින් වසන්තට සුදුසු නො වෙයි; සවාමීන් අනික් තැනකට වඩනා බව සුදුසුයැ’යි කීයැ.” (138)

යටෝක්ත වාක්‍යවල මෙන් වාක්‍යාවසාන ‘ය’ නිපාතය සහිතව ‘සුදුසු’ යන්න වර්තමානයේ යෙදෙන්නේ කලාතුරකිනි. වර්තමානයේ බොහෝවිට ඊට පර්යාය පද වන ‘උචිත’, ‘යෝග්‍ය’ ආදී පද වාක්‍යාවසාන ‘ය’ නිපාතය සමග භාවිත වේ. යටෝක්ත අවසන් වාක්‍යයේ ප්‍රථම අන්තර් වාක්‍යයේ මෙන් නිෂේධාර්ථ ක්‍රියා පදයකට පූර්වයෙන් ‘සුදුසු’ යන පදය යෙදීම වර්තමානයේද දක්නට ලැබේ. නූතන ව්‍යවහාරයෙහි ඒ සඳහා බොහෝවිට යෙදෙනුයේ ‘නු’ නිපාතයයි.

පුනරුක්තිය බුත්සරණේ දක්නට ලැබෙන වාක්‍ය වින්‍යාස ලක්ෂණයකි. මෙහිදී කෘදන්ත රූප, පූර්ව ක්‍රියා රූප, ප්‍රච්ඡන්ත ක්‍රියා රූප, නිපාත හා ඇතැම් පදද බුත්සරණේ වාක්‍යවල පුනරුක්ත වශයෙන් යෙදී තිබෙනු දැකිය හැකිය.

උදා:

කෘදන්ත රූප:

I. “මා දීපඛිකරපාදමූලයෙහි අතට පත් නිවන් හැර සසරට වැදෑ හිස් කපා දුන්නෙ, ඇස් උපුටා දුන්නෙ, තෙලියත්හි පෙළී ලේ දුන්නෙ, සියතින් ලියා මස් දුන්නෙ, අඹුදරුවන් දුන්නෙ සාරාසඛිධ්‍යකල්පලක්ෂයක් මුළුල්ලෙහි මහ දුක් ගත්තෙ මැ පිණිසා වේදැ’යි සිතා අනද මහ තෙරුන් වහන්සෙ අතින් පාත්‍රය හැර-ගෙනැ කැවුම් පිළිගෙනැ වදළ සේකැ.” (233, 234)

II. “තව ද, සසර දුකට පිළියම් කියන, නිවනට නිසි ප්‍රතිපත්ති කියන, කුසල් අකුසලයට නිසි විපාක කියන, වරදට නිසි ආපත්ති කියන, ආසය අනුසය දෙකට නිසි දහම් කියන, තමන් ගෙ කායචිත්ත ප්‍රයෝගය හා හැනෙන බස් කියන, නො වළභා අනුන් ගෙ ගුණ කියන ‘කරව’යි කටයුත්තක් මැ කියන, ‘නො කරව’යි නොකටයුත්තක් මැ

කියන, දහමැයි නොදහම් නොකියන, කුසල් හා පව් නොමුසු කරන, පව් හා කුසල් නොමුසු කරන, 'හරුව'යි හැරැපියැ යුත්තක් මැ කියන, 'ගනුව'යි ගත යුත්තක් මැ කියන 'බුදුන් සරණ යෙමි' බුත්සරණ යා යුතු." (300, 301)

III. "තව ද, සසර පමණින් ආවා වූ යාවකයනට 'ඉදෙව' යන, හයපතුනට 'මම යැ' යන, උගහට පැනයට 'දන්මි' යන, 'බණ යැ'යි කිව 'කියමි' යන, මවුන් පියන් ගුරුන් ආදීන් වුව 'වදිමි, පුදමි' යන, දහමට පිහිටයෙමි' යන, සබවසට 'දිව් දෙමි' යන, බොරුවට 'වෙවුලමි' යන, 'සාධුන් දකිමිව'යි යන, අසාධුන් හා එක් වැ නො පැසෙමිව'යි යන, අත්පා ආදි කපන්නන්ට 'ක්ෂමා කෙරෙමි' යන, හිස් සිදිනවුනට 'දිගායු වේව'යි යන, 'පඤ්චකාම යැ'යි කිව 'නිජු කෙරෙමි' යන, 'සංස්කාර ධම් යැ'යි කිව 'අනිත්‍ය යැ දුඃඛ යැ අනාත්ම යැ'යි යන," (305-306)

පූර්ව ක්‍රියා:

I. "... නොයෙක් සිවුපාවෝ තමන් මුඛයෙන් ගත් තණ කබල කාන් නො පියා, හෙළාත් නො පියා එ හඬ අසා සිටිති." (256)

II. "තව ද මල් පිපි පරසතුරුකක් සෙ තමන් උපන් ලොව සුවපත් කළ, මහසායෙහි මහ වැව් පුරා වට වැස්සක් සෙ තමන් උපන් ලොව දහම් වැස්සෙන් සුහික්ෂ කළ, කෙවුන්නෙහි බඳ රුවනක් සෙ තමන් උපන් ලොව සනාඨ කළ, මිහි බඳ ගසක් සෙ තමන් උපන් ලොව මිහිරි කළ, හඳුණාහි ඇතුන් සිටි කාලිඛිග වනයක් සෙ තමන් උපන් ලොව මහඇඟි කළ, මහ ඇඟි මුතු දෙන මුතු මුවදෙර මුහුදක් සෙ තමන් උපන් ලොව ධර්මරත්නාකර කළ, ගොකුණෙහි සිටි ගොරුදක් සෙ තමන් උපන් ලොව මඛිගලය කළ, සඳුන් කපුරු උපදනා දඬවන බෙහෙදක් සෙ තමන් උපන් ලොව මිල වැඩි කළ, මහානිධානයක් එබූ ප්‍රදේශයක් සෙ 'වැඩසිටි තැන කොතැන දෝ හෝ'යි ලොවැස්සන් ලවා විමසවන, විදග්ගිනායෙහි එලසිතක් සෙ සාරපරම්පරායෙහි කෙළවරැ සිටියා වූ 'බුදුන් සරණ යෙමි' බුත්සරණ යා යුතු." (310)

III. "... මහා උත්සාහයෙන්, මහා පරාක්‍රමයෙන් 'අඹුවෝ යැ'යි නො සිතා 'දරුවෝ යැ'යි නො සිතා 'රාජ්‍ය යැ'යි නො සිතා, 'මස් යැ'යි නො සිතා, 'හිස යැ'යි නො සිතා, 'ලෙහෙ යැ'යි නො සිතා ජීවිත යැ'යි නො සිතා 'මුළු ලොව මෙ සසර දුකින් කවර ද ගලමි දෙහෝ'යි යන සිතින් එක් දවසක් කරන යත්නයක් සෙ, එක පැයක් කරන යත්නයක් සෙ මහායත්න කොටැ" (236)

IV. "... එකුත්තිස් හවුරුද්දක් පඤ්චකාමසුව අනුභව කොටැ බුත්මයන් එළැ වූ සත්පූව් නිමිත්ත දැකැ වදරා, පඤ්චකාමයෙහි ආදීනව හා මහණවීමෙහි අනුසස් ද දැකැ වදරා, රාහුල කුමාරයන් වහන්සෙ වැනි පුත්රුවනක් උපන් දවස්" (237)

ප්‍රච්ඡේද ක්‍රියා:

- I. "... නිමි වළල්ලෙන් යුක්ත වූ සිසාරා සිටැ බලනුවනට පතුල් මැදැ තේරිතේරි පැනෙන නාහි ඇති, වට රෙබා ඇති, නාහිමුඛය සිසාරා සිටි වට ඇති, මැදින් පැනෙන වට රෙබා ඇති, දුරට මැ පැනෙන්නා වූ දැවි හා දැවියෙහි වට රෙබා හා නිමිවළලු හා නෙමි මාණිකාස ඇති, සක්ලකුණින් හොබනා වූ," (248)
- II. "... 'මෙමැ නියා දනාධ්‍යානයෙක් මුළු ලොවැ කවුරුන් කෙරෙහි ඇද්ද! මෙසෙ වූ අද්භූතයක් දුටුවිරුවො ඇද්ද! මෙ වැනි ආශ්චය්‍යයක් ඇසුවිරුවො ඇද්ද? මෙසෙ විස්මය වූ දනසම්භාර ඇති 'එ මහනාණන් හා එක් වම්හ'යි 'එ උකුමා උපන් උපන් තැන්හි මැ උපදමොව'යි, මෙ වැනි අදහසෙක් සියලු සත්ත්වයන්ට වාසනා වේව'යි." (319,320)

නිපාත:

උදා:

- I. "දෙඳ දෙඳ නැගි සඳක් සෙ, හැම සතුන් තම තමන් ජීවිතයක් සෙ, නො හැකිළැ පිපි වනින් සිටිනා රත් පියුමක් සෙ, කර රස නැතිවැ අමා රස ගත් මහ මුහුදක් සෙ, හැම කල්හි මැ අඩු නොවැ සිටිනා පුත් සඳක් සෙ, පණු පිලවුන් නොවන් මිහි වදයක් සෙ, සෙණබය නැති මහ මේකුළක් සෙ, නො නැසී සිටිනා විදුලියක් සෙ, නො මිරිකි තිබෙන යෞවනයක් සෙ, මරින් නොමැකෙන ජීවිතයක් සෙ, දුගින් අතැපන් මහා නිධානයක් සෙ, මහ සායෙහි ලද අනැගි රස හොජනයක් සෙ, මහ සයුරෙහි නැව් බුන් තැන්හි දුටු මහ දිවයිනක් සෙ, ආදි කප්හි මහ අඳුරෙහි දුටු ළහිරු මඬලක් සෙ, සසර බියෙහි දුටු නිවන් මඟක් සෙ, මහ ලෙඩෙකිහි ලද දිව බෙහෙදක් සෙ, දුකෙහි ලත් පිටිවහලක් සෙ, මරුකතරෙහි දුටු මහවිලක් සෙ, 'මුළු ලොවමැ අමුතු වැ මිහිරි වැ දුටු බුදුන් සරණ යෙමී' බුත්සරණ යා යුතු." (4)
- II. "... රැ දහවල් 'කවරක්හු දෙවි ලොවැ ලාලම් දෙ හෝ, කවරක්හු බඹ ලොවැ ලාලම් දෙ හෝ කවරක්හු අමා මහ නිවන්හි ලාලම් දෙ හෝ, කවරක්හු නිරිඳ දුකින් ගලවම් දෙ හෝ, කවරක්හු තිරිසන් දුකින් ගලවම් දෙ හෝ, කවරක්හු ප්‍රේත දුකින් ගලවම් දෙ හෝ, කවරක්හු අසුරකායෙන් ගලවම් දෙ හෝ'යි මිනිස් ලොවින් නා ලොවට, නා ලොවින් ගුරුළු විමනට, ගුරුළු විමනින් දඹදිවට, දඹදිවින් ලක්දිවට, ලක්දිවින් දඹදිවට දිවෙමින් සියලු සතුන් පිණිසැ ඇවිදැ නො විඩා වැ දුග්ගන් බුදුන් සරණ යෙමී' බුත්සරණ යා යුතු." (34)
- III. "එ ආළවකයා බසක් අසන්නා කැමැති එකෙක් වී නම්, රුවක් බලන ඇසක් ඇති එකෙක් වී නම්, කීවක් සිතන සිතක් ඇති එකෙක් වී නම්, එ මා දැමූ සත්ත්වයන් අතුරෙහි උගත් ගලවා ගන්නා බව නො දන්නි ද?" (139)

IV. "... සවසනික යැ ශ්‍රී වත්ස යැ නන්ද්‍යාවතී යැ සෞචස්නික යැ අවනංසක යැ වර්ධමානක යැ හද්‍රපීඨ යැ ප්‍රසාද යැ තොරණ යැ ශෙවනව්‍යුත යැ මඟුල්කඩුව යැ මිණිතල් වැට යැ මොනරපිල්කලබ යැ වාමර යැ නළල්පට යැ මිණිරුවනැ දැසමන්මල්දේම යැ නීලොත්පල යැ රක්තොත්පල යැ රක්තපද්ම යැ ශෙවනපද්ම යැ පූණිකලස යැ පූණිපාත්‍ර යැ සප්තසාගර යැ වක්‍රාවාටපච්ඡා යැ හිමාලය පච්ඡා යැ මහමෙරු පච්ඡා යැ හිරමඬුලු යැ සදමඬුලු යැ දෙ දහසක් කොදිවි පිරිවර කොටු ඇති සතර මහාවිප යැ පිරිස් සහිත වූ සත්රුවනින් හෙබි වක්‍රවර්තියැ දක්ෂිණාවතී වූ ධවල ගඹිඛ යැ සවණී මත්ස්‍ය යුගල යැ වක්‍රායුධ යැ පඤ්ච මහා ගඹිඛා යැ සප්ත-කුලපච්ඡා යැ සප්ත දහතලා යැ ගරුඛරාජ යැ ශිශුමාර යැ ධිවජ යැ පතාකා යැ රන්සිවි ගෙ යැ සවණීවෘලව්‍යාජන යැ කෙලාසපච්ඡා යැ සිංහරාජ යැ ව්‍යාසුරාජ යැ, වලාහක අශව රාජ යැ උපොෂ්ඨ හසති රාජ යැ වාසුකී නාගරාජ යැ හංස රාජ යැ වෘෂභ රාජ යැ චේරාවණ හසති රාජ යැ ස්වණිමකර යැ සත්රුවන් මහා නෞකාව යැ වසුපස්සෙහි ලු දෙන්නු යැ කිම්පුරුෂ යැ කින්තරී යැ කුරවි කෙවිල්ලො යැ මයුර රාජ යැ ක්‍රොඤ්ච රාජ යැ වක්‍රවාක රාජ යැ ජීවඤ්ච රාජ නම් පක්ෂි රාජ යැ ස දිව්‍යලොක යැ සොළොස් බඹතල යැ යන මෙතෙක් ලක්ෂණ තාක් යටපත්ලෙහි පැනෙන හෙයින් මුළු ලොවැ තමන් සරණ වන් බව හඟවන්නාක් වැනි වූ, ශක්‍රයා හිස තබා සැතැපෙන බිස්සක් වැනි වූ සොධා හළ පැන් මහා බඹ හට අභිෂේකජල කලා වූ, ශ්‍රී පාද ඇති වන බැවින් දෙවන මහා පුරුෂ ලක්ෂණයෙන් හෙබි සිටියා වූ බුදුන් සරණ යෙමි' බුත්සරණ යා යුතු." (248, 249)

V. "බොධිසත්ත්ව කලැ විධුරපණ්ඩිත වැ මනුෂ්‍යරාජයකු හා නාගරාජයකු හා ගරුඛරාජයකු හා එක විටැමැ විවාළ පැන ක්ෂණයෙහි විසඳා නාගරාජයා ගෙ කණ්ඨමාණිකායෙන් හා ගරුඛරාජයා ගෙ රන් මාලායෙන් හා ශක්‍ර දිව්‍යරාජයා ගෙ දිව සඵයෙන් හා මනුෂ්‍යරාජයා ගෙ ගෙරි දහස් ආදීන් හා පූජා ලැබන් පැන විසඳු හ." (151)

VI. "එක් බුදු කෙනකුන් වහන්සෙ සක්මන් කරන කල්හි අනිත් බුදුන් වහන්සෙ වැඩහෝනා සේක් හෝ යැ, වැඩ සිටිනා සේක් හෝ යැ, වැඩහිදිනා සේක් හෝ යැ." (112, 113)

VII. "පන්සියක් රාජකුමාරවරුන් රහත් කොටැලා මහා වනයෙහි වැඩැහිදැ කැටි වූ දිව්‍යබුන්මයනට මහාසමය සූත්‍රය දෙසා-වදළ දවස් ද, දෙළොස් හවුරුද්දක් මුළුල්ලෙහි පොළො තෙලෙ සිටැ බඹලොව දක්වා සියලු සතුන් විසඳාගත නුහුණු මඬිගල ප්‍රශ්නය විසඳා මහාමඬිගල සූත්‍රය දෙසා-වදළ දවස් ද, තමන් වහන්සෙ ගෙ පුත් වූ රාහුල කුමාරයන් වහන්සෙට අවවාද කරනු පිණිසැ අම්බලට්ඨිකාවට වැඩැ රාහුලොවාද සූත්‍රය දෙසා-වදළ දවස් දැ සමචිත්තපරියාය සූත්‍රය දෙසා-වදළ දවස් දැ'යි මේ සතර තැන්හි" (244)

මේ අතුරින් වර්තමාන සිංහල වාක්‍යවල මෙසේ පුනරුක්තව යෙදෙන්නේ ‘හෝ’, ‘ද’, ‘ක්’ ආදී නිපාත පමණි.

උදා:

- I. සුනිල්ද, කමල්ද, නිමල්ද, අමල්ද පුහුණුවීම් කටයුතු සඳහා ක්‍රීඩාංගණයට ගියහ.
- II. විදුහල්පතිතුමාත්, ආචාර්ය මණ්ඩලයත්, දෙමව්පියන් අතුරින් කිහිපදෙනෙකුත්, උසස් පෙළ සිසුහුත් වාරිකාව සඳහා සහභාගි වූහ.
- III. සුරේනි හෝ සුනන්ද හෝ මම හෝ කෙටි දුර ධාවන ඉසව්ව සඳහා සහභාගි වෙමි.

එකම වාක්‍යයක් තුළ ඇතැම් පද නැවත නැවත යෙදීම හෙවත් පද පුනරුක්තිය බුක්සරණේ ප්‍රකට භාෂා ලක්ෂණයකි. ඒ පිළිබඳ නිදසුන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

සුදුසු:

උදා:

- I. “උන් වහන්සේ විසින් සුදුසු සුදුසු කොටු ප්‍රාතිභායී දැක් වූ කල්හි කරන සාධුකාර කොලාහල යැයි දැන්වූ සෙයෙකැ.” (97,98)
- II. “සෙසු සුයාම-සන්තුසිතාදී දිවාපුත්‍රයෝ තමන් තමනට සුදුසු සුදුසු වූ වල් විදුනා දී වූ නොයෙක් මඛිගලෝපකරණ ගෙනැ නික්මුණහ.” (117)

මෙම වාක්‍යවල මෙන් ‘සුදුසු’ යන පදය ද්විත්ව වී යෙදෙනු වර්තමානයේ දක්නට නොලැබේ.

උදා:

- I. “එසේ අශෝභන ලෙස හැසිරීම ඔබ වැන්නකුට සුදුසු නො වෙයි.”

ලදින්:

උදා:

- I. “.... සෝවන්මඟ ලදින් සොවන් එල ලදින්, සකාදගාමී මඟ ලදින් සකාදගාමී එල ලදින්, අනාගාමීමඟ ලදින් අනාගාමීඑල ලදින්, රහත් මඟ ලදින් රහත් එල ලබන විට මැ එකොළොස් දහස් පන්සියක් ගඹිඟා වැදැ පිරිගිය මහ මුහුදක් සෙ” (273)

කෙනෙකුව:

උදා:

- I. “සවාමීනි, තෙපි සඳුට වඩා සෞම්‍ය කෙනෙකුව, හිරුට වඩා තෙජස් ඇති කෙනෙකුව, මුහුදට වඩා ගැඹුරු කෙනෙකුව, මහමෙරට වඩා අවල කෙනෙකුව, සියලු රුවන්හි,

සියලු මල්හි සියලු තරුවෙහි, සියලු විදුලියෙහි, සියලු දෙව් දුන්නෙහි සියලු සන්ධ්‍යා වලායෙහි, සියලු සරද්වලායෙහි පැහැ තාක් එක් කොටැ අළලාපියා,” (240)

දවස්ද:

උදා:

- I. "... බිම්සර රජ්ජුරුවන් ගෙ ගෙහි වැඩැ හිඳැ තිරොකුඩ්ඩ සූත්‍රය වදළ දවස් ද, සුමනමාලාකාර සමාගමයෙහි බණ වදළ දවස් ද, බදිර්ඞිගාර ජාතක සමාගමයෙහි බණ වදළ දවස් ද, ජම්බුකාජීවක සමයෙහි බණ වදළ දවස් ද, ආනන්දසෙට්ඨී සමාගමයෙහි බණ වදළ දවස් ද වෙන වෙන මැ සුවාසු දහසක් ප්‍රාණින් අමාමහ නිවන්හි ලු 'බුදුන් සරණ යෙමි' බුක්සරණ යා යුතු." (243, 244)
- II. "පන්සියක් රාජකුමාරවරුන් රහත් කොටැලා මහ වනයෙහි වැඩැහිඳැ කැටි වූ දිව්‍යබ්‍රහ්මයටනට මහාසමය සූත්‍රය දෙසා-වදළ දවස් ද, දෙළොස් හවුරුද්දක් මුළුල්ලෙහි පොළො තෙලෙ සිටැ බඹලොව දක්වා සියලු සතුන් විසඳා-ගත නුහුණු මඞිගලප්‍රශ්නය විසඳා මහාමඞිගල සූත්‍රය දෙසා-වදළ දවස් ද, තමන් වහන්සෙ ගෙ පුත් වූ රාහුල කුමාරයන් වහන්සෙට අවවාද කරනු පිණිසැ අම්බලට්ඨීකාවට වැඩැ රාහුලොවාද සූත්‍රය දෙසා-වදළ දවස් ද, සමචිත්තපරියාය සූත්‍රය දෙසා-වදළ දවස් දැ'යි මෙ සතර තැන්හි සියයෙකැ දහසෙකැ ලක්ෂයෙකැ කොටියෙකැ ප්‍රකොටියෙකැ යනාදි හිමක් නැති වැ අසඞ්ඛ්‍ය බැගින් අනන්තාපරිමාණ සත්වයන් නිවන් මහ පුරයෙහි ලු 'බුදුන් සරණ යෙමි' බුක්සරණ යා යුතු." (244)

බව යැ:

උදා:

- I. "තව ද, පිරි තිබෙන්නා වූ ඇඟිලි ඇති බව යැ, තව ද ක්‍රමයෙන් සිහින් වැ ගිය ඇඟිලි ඇති බව යැ, තව ද වට වූ ඇඟිලි ඇති බව යැ, තව ද රත් වැ තිබෙන්නා වූ නිය ඇති බව යැ, තව ද සිනිඳු වූ නිය ඇති බව යැ, තව ද සැඟවී තිබෙන්නා වූ බොලැට ඇති බව යැ," (258-260)
- 3.2.1.6 එකම විශේෂණ, නාම පද, ක්‍රියා පද හා කෘදන්ත පුනරුක්තව සිංහල වාක්‍ය කුලයෙදීම මේ වන විට අභාවයට ගොස් ඇත.
- 3.2.1.7 බුක්සරණෙහි අන්තර්ගත තවත් වාක්‍ය රටාවක් නම් උක්ත නාම පදයට අනතුරුව කෘදන්ත නාමයක් යෙදී සැකසුණු නාම විශේෂණ වාක්‍යාංශ සහිත වාක්‍යයි.

උදා:

- I. "ඕ එක් දවසක් පතුල් පහණින් සොධන්තී පළමු වත් කළ පැන් මදක් ගොස් විශැලි-ගියා දුට," (224)

- II. "... ගකුදෙවෙන්දු තෙමේ තමා ගෙ පුරස්ත්‍රීන් කෙරෙන් එක් ස්ත්‍රීයක කැඳවා කියන්නෙ: 'පෘථිවියෙහි යම් වස්තුවක් තිට ප්‍රිය ද එයට දසවරයක් ගනැ'යි කීයැ." (316)
- III. "එ අසා බැමිණිය කියන්නී 'තො සඞ්ග්‍රාම භූමියට නො වැදෑ මැ පැරැදි එකකු වැන්නෙහි, ජඩ වූ තඹවිටිමැලිය, මට කන්නලවු නො පිරුවා ගොස් රජ්ජුරුවන් අතින් කෙල්ලක කොල්ලකු ගෙනෙව'යි කියා බමුණා වෙර ලේ කයි." (337)
- IV. "බෝසතාණො ලොකු කුමාරයන් කැඳවා කියන්නාහු 'පෙරමඟට ගොස් බමුණා අතැ කෙඩ පිරිකර ගෙනැ කැඳවාගෙනැ එව'යි යැවූ හ." (342)
- V. "එ මැ දවස් සඳ මහ රජාණො සවස්තයක් දක්නාහු; මිනිසකු අවුත් රන්මල් දෙකක් තමන් අතට දුන්නා දැකැ, පිබිදැපියා වතුර්වෙදයෙහි නිපුණයන් ගෙන්වා-ගෙනැ තමන් දුටු සවස්තය විවාළහ." (355, 356)

මෙම වාක්‍ය රටාව අමාවතුර බුත්සරණ යන ග්‍රන්ථද්වයේම බහුලව දක්නට ඇතත් මේ වන විට එය අභාවයට ගොස් ඇත.

යමෙක් සිතු දෙයක් පිළිබඳව දැක්වීමේදී කෙටි වාක්‍යාංශයකින් සිතු බව දක්වා ඉන් අනතුරුව සිතු දෙය දැක්වීමේ වාක්‍ය රටාව අමාවතුරේ මෙන්ම බුත්සරණේද දක්නට ලැබේ. මෙම ග්‍රන්ථයෙහි මෙම වාක්‍ය රටාව යමෙක් කියූ දෙයක් පිළිබඳව දැක්වීමේදීද යෙදී තිබේ.

උදා:

- I. "මෙසෙ දන් කෙළි මැ කෙළි කොටැ දන් දී අට හැවිරිදි වයස් වූ කල විසිතුරු වූ ප්‍රසාදයෙහි පනවන ලද ශ්‍රී යහන් මසතකයෙහි පලක් බැඳ වැඩහිදැ සිතන්නාහු; "මා ඉපැදැ දන ක්‍රියාවෙහි සුව නො විදැ දවස් ගණනෙක් නිකම් මැ ගියෙ යැ, හෙ දැන් අට හවුරුද්දෙකැ, තව ද දවස් මෙසෙ මැ යේ දෝ හෝ'යි" (320)
- II. "බිසවු කියන්නාහු 'සවාමිනි, නුඹ වහන්සෙ පෙරැ දන් දෙන්නට කියත් මුත් නඟා තබන්නට නො කියන සේකැ, දැන් කුමක් සඳහා මෙසෙ වදළදැ දැ'යි සැක කොටැ පිළිවිස්සාහ." (325)
- III. "... සිත් නමැති දිය එවැ නිවා සිතන්නාහු: 'දන් නමැති සත්‍ය ක්‍රියාව දෙසැ'යි කී නගරවාසීන් සිත් ගන්නට නො පිළිවෙනැ" (326)
- IV. "එ සඳැ වෙසතුරු මහරජාණො සිතැ ඇත්ත කියන්නාහු: 'සොදුර, අප ගෙ ඇතු දන් දුන්නෙන් නගරවාසී කිපී අප මෙ රටැ නො හින්දැ දී වඩිගඟිරි වනයට යවන්නට සම්මත කළොල, එසෙ හෙයින් ඇපි වනයට යමිහ, අප වලට ගියහ'යි දළ සෝදුකින් නො තැවී සුව සෙ ජීවත් වව, දරුවන් දෙබිහින්නන් කෙරෙහි බියපත්

වච. සොඳුර, තොප දිවි රැක්මෙහි සිත් ඇති වච, අප ගිය කල තොප රක්ෂා කරන සවාමිකෙනකුන් ඇත. උනට කීකරු වූ අත්පාමෙහෙ කරව, තව ද දරුවන් කෙරෙහි බියපත් වච'යි කීහ." (326)

V. "එ සඳැ පුසතිදෙවී ද යෙහෙළණින් බස් අසා පුතණුවන් කෙරෙහි කළ ශොකයෙන් හඬමින් කියන්නාහු: 'සෙලින් හී මියෙමි මැ යැ, දිව ඇදැ කා මියෙන් මැ යැ, සිරිඟි කා මියෙමි මැ යැ, ගිනි වැදැ මියෙමි මැ යැ, මාගෙ මද වරදකුන් නැති ම-පුතණුවන් වනාන්තර යවත් නොහැමිමෙමි, නගරවාසීන් ගෙ කියමන් ගෙනැ ම-පුතණුවන් වනාන්තර යවා නම් 'මී සැලු' කල මැස්සන් පලන්නා සෙ තොප ගෙ රජය නස්නෙ වේදැ'යි කීහ." (327)

වර්තමාන ව්‍යවහාරයේයේදී යමකු සිතූ දෙයක් පිළිබඳව 'සිතී' යන ආබ්‍යානයෙන් අවසන් වන කෙටි වාක්‍යාංශයකින් දක්වනු නොලැබේ. ඊට විකල්ප වශයෙන් නූතන ව්‍යවහාරයේ සිදුවන්නේ උක්තය හා ආබ්‍යානය අතරට සිතූ දෙය උද්ධෘත පාඨ ලක්ෂණ යටතේ යෙදීමයි.

උදා:

I. සුනිමල් "මම හොඳින් ඉගෙන, උසස් රැකියාවකට ගොස් දුගී බවින් අත් මිදෙමි"යි සිතීය.

නූතන ව්‍යවහාරයේ යමකු පැවසූ දෙයක් පිළිබඳව සඳහන් කරන්නේද උක්තය හා ආබ්‍යානය අතරට පැවසූ දෙය උද්ධෘත පාඨ ලක්ෂණ යටතේ යෙදීමෙනි.

උදා:

I. සුනිමල් "අම්මේ, මට විභාගට කොළඹ යන්න තියෙන්නෙ හෙට උදේ පාන්දර" යැයි පැවසීය.

ප්‍රකාශයට අනතුරුව උක්තය හා ආබ්‍යානය යෙදීමේ වාක්‍ය රටාවක්ද නූතන ව්‍යවහාරයේ පවතී.

උදා:

I. "ඉදිරි වසර කිහිපය තුළ විරැකියා ප්‍රශ්නයට ස්ථිරසාර විසඳුම් ගේනවා" යැයි ජනාධිපතිතුමා ප්‍රකාශ කළේය.

තමන් නිශ්චිතව දන්නා දෙයක් පිළිබඳව අවධාරණාර්ථයෙන් ඇසීම සඳහා භාවිත වූ 'වේද' යන්න සහිත වාක්‍ය රටාවක් බුත්සරණෙහි දැකිය හැකිය.

උදා:

I. "හැයි සවාමිනී, නුඹ ගෙ සෘද්ධි ප්‍රාතිභායී බලන්නට වේ ද මා එන්නෙ?" (105)

- I. “සියලු සේනාව බිඳී ගිය කලැ වේ ද රජ්ජුරුවන් තමන් ඇතු නැගෙන්නේ?” (107)
- II. “ආලවකය, කුමක්හි හසල කළ සුව ඵලවන්නෙ දැ’යි කියා වේ ද තා විචාරන්නේ?” (153)
- III. “මෙ දඹදිවට සලකුණු වූයෙ දඹ ගස් වේ දැ’යි කියා” (190)
- IV. “... එසේ හෙයින් වේ ද තී මෙ නර මහල්ලාට අඹු වූයේ?” (336)

මෙම වාක්‍ය රටාව වර්තමානයේ අභාවිතය. එහෙත් භාෂණ සිංහලයේ ‘වේද’ යන්නට විකල්ප වශයෙන් වර්තමානයේ ‘නේද?’ යන්න භාවිත වේ.

උදා:

- I. “මං කිව්ව නිසා නේ ද අද ඔයා මේ රැස්වීමට ආවේ?”
- II. “පොඩි කාලෙ ඉදල මහන්සිවෙලා ඉගෙන ගත්ත නිසා නේද සුනිල් අද හොඳ රස්සාවක් කරන්නේ?”

බුත්සරණේ ඇතැම් ප්‍රශ්නාර්ථ වාක්‍යවල ප්‍රශ්නාර්ථවාචී පදය වාක්‍ය මධ්‍යයේ යෙදී තිබේ.

උදා:

- I. “... මෙ දෙව සමාගමයෙහි කිමි ද තා බලන්නේ?” (142)

එහෙත් මෙම ව්‍යවහාරය මේ වන විට අභාවිතව ඇති අතර වර්තමානයේ ප්‍රශ්නාර්ථවාචී පදය යෙදෙන්නේ වාක්‍ය අගටය.

උදා:

- II. “ඔබ මෙහි බලන්නේ කුමක්ද?”

බුත්සරණේ අන්තර්ගත වාක්‍ය විචාරාත්මක ලක්ෂණ මෙසේ විමර්ශනය කළ හැකිය.

බුත්සරණේ වාක්‍ය විචාරාත්මක ලක්ෂණ මෙසේ විමර්ශනය කළ හැකිය.

නිගමනය:

යටෝකත විමර්ශනයට අනුව පැහැදිලි වන්නේ කාලාර්ථයේ අසම්භාව්‍ය ක්‍රියා වාක්‍යාංශය අග ධාතු ප්‍රකෘතියට පරව ‘-ත්’ ප්‍රත්‍යය යෙදී, එය ද්විත්ව වශයෙන් යෙදීම, කාලාර්ථයේ අසම්භාව්‍ය ක්‍රියා වාක්‍යාංශ සඳහා බුත්සරණෙහි ‘කල්හි’ යන්නද යෙදීම, වර්තමානයට සමීප වාක්‍ය රටාද බුත්සරණේ කාලාර්ථයේ අසම්භාව්‍ය ක්‍රියා වාක්‍යාංශ අතර දක්නට ලැබීම, අනියමාර්ථයේ අසම්භාව්‍ය ක්‍රියා සඳහා අමාවතුරේ මෙන්ම බුත්සරණේද ‘නම්’ නිපාතය ‘ඉදින්’ නිපාතය සහිතව මෙන්ම රහිතවද යෙදීම, ‘කෙසේද යත්’ යන්න සහ එහි විකල්ප රූපද අනියමාර්ථයේ අසම්භාව්‍ය ක්‍රියා අර්ථයෙහි යෙදීම, නූතනයේ මෙන්

බුක්සරණේද කාලාර්ථයේ අසම්භාව්‍ය ක්‍රියාව සකසාගැනීම සඳහා ‘-හොක්’ ප්‍රත්‍යය යෙදීම, සමීකරණ වාක්‍යවලදී සමීකරණය දැක්වීමේදී අවධාරණාර්ථයේ ‘නම්’ නිපාතය යෙදීම, කෘදන්ත රූප, පූර්ව ක්‍රියා, ප්‍රච්ඡන්ත ක්‍රියා, නිපාත පුනරුක්තිය, සුදුසු, ලදිත්, කෙනෙකුව, දවස්ද, බව යැ, ආදී පද පුනරුක්තිය, නාම පදයට අනතුරුව කෘදන්ත නාමයක් යෙදී සැකසුණු නාම විශේෂණ වාක්‍යාංශ සහිත වාක්‍ය අන්තර්ගත වීම, යමෙක් සිතු දෙයක් පිළිබඳව දැක්වීමේදී කෙටි වාක්‍යාංශයකින් සිතූ බව දක්වා ඉන් අනතුරුව සිතූ දෙය දැක්වීමේ වාක්‍ය රටාව දක්නට ලැබීම, තමන් නිශ්චිතව දන්නා දෙයක් පිළිබඳව අවධාරණාර්ථයෙන් ඇසීම සඳහා භාවිත වූ ‘වේද’ යන්න සහිත වාක්‍ය රටාව හා ඇතැම් ප්‍රශ්නාර්ථ වාක්‍යවල ප්‍රශ්නාර්ථවැනි පදය වාක්‍ය මධ්‍යයේ යෙදීම ආදී වාක්‍ය විචාරාත්මක ලක්ෂණ බුක්සරණෙහි අන්තර්ගතව ඇති බවයි.

ප්‍රණාමය:

මෙම පර්යේෂණය සඳහා මාර්ගෝපදේශකත්වය සැපයූ ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ මහාචාර්ය පියසීලි විජේමාන්න මහත්මියටත්, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ මහාචාර්ය ගුණවර්ධන නානායක්කාර මහතාටත්, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ වාග්විද්‍යා අධ්‍යයනාංශයේ මහාචාර්ය අශෝක ප්‍රේමරත්න මහතාටත් මාගේ කෘතචේදිත්වය හිමි වේ.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය:

❖ ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය:

01. ලඛිකානන්ද හිමි, ලබුගම. (1953). (සංස්.). බුක්සරණ. කොළඹ: සී/ස ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.

❖ ද්විතීයික මූලාශ්‍රයන්:

- 01. කුමාරතුංග, මුනිදාස. (1956). ක්‍රියා විවරණය. මරදන: කේ. ඒ. ආරියදස සහ සමාගම.
- 02. කුමාරතුංග, මුනිදාස. (2000). ව්‍යාකරණ විවරණය හෙවත් සිංහල භාෂා ව්‍යාකරණය. කොළඹ: සී/ස ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- 03. කුමාරතුංග, මුනිදාස සහ ගුණවඩු, අමරසිරි. (1965). සිදත්සඟරා විවරණය. කොළඹ: කේ. ඒ. ආරියදස සහ සමාගම.
- 04. බලගල්ලේ, විමල් ජී. (2001). භාෂා අධ්‍යයනය හා සිංහල ව්‍යවහාරය. කොළඹ: සී/ස ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

Category: Research Article

සීගිරි කාන්තා බිතුසිතුවම් පිළිබඳ ප්‍රකාශිත මත අධ්‍යයනයේ දී සීගිරි ගීවල උපයෝගිතාව පිළිබඳ විමර්ශනයක්

ඩබ්. එම්. කලනාණි විජේසුන්දර

ARTICLE DETAILS

Published Online & Printed
October-November 2024

Author:

Dr. W. M. Kalyani Wijesundara
Department of Sinhala
University of Colombo.
Email: kalyani@sinh.cmb.ac.lk

Keywords:

comparative analysis, sigiri murals, sigiri
graffiti, sigiri mural's opinions,

Abstract

Professor Senarath Paranavithana has published 685 Sigiri songs on the Sigiri Mirror Wall under the name Sigiri Graffiti. Sigiri murals have been the subject of many Sigiri Graffiti written on Sigiri walls. Sigiriya mirror wall and graffiti are a source of various social information. Accordingly, 'What is the utility of Sigiri Graffiti in the study of the opinions presented about Sigiri women's murals? This research was conducted concerning this research problem. Some who wrote Sigiriya graffiti saw murals and created graffiti using them as subjects. Therefore, this research was conducted based on the assumption that we can understand from the women depicted in the murals that Sigiri murals were inspired by the graffiti. The research was conducted under the qualitative research method. Data through a literature review from library references was collected. A comparative analysis of that data with the views presented regarding Sigiri paintings Usefulness of Sigiri Graffiti in Studying Opinions Presented about Sigiri Murals in Association This research was conducted concerning.

හැඳින්වීම

සිගිරිය යනු සිගිරි බිතු සිතුවම් සහ සිගිරි ගී නිසා සුප්‍රසිද්ධියට පත් වූ ස්ථානයකි. පුරාණ සංස්කෘතියේ විශේෂත්වය ලොවට විශද කරන ප්‍රබල නිර්මාණ වශයෙන් සිගිරි බිතුසිතුවම් සහ සිගිරි ගී හැඳින්විය හැකි ය. කැටපත් පවුරේ සිගිරි ගී අතර සිගිරිය නැරඹීමට දිවයිනේ විවිධ ප්‍රදේශවලින් පැමිණි ජනයා ප්‍රධාන වශයෙන් බිතුසිතුවම් අද්දැකීම් කර ගනිමින් කළ නිර්මාණ බොහෝ ය. පරණවිතාන විසින් කියවා ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද ගී 685න් ගී 600කට අධික ප්‍රමාණයකට වස්තු විෂය වී ඇත්තේ සිගිරි සිතුවම්වලින් නිරූපිත කාන්තාවන් ය.

සිගිරිය නැරඹීමට පැමිණි ජනයාගෙන් සිගිරි ගී ලියූ අයට දිගු නිර්මාණ කරමින් බොහෝ වෙලා රැඳී සිටීමට තරම් සිගිරිය සුකර ස්ථානයක් නොවී ය. අසිරු ඉරියව්වක හිඳිමින් දිගු කවි තනමින් ගල් මත සටහන් කිරීම දුෂ්කර වූ හෙයින් සැකෙවින් තම සිතැඟි ගල් පවුර මත සිත්තම් කරන්නට නත් දෙසින් පැමිණි නිර්මාණකරුවන් උත්සුක වන්නට ඇත. ඒ අනුව 'සැකෙවි කවි' නැතහොත් 'මුක්තක' රචනා කළ සිගිරි කවීන්ගේ කවිත්වයේ සාරය මෙම ගීවල ගැබ් වී ඇත. සිගිරිය, කාශ්‍යප රජතුමාගේ පාලන මධ්‍යස්ථානය වූයෙන් එහි නොසැලකිල්ලෙන් අසභ්‍ය, ග්‍රාම්‍ය කිසිවක් සටහන් කිරීමට කිසිවෙකු හෝ ඉදිරිපත් වූ බවට සාක්ෂ්‍ය දැනට ප්‍රකාශිත සිගිරි ගී අතරින් හමු නොවේ. තමාගේ කවි සිතිවිලි සරල ව සංක්ෂිප්ත ව සටහන් කළ ඒ නිර්මාණ 'සිගිරි ගී' නමින් ප්‍රසිද්ධ වී ඇත.

'සිගිරි කැටපත් පවුරේ ඇති මුළු ගී ගණන 685කි. ඒ ගණන අපේ මහකවක ප්‍රමාණයට සම ව පවතී. එහෙයින් ලබා ගත යුතු එළිය මහකවක සාහිත්‍යාලෝකය තරමට ම පැතිර පවතී' (සන්නස්ගල, 1961: 52). බොහෝ 'සිගිරි ගී' ප්‍රතිනිර්මාණ වශයෙන් හැඳින්විය හැකි ය. පර්වතය ආශ්‍රිත ව කාන්තා සිතුවම් සහ පහළ ගුහාවලින් තවත් විවිධ සිතුවම් හමු වී ඇතැයි පැවසුව ද වැඩි වශයෙන් සිගිරි ගී රචනා කළ අයගේ අවධානය යොමු වී ඇත්තේ කාන්තා බිතුසිතුවම් කෙරෙහි ය. දිගැසියන්, රන්වනුන්, හිමියඹුවන් වැනි යෙදුම් සිගිරි ගීවල බහුල ය. ඒ අනුව සිගිරි බෙයදෙහි ඇති කාන්තා සිතුවම් ආශ්‍රයෙන් බොහෝ සිගිරි ගී නිර්මාණය වී ඇත. ඒවා නිර්මාණයක් ආශ්‍රයෙන් බිහි වූ තවත් නිර්මාණ විශේෂයකි.

වර්තමානය වන විට සිගිරි බිතුසිතුවම් විස්සකට ආසන්න ප්‍රමාණයක් අක්ෂිගෝචර වුව ද අතීතයේ මේ ප්‍රමාණයට වඩා සිතුවම් පැවති බවට සාධක සිගිරි ගී අතරින් ම හමු වේ. විරාවිඳුර්බන කවියා විසින් රචනා කරන ලද දීර්ඝ රචනාවක දෙ වන කොටසෙහි 'ගිරි තෙලෙහි වූ පන්සියයක් අඟනුන් රිසි සේ බලා, එකියක පිළිබඳ මනා සේ මෙනෙහි කළ හෙයින්...' යනුවෙන් සඳහන් කරයි.

... පන්සිය අග්නන් රිසිසෙය් බලයි ගිරි තෙ(ළෙ)
නොග(නිසි ස)ග් මෙනෙ මය් එකක් මෙ(නෙහි) කොටි මනා කොටි (249 ගීය)
නොහිද කසුන්ගිරිරද් අප සිරිලක් සිහිගිරි පසු

පන්සිය අග්නන් සහ යන්නා කෙළෙ පසු ... (44 ගීය) යනුවෙන් තවත් ගීයක ලංකාවේ පිහිටා ඇති සීගිරි පර්වතය නිසා මහාමේරු පර්වතය පරාජය වූ බවත් මේ පන්සියයක් අගනන් දෙවිලොව බලා යන ගමන පමා කළ බවත් සඳහන් වී ඇත. සල බුදු නමැත්තා ලියූ සිව් පද ගීයක 'නිරිඳුගේ ශිඛා මාණිකාය බඳු ප්‍රභාවෙන් යුතු පන්සියයක් අගනන් ද කැටපත් පවුර ද සිත් සතුටින් බැලුවෙමු' (මුදියන්සේ,2004:456) යනුවෙන් සඳහන් ගීයකි.

සිරිලක්දිවැ පිහිටි සිරිබර සිහිගිරි
එ(න මෙ) පතා දනන් මන ගන්නා ගිරි
පන්සියයක් අගනන් නිරින්දු සිකා සිරි
බැලූමො කැටිකල් යහවන් වැ සසිරි (560 ගීය)

පැරණි සාහිත්‍යයයේ දී රජතුමාගේ අන්තඃපුර කාන්තාවන් හැඳින්වීමට 'පන්සියයක් අගනන්' යන යෙදුම භාවිත විය. පන්සියයක ප්‍රමාණය අතිශයෝක්තියක් වශයෙන් සැලකුව ද සීගිරි ගී අතර ඇතැම් නිර්මාණවල සඳහන් විනු අද විද්‍යමාන නොවන නිසාත් ඇතැම් පර්යේෂකයන්ගේ නිරීක්ෂණ නිසාත් සත්‍ය වශයෙන් ම දැනට ඇති ප්‍රමාණයට වඩා බිතුසිතුවම් පැවති බව පිළිගැනීමට සිදු වේ. 'පුරාතන ශ්‍රී ලංකාවේ චිත්‍ර කලාව' කෘතියෙහි විස්තරාත්මක ව මේ පිළිබඳ සඳහන් වී ඇත.

සීගිරි පර්වතයෙහි මෙවැනි චිත්‍ර පිහිටා ඇත්තේ එක ම තැනක පමණක් නොවේ... ඒ. බී. ඩී. ඊ. යනුවෙන් හඳුන්වන ලද කෙවෙහි කිහිපය තුළත් චිත්‍ර පැවති බව පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික වාර්තාවලින් පමණක් නොව දැනට ශේෂ වී ඇති චිත්‍ර කොටස්වලින් ද හොඳින් තහවුරු වේ. මේ අනුව 'ඒ' කෙවෙහියෙහි චිත්‍ර 05 ක් ද, 'බී' කෙවෙහියෙහි චිත්‍ර 17 ක් ද, 'ඩී' කෙවෙහියෙහි එක් චිත්‍රයක් ද, 'ඊ' කෙවෙහියෙහි චිත්‍රයක කොටසක් ද යනුවෙන් සිතුවම් ෪ සක් ශේෂ වී තිබේ (සෝමතිලක, 2004:31).

සීගිරි සිතුවම් පිළිබඳ අවධානය යොමු කළ දෙස් විදෙස් උගත්හු බොහෝ වූහ. ඉංජිනේරුවකු වූ මරේ බිතුසිතුවම් ගුහාවට නැග ඒවා පිටපත් කළ මුල් ම තැනැත්තා විය. '1891 දී එවකට ශ්‍රී ලංකාවේ රජයේ වැඩ දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධානියා ව සිටි ඒ. මරේ නමැත්තා සීගිරියේ චිත්‍රවල පිටපත් සකස් කළේ ය' (සෝමදේව, 1992:22). 'සීගිරි චිත්‍ර පිළිබඳ කාලය වශයෙන් පිළිගැනීම වන්නේ ඒවා ක්‍රි. ව. 477- 495 තරම් කාලයක දී නිමවන බව යි' (අමරසිංහ, 2005:113). 'මෙම සිතුවම්වලින් ගම්‍ය කෙරෙන්නේ චිත්‍ර ශිල්පියා සිය තෙලිතුව ඔහුට අවනත කර ගනිමින් ඉතා ඉක්මනින් චිත්‍රය ඇඳ ඇති බව ය' (වාල්ස්, 2001:25). 'සීගිරි සිතුවම් ක්‍රි.ව. හයවෙනි සියවසට අයත් වන බවත් එම කාලය අප්‍රේමාවේ ද ඉතාමත් දියුණු කෘතීන් බිහි වූ අවධිය බවත් සඳහන් කරයි' (විජේසේකර, 1964:26) යනාදී වශයෙන් සීගිරි බිතුසිතුවම් පිළිබඳ විද්වතුන් ඉදිරිපත් කර ඇති අදහස් කිහිපයක් සාරාංශ කළ හැකි ය.

සිගිරි බිතුසිතුවම්වලින් නිරූපණය කෙරෙන්නේ කවුරුන් ද යන විමසුම සිගිරි ගී රචනා වන අවධියේ පවා තිබෙන්නට ඇතැයි සිතීමට තුඩු දෙන කරුණු සිගිරි ගීවලින් හමු වේ. ඒ අනුව මේවායෙහි නිරූපිත කාන්තාවන් කවුරුන් ද? යන ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සෙවීම ඇරඹී ඇත්තේ ක්‍රිස්තු වර්ෂ 8 වන ශතවර්ෂයේ දී බව වජීරවර්මන් නම් වූ සංස්කෘත පඬිවරයා රචනා කර ඇතැයි සඳහන් කෙරෙන මෙම ගීයෙන් පැහැදිලි වේ.

පීන පයෝධර භාරා - ලලිත සාරස රචිත තනු මධ්‍යා
නිලේන්දීවර නයනා - කෙයං මනෝරාමා රාමා (පරණවිතාන, 1959:05).

(පිරුණ පයෝධර බරින් ඇ බර වී හිඳී. ඇගේ සිහින් ඉඟ අලංකාර මෙවුල් දමකින් අලංකාර වී ත. ඇගේ නෙත් නිල් ඉඳුවර මල් මෙනි. විත්තභාරී වූ මේ ලලනාව කවුරුන් ද?) (එම).

සිගිරි ගී ලියූ අය විවිධ නම්වලින් මේ කාන්තා බිතුසිතුවම් හඳුන්වා තිබීමෙන් ද සිගිරි ගී ගැඹුරින් අධ්‍යයනය කිරීමේ දී ද ඔවුන් මේ චිත්‍රවලින් නිරූපිත කාන්තාවන් පිළිබඳ තම අදහස් ඉදිරිපත් කර ඇති බවට අනුමාන කළ හැකි ය. ගී රචනා වූ අවධිය වන විට ද බිතුසිතුවම්වලින් නිරූපිත කාන්තාවන් පිළිබඳ නරඹන්නන් බොහෝ දෙනෙකුට මේ ගැටලුව පැවති බව සිගිරි ගී පිළිබඳ විමර්ශනයක දී අවබෝධ වේ.

එකල පැවති මේ කරුණ පිළිබඳ සවිඤ්ඤාණික වූ සිවු නමැති පුද්ගලයා ද ඒ කරුණු සියල්ල සිතා බලා තමා ගැටලුව විසඳන ආකාරය පිළිබඳ සිගිරි ගී අතුරෙහි සඳහන් කර ඇත්තේ 'පැන නැගී ඇති මේ කරුණ පිළිබඳ ඒ කියූ කරුණු සියල්ල ම ගැන සිතා බලා මම ද මෙසේ විසඳමි. (එනම්) දෙවඟනන් මිහිතලයට බටුවාක් මෙනි' (මුදියන්සේ,2004:201) යනුවෙනි. ඔහුගේ අදහසට අනුව මේ කාන්තාවන් දිව්‍යාංගනාවන් බව වක්‍ර ව මෙසේ පවසා සිටියි.

ස්වස්ති මිති ... න(සි) යෙරුන සි ... සිවු ගී
මමඡ් මෙසෙ(යි)න මෙ උපන් පැය්හි විසජමි
දී සි(ත්හි එ) සියල් ව(න)සරන් බටි මිහිතෙලෙ (98 ගීය)

පසුකාලීන ව සිගිරි බිතුසිතුවම්වලින් නිරූපිත කාන්තාවන් පිළිබඳ පුරාවිද්‍යාඥයෝ සහ නොයෙක් විද්වත්හු ද විවිධ සාධක කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් අදහස් ප්‍රකාශ කළහ. 'සිගිරි සිතුවම් පිළිබඳ අධ්‍යයනය කළ බොහෝ දෙනෙකු එම සිතුවම්වල ඇති කාන්තාවන්ගෙන් නිරූපණය වන්නේ කවුරුන්දැයි සෙවීමට උත්සුක වී තිබේ. සිගිරි ඉතිහාසය එහි වටපිටාව මෙන් ම මේ චිත්‍රවල ඇති ඇතැම් සුවිශේෂතාවන් ද පාදක කර ගනිමින් ඔවුන් මේවාට නොයෙක් අර්ථකථන දී තිබේ (අමරසිංහ,2005:136). මෙම පර්යේෂණයේ දී සිගිරි බිතුසිතුවම් පිළිබඳ ඉදිරිපත් කර ඇති මත පිළිබඳ අධ්‍යයනයේ දී සිගිරි ගීවල උපයෝගිතාව පිළිබඳ විමර්ශනයක් සිදු කරන ලදී.

සීගිරි බිතුසිතුවම්වලින් නිරූපණය වන්නේ කාශ්‍යප රජුගේ බිසෝවරුන් සහ සේවිකාවන්, දිව්‍ය අප්සරාවන්, මල් වැසි වස්සන අප්සරාවන් සහ ඔවුන්ගේ සේවිකාවන්, දිය කෙළියට යන අන්තඃපුර කාන්තාවන්, කාශ්‍යප රජුගේ දියණියන් වන බෝධි සහ උත්පලවණ්ණා කුමාරිකාවන්, පිදුරංගල විහාරයට වන්දනාවේ යන අන්තඃපුර කාන්තාවන් වැනි අදහස් ඉදිරිපත් වී ඇත. වඩා ප්‍රචලිත අදහස 'මෙම කාන්තා රූපවලින් විදුලිය සහ මේසය නිරූපණය වේ' යන පරණවිතාන ඉදිරිපත් කළ අදහස යි. 'පුරාතන ශ්‍රී ලංකාවේ චිත්‍ර කලාව' ග්‍රන්ථයෙහි පසුකාලීන විචාරකයන් විටින් විට පළ කළ මතවාද කිහිපයක් මෙසේ සාරාංශ කර ඇත.

- I. කාශ්‍යප රජුගේ රාජ සභාවෙහි සිටි කාන්තාවන් පිරිසකි.
- II. පිදුරංගල විහාරය වන්දනාවේ යන කාශ්‍යපගේ කාන්තාවන් පිරිසකි.
- III. කාශ්‍යපගේ වියෝව නිසා රාජ සභාවෙහි සිදු වූ වැලපීමක් නිරූපණය කරන්නකි.
- IV. දිව්‍ය භවනයක සිටින දිව්‍යාප්සරාවන් පිරිසකි'
- V. උත්සවවල යෙදී සිටින කාන්තාවෝ පිරිසකි.
- VI. මහායාන අදහස් පිළිබිඹු කරන චිත්‍ර සටහන් රැසකි (සෝමතිලක, 2004:53).

අද දක්වාත් මේ පිළිබඳ වරින්වර විවිධ මත පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන අවස්ථා හමු වේ. ඒ පිළිබඳ සාවධාන වීමේ දී මේ ස්ත්‍රීන් ප්‍රධාන වර්ග දෙකකට සංග්‍රහ කළ හැකි ය. එනම්, 'මෙම සිතුවම් පිළිබඳ ප්‍රකාශයට පත් කොට ඇති මත දෙගණයකට බෙදිය හැකි ය. ඉන් එක් මතයක් අනුව මෙම සිතුවම්වලින් නරයන් නිරූපිත බව පැවසෙන අතර අනික් මතය වනුයේ ඒවායින් දෙවියන් නිරූපිත බව යි' (ද සිල්වා 1990:13) යනුවෙනි.

සීගිරි කාන්තා චිත්‍ර පිළිබඳ ප්‍රථමවරට අදහසක් ඉදිරිපත් කරන ලද්දේ පුරාවිද්‍යා කොමසාරිස්වරයෙකු වූ එච්. සී. පී. බෙල් විසිනි. මල් අත දරා සිටින කාන්තාවන් සීගිරි විහාරය අසලින් ම පිහිටා ඇති පිදුරංගල විහාරයට යන ආකාරය බිතුසිතුවම්වලින් නිරූපණය වන බව ඔහුගේ මතය යි (Archeological Survey of Ceylon Annual report, 1905:16-17). ඒ අනුව කාශ්‍යප රජතුමාගේ බිසොවුන් මල් අත දරමින් පිදුරංගල විහාරයට යන ආකාරය නිරූපණය කෙරෙන බව ඔහුගේ අදහස යි. මේ අවධිය වන විට සීගිරි ගී කියවා ප්‍රකාශයට පත් කර නොතිබුණ ද මල් අත දරා සිටින කාන්තාවන් ගැන කියවෙන සීගිරි ගී හමු වේ.

රන්වනුන් දුටිමො... රන් අතැ මල් ගත් (43 ගීය)

රන්වන් කාන්තාවන් දුටිමු. ... රතු පැහැති අතින් මලුක් රැගෙන සිටින

... මා බලමින් අතින් ගත් මල් (74 ගීය)

(ඔවුන් අතින් ගත් මල් බලමින් (මෙහි) පැමිණියෙමි.

මහනෙල් ගත් කතුන් දකුන් ... (199 ගීය)

මහනෙල් (අතින්) ගත් කතුන් දකිනා කල ...

නිල් මහනෙල් මලක් අතින් ගැනැ ගිරි බිත්ති ... (403 ගීය)

නිල් මහනෙල් මලක් අතින් ගෙන පර්වතයෙ සිටි ...

දැකැ ... රන්වනනක මල්කැන් අතැ ... (423 ගීය)

රන්වන් කාන්තාවගේ අතෙහි මල් කිනිත්තක් දැක ...

මහනෙල් මල් සුරත් අතැ (428 ගීය)

(සුරත් අතෙහි වූ මහනෙල් මල්)

'සීගිරිය සමීපයේ පවත්නා පිදුරංගල විහාරය කේන්ද්‍ර කර ගනිමින් මෙම වික්‍රමලංකර බෞද්ධ ආරක් ගැන්වීමට ඇතමෙක් උත්සාහ දැරූහ. කාන්තා රූප පමණක් ඇති නිසා තත් බෞද්ධ මතය ප්‍රතික්ෂේප කරන උගත්හු ද වෙති (රාහුල හිමි, 2012:28).

සීගිරි කාන්තාවන්ගෙන් නිරූපණය කෙරෙන්නේ කාශ්‍යප රජතුමාගේ මාලිගයේ විසූ ස්ත්‍රීන් ය (අමරසිංහ 2005:14) යනුවෙන් ද මතයක් ඉදිරිපත් වී ඇත. සීගිරි බිතුසිතුවම්වලින් නිරූපණය වන්නේ අන්ත:පුර කාන්තාවන් යන මතයට සාක්ෂ්‍ය සපයන සීගිරි ගී ද හමු වේ.

ස්වස්ති තරල්පා වැසි සිරිනාපැවිජේජමි

නිරිද්දිසිඳ සිටැ බැහැරටි නො(ආ)ම යම පරවිටි

එවන් වී නැවතැ බලමි(න්) සිටියවුන් වැන්නො (147 ගීය)

නිරිදාගේ අන්ත:පුරයෙහි සිටි (අපි), ඔහු නැති කල, ඉන් බැහැරට යමු'. එසේ (සිතමින් මෙන්), ඔවුන් නැවතී (ඉදිරිපස) බලමින් සිටියා වැන්න (මුදියන්සේ,2004:395).

ස්වස්ති

ඒ රජ්හු අග්නක් (බැලීමො) ආ අප (ඇ)ස්ති

බලමින් හෙර් සෙයින් බණ(න්ති) අත්(නෙන්) ආ හය් (417 ගීය)

රජතුමාගේ කාන්තාවන් එනම් අන්ත:පුර කාන්තාවන් බැලූ බව සඳහන් ගීයකි. මේ කාන්තාවන් සාමාන්‍ය ජනයාට දක්නට නොලැබෙන හෙයින් මේ බිතුසිතුවම් දැක කවියා 'නරපතියන්ගේ අන්ත:පුරයට අයත් කතුන් හුදකලාව වාසය කිරීමට සලස්වා තිබුණු බැවින් ඔවුන් බලා ගැනීමට සාමාන්‍ය ජනයාට අවකාශයක් නොලැබිණි' (මුදියන්සේ,2004:376) යනුවෙන් පවසයි.

විවිධ වයස්වල කාන්තාවන් සීගිරි බිතුසිතුවම්වලින් නිරූපණය කෙරෙන බවට ද අදහසකි. 'මෙම සිතුවම්වල ඇති කාන්තා රූපවලින් විවිධ වයස්වල කාන්තාවන් නිරූපණය කෙරේ. එසේ ම විවිධ මුහුණුවරින් සහ විවිධ හැඟීම්වලින් යුත් ස්ත්‍රීන් මේ තුළින්

නිරූපණය කෙරේ. නව යොවුන්, යොවුන්, මැදි වියේ සහ වයස්ගත කාන්තාවන් ද මේ අතර වේ (මනතුංග,1985:53). නන්දදේව විජේසේකර ද විවිධ වයස්වල කාන්තාවන් සිගිරි බිතුසිතුවම්වලට විෂය වූ බව දක්වයි (1964:73) මෙම ප්‍රකාශය හා සම්බන්ධ කළ හැකි සිගිරි ගී අතර වයෝවෘද්ධ කාන්තාවන් පිළිබඳ ඉඟි කරන මේ ගීය වැදගත් වේ.

තිත්මි පැරැද්දැ යෙමින් ලිමි.

... නැතැප් එ කලු රුකු ගැළ ගී හොවින් බිමා

නො කෙල්ලන් විසින් කියය් අ සි කැරෙය් කිමැ (251 ගීය)

‘මේ කාන්තාවන්ට සෘතු විමක් නොමැති වුව ද (ඔවුහු) වෙන් වී (එහි) වැටී, බිම හොවින්. ඔවුන් කෙල්ලන් නොවන හෙයින්, ඔවුන්ට කීමෙන් කුමක් සිහි කැරෙයි ද? (මුදියන්සේ, 2004: 281). ‘සෘතුවිම පවත්නා සමයෙහි බිම හෙවැ නිදීම පැරණි කල ලක්දිව ස්ත්‍රීන්ගේ සිරිත විය..’ (මුදියන්සේ, 2004: 282). සෘතු විමක් නොමැති කාන්තාවන් යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ වයෝවෘද්ධ කාන්තාවෝ ය. වැහැරුණ පියවුරු ඇති රන්වන් කාන්තාවන් බැහැර කොට යන ලෙසට බිජෙර්වතුකුලියෙහි අග්බෝ ලියූ ගීයකි මේ. (බි)ජෙර්වතුකුලියෙ අග්බොහි ගී.

එ නො බලයූ ජහ යම්හ රනවන බට්තන

බණවන නො මෙ බණයූ ගිරි හිස්හි නට්බිත වසනෙන් (71 ගීය)

මේ කාන්තාවන් තමන්ගේ ළපටි පයෝධර රන් පටියකින් බැඳ සිටි බව මේ කවියා කියයි. ‘ළ තන’ යනු ළපටි පයෝධර යන අරුත් දේ (මුදියන්සේ, 2004: 403). තමන් වර්ණනා කරන්නේ ළාබාල තරුණියක බවට කතුවරයා ව්‍යංගයෙන් එසේ ඉඟි කරයි.

මහනෙල් මල කනැ (ලී) නවත බද් (දුල්) පටි රන්

තන ළ උඩ්වටු තනන පැහැ රන්වන් සිහිගිරි (467 ගීය)

අවයව පිරිහුණු කාන්තාවන් පිළිබඳ ව ද ‘අඟ පිරිහිණ් ද දැකුමකුප් ඇති ... (456 ගීය) සඳහන් සිගිරි ගීයකි. එහෙත් නන්දසේන මුදියන්සේ ‘සිගිරි කතූන්ගේ රූ ඉඟටියෙන් පහළට නොදක්නා ලැබෙන හෙයින් මෙසේ කියා ඇත්තේ ය’ (2004:395) යනුවෙන් සඳහන් කර ඇත.

මුහුණුවල ඇති ශෝකී ස්වභාවය නිසා කාශ්‍යප රජතුමාගේ විශෝවෙන් දුකට පත් වී වැළපෙන කාන්තාවන් සිගිරි සිතුවම්වලින් සිත්තම් කර ඇතැයි නන්දදේව විජේසේකර පැරණි සිංහල බිතු සිතුවම්හි සඳහන් කර ඇත (1964:55). සැලකිය යුතු සිගිරි ගී ප්‍රමාණයක මේ චිත්‍රවලින් නිරූපණය වන්නේ කාශ්‍යප රජතුමාගේ බිසෝවරුන් බවට ඉඟි කරයි. ‘නිරිඳු හිමියාගෙන් විශෝ වූ හෙයින් බෙයදෙහි රන්වනුන් සොවින් මිය යම්හ’යි කියමින් ගල මුදුනින් පහතට පතිත අයුරු ය’ (මුදියන්සේ 2004:257) යනුවෙන් සඳහන් ගීයකි.

... බෙයන්ද්හි රන්වනුන් නිරින්ද් (ඉසිරා වියෙවිහි

මෙසිනි මියහෙමිහයි ගල් ඇගැනි හෙනයුන් වැන්නො (247 ගීය)

මෙම ගීයෙහි සඳහන් 'රජකුමාගෙන් වියෝ වූ' යන අදහස වැදගත් වේ. පරණවිතාන මෙම ගීයට දක්වා ඇත්තේ 'we shall die' out of grief in (their) separation from (their) load, the king' (Paranavithana,151-152) යනුවෙනි. රජකුමාගෙන් වියෝ වූ කාන්තාවන් රන්වනුන් යනුවෙන් හඳුන්වා ඇත. රජකුමා මිය ගිය නිසා මේ කාන්තාවන් කිසිවෙකු සමග කතා නොකරන බව දක්වා ඇති කවියකි මේ.

කියෙ ලය සිවලු ගී

තනරන්මලී වෙණ අතිනි ගත් හො රන්වන් ලී

නිරිඳු මෙලෙන් එකල් නො මෙ බෙ(ණෙය්) අන් න්න හය් යාවන් (19 ගීය)

'නිරිඳු මරණයට පත් වී ඇති නිසා රන් මලකින් පියයුරු අලංකාර කර ගෙන විණාව අත දරා සිටින ස්ත්‍රීය අන් කිසිවෙකු හා කතා නොකරයි' යනුවෙන් ලය සිවල නමැත්තාගේ ගීය මහමෙන් ලියා ඇත. හිමියාගෙන් වියෝ වූ හෙයින් මේ තැනැත්තිය පර්වතයට නැග හිඳින්නී ය 'නිරින්ද් ඉසිරා වියෙවිහි කී යැ මැය ගල නැගැ... (569 ගී) යනුවෙන් මිහින්දල් ලියූ කවියකි.

බුදුල්මී ගී.

නිරින්දු මළ බව අසයි ආ (ම)ම හෙළිල්ලබුයු(න්)

මියමො (ගත්) මල් හයි සෙලගින් හෙන්නනුන් (වැන්නො) (584 ගීය)

බුදුල්මී සටහන් කර ඇත්තේ 'රජකුමා මළ බව අසා මෙහි පැමිණි මේ රුමතියෝ (අපි) මිය යමිහ'යි (කියමින් අතින්) ගත් මල් සමඟ පර්වතය මුදුනින් පනින ආකාරය (ගත්තාහුය)' (මුදියන්සේ 2004:469) යනුවෙනි. රජකුමා මරණයට පත් වී ඇති හෙයින් ශෝකය වාවා ගත නොහැකි ව රන්වනුන් බෙයදෙහි සිටි බව 'නරනින්ද් ලයු මෙලෙයින් සෙවින් ල නො වහන්නෙන් ... (300 ගීය) යන ගීයෙන් කියවේ. කාශ්‍යප රජකුමා වියෝ වූ ස්ත්‍රීන් මේ බිතුසිතුවම්වලින් නිරූපිත බවට සිගිරි ගී ලියූ අය ද විශ්වාස කළහ. බිතුසිතුවම්වල ස්ත්‍රීන් පැලඳ සිටින ආභරණවලින් සහ සැරසී සිටින ආකාරයෙන් ශෝකී අවස්ථාවක් නිරූපණය වන්නේ ද යන්න විමර්ශනය කළ යුතු තත්ත්වයක් වුව ද මේ රාජකීය කාන්තාවන් බව ද අමතක නොකළ යුතු ය.

සිගිරි ලලනාවන් කවුරුදැයි හඳුනාගන්නට වෙර දැරූ අය අතර ආනන්ද කුමාරස්වාමී ද වැදගත් වේ. 'සිගිරි චිත්‍රවල පහත කොටස සම්මත වලාකුළුවලින් කැපී තිබෙන හෙයින් අප්සරාවන් නිරූපිත බව මගේ අදහස යි. අප්සරාවෝ නූතන චිත්‍රයන්හි හැම විට ම මෙසේ නිරූපණය කෙරෙත්' (කුමාරස්වාමී, 1962:176). සිගිරි ගී රචනා කළ අය අතර සිගිරි

බිතුසිතුවම්වල ඇද ඇත්තේ අප්සරාවන් යැයි සිතූ අය සිටි බවට ද සිගිරි ගී අතරින් සාක්ෂ්‍ය හමු වේ. වලාකුළෙන් මතු වී එන ආකාරයෙන් ඇදී සිතුවම් මේ අදහස ඉදිරිපත් කිරීමට හේතු වන්නට ඇත.

.... අසරන් බට් මිහිතෙලෙ (98 ගීය)

... දෙවගනන් මිහිතලයට බැස්සා වගේ

සගැ දිට්මි අසරනන් සිටි සෙ මෙ බෙයන්ද්හි සිරින් ... (104 ගීය)

... බෙයදෙහි සෝභාව නිසා ස්වර්ගයෙහි සිටින අප්සරාවන් සිටි ආකාරය දිට්මි.

(ස්වස්ති) සහජ පියනට නො මෙය්හි සරන් (අන්ද්ව තුබු(175 ගීය)

(අප්සරාවන් මෙහි අදවා තුබුයේ සහජ ප්‍රියයන් සදහා නොවේද?

... නිව ගිම් දිව අසර අස මෙහි හා (178)

(ගිම් නිවා දිව්‍යාප්සරාව මෙහි අසලට ආවා ය)

සිගිරි පර්වතයට මුදුනට ගිය විට සිගිරි බෙයදේ ඇති කාන්තා රූප දිව්‍ය අප්සරාවන් සේ නරඹන්නන්ට පෙනීම අරුමයක් නොවේ.

ස්වස්ති

තොප නුයුන මිණිවිටිනි වැම්භෙන පැහැ දිසෙ(ය්)

තො කළෙ ත(ම)න් තෙ(මම්) එ ඉන් (ද)නිම් තොප සුර බව (50 ගීය)

මිණි පහනින් වැම්මෙන පැහැය තොප නුවන්වලින් දිස්වෙයි. (නුවන්හි වූ) ඒ ශෝභා විහිදීම තමන් (ආයාසයෙන්) කළ දෙයක් නොවෙයි. එහෙයින් තොපගේ දිව්‍යමය භාවය දනිම් (මුදියන්සේ 2004:178). මේ ලලනාවන් දිව්‍යාංගනාවන් බව ව්‍යංගයෙන් පවසන සිගිරි ගීයක් ද මේ අතරෙහි හමු වේ.

ජෙරෙන් මිරිකෙයි යොවුන් පෙළෙයි ක(ය) වියයින් තෙක

(වෙ) ජිවි නි(යතින්) හි යනෙ මෙ හින්දියෙව් එ නැත්තයුන්

(කි)ත්මි ලිම් මෙ ගී. (549 ගී)

කිත්මි ලියන ගීයෙහි අරුත් වන්නේ 'යොවුන් බව ජරාව නිසා මිරිකෙයි. නොයෙක් ව්‍යාධීන් නිසා ශරීරය පීඩා වෙයි. නියතින් ම ජීවිතය ක්ෂය වී යන්නේ වෙයි. එබඳු (තත්වයක්) නොමැති ඇත්තන් මෙහි හිඳිනා සේ ය' (මුදියන්සේ, 2004:449). යෞවන බව විනාශ නොවේ නම් ජරාවට පත් නොවේ නම් රෝගී නොවේ නම් ඒ දිව්‍යාංගනාවෝ ය. සිගිරි ගී අතර ද මෙසේ බිතුසිතුවම්වලින් නිරූපණය වන්නේ අප්සරාවන් බවට සදහන් ගී හමු වේ. 'සිගිරි සිතුවම්වල නිරූපණය වනුයේ සිගිරියෙහි නිවැසි සුප්‍රේශල ශික්ෂාකාමී

යෝගාවචර භික්ෂුන්ට අහසෙහි සිට වලාකුළු අතුරෙන් පෙනී සිට මල් හෙලමින්, මල් වැසි සංකේතවත් කරන හක්ති ප්‍රණාම බරින් බිමට හෙළා දෙනෙතින් යුත් අප්සරාවන් බව සිතා ගත හැකි ය (මිඤ්ඤෝ, 1990). ශ්‍රී ලංකා රාවණ රාජධානිය කෘතියෙහි 'සීගිරි යුවතීහු නව වල්ලභයන් සොයා යුද බිමට පැමිණ දිව්‍ය අප්සරාවෝ වෙති' (සෙනෙවිරත්න, 2012: 216) යනුවෙන් අදහසක් ද ඉදිරිපත් වී ඇත. අසිරිමත් ඉන්ද්‍රියාව කෘතියෙහි සීගිරි බිතුසිතුවම්වලින් නිරූපණය වන්නේ අප්සරාවන් බවට බෞමි ද විස්තර කර ඇත.

පීතෘඝාතක I වැනි කාශ්‍යප නම් රජතුමා විසින් පස්වැනි ශත වර්ෂයේ අග භරයේ දී මෙහි මාලිගාවක් සහ බලකොටුවක් තනනු ලැබී ය. සෑම කාර්යයක් ම ඉහළින් කිරීමෙහි ආශාවෙන් මඩනා ලද අහංකාර තැනැත්තෙකැයි සිතිය හැකි කාශ්‍යප රජතුමා තමන් දේවත්වයෙහි ද ලා සැලකූ හෙයින් තම පර්වත බලකොටුව දිව්‍ය ලෝකයට සමකොට සිතී ය. ඒ අනුව උපදේවතාවුන් සහ නොයෙක් සෙසු දෙව්වරුන්, පර්වත බිත්තිවල අන්දවන ලද්දේ තමා ඒ සියලු දෙව් පිරිසවලට ද වඩා උසස් යයි තම රට වැසියන්ට දනවන්නට ය. මෙසේ අදින ලද සීගිරි චිත්‍ර බොහොමයක් තද හිරු රශ්මිය සහ මෝසම් වැසිවල පීඩාව නිසා විනාශ මුඛයට ගොස් ඇත. එහෙත් පර්වතයේ මැදක් පමණ වූ එක් තැනක උඩින් පිහිටි ගල් පියස්ස නිසා ආරක්ෂා වී ඇති අප්සරාවන්ගේ චිත්‍ර විසි එකක් වෙයි. මෙම අප්සරාවන්ගේ උකුලේ සිට පහළ කොටස වලාකුළින් වැසී ඇත (බෞමි, 1995:479).

සෙනරත් පරණවිතානගේ මතය වූයේ සීගිරි චිත්‍රවලට වස්තු විෂය වී ඇත්තේ විජ්ජුලතාවන් සහ මේසලතාවන් බව යි (1971:28). විදුලිය සහ මේසය සීගිරි බිතුසිතුවම්වලින් සංකේතවත් වන බව ඔහු විශ්වාස කළේ ය. සීගිරි ගී අතර රන්වන් කාන්තාවන් විදුලිය වැනි යැයි පැවසූ සීගිරි ගී ද හමු වේ. බෙයද කුසෙහි පැහැපත් විදුලිය වන් වූ රුමක් වරගනන් දැක සිත්තරා කෙසේ නම් දැඩි ශෝකය නිවා ගනියි ද? (මුදියන්සේ,2004:248) යනුවෙන් මේ ලලනාවන් විදුලිය වැනි වරගනන් යනුවෙන් දක්වා ඇත.

කිම්පබරවිල්හි අත්යුගලෙන් ඉගිලී
ගෙලෙ ග විජලි ... (178 ගීය)

ආකාශය නමැති තඩාගයෙහි කිමිද අත් යුගලය නමැති පියාපත්වලින්) ඉගිලී විදුලිය නමැති (ලතාවන්) ගෙලෙ ලා ... (මුදියන්සේ,2004:241) ලෙසින් කළ සඳහන ද පරණවිතාන මතයට සමීප අදහසකි. කවියා සීගිරිය පැමිණ කාන්තාවන් සිටි බව නොදැන විදුලි ධාරාවක් විහිදෙන අයුරු නිරීක්ෂණය කරද්දී බෙයදෙහි සිටි රන්වන් කාන්තාවන් දුටු බව කියවෙන ගීයකි. පරණවිතාන මතය හා සම්බන්ධ වන එම ගීය මෙසේ ය.

... විදුකි(ද) මත (ඇ)ති ද එබිමො (දි)සි තක් දි(ටි)වි
වියෙවුන් බඤ්ඤන් බෙයදිගි රන්(වනු)න් නො(මෙ) වී බුණ (555 ගීය)

උඩින් විදුලි ධාරාවක් ඇතිදැයි එබී (බැලීමු). දිස්වන තාක් (සියල්ල) දුටුයේ වී. බෙයදෙහි සිටි විශෝවුවන් බඳු රන්වන්හු කථා නො ම කළාහු ය (මුදියන්සේ,2004:453). රන්වන් කාන්තාවන් විදුලි ධාරාවක් බව කිතල නමැත්තා ගියක මෙසේ සඳහන් කරයි.

දැකූ තර් නිවයේ කිසෙය්නි සිත්වර් සා ලළයුන්

බෙයන්ද්කිසූ සහරා විජ්ලිය වන් වූ වරගනන් (192 ගීය)

බෙයද කුසෙහි පැහැපත් විදුලිය වැනි වූ රුමන් වරගනන් දැක සිත්තරා කෙසේ නම් දැඩි ශෝකය නිවා ගනීදැයි අසන මෙම ගීය ක්‍රිස්තවර්ෂ 9 වන ශතවර්ෂයේ රචනා වූ ගී අතර හමු වේ.

සීගිරිය ආලකමන්දාවෙ ආකාරෙට හදල කාස්සප රජ්ජරුවො එතැන කුවේරය වගෙ විසුවයි කියනව....ආලකමන්දාව පිහිටල තිබුණෙ කයිලාස පරුවනෙ උඩලු. කයිලාස පරුවනෙ අවට නිතර යාම් ඊම් කරන දෙවසරන් දක්වන්නයි වලාකුළුවලින් නගින මේගලතාවනුත් විජ්ජකුමාරියනුත් ගලේ මූණතෙ ඇදල තියෙන්නේ (පරණවිතාන,1969:28).

කවිසිළුමිණ මහා කාව්‍යයෙහි දියකෙළි වැනුම සමග සීගිරි සිතුවම් පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන වික්‍රමසිංහ දක්වන්නේ 'සීගිරියේ ඇතැම් රූප දිය කෙළියට බැස්සා වූ ස්ත්‍රීන් යයි ගැන්මට බාධාවක් නැත' (1960:96) යනුවෙනි. සීගිරි වික්‍ර අතර එක් සිතුවමක මල් මාලය කෙළවර මල් කලඹ පැහැදිලි ව පෙනෙතත් වමනින් ගත් මල් දම් කෙළවර මල් කලඹ දියෙහි නිමග්න වූ ආකාරයෙන් පෙනෙන බවත් වික්‍රමසිංහ තව දුරටත් සඳහන් කරයි. 'සීගිරි සිතුවම් කියන්නේ උයන් කෙළියෙන් පසු දිය කෙළියට බට කාශයප රජුගේ අන්තඃපුර වටා බැව් තීරණය කිරීමට මෙය ද සාක්ෂ්‍යකැයි හැගේ (වික්‍රමසිංහ,1960:96).

සවස්ති

දැකූ අයුත් තමන් දහරදිහි සෙදි යන්නන්

බෙයන්ද්හි රන්වනුන් ඇප් ගිය සෙයි කසුබරජ්පයි (153 ගීය)

'යහපතක් වේවා. තමා ම පැමිණ දිය දහරෙහි සේදී යන්නවුන් දැක (එ) රන්වනුන් බෙයදෙහි සිත්තම් කොට කාශ්‍යප රාජාපාදයන් ගිය බඳු ය' (මුදියන්සේ, 2004:228). මෙම ගීය පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේ දී 'දිය දහරෙහි සේදී යන්නවුන් දැක' යන අදහස මෙම ප්‍රකාශය සම්බන්ධයෙන් වැදගත් වේ. පට රෙද්දක් එක් අතකින් ද මුතු වැලක් එක් අතකින් ද ගත් කාන්තාවක ගැන ද රන්වන් අතින් පිළියක් ගත් කාන්තාවක ගැන ද සඳහන් ගී දෙකක් ද සීගිරි ගී අතර වෙයි.

බෙයන්ද්හි සම්වනක් ළ මය් ගත යැහැයෙන්

මුතු වැළැ එක් අතින් එක් අතිනි ගත් පටි වැරැල්ලක් ... (230 ගීය)

... රත අතිනි ගත එක වැරලි කදහස බැලි ද මෙ ... (223 ගීය)

මෙම ගීවලින් ගම්‍ය වන්නේ රෙද්දක් අතේ සිටින කාන්තාවක රන්වනුන් අතරේ සිටි බව යි. දිය කෙළියට යන කාන්තාවන් පිළිබඳ අදහස් සාකච්ඡා කිරීමට මෙබඳු ගී වක්‍ර ව උපස්තම්භක වේ.

‘සිගිරියේ දක්නට ලැබෙන අප්සරා චිත්‍රවලින් කාශ්‍යප රජු යුද වීරයෙකු ලෙසත් දිව්‍යමය ප්‍රණාමය ලබන බවත් සංකේතවත් වන බව මගේ අදහස ය’ (මනතුංග,2004:56) යනුවෙන් ඉදිරිපත් වී ඇති අදහසකි. අප්සරාවන් යුද ජයග්‍රහණයට ප්‍රණාම දක්වන බවට එන සාහිත්‍යමය සාධක ද, මේ චිත්‍ර නිර්මාණය කර ඇති ස්ථානයේ එවැන්නකට ඇති උචිත භාවය ද කුරුටු ගී ලියූ කවියන් මේ අප්සරාවන් තේරුම් ගෙන ඇති ආකාරය ද අනුව ඒ අදහස තහවුරු කළ හැකි ය (එම). මෙවන් අවස්ථාවක් ඉතා ශ්‍රීතිමත් අවස්ථාවකි. මේ සිගිරි ලලනාවන් යුද වීරයෙකු ලෙස ප්‍රණාම ලබද්දී ඒ කතුන් නැටුම් ගැයුම් වැයුම් කරන්නට ඇත. සිගිරි ගී අතර ද මේ අදහසට සාක්ෂ්‍ය සපයන ගී හමු වේ. රන්වන් කාන්තාව ගායනා කිරීමේ ආශාවෙන් විණාව උරහිසට ළංකොට වයමින් (සිටියා ය) ... යනුවෙන් සඳහන් ගීයකි මේ.

ගත රිසි කොටි වයමිනි වෙණ ඔරත් ළඟ කොටි

නිරිද් ඉසිරා මෙළෙ යි ඇනැ කඩ නො කළ වෙණ රන්වන් (84 ගීය)

තනරන්මලී වෙණ අතිනි ගත් හො රන්වන් ලී ... (19 ගීය)

රන් මලකින් පියයුරු (සාදා) විණාව අතින් ගත් ඒ රන්වන් ලිය... යනුවෙන් විණාව අතින් ගත් කාන්තා බිතුසිතුවමක් තිබුණ බවට කියවේ. පර්වතය දෙස බලමින් ගී කියවීම සුබදායක කරුණක් බව කියවෙන ‘සුක තොටි ගල බලා සිට ගී කියවන්නක්’ ... (259 ගීය) ගීයක් ද සිගිරි කාන්තාවන්ට සංගීත වාදනය කළ තැනැත්තෙකු ලියූ ගීයක් ද ‘... වයනෙ ම සිහිගිරියෙ තට ... (526 ගීය) සිගිරි ගී අතර හමු වීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතු ය.

‘සිගිරි බිතු සිතුවම් විශ්ව කීර්තියට අසුවී යැ. ඒ හේතුවෙන් කලා ශිල්පීහු මෙන් මැ වෙනත් නොයෙක් උගත්තුද පුරාවිද්‍යාඥයෝ ද විවේචකයෝ ද මේ සිතුවම් නරඹන්නට ඇදී ආහ. ඔහු එය පිරියෙසුම් ඇසින් බලා සිය හැඟුම් හෙළි කළහ’ (චාර්ල්ස්, 1958:48). ඉහත සාකච්ඡා කරන ලද කරුණු අනුව සිගිරි බිතුසිතුවම් සම්බන්ධයෙන් පළ වී ඇති අදහස් පිළිබඳ සවිඤ්ඤාණක වීමේ දී සිගිරි ගී අතර ද ඒ අදහස්වලට සාක්ෂ්‍ය සපයන ගී සොයා ගත හැකි බව අනාවරණය වේ. ‘සිගිරියෙහි මණ්ඩෝදක කුටි නැරඹීමට යන සෑම ගමනක් ම එහි සිතුවම් ගැන ආවර්ජනා කරන සෑම අවස්ථාවක ම ඒවා පිළිබඳ කිසියම් අලුත් තොරතුරක් සොයා ගැනීමකට තුඩු දෙයි. මෙම සිතුවම් ගැන තවමත් බොහෝ දේ ලිවීමට ඇතැයි යනු මගේ හැඟීම යි’ (ද සිල්වා, 1990:06).

සීගිරි ගී ප්‍රකාශයට පත් වීමෙන් පසු ඉදිරිපත් වී ඇති මත කෙරෙහි ද සීගිරි ගී ප්‍රබල සාක්ෂ්‍ය වශයෙන් යොදා ගත් බවක් නොපෙනේ. මෙහයින් සීගිරි ගී සහ බිතුසිතුවම් පිළිබඳ විමර්ශනාත්මක යොමු කරමින් දී සීගිරි ගීවල සඳහන් වී ඇති ඇතැම් බිතුසිතුවම් දැනට දක්නට නොලැබීම මේ පිළිබඳ මතයක් ගොඩ නැගීමේ දී ඉතා අවාසි සහගත තත්වයකි. සීගිරි ගී නිර්මාණ විශේෂයක් නිසා ඒවායේ ඇත්තේ නිර්මාණාත්මක අදහස් යැයි කෙනෙකුට තර්ක කළ හැකි ය. එහෙත් සීගිරි කවීන්ගේ භාවමය අද්දැකීම් ප්‍රකාශනය සීගිරි ගීවල විද්‍යමාන බව ද අමතක නොකළ යුතු ය. සීගිරි ගීවල අන්තර්ගතය කෙරෙහි ස්ථානෝචිත ව සහ කාලෝචිත ව මෙන් ම කල්පනාකාරී ව අවධානය යොමු කළහොත් කාන්තා බිතුසිතුවම් පිළිබඳ සඳහන් ගී සහ දැනට ශේෂ ව ඇති සීගිරි චිත්‍ර පමණක් නොව එහි ඇඳ තිබූ බවට සඳහන් වන සියලු සීගිරි බිතුසිතුවම් පිළිබඳ අවධානය යොමු කර සීගිරි ගී සමඟ සංසන්දනාත්මක විග්‍රහයකින් කාන්තා බිතුසිතුවම් පිළිබඳ නිවැරදි අදහසක් ලබා දිය හැකි බව අපගේ විශ්වාසය යි.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

අමරසිංහ, මාලිංග (2005). සීගිරිය ලෝක උරුමයක වගකුග. කොළඹ: දයාවංශ ජයකොඩි සහ සමාගම.

කුමාරස්වාමි, ආනන්ද කේ. (1962). මධ්‍ය කාලීන සිංහල කලා. (පරි.) එච්. ඇම්. සෝමරත්න, කොළඹ : සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව.

වාර්ල්ස්, ඇස්. පී. (1958). සීගිරි බිතුසිතුවම්. කොළඹ: ලේක්හවුස් සමාගම.

ජයතිලක,කේ. (1996). සීගිරි ගී - විචාරාත්මක රස වින්දනයක්. බත්තරමුල්ල : සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව.

තිස්ස කුමාර, ආනන්ද (2005). සීගිරි ජනශ්‍රැති. කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

ද සිල්වා, රාජා (1990). 'චිත්‍ර කලාවේ ආදි යුගය: ක්‍රි.පූ. 247 සිට ක්‍රි.ව. 800 තෙක්).' (සංස්.) නන්දදේව විජේසේකර. පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ ගත සංවත්සරය: 1890- 1990)- සමරු පොත් පෙළ: පස්වන වෙළුම- චිත්‍ර කලාව. කොළඹ: පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව.

පරණවිතාන, එස්. (1959). 'සීගිරි චිත්‍ර කුමක් පවසා ද?' කරුණාරත්න විජේතුංග. ජේරාදේණිය (සංස්.) ඉතිහාසය- 1 කාණ්ඩය. 1 කලාපය. 10-11 පිටු. විශ්වවිද්‍යාලය : ඉතිහාස දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රකාශන.

පරණවිතාන, එස්. (1969). සිංහලයෝ. (පරි.) සුවර්ත ගම්ලත්, කොළඹ: ලේක් හවුස් ඉන්වෙස්ට්මන්ට්ස් සමාගම.

පරණවිතාන, එස්. (2000). සීගිරි කුරුටු ගී - 1වෙළුම. (පරි.) සුවර්ත ගම්ලත්, කොළඹ: පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව.

බණ්ඩාර, ඒ. එල්. (1995). අසිරිමත් ඉන්ද්‍රියාව. බත්තරමුල්ල: අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව.

මනතුංග, අනුර. (1985). 'සීගිරි චිත්‍ර ශෛලිය පිළිබඳ කෙටි සටහනක්.' චසුන්දරා - 2 කලාපය පුරාවිද්‍යා අධ්‍යයන සඟරාව. කැලණිය: කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය.

මනතුංග අනුර (2004). සීගිරි චිත්‍ර. ජා ඇල: සමන්ති පොත් ප්‍රකාශකයෝ

- මිඤ්ඤෝ, ඒ.එම්. (1990). 'කැටපත් පවුර' ශාස්ත්‍රීය අතිරේකය. දිවයින බ්‍රහස්පතින්දා පුවත්පත 1990 මාර්තු 29
- මුදියන්සේ, නන්දසේන. (2004). සීගිරි ශිලා ලිපි. කොළඹ : ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- රාහුල හිමි, කනංගමුවේ (2012) 'සීගිරි බිතු සිතුවම් පිළිබඳ සංකේතවාදය', ප්‍රවන- ශ්‍රී ලංකා භික්ෂු විශ්වවිද්‍යාලීය ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය. 3 වන කලාපය - 2 වන අංකය, 27-49පිටු
- වික්‍රමගමගේ, වන්දා (2005). කාශ්‍යප රජුගේ සීගිරි ආලකමන්දාව. කර්තෘ ප්‍රකාශනයකි.
- වික්‍රමසිංහල මාර්ටින් (1960). පුරාණ සිංහල ස්ත්‍රීන්ගේ ඇඳුම. මහරගම : සමන් මුද්‍රණාලය.
- විජේසේකර, නන්දසේන, (1964) පැරණි සිංහල බිතුසිතුවම්. කොළඹ: රාජ්‍ය භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව.
- සන්නස්ගල, පුංචිබණ්ඩාර (1961). සිංහල සාහිත්‍ය වංශය. කොළඹ: සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව.
- සෝමතිලක, එච්. (2004) පුරාතන ශ්‍රී ලංකාවේ වික්‍රම කලාව. කොළඹ : ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- සෝමදේව, රාජී (1992). 'ඉතිහාසය හා දස වසරක ප³/₄යේෂණ'. එච්.ටී. බස්නායක (සංස්.) සංස්කෘත පුරාණය- 1 වෙළුම 1 කලාපය - ජනවාරි-මාර්තු 21-24 පිටු, කොළඹ : මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදල.
- Archeological Survey of Ceylon Annual report.* (1905) Colombo: Department of Archaeology.
- Bandaranayake, S. (1986). *The Rock and wall paintings of Sri Lanka.* Colombo: Department of Archaeology.
- Godakumbura, C. E. (1955). *Sinhalese Literature.* Colombo
- Paranavithana, S. (1956). *Sigiri Graffiti, Vol. I & II.* The Government of Ceylon.
- Paranavithana, S. (1971). *Art of the Ancient Sinhalese.* Colombo: Lake House Investment Ltd.

Category: Research Article

සිංහල භාෂාවේ අර්ථ විපර්යාසය පිළිබඳ තුලනාත්මක වාග්
විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක් (සිඛවලඳ අක්‍ෂරෝන්)

ගල්කුලමේ උපරතන හිමි

ARTICLE DETAILS

Published Online & Printed
October-November 2024

Author:

Rev. Galkulame Uparathana Thero
Senior Lecturer
Department of Languages
Rajarata University of Sri Lanka
Email: upa071@gmail.com

J.A. Mahesh Rohan Jyawardhana
Teacher
Sinhala Buddhist College
Matale
Email: academicmahesh6@gmail.com

Keywords:

Comparative Linguistics, Semantic Change,
Sikhawalanda, Sinhala Language

Abstract

This study explores semantic change in the Sinhala language through a comparative linguistic lens, with a focus on words from Sikhawalanda, a holy text written in Sinhala. Semantic analysis, a fundamental method in understanding linguistic meaning, is used to trace the historical evolution of word meanings within this text. Building upon foundational theories by Michael Brielle, Leonard Bloomfield, Stephen Ullman, and Ferdinand de Saussure, the research investigates how regional and social dialects, psychological influences, and socio-cultural factors contribute to shifts in meaning. The study particularly draws on the frameworks of meaning change methods outlined by Ananda Jayasekara and Chitra Jayasekara, examining both semantic opposition and loss, as well as the processes of semantic change in Eastern languages. Through a qualitative methodology, this research analyzes Sinhala dictionaries and Sikhawalanda as primary sources, highlighting how many words from ancient Sinhala (Numusu Hela) have evolved in their meanings in modern usage.

හැඳින්වීම

භාෂාව යනු සන්නිවේදන මාධ්‍යයකි. මිනිසා විසින් නිපදවන ලද වඩා වැදගත් උපකරණය වන භාෂාව ක්‍රමවත් ලෙස පිළියෙල වූ ශබ්ද සංකේත පද්ධතියකි. විවිධ භාෂක සමාජයන්හි එකම වස්තුව හැඳින්වීම උදෙසා භාවිත කරන වචන විවිධ වේ. එනමින් භාෂාව ආරෝපිත අර්ථවත් සංකේත පද්ධතියක් ලෙස හැඳින්විය හැකි ය. නිදසුනක් ලෙස ‘පුටුව’ යන වචනය විශ්ලේෂණය කළ හැක. කකුල් හතරක් සහිත අයෙකු ඉදගැනීමට භාවිත කරන උපකරණය සිංහල භාෂාවේ එනමින් හැඳින්වෙයි. එය ම පාලි භාෂාවේ ‘පීඨං’ ලෙස ද හින්දි භාෂාවෙහි ‘කුර්සි’ ලෙස ද දෙමළ භාෂාවෙන් ‘කදිතේර’ ලෙස ද හැඳින්වෙයි. සමස්ත මානව සමාජය බැඳ තබන භාෂාව සමාජ පරිණාමයක් සමග විවිධ අංශ ඔස්සේ සංවර්ධනය විය. ඒ අනුව භාෂාවේ සම්භවය, භාෂාවේ කාර්ය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම ආරම්භ වූ අතර අනුක්‍රමයෙන් එය වාග්විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනය දක්වා සංවර්ධනය විය.

වාග්විද්‍යාවේ ආරම්භය සංස්කෘත ව්‍යාකරණයෙහි වාක්‍ය විග්‍රහ කිරීමත් සමග සිදු විය. පෘෂ්නී, හේමචන්ද්‍ර, කාත්‍යායන, පතංජලී වැනි ආරම්භක පෙරදිග භාෂාවේදීහු ද පයින්ගර රස්, හෙරකල්ලයිටෝස්, ප්ලේටෝ, ඇරිස්ටෝටල්, දියෝනිසියස් ත්‍රැක්ස්, ඇප්ලොනියස්, වරෝ, ලොරෙන්ටියස් වැනි අපරදිග භාෂාවේදීහු ද වාග්විද්‍යා අධ්‍යයනයට අදාළ පදනම සකස් කළහ. පසුකාලීන ව විග්‍රහාත්මක වාග්විද්‍යාව, ඓතිහාසික වාග්විද්‍යාව, තුලනාත්මක වාග්විද්‍යාව, සමාජීය වාග්විද්‍යාව ආදී අංශ ඔස්සේ වාග්විද්‍යා අධ්‍යයනය සංවර්ධනය විය. මෙම අධ්‍යයනය තුලනාත්මක වාග්විද්‍යාවේ සාකච්ඡා කෙරෙන අර්ථ විපර්යාසය (semantic change) නම් වාග්විද්‍යා අංශය පිළිබඳ සිදුකෙරෙන්නකි.

භාෂා පරිණාමයට අනුව වචනවල අදහස් නන් අයුරින් වෙනස් වන සැටි හා ඊට හේතුවක් උගන්වන වාග්විද්‍යා අංශය අර්ථ විපර්යාසය යි(ආනන්ද ජයසේකර සහ චිත්‍රා ජයසේකර, 2015). අර්ථ විපර්යාසය භාෂා අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අංශයක් ලෙස පර්යේෂණයට ලක් වී ඇත්තේ දහනම වන සියවසේ අග භාගයේ දී ය. අර්ථ විපර්යාසය පිළිබඳ මුල් ම කෘතිය ‘එසේ දේ සෙමැන්ටික්’ (Essai de semantique by Breal 1897) නම් බ්‍රියෙල් (Breal) රචනා කළ කෘතිය යි (Breal, 1897). නූතන වාග්විද්‍යාවේ පියා ලෙස සැලකෙන ෆර්දිනන්ද් දි සොසුය් යෝ (Ferdinand de Saussure) විසින් පවත්වන ලද දේශනා ඇසුරින් රචිත **Course foa Linguistique Generale** නම් කෘතියේ ද භාෂා අර්ථය වෙනම අධ්‍යයනය කිරීම පිළිබඳ ව සඳහන් කර ඇත(ගමගේ, 2017).

සරල ව අර්ථ විපර්යාසය ලෙස සැලකෙන්නේ ඕනෑම භාෂාවක අතීතයේ පැවති වචනයක් භාෂා පරිණාමයක් සමග ක්‍රමයෙන් අර්ථය යම් වෙනසකට භාජනය වීම යි. වචනයක අර්ථ විපර්යාසය සිදුවීමට සංස්කෘතික සංස්පර්ශය ප්‍රධාන හේතුවක් වෙයි. නිදසුනක් ලෙස සිංහල භාෂාව පෙන්විය හැක. සමාජ, දේශපාලන, ආර්ථික සාධක හේතුවෙන් ඉන්දීය, පෘතුගාල, ඕලන්ද හා එංගලන්ත සංස්කෘතිය සමග ලාංකේය සංස්කෘතිය මැනවින් ස්පර්ශ වූ අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සිංහල භාෂාව පෘතුගීසි, ලන්දේසි, ඉංග්‍රීසි, අරාබි, පාලි,

සංස්කෘත වැනි භාෂා සමග සංස්පර්ශය විය. එහෙයින් සිංහල භාෂාව අනුරාධපුර අවධියේ සිට අද දක්වා ම ක්‍රමයෙන් සංවර්ධනය වූ අතර වචනවල අර්ථ ද වෙනසට භාජනය වූ බව පෙනෙයි.

ක්‍රිස්තු පූර්ව අවධියේ දී ලංකාවට අනන්‍ය වූ භාෂාවක් පැවති බව ඓතිහාසික මූලාශ්‍රයවලින් විශද වෙයි. එකී අවධියේ භාවිත භාෂාව අමිශ්‍ර වූ ශුද්ධ සිංහල භාෂාව යි. ඉන්දීය ආක්‍රමණවලට පෙර ලක්දිව පැවති නුමුසු හෙළ බසෙහි ස්වභාවය අධ්‍යයනය කිරීමට ශේෂ ව ඇති අල්ප කෘති සමූහය අතර සිඛවලද හා සිඛවලද විනිසට හිමි වන්නේ අද්විතීය ස්ථානයකි. පාලි ප්‍රාතිමෝක්ෂය මූලාශ්‍රය කරගනිමින් රචිත සිඛවලදෙහි අරමුණ වී ඇත්තේ උපසපත් හික්ෂුව විසින් පිළිපැදිය යුතු ශාසනයේ විනය නීති හෙළ බසින් රචනා කිරීමයි. පාලි ප්‍රාතිමෝක්ෂයේ සඳහන් දෙසිය විස්සක් වූ විනය නීති අතුරෙන් ලක්දිව හික්ෂුව වහන්සේට උචිත විනය නීති ඉදිරිපත් කරමින් රචිත මෙය හුදෙක් උපසපත් හික්ෂුවගේ අත්පොතක් ලෙස සැලකීම සාවද්‍ය නොවේ. සිඛවලදෙහි පාරාජිකා සතරක්, සංඝාධිසේස හතක්, නිස්සග්ගිය දහහතරක්, පාවිත්තිය හතළිස් එකක්, පකිණ්ණක හට එකක් හා පොහෝ පවුරුණු පහක් ද අන්තර්ගත වෙයි.

මෙම අධ්‍යයනය සඳහා ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය වන්නේ සිඛවලද හා සිඛවලද විනිස යි. දත්ත සීමාව වන්නේ සිඛවලද යි. මෙම පර්යේෂණය ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය ඔස්සේ සිදු කෙරෙන අතර නූතන වාග්විද්‍යාත්මක අර්ථ විපර්යාස ලක්ෂණ සිඛවලදෙහි අන්තර්ගත ව ඇත් ද යන්න පර්යේෂණ ගැටලුව වශයෙන් තබා ගෙන මෙම පර්යේෂණය සිදු කෙරේ. සාහිත්‍ය විමර්ශනයේ දී සිංහල වචනවල අර්ථ විපර්යාසය සිඛවලද පමණක් ඇසුරු කොටගෙන ගැඹුරින් සාකච්ඡා කරන ලද පූර්ව අධ්‍යයන සොයා ගැනීමට නොහැකි වීම මෙම අධ්‍යයනයේ නිරත වීමට හේතු විය. අනුරාධපුර රාජධානි සමයේ විදේශ ආධිපත්‍යයට පෙර පැවති සිංහල භාෂාවේ ස්වභාවය හා එහි සංවර්ධිත බව හඳුනාගැනීමත්, වර්තමානයේ එම වචනවල භාවිතය හඳුනාගැනීමත් මෙන් ම ව්‍යවහාර සිංහලයේ එම වචන අර්ථ විපර්යාසයට ලක් වී ඇති ආකාරයත් අධ්‍යයනය කිරීම මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණු වෙයි.

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

මේ පර්යේෂණ කාර්ය සඳහා න්‍යායික සීමාව වූයේ තුලනාත්මක වාග්විද්‍යාවේ ප්‍රධාන අංශයක් ලෙස සැලකෙන අර්ථ විචාරය (semantics) යි. දත්ත සීමාව සිඛවලද යි. සිඛවලද හි තෝරාගත් වචන කිහිපයක් පමණක් අර්ථ විපර්යාස ක්‍රම විග්‍රහ කිරීම සඳහා භාවිත කර තිබේ. ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය ලෙස මැදඋයන්ගොඩ විමලකීර්ති හිමි විසින් සංස්කරණය කර ඇති සිඛවලද හා සිඛවලද විනිස පරිශීලනයෙන් හඳුනාගත් අර්ථ විපර්යාසයට ලක් වූ වචන අර්ථ විපර්යාස ක්‍රම හත යටතේ විග්‍රහ කර රැස් කර ගත් දත්ත ගුණාත්මක විශ්ලේෂණය ඔස්සේ විශ්ලේෂණයට භාජනය කොට ඇත.

සාකච්ඡාව

අර්ථ විපර්යාසය (semantic change) තුලනාත්මක වාග්විද්‍යාවේ වැදගත් අංශයක් ලෙස නූතනයේ අධ්‍යයනයට ලක් කෙරෙයි. අර්ථ විපර්යාසය සිදු වන්නේ අර්ථ පාරිභෝග්‍යය විමෙනි. ප්‍රස්තුත භාෂා රූපගත හෝ නිරූපණ පරිණාමයක් සහිත ව හෝ රහිත ව හෝ භාෂාවෙහි එක්තරා අවස්ථාවක දී යෙදෙන අර්ථය තවත් අවස්ථාවක දී වෙනස්වීමකට ලක්වීම අර්ථ පරිණාමය ලෙස හැඳින්වේ(කරුණාතිලක, 2006). අපරදිග ව්‍යාකරණයේ පියා ලෙස සැලකෙන ඇරිස්ටෝටල් යම් ආකාරයක අර්ථ විපර්යාස ක්‍රම පිළිබඳ වර්ගීකරණයක් කර ඇති අතර එය භාෂා අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අංශයක් වශයෙන් දියුණු කොට අධ්‍යයනය කිරීම ආරම්භ කළේ **i%fh,** නම් වාග්විද්‍යාඥයා ය(ආනන්ද ජයසේකර සහ වික්‍රා ජයසේකර, 2015). ඇරිස්ටෝටල් වචනයේ අර්ථය උපයෝගී කරගෙන වර්ග දහයකට වෙන් කොට තිබේ. ඒවා නම්, ද්‍රව්‍ය (substance), ප්‍රමාණය (quantity), ගුණය (quality), සම්බන්ධය හෙවත් ඥාතීත්වය (relation), ස්ථාන (place), වේලාව (time), පිහිටීම (position), තත්වය (state), ක්‍රියා (action) හා හැඟීම් (affection) යන්න යි (Modrak, 2000).

වර්ෂ 1832 මාර්තු 26 වන දින ප්‍රංශයේ උපත ලද මයිකල් ජුල්ස් ඇල්ෆ්‍රඩ් බ්‍රියෙල් (Michel Jules Alfred Breal 1832 - 1915) ප්‍රංශ දාර්ශනිකයෙකි. වර්ෂ 1864 ප්‍රංශයේ **College de France** හි තුලනාත්මක ව්‍යාකරණය පිළිබඳ මහාචාර්යවරයෙකු වූ **i%fh,** අර්ථ විපර්යාසය යන්නට ‘හඟවනවා’ යන අර්ථය සහිත ග්‍රීක භාෂාවේ යෙදෙන ‘Semaino’ යන වචනයෙන් ‘semantic’ යන වචනය නිර්මාණය කර ඇත. ශබ්ද විද්‍යාව (phonology) හා පද විචාරය (morphology) යන අංශද්වයට පමණක් සීමා වූ වාග්විද්‍යාව බ්‍රියෙල්ගේ නව හඳුන්වාදීමක් සමග අර්ථ විචාරය තුලනාත්මක වාග්විද්‍යා අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රයට එක් විය. **i%fh,** තම විස්තර කිරීම් සමග අර්ථ විපර්යාස ක්‍රම කීපයක් ඇති බව දක්වයි. ඔහු ප්‍රධාන අර්ථ විපර්යාස ක්‍රම හතරක් ද ඊට පරිබාහිර ව සෙසු අර්ථ විපර්යාස ක්‍රම කිහිපයක් ද සඳහන් කරයි. බ්‍රියෙල්ගේ ප්‍රධාන අර්ථ විපර්යාස ක්‍රම හතර නම් අර්ථ සංකෝචනය හෙවත් විශේෂීකරණය (Specialization or Narrowing or Restriction of Meaning), අර්ථ විස්තාරය (Generalization or Widening or Broadening or Extension of Meaning), අර්ථාවනනිය (Pejoration or Deterioration of Meaning), හා අර්ථෝත්තනය (Amelioration or Elevation of Meaning) යි. බ්‍රියෙල් සඳහන් කරන සෙසු අර්ථ විපර්යාස ක්‍රම නම්, අර්ථ පරිවර්තනය (Metaphor), සමාන්තර අර්ථ පරිවර්තනය (Metonymy), ලෝපය (Ellipsi), අර්ථ මෘදුකරණය (Euphemism), අර්ථ තීව්‍ර හා අර්ථ දුර්වල වීම (Intensification & Attenuation or Strengthening and weakening) හා භාවාත්මක ස්වරණය වීම (Shift in Emotional Tone) යි(Breal, 1897).

හංගේරියානු ජාතික ස්ටෙෆන් උල්මාන් (1914-1976) ද බ්‍රියෙල්ගේ අදහස අනුව යමින් අර්ථ විපර්යාස ක්‍රම විස්තර කර තිබේ. ඔහු ප්‍රධාන වශයෙන් ම වචනවල අර්ථයේ පරිණාමය පිළිබඳ මූලික අවධානය යොමු කරමින් අර්ථ විපර්යාසය පිළිබඳ සිය මතය ඉදිරිපත්

කර තිබේ. උල්මාන් බ්‍රියෙල්ගේ අර්ථ විපර්යාස ක්‍රමවල තිබූ ‘අර්ථ තීව්‍ර හා අර්ථ දුර්වල වීම’ (Intensification Attenuation or Strengthening and weakening) සහ ‘භාවාත්මක ස්වරණය වීම’ (Shift in Emotional Tone) යන ක්‍රමවේද වෙනුවට ‘අතිශයෝක්තියෙන් පැමිණීම’ (Hyperbole) හා ‘අර්ථ අවතක්සේරුව’ (Litotes) යනුවෙන් වර්ග දෙකක් හඳුන්වා දී තිබේ(Ullmann, 1951). ඒ අනුව මයිකල් බ්‍රියෙල්ගේ මතයම සංවර්ධනය කළ විසි වන සියවසේ කීර්තිමත් වාග් විද්‍යාඥයෙකු ලෙස ස්ටෙෆන් උල්මාන් කැපී පෙනෙයි.

ඇමෙරිකානු වාග් විද්‍යාඥයෙකු වන ලෙනාර්ඩ් බ්ලූම්ෆීල්ඩ් (Leonard Bloomfield) (1887-1949) ද අර්ථ විපර්යාස ක්‍රම පිළිබඳ අදහස් දක්වා තිබේ. ඔහු ප්‍රධාන වශයෙන් අර්ථ විපර්යාස ක්‍රම පහක් සඳහන් කරයි. එනම් අර්ථ සංකෝචනය (Narrowing), අර්ථ විස්තාරය (Widening), අර්ථාවනතිය (Pejoration), අර්ථෝත්තතිය (Amelioration) හා අර්ථ පරිවර්තනය (Metaphor or Metonymy) ය(Bloomfield, 1933).

භාෂාවක අර්ථ විපර්යාසය සිදු වීමට බලපාන ප්‍රධාන සාධක කිහිපයකි. භාෂා සංස්පර්ශය ඔස්සේ සිදු වන වචන සෘණීකරණය (loan words), භාෂක සමාජයේ භූගෝලීය බෙදීම්, සමාජ-ආර්ථික-දේශපාලනික හේතු, සමාජ සිරිත් විරිත්, මිත්‍යා විශ්වාස ඉන් කිහිපයකි.

සිංහල භාෂාවේ අර්ථ විපර්යාසය අධ්‍යනය කිරීම සඳහා යොදා ගැනෙන අර්ථ විපර්යාස ක්‍රම හතක් ආනන්ද ජයසේකර හා චිත්‍රා ජයසේකර ඉදිරිපත් කරති. එනම්, අර්ථ විස්තාරය, අර්ථ සංකෝචනය, අර්ථ පරිවර්තනය, අර්ථෝත්තතිය, අර්ථාවනතිය, අර්ථ විරෝධය හා අර්ථ පරිහානිය යන්න යි(ආනන්ද ජයසේකර සහ චිත්‍රා ජයසේකර, 2015).

1. අර්ථ විස්තාරය

ආරම්භයේ දී විශේෂ අදහසක් දීම සඳහා භාවිත වූ වචනයක් පසුව සීමාව ඉක්මවා විශේෂ අදහස් කීපයක් හෝ සාමාන්‍ය පුළුල් අදහසක් හෝ අදහස් කීපයක් දීම සඳහා යෙදේ නම් එය අර්ථ විස්තාරය ලෙස හැඳින් වේ(ආනන්ද ජයසේකර සහ චිත්‍රා ජයසේකර, 2015). සරලව කිවහොත් අදහස පුළුල් වීමයි. එවැනි වචන කිහිපයක් සිබ්වලදෙහි සඳහන් වෙයි.

- ගස් තුරු ලිය ආදී කලකුරුවා නම් පවිති වේ (සිබ්වලද හා සිබ්වලද විනිස, 1970: 4).

උක්ත පාඨයේ ‘ගස්’ යන්න අර්ථ විපර්යාසයට ලක් වූවකි. ගස් යන්නෙහි අර්ථය ‘කුඩා පැළෑටි’ ලෙස සිබ්වලදෙහි අරුත් ගැන්වෙයි. කුඩා පැළෑටි, විශාල වෘක්ෂ හා වැල් ආදිය පිළිබඳ තවකෙකුට සිදීම, බිඳීම ආදියෙන් විනාශ කරන්නේ නම් පාවිත්තියට ලක් වන බව මින් අදහස් කෙරේ(සෝරත හිමි, 1999:244). එහෙත් නූතන ව්‍යවහාරයට අනුව සිංහල භාෂාවේ ‘ගස්’ ලෙස ව්‍යවහාර කරන්නේ ප්‍රමාණයෙන් විශාල වූ වෘක්ෂවලට ය. ඝන වූ කඳක් හා සාමාන්‍යයෙන් අතු පතර ඇති ඉහළට වැටෙන විශාල ශාකය ගස ලෙස සාමාන්‍ය ව්‍යවහාරයේ අරුත් ගැන්වෙයි(විජයතුංග, 2015:661). ගස යන්න බෙංගාලි භාෂාවේ ‘ගව්’

(gach) යන්නෙන් සිංහලයට බිත්ත වූ තත්භව වචනයකි. අඹ ගස, පොල් ගස, තේක්ක ගස ආදියට ගස් යන්න භාවිත කළ ද ප්‍රමාණයෙන් කුඩා වූ ශාකවලට නූතනයේ පැළය යන්න ව්‍යවහාර කරයි.

- රහමේර පරඟලා කෙරේ නම් පවිති වේ(සිබවලද හා සිබවලද විනිස, 1970 : 5).

පුරාණ අවධියේ රහමේර ලෙස හැඳින් වී ඇත්තේ ‘සුරා හා මෙරය’ යන මත්පැන්වලට ය(සෝරත හිමි, 1999:837). ‘රහ’ යනු සුරාව වන අතර ‘මෙරය’ යනු පැසවීමෙන් සැදූ මත් ද්‍රව්‍යයකි(විජයකුංග, 2015:1474). සිබවලදට අනුව මෙරයට අයත් වී ඇත්තේ රා, අරක්කු ආදී පැසවීමෙන් සාදන ලද දියර මත්ද්‍රව්‍ය යි. සුරාවට අයිති වී ඇත්තේ කංසා, අබිත් ආදී දියර නොවන මත්ද්‍රව්‍ය යි. නූතන ව්‍යවහාරයේ සුරා යන්නෙහි අර්ථය විස්තාරයට පත් වී පොදුවේ සියලු දියර මත්ද්‍රව්‍ය හැඳින්වීම සඳහා භාවිත කෙරේ. නිදසුනක් ලෙස විශේෂ දිනවල දී රජය විසින් “අද දින සියලු සුරාසැල් වැසේ.” වැනි ප්‍රකාශ ඉදිරිපත් කෙරෙයි. ඉන් ගම්‍යවන්නේ බියර්, අරක්කු, රා ආදී දියර මත්ද්‍රව්‍ය විකුණන ස්ථානවලට ය. ඇතැම් අවස්ථාවල දී නූතන ව්‍යවහාරයේ පොදුවේ සියලු මත්ද්‍රව්‍ය හැඳින්වීම උදෙසා ද සුරා යන වචනය භාවිත කෙරෙයි. නිදසුනක් ලෙස “ඔහු සුරා සුදුවෙන් තොර පුද්ගලයෙකි.”, “ නිමාලිගේ කොල්ලා සුරා සුදුව පස්සේ යන්නේ නෑ.” ආදී ප්‍රකාශ පෙන්වා දිය හැකිය. ඉන් අරුත් ගැන්වෙන්නේ දියර හෝ දියර නොවන කිසිදු මත්ද්‍රව්‍යක් භාවිත නොකරන බව යි. මෙරය යන වචනය නූතනයේ ව්‍යවහාර නොවෙයි. එහෙයින් එහි අර්ථ හානි වී ඇති බවද පසක් වෙයි. කෙසේ නමුත් රහමේර යන්නෙහි රහ හෙවත් සුරාව අර්ථ විස්තාරයට ලක් වී ඇති ආකාරය හඳුනාගත හැකි ය.

- සැත්කම් වත්කම් කරවා නම් තුළැසි වේ.

සිබවලදට අනුව ‘වත්කම්’ යනු වස්තූකාමය යි. එහෙත් වත්කම් යන වචනය අර්ථ ගැන්වීමේදී එය ‘වත් + කම්’ ලෙස ද දැක්විය හැකි ය. වත් යනු වස්තුව යි. කම් යන්නෙහි කාමය අරුත ඇත. සිබවලද කතුචරයා වත්කම් ලෙස බණ්ඩනය නොකොට එකම වචනයක් ලෙස ලියා ඇත්තේ ශුද්ධ සිංහල වචනද්වයක් වන වත් හා කම් වෙන වෙන ම ලියූ කල්හි අර්ථය වෙනස් වන නිසා විය හැකි ය. නූතන ව්‍යවහාරයෙහි ද වත් හා කම් යන වචන ඒ අරුතින්ම ලේඛනයේ දී භාවිත වෙයි. එහෙත් සිබවලදෙහි අර්ථය අනුව වස්තූකාමය යන අරුතින් වත්කම් යන්න නූතන සිංහලයේ භාවිත නොවෙයි. තමා සතු දේපළ යන අදහස වත්කම් යන්නෙහි නූතනයේ ගම්‍ය වෙයි. නිදසුනක් ලෙස “වත්කම් බැරකම් ප්‍රකාශනය”, “මා සතු සියලු වත්කම් ඔබට භාරයි” ආදී වශයෙන් නූතනයේ වත්කම් යන්න ව්‍යවහාර වෙයි. එහි සරල අදහස නම් තමා සතු දේපළ යි. එහෙත් ධර්මානුකූල දෘෂ්ටිකෝණයෙන් බැලීමේ දී වස්තූකාමය යන වචනය තුළ මම, මාගේය ලෙස අල්ලාගැනීම හෙවත් උපාදානය යන අර්ථය ගැබ් වී ඇත. වස්තූකාමයේ අවසන් ප්‍රතිඵලය දුක යි. එබැවින් වස්තූකාමය යන අදහසින් බෞද්ධාගමික පදනමක සිට සිබවලද කතුචරයා වත්කම් යන්න සඳහන් කර

තිබෙන බව ප්‍රත්‍යක්ෂ වෙයි. මෙහි අර්ථ විපර්යාස සිද්ධාන්තය අනුව සලකා බැලීමේ දී අතීතයේ හුදෙක් වස්තු කාමය යන අරුතින් සිබවලද කතුවරයා සඳහන් කර ඇති වත්කම් නූතන ව්‍යවහාරයේ දී අර්ථය පුළුල් වී මිලමුදල්, යානවහාන, වතුපිටි, ගේ දොර, හරක බාන මෙන්ම ව්‍යාපාර ද ඇතුළත් ව තමා සතු සමස්ත දේපළ යන අරුත විශද කරයි.

2. අර්ථ සංකෝචනය

මූල දී පුළුල් අදහසක් දීම සඳහා හෝ විශේෂ අදහස් කිහිපයක් දීම සඳහා භාවිත කළ වචනයක් පසුව එක විශේෂ අර්ථයක් දීම සඳහා භාවිත කරන්නේ නම් එය අර්ථ සංකෝචනය වීම හෙවත් අදහස් හැකිලීම ලෙස හැඳින් වේ(ආනන්ද ජයසේකර සහ චිත්‍රා ජයසේකර, 2015: 100). සිබවලදෙහි ද අර්ථ සංකෝචනය අවස්ථා කීපයක් මෙහි දී සාකච්ඡා කෙරේ.

- නොඉටු නොවිකැපූ අයල් සිවුරු දස දවසක් ඉකුම්වා නම් නිසැඟි වේ(සිබවලද හා සිබවලද විනිස, 1970 : 3).

සිබවලදට අනුව ‘අයල් සිවුරු’ යනු අකාල චීවර යන්න යි. චීවර කාලයෙන් ඔබ්බට ලැබෙන සිවුරු අකාල චීවර ලෙස හැඳින් වේ. චීවර කාලය ලෙස සැලකෙන්නේ කිසියම් හේතුවක් නිසා කඩිනයක් සිදු නොකරන විහාරස්ථානවල වස් මාසයත් කඩිනයක් සිදු කරන විහාරස්ථානවල වස් මාසය හා හේමන්ත සෘතුවට අයත් මාස හතරක කාලයත් ය. ඉතිරි මාස අකාලය යි(සිබවලද හා සිබවලද විනිස, 1970 : 185). අකාලයේ ලැබුණු සිවුරක් දස දවසකට වඩා තබාගැනීම හික්ෂුවට තහනම් ය. ‘යල්’ යන වචනය කාල යන වචනයෙන් නිරුක්තිය ලැබුවකි. කාල යනු වාරය යි(සෝරත හිමි, 1999:261). අතීත, වර්තමාන, අනාගත යන තුනෙහි ඉමක් කොනක් නැති එකතුව, සිදුවීම් සඳහා ගතවන්නා වූ තත්පර, අවුරුදු, යුග ආදියෙන් මනින සංකල්පය කාල ලෙස අරුත් ගැන්වෙයි(විජයතුංග, 2015: 523). නූතන ව්‍යවහාරයේ කාල ‘කල’ ලෙස ද භාවිත වෙයි. එහි නියමිත කාලය, උචිත කාලය යන අදහස ඇත. “කලට වෙලාවට බෙහෙත් ටික ගත්තනම් ඔය ලෙඩේ හොඳ කරගන්න තිබ්බා” වැනි ප්‍රකාශ ව්‍යවහාරයේ ඇත. එහි අර්ථය නියමිත කාලයේ දී බෙහෙත් ගත යුතුව තිබූ බවයි. කල යන්න අකල වූ විට අදහස විරුද්ධ වෙයි. උපසර්ග පදයක් ලෙස ‘අ’ යෙදීමේ දී අර්ථය විරුද්ධ වෙයි. නිදසුනක් ලෙස බල - අබල, ගුණ - අගුණ. කුසල් - අකුසල් ආදිය සැලකිය හැකි ය. යල් යන්නේ ද අර්ථය වාරය නැතහොත් කාලය යි(සෝරත හිමි, 1999: 812). යල් යන්නට ‘අ’ උපසර්ගය එක් කොට අයල් යන වචනය අවාරය, අවේලාව, අකාලය යන අරුතින් සිබවලදෙහි සඳහන් කර තිබේ. නූතන ව්‍යවහාරයට අනුව අයල් යන්නෙහි අර්ථය අකාලය යන්නෙන් බැහැර වී අර්ථය සංකෝචනය වී පිටත හා අරමුණක් නොමැතිව යාම යන අර්ථ ගැන් වෙයි. මූල වචනයේ අර්ථය අනුව අකාල යන්න ද එහි අන්තර්ගත වන බවක් පරීක්ෂණාත්මකව විශද කිරීමේ දී පෙනෙයි. “කොල්ලා දැන් අයාලේ යනවා වැඩියි.” මෙම ප්‍රකාශයට අනුව අයාලේ යාම අරමුණක් රහිත ව ගමන් කිරීම යි. ඒ අනුව සිබවලදෙහි අර්ථය සංකෝචනය වී නූතනයේ අයල් අයාල බවට පත් වී තිබේ.

- මහණසම්මුති නැතියා වැ නො කල්හි සිවුරු නමින් ඉටු තුන් සිවුරෙන් **úfhda** වැ එක අරුණකුදු ඉකුත්වා නම් නිසගි වේ(සිබවලද හා සිබවලද විනිස, 1970 : 3).

සිබවලදට අනුව “වියෝ වැ” යන්නෙහි අර්ථය ඉවත්වීම හෙවත් වියුක්ත වීම යි(සෝරත හිමි, 1999: 954). එකඟත්වයක් නොමැතිව තුන් සිවුරෙන් ඉවත් වී එක උදැසනක් හෝ සිටීම හික්ෂුවට තහනම් ය. ‘යෝ’ යන්නෙහි අර්ථය එක්වීම යි(විජයතුංග, 2015:1449). නිශේධාර්ථ ‘ú’ උපසර්ගය එකතු වූ පසු ‘úfhda’ යන්නෙහි අර්ථය වෙන් වීම යි. වියෝ යන්නෙන් වියොග, වියොව්, වියොවග, වියෝවලු, වියෝගි වැනි වචන බිහි වී තිබේ. ඒ සියල්ලෙහි අර්ථය වෙන්වීම යි. ව්‍යවහාර සිංහලයේ වියෝ ලෙස ව්‍යවහාරයේ මිය යාම අර්ථවත් කිරීමට යි. නිදසුනක් ලෙස “ඔහුගේ වියෝව ඇයට දරාගැනීමට නොහැකි විය.” “ඇගේ වියෝව මට දුකකි.” “පුතාගේ වියෝව දරා ගත නොහැකි වූ මවක් සියදිවි භානි කර ගනියි.” උක්ත ප්‍රකාශද්වයේම අර්ථය ඔහුගේ හා ඇයගේ මරණය යි. සිබවලදට අනුව හික්ෂුව වියෝ වන්නේ විවරයෙන් ය. එනම් පුද්ගලයා වස්තුවකින් ඉවත් වූ බව අදහස් වෙයි. වර්තමානයේ පුද්ගලයා කිසියම් වස්තුවකින් ඉවත් වීමට වියෝ යන්න භාවිත නොකරයි. උක්ත සිබවලද පාඨය නූතන ව්‍යවහාරයට අනුව “සිවුර නැතුව ඉන්නවා” යැයි ප්‍රකාශ කෙරෙයි. එනමින් සිබවලදට අනුව ඉවත්වීම යන අරුත ඇති ‘úfhda’ යන්න නූතන ව්‍යවහාර සිංහලයේ මියයාම හඟවන බව පෙනෙයි.

- පණුවන් ඇති දිය බැව් දැනැ දැනැ පරිභොග කෙරේ නම් පවිති වේ(සිබවලද හා සිබවලද විනිස, 1970 : 5).

ප්‍රාණීන් සහිත බව දැන දැන ම එම ජලය පරිභෝජනය කිරීම හික්ෂුවට අනුවන ය. සංස්කෘත භාෂාවේ ප්‍රාණ යන වචනයෙන් පණු යන වචනය සිංහලයට තත්භව වී ඇත. ඒ අනුව සිබවලදෙහි අදහසට අනුව පණුවන් ලෙස සැලකෙන්නේ ප්‍රාණය සහිත කුඩා සතුන් ය(සෝරත හිමි, 1999: 954). ජලයේ ජීවත් වන ඕනෑම කුඩා සතුන් පණුවන් ලෙස සිබවලද කතුවරයා අදහස් කර ඇත. එහෙත් නූතන ව්‍යවහාර සිංහලයේ පණුවන් ලෙස සැලකෙන්නේ කොඳු ඇටය හෝ අත් පා හෝ නැති බඩ ගාමින් ඇදී යන ගැඩවිලා වැනි ඕනෑම කුඩා සතෙකුට යි(විජයතුංග, 2015:1037). පට පණු, කොකු පණු, කිරි පණු ආදී වශයෙන් පණුවන් රාශියකි. ඒ සියලු පණුවෝ ජලයේ වාසය නොකරති. එනමින් සිබවලදෙහි ජලයේ හා ගොඩබිම වෙසෙන කුඩා සතුන් ලෙස පුළුල් අර්ථයක් තිබූ පණුවන් යන්නෙහි අර්ථය සංකෝචනය වී අප්‍රසන්න කුඩා ප්‍රාණියෙකු වන පණු විශේෂය හැඳින්වීම සඳහා නූතන ව්‍යවහාරයේ ‘පණු’ වචනය යෙදෙයි.

- මෙවුන්රායෙන් මිනිස්මාගම කෙරේ මාගම යන සඤ් ඇතියා වැ තමහට මෙවුන්ධමින් මෙහෙ කිරීමෙහි ගුණ කියා නම් ඇ ඵවිගස දත සගවෙසෙස් වෙ. මෙ හැම අත්තකාමපාරිවරියා සගවෙසෙස් නම්(සිබවලද හා සිබවලද විනිස, 1970 : 2).

උක්ත පාඨයේ මෙවුන්ධමින් මෙහෙ කිරීම ලෙසින් අර්ථ ගත්වා ඇත්තේ මෙමුන ක්‍රියාවලියෙන් සේවය කිරීමයි. සරලව පවසන්නේ නම් ලිංගිකව එක්වීමයි. මෙවුන්ධම යනු

මෙම ධර්ම යන සංස්කෘත වචනයෙන් තත්භව වූ වදනකි. 'මෙහෙ' යන්නෙහි කාර්ය, කටයුත්ත, කර්මාන්තය, ව්‍යාපාර, උපස්ථානය යන අරුත ඇත(සෝරත හිමි, 1999: 796). නූතන ව්‍යවහාර සිංහලයේ මෙහෙ කිරීම ලෙස හැඳින්වෙන්නේ සේවය කිරීමයි. මෙහෙ කරන්නේ මෙහෙකරු ය. එනම් සේවය කරන්නා යන අදහස මෙහෙකරු යන්නෙහි අරුත් ගැන්වෙයි. නූතන ව්‍යවහාරයේ මෙහෙකරු ලෙස බොහෝ දුරට භාවිත කරන්නේ නිවසක හෝ ආයතනයක සේවය කරන්නන් ය. මැදපෙරදිග ගෘහසේවයට යන කාන්තාවන් වර්තමානයේ හඳුන්වන්නේ මෙහෙකාරියන් ලෙසට ය. ඇතැම් අවස්ථාවල වැඩකරු, වැඩකාරී යනුවෙන් භාෂණයේදී භාවිත වෙයි. තව ද නූතන ව්‍යවහාරයේ කිසියම් සේවයක් නැතහොත් කාර්යයක් යන අරුතින් මෙහෙය යන්න ව්‍යවහාර වෙයි. නිදසුනක් ලෙස "විදුහල්පතිතුමා සිය මෙහෙය අකුරටම සිදු කළේය." යන වාක්‍ය ගත් කල්හි එහි අර්ථය තමාට අයත් රාජකාරිය යි. එසේ ම මෙහෙය හෝ මෙහෙ කිරීම සිබවලදෙහි සඳහන් අර්ථයෙන් නූතනයේ ව්‍යවහාර නොවෙයි. ලිංගිකව එක්වීම සංවාසය ලෙස හැඳින්වෙයි. එනමින් මෙහෙ කිරීම අතීතයේ සියලු ආකාරයෙන් සේවය කිරීම යන අර්ථයෙන් භාවිත වූ අතර නූතනයේ එම අර්ථය සංකෝචනය වී ඇති බව පෙනෙයි.

- පාදුකායෙන් බැහැර සිටු සිවුරු නඟා නම්, බහා නම් (සිබවලද හා සිබවලද විනිස, 1970: 7).

උක්ත සිබවලද පාඨයට අනුව සිවුරු නඟා නම් බහා නම් ලෙස හැඳින්වෙන්නේ සිවුරු පෙරවීම හා සිවුරෙන් බැහැර වීම යි. නැඟි යන්නෙහි අර්ථය උස් වූ, එසවුණු යනු යි(සෝරත හිමි, 1999: 502). බහා යන්නෙන් පහතට හෙළා, බස්වා යන අර්ථය දෙයි(සෝරත හිමි, 1999: 681). සිවුර පෙරවීමේදී එය ඒක අංශ හෝ ද්වි අංශ ව උරපතු තෙක් එසවීමක් සිදු වේ. සිවුර ඉවත් කිරීමේ දී උරපත්තේ සිට පහළට හෙළීමක් සිදු වේ. එහෙයින් සිවුරු නැඟීම හා බැසීම යයි සිබවලද කතුවරයා සඳහන් කරයි. එහෙත් වර්තමානයේ සිවුරු නැඟීම හෝ බැසීම ලෙස ව්‍යවහාර නොකරයි. ඒ සඳහා සිවුරු පෙරවීම යන්න භාවිත කෙරේ. නූතන වහරේ නැඟ හෙවත් නඟිනවා ලෙස අරුත් ගැන්වෙන්නේ යමක ඉහළට යාම, එසවීම, වර්ධනය වීම යන අදහස ලබා දීමට යි. සංස්කෘත භාෂාවෙන් ද නග ලෙස හැඳින්වෙන්නේ කන්ද යන්න යි. එහෙයින් උස යන අර්ථය එහි ගැබ් වී ඇති බව සිතිය හැක. "ඔහු ගස් නඟිනවා" "ඔය ගමනේදී කන්දක් නඟින්න සිදු වෙනවා" වැනි ප්‍රකාශ නූතනයේ ව්‍යවහාර වෙයි. එහි අර්ථය ඉහළට යාම යි. වර්තමාන කටවහරේ වර්ධනය වීම, වැඩි වීම යන අර්ථය ද නග යන්නෙහි අන්තර්ගත වෙයි. නිදසුනක් ලෙස "ඔය නම කියන්න එපා, මිනිහට යකා නඟියි", "මගේ යකා නග්ගන්න එපා" වැනි ප්‍රකාශ ගත හැකි ය. යමෙකුගේ කේන්ද්‍රීය වැඩි වීම යකා නඟිනවා ලෙස වැහැරෙයි. බහා යන්න පහළට ඒම අරුත් ගැන්වෙයි. "පල්ලෙහාට බැහැපත්", "බිමට බස්සන්න" වැනි ප්‍රකාශ අනුව ඒ බව පසක් වෙයි. කෙසේ නමුත් සිවුරු පෙරවීම යන අර්ථය සහිතව භාවිත කළ නැඟීම, බැසීම යන වචනද්වය එම අරුතින් මිදී වර්තමානයේ ඉහළට එසවීම හෝ නැඟීමට හා පහළට පැමිණීම හෝ ගෙන ඒම යන අරුතට සංකෝචනය වී භාවිත වෙයි.

- නොඉටු නොවිකැපූ පමණින් යුත් පා දස දවසක් ඉකුම්වා නම් නිසැරි වෙ(සිබවලද හා සිබවලද විනිස, 1970 : 3).
- උනු පස්බාන් ඇතියා වැ අනික් පයක් විනවා ගනී නම් නිසැරි වෙ(සිබවලද හා සිබවලද විනිස, 1970 : 3).

කැප නොවුණු පාත්‍ර දින දහයක් ඉකුත්වා තමා සන්තකයේ තබා ගැනීම හික්ෂුවට අනුවන ය. මෙහි පා යන්නෙන් අරුත් ගැන්වෙන්නේ පාත්‍ර යන්නයි. පා යන්නෙහි ඒක වචනය පය යි. ඊට අමතරව පය යන්න පාදය, පූජ්‍ය, ජලය වැනි අරුත් නංව යි(සෝරත හිමි, 1999: 556). කට වහරේ ද පය ලෙස අරුත් ගැන්වෙන්නේ කකුලේ පහත කෙළවරට ය. “පය බරවායට පිටි කර බෙහෙත් බඳින්නා වාගේ” වැනි ප්‍රස්ථාව පිරුළු ජන වහරේ වෙයි. බරවා හැදෙන්නේ කකුලට ය. එහෙයින් නූතන වහරේ පය ලෙස පාදය හෙවත් කකුල් අරුත් ගැන්වෙයි. පාත්‍රය යන අරුතින් නූතන වහරේ පා හෝ පය යන්න භාවිත නොකෙරේ. කකුල් යන අර්ථය සහිත පාද යන වචනය පාලි හා සංස්කෘත භාෂාවේ ‘පාද’ යන වචනයෙන් තත්සම වූවකි. ක්‍රමයෙන් පාද යන්න පා ලෙස විකාසය වී ඇත. උක්ත සිබවලද පාදයේ ‘අනික් පයක්’ යන්න නූතන වහරට පැමිණීමේ දී අනික් කකුල යන අර්ථය ලබා දෙයි. ඊට හේතුව පුරාතන අවධියේ පා ලෙස පාත්‍රය යන්න හැඳින්වූව ද නූතන කටවහරට අනුව එහි අර්ථය පාත්‍රය යන්නෙන් ඉවත් ව පාද හැඳින්වීම සඳහා පමණක් අර්ථ සංකෝචනය වීම යි. මෙය අර්ථ සංකෝචන වීමට හේතුව නම් පුරාතනයේ ද පා හා පය යන්නෙහි පාද යන අර්ථයෙන් ද භාවිත වීම යි. මීට අමතරව නුමුසු හෙළ බසේ පා යන්නෙන් ප්‍රාසාද යන අරුත ද තිබී ඇත. නිදසුනක් ලෙස පහත සියබස්ලකර පාදය සඳහන් කිරීම උචිත ය.

“කලාගුරු සුලු පා
 වැසි වූ කුළුණු නුවණ යුත්
 කලණ මිතෙ වියතුන්
 ගත්හි පියුම් ලකුණු ඇ”

මෙහි කලාගුරු සුලු පා ලෙස හැඳින්වූයේ කලාගුරු නම් මූල ප්‍රසාද යන්න යි(සියබස්ලකර දීපනී, ගුණවර්ධන, 2003: 91). ලෝවාමභාපාය ද ප්‍රසාදයක් බැවින් පය ලෙස හැඳින්වේ. නමුත් එයද නූතනයේ ඒ අදහසින් භාවිත නොවෙයි.

- ඇදුරුවත්, තෙරවත්, ආගන්තුකවත්, ගමිකවත්, සෙනසුන්වත්, ගිලන්වත් පිරි යැ යුත්තේ යි (සිබවලද හා සිබවලද විනිස, 1970 : 12)

උක්ත පාදයේ ඇදුරුවත් ලෙස සඳහන් කර ඇත්තේ ආචාර්ය වෘත යන්න යි. මෙහි ඇදුරු යන්නෙහි අර්ථය අචාර්යවරයා යන්න යි(සෝරත හිමි, 1999: 146). ආචාර්ය යන පදය සංස්කෘත භාෂාවෙන් තත්සම වූවකි. ආචාර්ය යන්නෙහි තද්භවය ඇදුරා වේ. සම්භාව්‍ය

සිංහලයේ ඇදුරු ලෙස ගුරුවරයා සඳහන් කර තිබේ. නිදසුනක් ලෙස කෝට්ටේ අවධියේ දී වැක්කෑවේ හිමියන් විසින් රචිත යැයි සැලකෙන ගුත්තිල කාව්‍යයේ පහත සඳහන් පද්‍ය දැක්විය හැකි ය.

“ගුත්තිල ඇදුරු සඳ
විණා වයන ලෙස ඉඳ
පසෙක පනවන ලද
සුදුසු අස්නෙක ගොසින් උන් සඳ”

උතුම් වූ ගුත්තිල ආචාර්යවරයා යන අදහස ගුත්තිල ඇදුරු සඳ යන්නෙන් අර්ථවත් වේ. නමුත් නූතන ව්‍යවහාර සිංහලයේ ඇදුරා යන්න කට්ටඩියා, මන්ත්‍රකාරයා, තොවිල්කරුවා යන අදහසින් ව්‍යවහාර වෙයි. බොහෝ සෙයින් නූතන ශාන්තිකර්ම හෙවත් තොවිල්වල දී යකැදුරා ලෙස ව්‍යවහාර වන්නේ යක් + ඇදුරා යන්න සන්ධි වීමෙනි. යක්ෂයින් වෙනුවෙන් හෝ යක්ෂයින්ට එරෙහිව මන්ත්‍ර වැඩ කරන මන්ත්‍රාචාර්යවරයා හඳුන්වන්නේ යකැදුරා ලෙස යි. වක්‍රානුකූල ව එහි ද ගුරුවරයා යන්න ගැබ් වී ඇති බව පෙනෙයි. එහෙත් නූතනයේ ඇතැම් අවස්ථාවල දී ගුරුවරයා හැඳින්වීම සඳහා ඇදුරු යන වචනය භාවිත වේ. “සෙනෙහෙබර ඇදුරුතුමනි - වදිමු ඔබේ පා බැතියෙන්”, “ඇදුරු මඩුල්ලේ ගුරු මැණිවරුන්ගෙන් ද, පියවරුන්ගෙන් ද අවසරයි” ආදී වශයෙන් පාණ්ඩිතය ප්‍රකට කිරීම උදෙසා ව්‍යවහාර වන අවස්ථා ද වෙයි. එහෙත් අතීතයේ පුළුල් ව භාවිත කළ සියලු ශිල්පයෙහි ගුරුවරයා හැඳින්වීම යන්න සංකෝචනය වී වහරන සිංහලයේ දී ප්‍රධාන වශයෙන් තොවිල් කරන්නා යන අර්ථයෙන් භාවිත වෙයි.

- මෙසෙයින් මහල්ලන් තුන් යලක් කියා පවරන්නේ යි (සිබ්වලද හා සිබ්වලද විනිස, 1970 : 14)

උක්ත සිබ්වලද පාඨයට අනුව ‘යල’ ලෙස සැලකෙන්නේ අවස්ථා යන්නයි. තුන් වාරයක් පැවසීම තුන් යලක් කියා යන්නෙන් අරුත් ගැන්වෙයි. යල යන්නෙහි අර්ථය නැවත යන්න යි(සෝරත හිමි, 1999: 811). අකාලය, අනියම් කාලය, කාලය, වාරය, වේලාව, යල කන්නය යන අර්ථ ද යල යන්නෙහි අරුත් ගැන්වෙයි(විජයතුංග, 2015:1439). තුන් වාරයක් පැවසීම යන්නෙන් නැවත නැවත පැවසීම යන අදහස ගැබ් වී තිබේ. වර්තමානයේ නැවත යන්න යළි ලෙස භාවිත වෙයි. සුමංගල ශබ්දකෝෂයට අනුව යල හා යළි යන වචන්ද්වයේම අදහස නැවත යන්න යි(සෝරත හිමි, 1999: 811). නූතන ලේඛන වහරට අනුව යල යන්න නැවත යන අදහසින් භාවිත කිරීමේ දී යළි ලෙස භාවිත කරයි. දන්තජ ල අක්ෂරය වෙනුවට මූර්ධජ ළ අක්ෂරය බොහෝ දෙනෙක් භාවිත කරයි. නමුත් විකල්පයේ යළි ලෙස දන්තජ ල අක්ෂරය භාවිත වන අවස්ථා ද දක්නට ලැබේ. කෙසේ නමුත් මෙහි දී පෙනී යන්නේ වාරයක් ලෙස පැරණි සිංහලයේ භාවිත වූ යල යන්න නැවත යන අරුතට සංකෝචනය වී යළි ලෙස භාවිත වන බව යි.

3. අර්ථ පරිවර්තනය

සමීප සම්බන්ධතාවය, සමානතාව, ආදී සාධක හේතුවෙන් වචනයක අදහස වෙන අදහසක් සමඟ ගැටීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් අදහස් මාරු වීම හෝ වෙනස් වීම අර්ථ පරිවර්තනය ලෙස හැඳින් වේ. අර්ථ පරිවර්තනයේ දී බොහෝ සෙයින් සිදු වන්නේ පළමුව පවතින අදහසට සමීප අර්ථයක් සහිත ව භාවිත වීම යි(ආනන්ද ජයසේකර සහ වික්‍රා ජයසේකර, 2015: 101). සිබ්වලද ග්‍රන්ථයේ සඳහන් හඳුනාගත් අර්ථ පරිවර්තන අවස්ථා කිහිපයක් පහත පරිදි විමර්ශනය කළ හැකි ය.

- එහි කසළ දුට නොහරී නම්- නොහරවා නම්(සිබ්වලද හා සිබ්වලද විනිස, 1970 : 08)-

සිබ්වලදට අනුව මෙහි කසළ ලෙස සඳහන් කර ඇත්තේ වර්චස් ය. වැසිකිළියෙහි අශුවී තිබෙනු දැක එය පිරිසිදු නොකර සිටීමට හික්ෂුවකට නොහැකි බව මෙහි අර්ථය යි. කසළ යන්නෙහි වර්චස්, අශුවී යන අර්ථය සහිත බව ද ශබ්දකෝෂ සාක්ෂ්‍ය සපය යි(විජයකුංඟ, 2015: 494). කසළ මං ලෙස සැලකෙන්නේ අධෝ මාර්ගය යි(සෝරත හිමි, 1999: 251). සංස්කෘත ‘කෂ’ යන වචනයෙන් කසළ යන්න තත්සම වී ඇත. නූතන වහරේ අශුවී හැඳින්වීම සඳහා කසළ යන වචනය භාවිත නොකෙරේ. “නගරයේ කැළි කසළ හැම තැන”, “කසළ ප්‍රතිවක්‍රීකරණයට නව වැඩපිළිවෙලක්” වැනි ප්‍රකාශ නූතනයේ ව්‍යවහාර වෙයි. ඉන් අර්ථවත් වන්නේ පොදුවේ අපද්‍රව්‍ය යි. අශුවී ද බැහැර කරන්නකි. අපද්‍රව්‍ය ද බැහැර කරන්න කි. එහෙයින් ඒ වචන්ද්වයේ සමාන සම්බන්ධයක් ඇත. එනමින් කසළ යන්නෙහි තිබූ වර්චස් හෙවත් අශුවී යන අර්ථය පරිවර්තනය වී අපද්‍රව්‍ය යන්නට පමණක් නූතන වහරේ එය භාවිත කරන බැව් පෙනෙයි.

- නොහිලන් වැ අරමින් බැහැර වහන් ලා යේ නම්(සිබ්වලද හා සිබ්වලද විනිස, 1970 : 08)

උක්ත සිබ්වලද පාඨයට අනුව අරම ලෙස හැඳින්වූයේ හික්ෂුන් වහන්සේ වැඩ වාසය කළ ආරණ්‍යය යි. ආරණ්‍ය යන වචනයෙන් ආරාමය බිඳී ඇත. අරම යන්නෙහි වනය හෙවත් උද්‍යානය යන අරුත ඇත. අරම, අරඹ ලෙස ද හැඳින්වෙයි. පුවක් අරඹ, තල් අරඹ, අඹ අරම, කෙසල් අරම ආදී වචනවලින් ඒ බව පසක් වෙයි. බුද්ධකාලයේ ආරාම ලෙස වනාන්තර හෝ උද්‍යාන ආශ්‍රිත ව හික්ෂුන් වහන්සේ සඳහා වැඩ වාසය කිරීමට ඉදි කළ ලෙන් හෝ සංඝාවාසය හැඳින්විණි. නිදසුනක් ලෙස බිම්බිසාර රජු බුදුරදුන්ට පූජා කළ චේළවනාරාමය යනු උණ වනයකි. අනේ පිඬු සිටුතුමා ජේතවනාරාමය ඉදි කරන්නේ ජේතවන උයනේ ය. නූතන වහරේ අරම යන්න ආරාමය ලෙස වහරන්නේ පොදුවේ විහාරස්ථාන හැඳින්වීම සඳහා ය. පුරාණ ශෛලබිම්බාරාමය, සුදර්ශනාරාමය, වික්‍රමාරාමය ආදී වශයෙන් නූතනයේ බොහෝ විහාරස්ථාන වෙයි. එනමින් අරම යන්නෙහි අර්ථය පරිවර්තනය වී ඇති බව පෙනෙයි.

4. අර්ථාවනනය

උසස් අදහසක් හෝ සාමාන්‍ය අදහසක් දීම සඳහා ව්‍යවහාර කළ වචනයක් පසුව පහත් අදහසක් දීම සඳහා යෙදේ නම් එය අර්ථාවනනය ලෙස හැඳින්වේ(ආනන්ද ජයසේකර සහ වික්‍රා ජයසේකර, 2015: 104). සිබවලදේ එවැනි අවස්ථා කිහිපයක් පහත පරිදි හඳුනාගත හැකි ය.

- පර මිනිස්සත්‍වයන් අයත් පල් පොහොනා වන ක් සොර සිතින් ගත පරිඡ් වෙ. මෙ හැම අයිනාදන් පරිඡ් නම් -(සිබවලද හා සිබවලද විනිස, 1970 : 01)-

උක්ත පාඨයේ පර මිනිස්සත්‍වයන් ලෙස සඳහන් කර ඇත්තේ වෙනත් මිනිසෙක් යන අදහස යි. එනමින් පර යනු වෙනත් යන අර්ථය දෙයි. පර දේශ යනු වෙනත් දේශයයි. පර පණ යනු තමන්ගේ පණ නොව අනුන්ගේ පණ යි. පර පෝෂිත යනු අනුන්ගෙන් යැපෙන යන්න යි. එනමින් පර යන්නෙහි අර්ථය වෙනත් හෝ අන්‍යයා හෝ සතුරා යන අර්ථය යි(සෝරත හිමි, 1999: 556). නූතන වහරේ දී පර යන වචනය අර්ථය හීන වී ඇති අයුරු පෙනෙයි. සාමාන්‍ය සමාජයේ කෙනෙකුට බැණීමේ දී මෙම වචනය භාවිත කරන බවක් හඳුනා ගත හැකි ය. “පර බල්ලා, පරයා, පරට්ටි” වශයෙන් ග්‍රාම‍්‍ය වහරේ දී දෝෂාරෝපණය කරන අයුරු ඇසිය හැක. ඇතැම් ප්‍රදේශවල සාමාන්‍ය වයසේ කොල්ලන් කෙල්ලන් හැඳින්වීම සඳහා පරයා හා පරට්ටි යන වචන භාවිත වේ.

- දියෙහි කෙළි නම් (සිබවලද හා සිබවලද විනිස, 1970 : 05)

දියෙහි කෙළි යන්නෙහි අර්ථය නම් ජලයේ ක්‍රීඩා කරන බව යි. කෙළිනවා යනු ක්‍රීඩා කිරීම, විහිලුව යන්න යි(සෝරත හිමි, 1999: 295). එසේ ම විනෝදය හා ප්‍රීතිය ගෙන දෙන ක්‍රියාව, සෙල්ලම, රැඟුම, රති ක්‍රීඩාව, වද හිංසාව යන අරුත් ද ගැබ් වී තිබේ(විජයතුංග, 2015:589). කෙළි යන්න පාලි හා ප්‍රාකෘත භාෂාවේ ක්‍රීඩාව යන අර්ථය සහිත ‘කිල’ යන්නෙන් තත්භව වූවකි. සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යයේ දිය කෙළිය, රති කෙළිය ලෙස ක්‍රීඩා කිරීම අර්ථයෙන් යෙදෙන අවස්ථා හමු වෙයි. එහෙත් නූතන වහරේ කෙළිනවා යන්න අප වචනයක් ලෙස භාවිත කරයි. බොහෝ අවස්ථා වලදී ග්‍රාම‍්‍ය වහරේ දී ලිංගිකව එක්වීම අර්ථවත් කිරීම සඳහා කෙළිනවා යන්න භාවිත කරයි. ඊට අමතර ව මිතුරු භාෂණයේ දී යමක් ඉවර වූ බව හෝ විනාශ වූ බව නැතහොත් හානියක් වූ බව ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා භාවිත වේ. “ කෙළියා තාප්පෙට, සිරිපාලයට අලියා කෙළලා, අලි කෙළියක්තේ යකෝ මේක, අද නම් කෙළවෙන්තයි යන්නේ” ආදී වශයෙන් ප්‍රකාශ කරන අවස්ථා හමු වෙයි. එය අද වන විට අවිචාරවත් වචනයක් ලෙස පිළිගැනෙන බවක් පෙනෙයි.

- මල්පක් ආදීන් කුලන් සගන්නා සඳහා දේ නම් දුකුලා වෙ(සිබවලද හා සිබවලද විනිස, 1970 : 09)
- හැම රුවනුදු හැම ධක්ඛ්ඛ්ඛ්ඛ් මාගම් සැටි රුදු මාගම් පලදනාදු අවුස් බඩුදු ගස්හි තුබු කැ යුතු පකාපැකිදු පුබ්බණ්ණ අපරණ්ණයිදු පිරිමදී නම් දුකුලා වෙ.

මල්පක් යනු මල් හා ගෙඩි ය. පකා පැකි යනු ලොකු ගෙඩි හා කුඩා ගෙඩි ය(සෝරත හිමි, 1999: 589). පාලි භාෂාවෙන් ‘පක්ඛ’ යන්න සිංහලයට පක ලෙස තත්භව වී ඇත. පක ඒකවචන වන අතර පක් යනු එහි බහු වචනය යි. අමුවෙන් ආහාරයට ගත හැකි ගෙඩි වර්ග නැතහොත් පලතුරු හැඳින්වීම සඳහා පක් ලෙස භාවිත වී තිබේ. එහෙත් නූතනයේ දී එම වචනය සිංහලයේ අප භාෂා වචනයක් ලෙස භාවිත වෙයි.

- ඇත් අස් වලස් තරස් සිහ වග දිවි බලු දික්දැ මසුදු මෙතෙක් දෙනාගේ ඇටදුසමුදු ලේදු බික්සන්ගුන් අවක්සා මැරූ මසුදු නුපුළුන්මසුදු වැළඳුව දුකුළා වෙ(සිඛවලද හා සිඛවලද විනිස, 1970 : 07)-

උක්ත පාඨයේ බලු ලෙස බල්ලන් හඳුන්වා ඇත. සංස්කෘත භාෂාවේ ‘හල්ලු’ යන වචනයෙන් බල්ලා යන්න තද්භව වී තිබේ. බල්ලා ගෘහාශ්‍රිත ව වෙසෙන සුරතල් සතෙක් ය. එහෙත් නූතන වහරේ බල්ලා අවිචාරවත් භාෂා හැසිරීමේදී ජනප්‍රිය ව භාවිත වේ. “ බලු වැඩ කරන්න එපා”, “උඹ නම් මහා බල්ලෙක්”, මේවා බල්ලොවත් කන්නේ නෑ”, “බල්ලෙක්ට සැලකුවා නම් උඹ නැට්ට හරි වනනවා” වැනි ප්‍රකාශ අධ්‍යයනයේ දී පෙනී යන්නේ බල්ලා සමාජයේ පහත් ම නිව ම ස්ථානයට භාෂකයින් විසින් හෙළා ඇති බව යි. විද්වත් සාකච්ඡාවක දී මෙන් ම ශාස්ත්‍රීය ලේඛනවල දී බල්ලා ලෙස භාවිත කිරීම වෙනුවට සුනඛයා ලෙස භාවිත කිරීමට ඇතැමුන් පෙලඹෙන්නේ බල්ලා යන්නෙහි විදග්ධ නොවීම හා සුනඛයා යන්නෙහි විදග්ධභාවයක් නැතහොත් ශික්ෂණයක් සහිත යයි භාෂා පරිණාමයත් සමග භාෂා සමාජය තුළ එල්ලුණු භාෂා මතවාදයක් හේතුවෙනි.

5. අර්ථෝත්තරිය හෙවත් අදහස උසස් වීම

වචනයක අදහස මුලින් තිබූ තත්වයට වඩා උසස් ලෙස හෝ උත්කර්ෂවත් ලෙස භාවිත වන්නේ නම් එය අර්ථෝත්තරිය ලෙස සැලකේ(ආනන්ද ජයසේකර සහ වික්‍රා ජයසේකර, 2015: 103). එහි ප්‍රධාන ප්‍රභේද කිහිපයක් දක්නට ලැබේ. ධනාත්මක අර්ථෝත්තරිය (Positive Connotation), සුභාෂිත අර්ථෝත්තරිය (Euphemistic Amelioration), සංස්කෘතික පරිණාමය (Cultural Elevation), බුද්ධිමය හෝ ශාස්ත්‍රීය දියුණුව සමග අර්තොත්තරිය වීම (Intellectual or Scholarly Amelioration), වෘත්තීය හා තාක්ෂණය හේතුවෙන් අර්ථෝත්තරිය වීම (Professional or Technical Amelioration), ලෙන්ගතුචීම හා හැඹිම්බර වීම හේතුවෙන් අර්ථෝත්තරිය සිදු වීම (Affectionate or Diminutive Amelioration) යනු ඒවා යි(Gleason, 1961) සිඛවලදේ එවැනි අවස්ථා කිහිපයක් මෙහි දී සාකච්ඡාවට ගැනෙයි.

ඇත් අස් වලස් තරස් සිහ වග දිවි බලු දික්දැ මසුදු මෙතෙක් දෙනාගේ ඇටදුසමුදු ලේදු බික්සන්ගුන් අවක්සා මැරූ මසුදු නුපුළුන්මසුදු වැළඳුව දුකුළා වෙ(සිඛවලද හා සිඛවලද විනිස, 1970 : 07)-

උක්ත පාඨයේ බලු යන වචනය අර්ථාවනතියට පත් වී ඇති අයුරු පූර්වයෙන් සාකච්ඡා කර ඇත. මෙහි දී එහි අර්ථෝත්තරියට ලක් වී ඇති ආකාරය සාකච්ඡා කෙරේ.

ග්ලේසන්ගේ විග්‍රහයට අනුව ලෙන්ගකුවීම හා හැඟීම්බර වීම හේතුවෙන් අර්ථෝත්තතිය වන බව පැහැදිලි ය. කෙනෙකුට ආදරය ප්‍රකාශ කිරීමේ දී මෙන් ම පොඩි දරුවෙකු සුරතල් කිරීමේ දී බලු ලෙස භාවිත කරන ආකාරයක් හඳුනා ගත හැකි ය. “මගේ වූටි බලු පැටියා, මගේ බලු කුක්කා, බව්වා පැටියා” ආදී වශයෙන් ආදරය කිරීමේ දී ආමන්ත්‍රණය කෙරේ.

සිංහ යනු සංස්කෘත හා පාලි භාෂාද්වයෙන් සිංහලයට තත්සම වූ වචනයකි. මෙහි සිංහ ලෙස සිංහයා හැඳින්වූව ද නූතන භාෂණයේ දී සිංහයා නම් සත්වයා යන අර්ථයෙන් මිදී නිර්භීත ප්‍රතාපවත් යන අරුතින් වැහැරෙයි. විශේෂයෙන් ම එයට හේතුව වී ඇත්තේ සිංහයා වනයේ වෙසෙන නිර්භීත ම සතා ලෙස පිළිගැනෙන සාමාන්‍ය නියමය හේතුවෙනි. “ඕකා සිංහයෙක් වගේ මිනිහා” වැනි ප්‍රකාශයක් ගත විට එහි එම පුද්ගලයාව මිනිසා යන්නටත් වඩා උසස් කොට දැඩි තේජාත්විත බවක් ආරෝපණය කර ඇත. එසේ ම පෙළපත් නාමයන් හා ඇතැම් පුද්ගලයන් හැඳින්වීම සඳහා “සිංහ” ලෙස භාවිත කරන්නේ තමාගේ බලය, ශක්තිය පෙන්වීමටය. රාජසිංහ, විජයසිංහ, ගරුසිංහ, ප්‍රතාපසිංහ, ජයසිංහ, වික්‍රමසිංහ එවැනි පුද්ගල නාම කිහිපයකි. සිංහ නිෂ්පාදන, සිංහ සමාජය, සිංහ කාර්මිකයෝ ආදී වශයෙන් විවධ සමාජ කණ්ඩායම් හා ආයතන හැඳින්වීම සඳහා භාවිත කරන බව නූතනයේ දැකිය හැකි ය. එනමින් එහි අර්ථය පවතින අර්ථයට වඩා නූතන ව්‍යවහාර සිංහලයේ අර්ථය තීව්‍ර වී භාවිත වේ.

6. අර්ථ විරෝධය

කලින් තිබූ අදහසට හාත්පසින් ම විරුද්ධ අදහසක් දෙන වචන භාවිත වේ නම් ඒ අර්ථ විරෝධය වීම නිසාය(ආනන්ද ජයසේකර සහ චිත්‍රා ජයසේකර, 2015: 105).

- මවුකුස්ගි පටා මිනිස්සතක්හු මැරියැටි සිතින් දිවි ගැලවූව පරිජ් වෙ. මේ හැම මිනිස්විකා පරිජ් නම්(සිබවලද හා සිබවලද විනිස, 1970 : 01).

මෙහි දිවි ගැලවූව ලෙස හැඳින්වෙන්නේ ප්‍රාණය නිරුද්ධ කිරීම යි. සරලව ම පැවසතොත් ප්‍රාණ ඝාතය යි. දිවි යනු ජීවිතය යි. ගැලවීම යනු ගිලිහීම යි(සෝරත හිමි, 1999: 329). එනමින් ජීවිතයෙන් ගිලිහීම මෙහි දිවි ගැලවීම ලෙස අරුත් ගැන්වෙයි. නමුදු නූතන වහෙරේ දිවි ගැලවීම ලෙස අර්ථවත් වන්නේ එහි මුල් අර්ථයේ විරුද්ධත්වය යි. යමෙකුගේ ජීවිතය බේරා ගැනීම දිවි ගැලවීම නම් වේ. “සිරිපාලට අලියා ගහලා දිවි ගැලවුනේ අනුනමයෙන්.” මෙම පාඨය සැලකිල්ලට ගැනීමේ දී ඉන් විද්‍යමාන වෙන්නේ සිරිපාල වන අලි ප්‍රහාරයට ලක් වූව ද ඔහු කෙසේ හෝ සිය දිවි රැක ගත් බව යි. එනමින් දිවි ගැලවූව යන්නෙහි අර්ථ විරෝධය වී ඇති බව පෙනෙයි.

7. අර්ථ භාතිය

අර්ථ භාතිය ලෙස සඳහන් කෙරෙන්නේ වචනයක තුබූ අදහස පිරිහී යාම හෝ සම්පූර්ණයෙන් ම හානි වී අර්ථ ශූන්‍ය තත්වයට පත් වීම යි(ආනන්ද ජයසේකර සහ චිත්‍රා

ජයසේකර, 2015: 103). එවැනි වචන ගණනාවක් සිබ්වලදෙහි දැකිය හැකි ය. සිබ්වලදට අනුව පරිභානියට පත් වී ඇත්තේ සිංහලයෙහි නිෂ්පන්න වචන යි. භාෂා සංස්පර්ශය, සෘණිකරණය වැනි හේතූන් නිසා හෙළ නිපන් වදන්වල අර්ථ භානිය වී ඇත.

- පර මිනික්සතක්හු අයත් පල් පොහොනා වතක් සොර සිතින් ගත පරිඡ් වෙ. මෙ හැම අයිනාදන් පරිඡ් නම් -(සිබ්වලද හා සිබ්වලද විනිස, 1970: 01)

මෙහි පල් පොහොනා ලෙස සැලකෙන්නේ කභවණුවෙන් හතරෙන් කොටස හෙවත් ශත හැත්තෑ පහක ප්‍රමාණය යි. පාදයක් අගනා කවර දෙයක වුවත් හතරෙන් කොටස පාදය නම් වේ. පාද පල වී ද, පල පල් වී ඇති බව ද මතය යි(සිබ්වලද හා සිබ්වලද විනිස, 1970: 227). එහෙත් වර්තමානයේ මෙම වචනය භාවිත නොකෙරෙයි. ශ්‍රී ලංකාවේ මුදල් ඒකකය රුපියල් ය. සාමාන්‍ය ගනුදෙනු රුපියල්වලින් සිදු කෙරෙන නිසා ශත ගණන්වලින් ගණන් සැකසුව ද ශත වර්තමානයේ භාවිත නොවේ. එහෙයින් පල්පොහොනා යන්න වර්තමානයේ භාවිත නොකෙරේ. එසේම පොහොනා යන්නෙහි බෙදා දෙන, සැහෙන, ප්‍රමාණ වන, වටිනා, අගනා, යෝග්‍ය, සුදුසු යන අර්ථ ඇත(සෝරත හිමි, 1999: 649). එහෙත් ඒ කිසිදු අරුතකින් පොහොනා යන්න වර්තමානයේ ව්‍යවහාර සිංහලයේ භාවිත නොකෙරේ.

- සුකුරු මිදියැටි සිතින් සිහිනෙන් විනා අද ඇති බැහැරි වත්හි තමා හදන් සටා සුකුරු මිදුව සඟවෙසෙස් වේ. මේ හැම සුක්වියැටි සඟවෙසෙස් නම් (සිබ්වලද හා සිබ්වලද විනිස, 1970 : 01).

ශුක්‍රාණු මිදීමේ අදහසින් සිහියෙන් යුක්ත ව අභ්‍යන්තරයෙහි හෝ බාහිර වස්තුවක ස්වකීය පුරුෂ ලිංගය සට්ටනය කොට ශුක්‍රාණු මුදා හැරීම හික්ෂුවට අනුවිත ය. ඒ අනුව මෙහි හදන් ලෙස හඳුන්වන්නේ පුරුෂ ලිංගය යි(සෝරත හිමි, 1999: 1146). ලිංග යනු සංස්කෘත භාෂාවේ හා පාලි භාෂාවේ ලිංග වචනයෙන් සිංහලයට තත්සම වූව කි. විශේෂයෙන් මෙය පුරුෂ ලිංගය හැඳින්වීමට භාවිත කරන්නට ඇත්තේ අනුරාධපුර රාජධානි සමයේ දී භාරතීය ආක්‍රමණ හේතුවෙන් හින්දු සමය ප්‍රචලිත වීමත් සමග ඇති වූ ශිව ලිංග වන්දනාව සමග යැයි සිතිය හැකි ය. පුරුෂයන් සතු ශිෂ්ණය හැඳින්වීම සඳහා වර්තමානයේ පුරුෂ ලිංගය යන වචනය යොදා ගැනේ. ලිංග යනු පොදු ලිංග නාම පදයකි. පුරුෂ ලිංගය හා ස්ත්‍රී ලිංගය යන වචනවලින් පොදුවේ මිනිසුන් සතු ලිංගික අවයව නම් කරයි. වර්තමානයේ ද පුරුෂ ලිංගය හැඳින්වීම සඳහා ශිෂ්ට සම්පන්න යැයි සිතන වචනයක් ලෙස පොදුවේ භාවිත කරන්නේ ශිෂ්ණය යි. ශිෂ්ණ යනු ද සංස්කෘත භාෂාවෙන් තත්සම වූ වචනය කි. හදන් යනු සිංහලයේ නිෂ්පන්න වචනයකි. එකී වචනය භාවිතයෙන් මිදී ඇති අතර අද බොහෝ දුරට පුරුෂ ලිංගය හැඳින්වීම සඳහා භාවිත කරන්නේ අප භාෂාත්මක යෙදුම් ය. එනමින් හදන් යන්නෙහි අර්ථය නූතනය වන විට හානි වී ඇති බව පසක් වෙයි.

- ගිරිති කවා නම් පවිති වෙ(සිබ්වලද හා සිබ්වලද විනිස, 1970: 05).

ගිරිති යනු කිතිය යි. කරදරය යන්නද එහි ගැබ් වී ඇත(සෝරත හිමි, 1999: 337). ගිරිති කචනවා යනු කිති කැවීම යි. එය බුත්සරණේ විරිති ලෙස ද දැක් වේ. කිති ද සිංහලයෙහි

නිපන් වචනයකි. වර්තමාන ව්‍යවහාර සිංහලයේ කිහි කචනවා යන්න කිව් කචනවා ලෙස ද වැහැරෙයි. කිසියම් කෙනෙක් ලැජ්ජාවෙන් පසු වන අවස්ථාවල දී “මේකගේ කිවිය” “උඹට කිව් ද” ආදී වශයෙන් භාවිත වන අවස්ථා දැක ගත හැකි ය. නූතන ව්‍යවහාර සිංහලයේ ගිරිති කැවීම යන වචනය භාවිත නොවේ.

- සුළඳියවටන්හිදු පියෙවිගෙහිදු උකැසි නො පැහැරැ වදී නම් දුබැසි වෙ(සිබවලද හා සිබවලද විනිස, 1970 : 07)

සුළඳියවටන් යනු මූත්‍ර කෘත්‍යය කරන ස්ථානය යි(සෝරත හිමි, 1999: 1112). සුළඳිය යනු මූත්‍ර යි. සුළඳිය යන වචනය වර්තමානයේ සම්පූර්ණයෙන් හානියට ලක් වූ වචනයක් නොවෙයි. එය ක්‍රමයෙන් පරිහානියට පත් වන වචනයකි. සංස්කෘත භාෂාවේ මූත්‍ර යන වචනය තත්සම වී මූත්‍ර යන්න භාවිත වේ. මූත්‍ර යන්න නිවැරදි වචනය වුව ද ව්‍යවහාරයේ දී කථනයේ පහසුව තකා මූත්‍රා ලෙස භාවිත කරන නමුත් ලේඛනයේ දී එය සාවද්‍ය යි. සුළඳිය පහ කිරීම, සුළඳිය බර, සුළඳිය දැමීම වශයෙන් නූතනයේ ඇතැමුන් මෙය භාවිත කරන බවක් ද පෙනෙයි.

මීට අමතර ව අර්ථ හානියට ලක් වූ වචන සමූහයක් ම සිබවලදෙන් හමු වේ. පුළු වළ යනු වැසිකිළි වළ යි. පුසන් යනු අගුවි පිසදමන ලී කොටුව යි. පුසන් කිස සාහා නම් ලෙස හැඳින්වෙන්නේ මළ පිස දැමීම යි. වස් දෙණිය යනු කැසිකිළියෙහි මූත්‍ර කිරීම සඳහා සාදා ඇති ඔරුව යි. ලිහිණිවැ යනු නග්න ව සිටීම හෙවත් නිර්වස්ත්‍ර ව සිටීම යි. උහතො බ්‍යඤ්ජනකයා යනු ඒ ඒ අවස්ථාවෙහි ස්ත්‍රී පුරුෂ අදහස් දෙකම ඇති වන්නාට ය. මේ වචන කිසිවක් නූතන වහරේ දී භාවිතයට නොගෙනෙ යි. තාක්ෂණයේ දියුණුවත් සමග හා සමාජීය සංස්කෘතික දියුණුවත් සමග නැසිකිළි භාවිතයේ දී භාවිත කළ වචන බොහොමයක් නූතනයේ අර්ථ හානියට ලක් වී ඇති බව පෙනෙයි.

මෙලෙස සිංහල භාෂාවේ අර්ථ විපර්යාසය සිදු වී ඇති ආකාරය අර්ථ විපර්යාස ක්‍රම හත ඔස්සේ විග්‍රහ කළ හැකි ය.

හිගමනය

තුලනාත්මක වාග්විද්‍යාවේ වඩා වැදගත් විෂය ක්ෂේත්‍රයක් වන අර්ථ විචාරය (semantics) න්‍යායික ව සංවර්ධනය කළේ මයිකල් බ්‍රියෙල් ය. ඊට පෙර ම සංස්කෘත වෛයාකරණඥයන් හා අපරදිග භාෂාවේදීන් විසින් පදනම සකස් කරනු ලැබ ඇත. බ්‍රියෙල් විසින් අර්ථ විපර්යාස ප්‍රධාන ක්‍රම හතරක් ඉදිරිපත් කර ඇති අතර බ්‍රූම්ෆීල්ඩ් ප්‍රධාන ක්‍රම පහක් ඉදිරිපත් කර තිබේ. බ්‍රියෙල්ගේ මතය ම අනුව යමින් ස්ටෙෆන් උල්මාන් ද අර්ථ විපර්යාසය පිළිබඳ වැදගත් අදහස් ඉදිරිපත් කර තිබේ. සිංහල භාෂාවේ අර්ථ විපර්යාස ක්‍රම හතක් ඇති බව ආනන්ද ජයසේකර හා විත්‍රා ජයසේකර ඉදිරිපත් කරති. සිංහල ව්‍යාධ්‍යාන සාහිත්‍යයේ දී අධ්‍යනය කරන අනුරාධපුර සාහිත්‍ය අවදියේ දී නුමුසු හෙළ බසින් රචනා වී

ඇති සිබවලදෙහි වචන නූතන ව්‍යවහාර සිංහලයේ දී භාවිත වචන සමග කුලනාත්මක ව අධ්‍යයනය කිරීමේ දී අර්ථ විපර්යාසයට ලක් වී ඇති අයුරු අධ්‍යයනය කළ හැකි ය. සිබවලද ලියැවුණු තත් අවධියේ සිංහල භාෂාව වඩාත් සංවර්ධිත ව තිබූ බවත් ක්‍රමයෙන් භාෂා සංස්පර්ශය හේතුවෙන් ද විවිධ සමාජීය සාධකවල බලපෑමෙන් ද සිංහලයෙහි නිෂ්පන්න වාග්කෝෂය ක්‍රමයෙන් පරිහානියට පත් වී ඇති බවත් සෙසු භාෂාවන්ගේ බලපෑම හේතුවෙන් සිංහල භාෂාව තත්සම හා තද්භව වාග්කෝෂයෙන් සංවර්ධනය වූ බවත් නිගමනය කළ හැකි ය.

ආශ්‍රිත මූලාශ්‍රය නාමාවලිය

කරුණාතිලක, ඩබ්.එස්. (2006). ඓතිහාසික වාග්විද්‍යා ප්‍රවේශය. කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ. කෝපරහේවා, සඳගෝමී (2020). සිංහල අක්ෂර වින්‍යාස අකාරාදිය. කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

ගමගේ, ජයති සමීරා (2017). ව්‍යවහාර සිංහලයේ අර්ථ විපර්යාසය. නුගේගොඩ: සරසවි ප්‍රකාශකයෝ.

ගුණවර්ධන, වි.ඩී.එස්. (2003). (සංස්.) සියබස්ලකර දීපනී. කොළඹ 10: සමයවර්ධන පොත්හල.

ජයසේකර, ආනන්ද සහ ජයසේකර වික්‍රා (2015). කුලනාත්මක වාග්විද්‍යාව. කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

දිසානායක, ජේ.බී. (2005). මානව භාෂා ප්‍රවේශය. කඵබෝවිල: සුමිත ප්‍රකාශකයෝ.

විජයතුංග, හරිශ්චන්ද්‍ර (2015). ගුණසේන මහා සිංහල ශබ්දකෝෂය. කොළඹ: ඇම්.ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.

විමලකීර්ති හිමි, මැදුළයන්ගොඩ (1970). (සංස්.) සිබවලද හා සිබවලද විනිස. කොළඹ: ඇම්.ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.

සෝරන හිමි, වැලිවිටියේ (1999). ශ්‍රී සුමංගල ශබ්දකෝෂය (ප්‍රථම භාගය). කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

සෝරන හිමි, වැලිවිටියේ (1999). ශ්‍රී සුමංගල ශබ්දකෝෂය (ද්විතීය භාගය). කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

හෙට්ටිආරච්චි, ඩී.ඊ. (1965). (සංස්.) සිංහල විශ්වකෝෂය, දෙවැනි වෙළුම. කොළඹ: ලංකා සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව.

Encyclopedia Britannica Vol 30 (1911). London: The Encyclopedia Biri' Company.

Gleason, Hugh Allan (1961). *An Introduction to Descriptive Linguistics*. New York: Holt. Rinehart and Winston.

Modrak, Deborah K.W. (2000). *Aristotle's Theory of Language and Meaning*. Cambridge University Press.

Muller, Norbert (05.11.2015). *Michel Breal (1832 – 1915)- The man behind the idea of the Marathon*. Olympic Studies Centre. <https://olympicstudy.org/4articles4michel-breal>

Thomason, Steven (1993). *Semantic Analysis of the Modal Syllogistic*. *Journal of philosophical logic*.

Ullmann, Stephen (1957). *The Principles of Semantics*. Oxford: Basil Blackwell.

Ullmann, Stephen (1963). *The image in the word*. Oxford: Basil Blackwell.

The Journal Of Language and Culture

2024

Volume 2 Issue 1

ISSN 2806-5395

වච්චියාවේ මාමඩුව ග්‍රාමයෙහි අභිචාර විධියක් ලෙස පැවැත්වෙන මන්දගම්පඩි මංගල්‍යය: මානවවංශ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක් මලගන්වත්තේ වන්දසිරි හිමි	10-09
නුවරකලාවියේ ඓතිහාසික හෙළ සංස්කෘතික අනන්‍යතාව : පළමු භාගය වසන්ත කේ. දිසානායක	10-26
Traditional Monastery Education System of Sri Lanka Morakandegoda Ariyawansa Thero	27-38
Needs analysis in planning a degree curriculum for Hindi as a Foreign Language H. D. Hirimuthugoda	39-51
An Analytical Study of Thematic Roles Functioning in Hindi Syntax H.I. Premathilake	52-67
A study on how the vocabulary of the Sinhala language was nourished by the terms related to Corona epidemic V. Piyumi Dinushika Vidyaratna	68-80
An Analytical Study of Tea Culture in China and Sri Lanka Nimalarathana, Thero Wanninayake WMRSK	81 -90
සිංහල ආකෂර මාලාවේ ව්‍යුහය සම්බන්ධ ව කුමාරතුංග මුනිදාසගේ විවේචන පිළිබඳ විමසුමක් ගිනිකටුවැවේ විජුල හිමි	90-98
උච්ච පළාතේ දේව ඇදහිල්ල හා ශාන්තිකර්ම පද්ධතිය පිළිබඳ විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක් හර්ෂණී මිල්ලගහගැන්න	98-113
බුත්සරණින් හෙළිවන දොළොස්වන, දහතුන්වන සියවස්හි වාක්‍ය විචාරාත්මක ලක්ෂණ නිල්මිණි දයානන්ද	114-129
සීගිරි කාන්තා බිතුසිතුවම් පිළිබඳ ප්‍රකාශිත මත අධ්‍යයනයේ දී සීගිරි ගිවල උපයෝගිතාව පිළිබඳ විමර්ශනයක් ඩබ්. එම්. කලාහිනි විජේසුන්දර	130-143
සිංහල භාෂාවේ අර්ථ විපර්යාසය පිළිබඳ තුලනාත්මක වාග් විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක් ගල්කලමේ උපරතන හිමි	144-161

Published by

Department of Languages,
Raiyaratana University of Sri Lanka,
Mihintale, Sri Lanka.

Cover Page Designed by: Chamuditha Manula kumara Dissanayake

The Journal Of Language and Culture Volume 2 Issue 1 Oct/Nov 2024